

విజయ దీపిక

బి.సి. సంక్షేమ శాఖ నుండి వివిధ పోటీ పరీక్షల కోసం

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు, వ్యాసాలు మరియు స్ఫూర్తిదాయక కథనాలు

VOLUME 1 - NUMBER 8

ఫిబ్రవరి, 2023.

అద్భుతమైన అభివృద్ధి 'మెరుపులు' - ఆలోచనాత్మకమైన సవాళ్ళు 'మరకలు'

(స్వాతంత్ర్య భారత అమృత మహాత్మ్యవాల నేపథ్యంలో ... దేశ పురోగతి ప్రస్థానం పై విశిష్ట వ్యాసం)

యు.ఎన్.ఓ. - సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు

కాళిజయం వ్యవస్థ - వివరాలు

- ✘ 2023లో మానవ జీవితాల్ని మార్చబోయే 5 శాస్త్రీయ పరిశోధనలు
- ✘ జాషిమీర్ ఎందుకు కుంగిపోతోంది? కారణాలు - పరిష్కారాలు
- ✘ రిమోట్ డిజిటింగ్ ప్రక్రియ : ప్రయోజనాలు మరియు సవాళ్లు

కరెంట్ అఫైర్స్ మాస పత్రిక

టి.ఎన్.బి.సి.స్టడీ సర్కిల్స్, హైదరాబాద్. (టి.ఎన్.బి.సి.ఇ.ఎన్.డి.టి.సి)

విజయ దీపిక
(కరెంట్ అఫైర్స్ మాస పత్రిక)

సంపుటి:

ఫిబ్రవరి, 2023

సంచిక:

Volume: 1

Number: 8

ఎడిటర్ ఇన్ చీఫ్ :

కె. ఆలోక్ కుమార్

డైరెక్టర్, టి.ఎస్.బిసి స్టడీ సర్కిల్స్, హైదరాబాద్.

ప్రచురణకర్త: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్స్, హైదరాబాద్.

పరిచయం

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో బి.సి విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల వార్షిక ఆదాయం రూ. 5,00,000/- మించని అర్హులైన నిరుద్యోగ గ్రాడ్యుయేట్లు మరియు పోస్ట్-గ్రాడ్యుయేట్లు ఉచితంగా 12 బి.సి స్టడీ సర్కిల్స్ మరియు 50 స్టడీ సెంటర్స్ ద్వారా UPSC, స్టాఫ్ సెలక్షన్ కమిషన్, బ్యాంకింగ్ సర్వీసెస్, RRB, DSC మరియు స్టేట్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ నిర్వహించే గ్రూప్-1,2,3,4 లతో పాటు వివిధ పోటీ పరీక్షలకు ఉచిత కోచింగ్ ఇవ్వబడును.

అందించే కోర్సులు

క్ర.సంఖ్య	కోచింగ్ కార్యక్రమాలు
1.	UPSC (సివిల్ సర్వీసెస్ ప్రీలిమ్స్ మరియు మెయిన్స్ ప్రోగ్రామ్)
2.	గ్రూప్ - I, II, III & IV మరియు ఫౌండేషన్ కోర్సు
3.	సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీస్/పోలీస్ కానిస్టేబుల్స్/ఎక్సైజ్ కానిస్టేబుల్స్
4.	జిల్లా. ఎంపిక కమిటీ/REIS/జూనియర్ లెక్కరల్లు
5.	RRB/SSC/బ్యాంక్ P.Os./బ్యాంక్ క్లర్క్స్
6.	వైపుణ్య అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

LOCATION OF TS BC STUDY CIRCLES

క్ర. సంఖ్య	జిల్లా పేరు	విరూడిన సంవత్సరం	చిరునామా
1	వరంగల్	1994	లక్ష్మర్ బజార్, హన్మకొండ - 506001.
2	హైదరాబాద్	1996	హైదరాబాద్, హైదరాబాద్ - 500059.
3	మహబూబ్ నగర్	1997	మెట్టుగడ్డ, మహబూబ్ నగర్ - 509001.
4	నిజామాబాద్	2010	పాల BSNL బిల్డింగ్ సుభాష్ నగర్, నిజామాబాద్ - 503001.
5	ఆదిలాబాద్	2010	తిరుమల పెట్రోల్ పంప్ దగ్గర, ఆదిలాబాద్ - 504001.
6	కరీంనగర్	2010	మాసేరు డ్యామ్ రోడ్, కరీంనగర్ - 505001.
7	ఖమ్మం	2010	ఎస్టిఆర్ సర్కిల్, బై పాస్ రోడ్, ఎస్సీ హాస్టల్స్ పక్కన, ఖమ్మం - 507001.
8	నల్గొండ	2013	శ్రీనగర్ కాలనీ, నల్గొండ - 508001.
9	సంగారెడ్డి	2013	వెలుగు ఆఫీస్ క్యాంపస్, బైపాస్ రోడ్, సంగారెడ్డి - 502103.
10	సిద్దిపేట	2015	డి.ఇ.ఓ. ఆఫీస్ పక్కన, ననూరు, సిద్దిపేట - 502103.
11	జోగులాంబ గద్వాల	2018	TTN బిల్డింగ్, 1వ రైల్వే గేట్ దగ్గర, గద్వాల - 509125.
12	రాజన్న సిరిసిల్ల	2022	సర్దార్ నగర్, ప్రభుత్వ కళాశాల గ్రౌండ్ దగ్గర, రాజన్న సిరిసిల్ల-505301

ఈ “విజయ దీపిక మాస పత్రిక” యొక్క ఉద్దేశం అన్ని రకాల పోటీ పరీక్షల గురించి అవగాహన కల్పించడం.

K.ALOKE KUMAR
DIRECTOR
TS BC STUDY CIRCLES,
(TSBCESDTC),
HYDERABAD.

విషయసూచిక		
క్ర.సంఖ్య	విషయం	పేజీ నెం.
I	కవర్ స్టోరీలు	
a	కవర్ స్టోరీ - 1 - యుఎన్ఓ - సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు {UNO The Sustainable Development Goals (SDGs)}	6
b	కవర్ స్టోరీ - 2 (India @ 75) అద్భుతమైన అభివృద్ధి 'మెరుపులు' - ఆలోచనాత్మకమైన సవాళ్ళ 'మరకలు' (స్వాతంత్ర్య భారత అమృత మహోత్సవాల నేపథ్యంలో... దేశ పురోగతి ప్రస్థానం పై విశిష్ట వ్యాసం)	19
c	కవర్ స్టోరీ - 3 - (Collegium System In India) కోశీజియం : న్యాయ మూర్తుల ఎంపికకు, అన్యాయ పూర్వక వ్యవస్థ? అనటం సమంజసమా?	30
II	ప్రత్యేక కథనాలు (Special Stories)	
a	ప్రత్యేక కథనం - 1 (Joshimath Issue) దేవభూమి ఉత్తరాఖండ్ లోని జోషిమత్ ఎందుకు కుంగిపోతోంది? కారణాలు - పరిష్కారాలు	40
b	ప్రత్యేక కథనం - 2 (5 Scientific Discoveries That Will Change Human Lives In 2023) 2023లో మానవ జీవితాల్ని మార్చబోయే 5 శాస్త్రీయ పరిశోధనలు	44
c	ప్రత్యేక కథనం - 3 (Remote Voting System) రిమోట్ ఓటింగ్ ప్రక్రియ : ప్రయోజనాలు మరియు సవాళ్లు	46
d	ప్రత్యేక కథనం - 4 (Learn English Vocabulary) Trending English Words In 2022 ఈ 10 ట్రెండింగ్ ఇంగ్లీష్ పదాల గురించి తెలుసా?	50
III	ఫిబ్రవరి నెల జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ దినోత్సవాలు వివరాలు	
a	అంతర్జాతీయ దినోత్సవాలు , జాతీయ దినోత్సవాలు	52
b	వివిధ జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ దినోత్సవాలు వివరాలు	53
IV	Daily Current Affairs 2023 జనవరి నెల కరెంట్ అఫైర్స్	
V	2023 జనవరి నెల కరెంట్ అఫైర్స్	
a	అంతర్జాతీయం అంశాలు	70
b	జాతీయం అంశాలు	72
c	ఆర్థిక అంశాలు	75
d	వ్యక్తులు - ప్రదేశాలు	80
e	రాష్ట్ర అంశాలు	82
f	క్రీడలు	86
g	శాస్త్ర సాంకేతిక విషయాలు	86
h	అవార్డ్స్	88
VI	2023 జనవరి నెల ముఖ్యమైన కరెంట్ అఫైర్స్ (MCQ)	
		89

విషయసూచిక		
క్ర.సంఖ్య	విషయం	పేజీ నెం.
VII	జనరల్ స్టడీస్	
a	భారత రాజ్యాంగము మరియు రాజనీతి శాస్త్రము	91
b	భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ	94
c	భారత దేశ భౌగోళిక శాస్త్రం	98
d	భారతదేశ చరిత్ర	104
e	జనరల్ సైన్స్	109
f	అరిథ్మెటిక్	112
g	సామాజిక శాస్త్రం	116
h	తెలంగాణ ఆర్థికవ్యవస్థ	119
i	తెలంగాణ భౌగోళికశాస్త్రం	123
j	తెలంగాణ స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం	127
k	తెలంగాణ చరిత్ర, సంస్కృతి, కళలు	131
VIII	విజయ గాథలు	135
IX	రాబోయే పోటీ పరీక్షల నోటిఫికేషన్లు	136
X	టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్స్ సోషల్ మీడియా లింక్ లు	138

TELANGANA STATE BC STUDY CIRCLES

- **ASK** - Always Seek Knowledge.
- **NOW** - No Opportunity Wasted.
- **FAIL** - First Attempt In Learning.
- **FOCUS** - Following One Course Until Successful.
- **ACTION** - Always Complete the Immediate Objective Now.
- **GREAT** - Get Really Excited About Today.
- **GOALS** - Golden Opportunities Allowing Large Successes.
- **GUTS** - Great Urge To Succeed.
- **PEACE** - Pursue Excellence And Cherish Everyday.
- **TOTAL** - Taking Ourselves To Another Level.

K. ALOKE KUMAR
DIRECTOR,
TS BC STUDY CIRCLES,
HYDERABAD.

కవర్ స్టోరీ: 1 – యు.ఎన్.ఓ. – సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు {UNO The Sustainable Development Goals (SDGs)}

పరిచయం

సహస్రాబ్ది లక్ష్యాల (Millenium Development Goals) కాల పరిధి 2015, డిసెంబరు 31తో ముగిసింది. అదే ఏడాది సెప్టెంబరు 15న యూఎన్ ఓ శిఖరాగ్ర సమావేశాన్ని నిర్వహించింది. అందులో అన్ని సభ్యదేశాల ప్రతినిధులు పాల్గొని ప్రపంచ పేదరికం, ఆకలిని నిర్మూలించడంబీ భూగోళాన్ని పరిరక్షించడంబీ మానవజాతి శ్రేయస్సును పెంపొందించడం అనే అంశాలతో సుస్థిర ఆర్థికాభివృద్ధి లక్ష్యాలు అమలు చేయాలని నిర్ణయించారు. ఇందులో మొత్తం 17 లక్ష్యాలు ఉన్నాయి. ఇది 2016, జనవరి 1 నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది. 2030 నాటికి సహస్రాబ్ది లక్ష్యల్లో అసంపూర్ణంగా ఉన్న వాటిని పూర్తి చేసి, సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలను సాధించాలని అందరూ అంగీకరించారు. అందుకు అనుగుణంగా తీర్మానంపై సంతకాలు చేశారు.

సుస్థిరాభివృద్ధి / నిలకడగల అభివృద్ధి

పర్యావరణ అభివృద్ధి కోసం ఐక్యరాజ్య సమితి 1983లో నార్వే మాజీ ప్రధాని బ్రంట్లాండ్ అధ్యక్షతన ఒక కమిటీని నియమించింది. ఈ కమిటీ 1987లో

‘మన ఉమ్మడి భవిష్యత్ (Our Common Future)’ పేరుతో తన నివేదికను సమర్పించింది. అందులో సుస్థిరాభివృద్ధి అంటే “భవిష్యత్తు తరాలవారు తమ అవసరాలను తీర్చుకోగలిగే సామర్థ్యాన్ని దెబ్బతీయకుండా, ప్రస్తుత తరాల వారి అవసరాలను తీర్చే అభివృద్ధి”గా నిర్వచించారు. సుస్థిరాభివృద్ధి అంటే ‘అభివృద్ధి నిర్విరామంగా కొనసాగడం’ (Keep going).

సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలు

సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలు (ఎస్డిఓ) అనేవి, 2030 నాటికి ప్రపంచంలోని బహుముఖ రంగాలలో పేదరికాన్ని రూపు మాపడానికి, సమస్త విశ్వ శ్రేయోసమృద్ధి కోసం ఒక సమానమైన, న్యాయమైన మరియు సురక్షితమైన ప్రపంచాన్ని రూపొందించడానికై తీసుకొన్న ఒక దృఢమైన, సార్వత్రిక ఒప్పందము. మన ప్రపంచమును రూపాంతరం చేయుటలో ఈ 17 సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలు, 169 నిర్దేశిత లక్ష్యాలు ఒక భాగం. సుస్థిర అభివృద్ధి కొరకు 2030 ఎజెండా,

2015 సెప్టెంబరులో జరిగిన చారిత్రాత్మక ఐక్యరాజ్యసమితి సర్వసభ్య సమ్మేళనంలో 193 సభ్యరాజ్యాలచే స్వీకరించబడి, 2016, జనవరి 1 వ తేదీ నుండి అమలులోనికి వచ్చింది.

సుస్థిరత్వం - సహస్రాభివృద్ధి లక్ష్యాలు

2000 సెప్టెంబరు 20 - 22 వరకు జరిగిన ఐక్యరాజ్య సమితి న్యూయార్క్ సాధారణ సభలో మిలీనియం డిక్లరేషన్‌ను ప్రకటించింది. ఇందులో ఎనిమిది లక్ష్యాలు ఉన్నాయి. వీటిని 2015 సెప్టెంబరు 25 నాటికి సాధించాలని నిర్ణయించింది.

- 1) ప్రపంచవ్యాప్తంగా పేదరికం యొక్క అన్ని రూపాలను అంతం చేయడం.
- 2) ప్రాథమిక విద్యను అందించాలి
- 3) శిశు మరణాల సంఖ్యను తగ్గించాలి
- 4) ప్రసూతి ఆరోగ్యాన్ని పెంచాలి
- 5) వ్యాధులను నివారించాలి
- 6) పర్యావరణంతో కూడిన సుస్థిరాభివృద్ధి
- 7) లింగ సమానత్వం, మహిళా సాధికారత
- 8) అభివృద్ధి లక్ష్యంలో ప్రతిదేశం భాగస్వామ్యం కావాలి

ఐక్యరాజ్యసమితి - సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు

2015 సెప్టెంబరు 25 నుంచి 27 వరకు జరిగిన న్యూయార్క్ సర్వ ప్రతినిధుల సభలో ఐక్యరాజ్య సమితి 2015 - 2030 కాలానికిగాను సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలను తీర్మానించి ప్రకటించింది. వీటిని ప్రపంచ దేశాలు 2030 వరకు సాధించాలి. వీటిలో మొత్తం 17 లక్ష్యాలు, 169 ఉప లక్ష్యాలు ఉన్నాయి.

మొత్తం 17 లక్ష్యాలు

- 1) ప్రపంచవ్యాప్తంగా పేదరికం యొక్క అన్ని రూపాలను అంతం చేయడం.
- 2) ఆకలిని అంతం చేయడం, ఆహార భద్రత మరియు మెరుగైన పోషణ మరియు స్థిరమైన వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడం.
- 3) అన్ని వయసుల ప్రజలలో ఆరోగ్యం, భద్రత మరియు మెరుగైన, ఆరోగ్యకరమైన జీవన విధానాన్ని అందించడం.
- 4) సమ్మిళిత, సమానత్వంతో కూడిన నాణ్యమైన విద్యను అందించడం.
- 5) లింగపరమైన సమానత్వం, స్త్రీల సాధికారతను సాధించడం.
- 6) అందరికీ తాగునీరు అందించటం, పారిశుధ్య నిర్వహణను మెరుగుపరచటం.
- 7) శిలాజేతర ఇంధన శక్తి సామర్థ్యాలను పెంపొందించడం.
- 8) అందరికీ పూర్తిస్థాయి ఉత్పాదక, ఉద్యోగితను కల్పించడం.
- 9) పారిశ్రామికీకరణ, నవకల్పనను ప్రోత్సహించడం.
- 10) ప్రపంచ దేశాల మధ్య అసమానతలను తగ్గించడం.
- 11) పట్టణాలు, మానవ ఆవాసాలు సురక్షితంగా ఉండేలా చేయడం.
- 12) ఉత్పత్తి నమూనాలు, వినియోగం అందుబాటులోకి తేవడం.
- 13) వాతావరణ మార్పులను అరికట్టడానికి సత్వర చర్యలు చేపట్టడం.
- 14) సముద్ర వనరులను పరిరక్షించడం.
- 15) జీవావరణాన్ని పరిరక్షిస్తూ అడవుల రక్షణ, ఎడారికీకరణ, నేల క్షీణతను అరికట్టడం.
- 16) అందరికీ న్యాయం, శాంతి అందుబాటులోకి తేవడం.
- 17) అభివృద్ధి సాధనలో ప్రపంచ దేశాలను భాగస్వామ్యం చేయడం.

సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు నివేదిక 2021		
ర్యాంక్	దేశం	స్కోర్
1	ఫిన్లాండ్	85.90
2	స్వీడన్	85.61
3	డెన్మార్క్	84.86
120	భారతదేశం	60.1

నీతి ఆయోగ్ సూచి

ఐక్యరాజ్యసమితి నిర్దేశించిన లక్ష్యాలను ప్రతిపాదికగా తీసుకొని నీతిఆయోగ్ రాష్ట్రాలను, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలను మదింపు చేస్తుంది. అయితే, సుస్థిరాభివృద్ధిలోని 17 లక్ష్యల్లో 13 లక్ష్యాలనే నీతిఆయోగ్ ప్రతిపాదికగా తీసుకుంటుంది. (లక్ష్యాలు 12,13,14,17లను వరిగణించదు). కేంద్ర గణాంకాలు, కేంద్ర పథకాలనే మూలాలుగా వాడతారు.

2018 వ సంవత్సరపు నివేదిక వివరాలు

ఐక్యరాజ్యసమితి నిర్దేశించిన 17 లక్ష్యాలను ప్రామాణికంగా తీసుకొని వివిధ రాష్ట్రాల పనితీరు, అభివృద్ధిని నీతి ఆయోగ్ మదింపు చేసింది. ఈ వివరాలను 'సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలు సూచి - 2018' పేరిట ఒక నివేదిక రూపంలో తొలిసారిగా వెల్లడించింది. వివిధ రంగాల్లో 64 పాయింట్లు సాధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశంలోనే నాలుగో స్థానంలో నిలవగా, 61 పాయింట్లతో తెలంగాణ ఐదో స్థానం సాధించింది.

- ◆ సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యల్లో ఒకటైన ఆకలి నిర్మూలనలో గోవా ముందజలో ఉండగా 53 స్కోర్తో తెలంగాణ 15వ స్థానంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ 50 స్కోర్తో 18వ స్థానంలో వున్నాయి.

- ◆ పేదరిక నిర్మూలనలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఐదవ స్థానం, తెలంగాణ 18వ స్థానం పొందాయి.
- ◆ ఆరోగ్యం, సంక్షేమంలో తెలంగాణ మూడో స్థానం, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఐదో స్థానం పొందాయి.
- ◆ లింగసమానత్వ సూచిలో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణలు ఐదు, ఆరు స్థానాలు సాధించాయి.
- ◆ అసమానతల తొలగింపులో వందకు వంద స్కోరు సాధించి తెలంగాణ తొలిస్థానంలో నిలవగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ 17వ స్థానంలో నిలిచింది.
- ◆ భారత్లోని పట్టణాల్లో నివసిస్తున్న వారిలో 5.41 శాతం మంది మురికివాడల్లో ఉంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్లో 12.04 శాతం పట్టణ జనాభా మురికివాడల్లోనే నివసిస్తున్నారు. ఇది దేశంలోనే అత్యధికం.

2021 వ సంవత్సరపు నివేదిక వివరాలు

సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాల (ఎస్డిజి) సూచీలో 2020-21 గానూ రాష్ట్రాల విభాగంలో కేరళ 75 పాయింట్లను సాధించి తన తొలి స్థానాన్ని మరోసారి సుస్థిరం చేసుకుంది. బీహార్ ఈ సూచిలో చివరిస్థాయిలో వుంది. హిమాచల్ ప్రదేశ్, తమిళనాడు ఒక్కొక్కటి 74 పాయింట్లతో రెండో స్థానంలో, 72 పాయింట్లతో ఆంధ్రప్రదేశ్ మూడో స్థానానికి చేరుకోగా, 69 పాయింట్లతో తెలంగాణ ఆరో స్థానానికి పరిమితమైనది.

సస్టైనబుల్ డెవలప్ మెంట్ యొక్క ప్రధాన అంశాలు

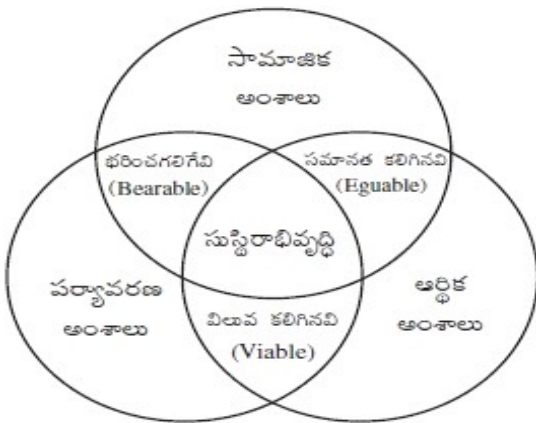
స్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యాలకు 3 ప్రధాన అంశాలు ఉన్నాయి. అవి ఆర్థిక వృద్ధి, సామాజిక సుస్థిరత మరియు పర్యావరణ పరిరక్షణ. ఈ అంశాలు క్రింద క్లుప్తంగా చర్చించబడ్డాయి:

■ **ఆర్థిక వృద్ధి** : ఇది స్థిరమైన జీవనోపాధిని మరియు సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలను సాధించడానికి ముఖ్యమైన మరియు సముచితమైన సాంకేతికతతో సామరస్య జీవనాన్ని సాధించడంలో సహాయపడుతుంది.

■ **పర్యావరణ పరిరక్షణ** : పర్యావరణాన్ని ప్రతికూలంగా ప్రభావితం చేయకుండా, సహజ వనరులను హేతుబద్ధంగా మరియు పరిమితంగా వినియోగించటం.

■ **సామాజిక సుస్థిరత** : సామాజికంగా, అందరికీ సమానత్వం.... పేదరికం యొక్క అన్ని రూపాలు మరియు పరిమాణాలలో నిర్మూలించడం... అందరికీ సంపదను అందించే ఆర్థిక వృద్ధిపై దృష్టి సారించడం... సుసంపన్నమైన వృద్ధికి ఆర్థిక వనరుల సమాన పంపిణీ.

సామాజిక స్థిరత్వం లింగ సమానత్వం యొక్క భావాన్ని పెంపొందించగలదు, ఇది ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మెరుగైన మరియు సహేతుకమైన జీవన నాణ్యత, ఆరోగ్య సంరక్షణ మరియు విద్యను సాధించడంలో సహాయపడటానికి ప్రజలు, సంఘాలు మరియు సంస్కృతుల అభివృద్ధికి హామీ ఇస్తుంది.

P - People; P - Planet; P - Prosperity; P - Partnership; P - Peace అనే 5

P's ను సాధించడానికి సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు ఉపయోగపడతాయి.

సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలను స్థూలంగా 17గా విభజించినప్పటికీ అవి ఒకదానితో మరొకటి అవినాభావ సంబంధాన్ని కలిగి ఉన్నాయి. కాబట్టి అభివృద్ధి సామాజిక, ఆర్థిక, పర్యావరణపరంగా సుస్థిరంగా ఉండాలి.

◆ 'మానవ పర్యావరణం' అనే అంశంపై ఐక్యరాజ్యసమితి పర్యావరణ కార్యక్రమం (UNEP) 1972 జూన్ 5న స్టాక్ హోంలో ఓ సమావేశాన్ని నిర్వహించింది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఏటా ఆ తేదీని 'ప్రపంచ పర్యావరణ దినోత్సవం'గా జరుపుకుంటున్నాం. అప్పటి నుంచే పర్యావరణ పరిరక్షణకు ప్రాధాన్యం పెరిగింది.

◆ 1980లో ప్రపంచ సంరక్షణ వ్యూహం అనే పరిశోధనా పత్రంలో మొదటిసారి 'కొనసాగించాల్సిన అభివృద్ధి' అనే పదాన్ని వాడారు.

◆ 1987లో సుస్థిరాభివృద్ధి సాధన కోసం ఐక్యరాజ్యసమితి అప్పటి నార్వే ప్రధాని హార్లెం బ్రంట్లాండ్ నేతృత్వంలో World Commission on Environment and Development ను ఏర్పాటు చేసింది.

◆ సుస్థిరతపై అంతర్జాతీయంగా సహకారాన్ని పెంపొందించడానికి 1992లో ప్రపంచ దేశాధినేతలు బ్రెజిల్లోని రియోలో సమావేశమయ్యారు. దీన్నే UN Conference on Environment and Development, **ధరిత్రీ సదస్సు, రియో సమ్మిట్** గా పిలుస్తారు.

◆ రియో సదస్సు జరిగి 20 ఏళ్లు పూర్తయ్యాయి. ఈ సందర్భంగా ప్రపంచ దేశాధినేతలు రియోలో సమావేశమై సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాల గురించి చర్చించారు. ఇందులో చర్చకు వచ్చిన అంశాలకు 2015లో ఐక్యరాజ్యసమితి సర్వ సభ్య సమావేశంలో

ఆమోదం తెలిపారు. వీటినే అజెండా 2030 అని పిలుస్తారు. ఇందులో మొత్తం 17 లక్ష్యాలు, 169 ఉపలక్ష్యాలు ఉన్నాయి. 2016 జనవరి నుంచి ప్రారంభించి 2030 డిసెంబరు నాటికి వీటిని సాధించాలని తీర్మానించారు.

లక్ష్యాలు

1. ప్రపంచవ్యాప్తంగా పేదరికం యొక్క అన్ని రూపాలను అంతం చేయడం:

◆ 2030 నాటికి పేదరికాన్ని సగానికి తగ్గించాలి. దీనికోసం సాంఘిక భద్రతా పథకాలు అమలుచేయాలి.

◆ ఆర్థిక వనరులపై అందరికీ సమాన హక్కులు ఉండేలా చూడాలి.

2. ఆకలిని అంతం చేయడం, ఆహార భద్రత మరియు మెరుగైన పోషణ మరియు స్థిరమైన వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడం:

◆ సురక్షితమైన పౌష్టికాహారాన్ని అందరికీ తగినంతగా అందుబాటులో ఉంచి, 2030 నాటికి ఆకలిని నిర్మూలించాలి.

◆ 2030 నాటికి వ్యవసాయ ఉత్పాదకతను, చిన్న-కౌలు రైతుల ఆదాయాన్ని రెట్టింపు చేయాలి.

3. అందరికీ ఆరోగ్యం, భద్రత మరియు మెరుగైన, ఆరోగ్యకరమైన జీవన విధానాన్ని అందించడం:

◆ 2030 నాటికి ప్రతీ లక్ష జననాలకు మాతృత్వ

మరణాల రేటును 70కి తగ్గించాలి.

◆ 2030 కల్లా ఎయిడ్స్, టీబీ, మలేరియా లాంటి వ్యాధులను పూర్తిగా నిర్మూలించాలి.

◆ ప్రజారోగ్యానికి సంబంధించి దోహా డిక్లరేషన్ లోని TRIPS (Trade Related Aspects Of Intellectual Property Agreements) ఒప్పందం ప్రకారం అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు తక్కువ ధరలకే నాణ్యమైన-సురక్షితమైన మందులు, టీకాలను అందించాలి.

4. సమైక్యత, సమానత్వంతో కూడిన 'నాణ్యమైన విద్య'ను అందించడం:

◆ 2030 నాటికి బాలబాలికలందరికీ నాణ్యమైన పూర్వ ప్రాథమిక, ప్రాథమిక, సెకండరీ విద్యను ఉచితంగా అందించాలి.

◆ లింగ సంబంధ వ్యత్యాసాలను అన్ని స్థాయిల్లో నిర్మూలించాలి. 2030 నాటికి అర్హత కలిగిన ఉపాధ్యాయుల సంఖ్యను గణనీయంగా పెంచాలి.

5. లింగసమానత్వం, మహిళా సాధికారిత సాధించడం:

◆ మహిళల పట్ల ఉన్న అన్ని రకాల వివక్షను రూపుమాపాలి.

ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ సంస్థల్లో వీరిపై జరిగే హింసను అరికట్టాలి. మహిళల అక్రమ రవాణా, లైంగిక దాడులు మొదలైన వాటిని నిర్మూలించాలి. బాల్య వివాహాలు, బలవంతపు పెళ్లిళ్లను నిరోధించాలి.

◆ ఆర్థిక, రాజకీయ, ప్రజా జీవితంలోని అన్ని స్థాయిల్లో మహిళా భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించాలి.

నిర్ణయాలు తీసుకునే చోట పురుషులతో సమానంగా వారికీ అవకాశాలు కల్పించాలి.

◆ ఆర్థిక వనరులు, భూయాజమాన్యం, సహజ వనరులు మొదలైన వాటిపై మహిళలకు సమాన హక్కులు కల్పించేలా సంస్కరణలు తేవాలి.

6. అందరికీ తాగునీరు అందించటం, పారిశుధ్య నిర్వహణను మెరుగుపరచటం:

2030 నాటికి ప్రజలందరికీ సురక్షితమైన తాగునీటిని అందుబాటు ధరకే పంపిణీచేయాలి. బహిరంగ మలమూత్ర విసర్జనను అరికట్టాలి.

7. శిలాజేతర ఇంధన శక్తి సామర్థ్యాలను పెంపొందించడం:

2030 నాటికి నమ్మకమైన శక్తి సేవలను అందరికీ అందుబాటు ధరలో అందించాలి.

ప్రపంచ శక్తి వనరుల్లో పునర్వనియోగ శక్తి వనరుల వాటాను గణనీయంగా పెంచాలి.

8. అందరికీ పూర్తిస్థాయి ఉత్పాదక, ఉద్యోగితను కల్పించడం:

◆ అల్పాభివృద్ధి దేశాల్లో కనీసం 7% జీడీపీ వృద్ధిని సుస్థిరంగా సాధించాలి.

◆ 2025 నాటికి నిర్బంధ శ్రామికత్వం, బాలకార్మిక వ్యవస్థ, బానిసత్వం, మానవ అక్రమ రవాణాను పూర్తిగా నిర్మూలించాలి.

◆ 2030 నాటికి అందరికీ ఉపాధిని అందించాలి. సమాన పనికి సమాన వేతనాన్ని అందించాలి. ◆ కార్మికుల హక్కులను రక్షించాలి. పనివాళ్లకు ముఖ్యంగా వలస కార్మికులకు సురక్షితమైన పని వాతావరణాన్ని కల్పించాలి.

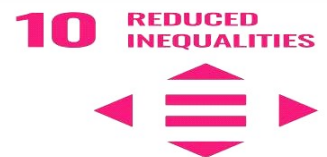
9. పారిశ్రామికీకరణ, నవకల్పనను ప్రోత్సహించడం:

◆ మానవ సంక్షేమం, ఆర్థికాభివృద్ధి పెంపొందించేందుకు నాణ్యమైన, నమ్మకమైన, సుస్థిర మౌలికవసతులను అభివృద్ధి చేయాలి. ◆ 2030 నాటికి ఆదాయం, ఉపాధిలో పరిశ్రమల వాటాను గణనీయంగా పెంచాలి. దీనికోసం సుస్థిర, సమ్మిళిత పారిశ్రామికీకరణను ప్రోత్సహించాలి. అల్పాభివృద్ధి దేశాల్లో పరిశ్రమల వాటాను రెట్టింపు చేయాలి. ◆ అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో చిన్నతరహా పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహకాలు అందించాలి. ◆ శాస్త్రీయ పరిశోధనలు ప్రోత్సహించాలి. 2030 నాటికి ప్రతి మిలియన్ జనాభాలో పరిశోధన రంగంలో పనిచేస్తున్నవారి సంఖ్యను గణనీయంగా పెంచాలి.

10. ప్రపంచ దేశాల మధ్య అసమానతలను తగ్గించడం:

◆ 2030 నాటికి జనాభాలో అట్టడుగున ఉన్న 40% మంది

ప్రజల ఆదాయ వృద్ధి రేటు జాతీయ సగటు కంటే

ఎక్కువ ఉండేలా చర్యలు చేపట్టాలి.

◆ వయసు, లింగ, అంగవైకల్యం, జాతి, పుట్టుక, మతం మొదలైనవాటితో సంబంధం లేకుండా అందరికీ సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ సాధికారత కల్పించాలి.

◆ అసమానతలను ప్రోత్సహించే విధానాలు, చట్టాలను పూర్తిగా తొలగించాలి.

◆ అంతర్జాతీయ విత్త, ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల ప్రాతినిధ్యం పెంచాలి.

◆ అల్పాభివృద్ధి దేశాలకు అభివృద్ధి సాయం, విత్త వనరుల ప్రవాహాన్ని ప్రోత్సహించాలి.

11. నగరాలను నివాసయోగ్యంగా, సురక్షితంగా, సమ్మిళితంగా తయారుచేయడం:

◆ 2030 నాటికి అందరికీ సురక్షితమైన ఇళ్లను తక్కువ ధరలకు అందించాలి.

◆ వ్రజా రవాణాను అత్యధిక వ్రజలకు అందుబాటులోకి తీసుకురావటం.

◆ విపత్తుల వల్ల సంభవించే ప్రాణ, ఆస్తి నష్టాన్ని గణనీయంగా తగ్గించాలి.

◆ 2015, మార్చి 8న జపాన్‌లోని సెంధాయ్‌లో ఐక్యరాజ్యసమితి మూడో డిజాస్టర్ రిస్క్ రిడక్షన్ సమావేశం జరిగింది. దీనికి 'సెంధాయ్ ఫ్రేమ్ వర్క్ ఫర్ డిజాస్టర్ రిస్క్ రిడక్షన్ 2015-30' అని పేరుపెట్టారు. ఇందులో కొన్ని నిబంధనలను పేర్కొన్నారు. వీటిప్రకారం విపత్తులను తట్టుకునేలా సమగ్ర విధానాలను అమలుచేసే నగరాల సంఖ్యను పెంచాలని తీర్మానించారు.

◆ వట్టణాల్లో వాయుకాలుష్యం, ఘనవ్యర్థాల నిర్వహణపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారించాలి.

12. సుస్థిర వినియోగం, ఉత్పత్తి విధానాల రూపకల్పన:

◆ ఉత్పత్తి, సరఫరా స్థాయిలో ఆహార వృధాను అరికట్టాలి. వినియోగదారు స్థాయిలో తలసరి ఆహార వృధాను సగానికి తగ్గించాలి.

◆ 2030 నాటికి నివారణ, RRR (Reduce, Reuse and Recycle) ద్వారా వ్యర్థాల సృష్టిని తగ్గించాలి.

◆ అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు వినియోగం, ఉత్పత్తిలో సుస్థిర పద్ధతులను అవలంబించేందుకు తగిన సాంకేతిక సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించుకునేలా మద్దతు ఇవ్వాలి.

◆ వృధా వినియోగాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్న ఇంధన సబ్సిడీలను హేతుబద్ధీకరించాలి.

13. పర్యావరణ మార్పు, దాని ప్రభావంపై సత్వర చర్యలు:

◆ సహజ విపత్తులు, శీతోష్ణస్థితి సంబంధ విపత్తులను తట్టుకోగలిగే సామర్థ్యాన్ని అందరిలో బలోపేతం చేయాలి.

◆ దేశ ప్రణాళిక, విధానాలు, వ్యూహాల్లో శీతోష్ణస్థితి మార్పులను సమీకృతం చేయాలి. వీటికి సంబంధించిన (ముందస్తు హెచ్చరిక, మార్పులు తగ్గించగలగడం, వాటిని తట్టుకోగలగడం) విద్య, చైతన్య కార్యక్రమాల గురించి ప్రజల్లో అవగాహన

కల్పించాలి.

◆ శీతోష్ణస్థితి మార్పుల ప్రభావాలను తట్టుకునేలా UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) కింద అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు సంవత్సరానికి 100 బిలియన్ డాలర్లను అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు ఇచ్చేందుకు అంగీకరించాయి. వీటిని సాధ్యమైనంత త్వరగా అమలుచేయాలి.

14. సముద్రాలు, జలవనరుల సంరక్షణ:

- ◆ అన్నిరకాల సముద్ర కాలుష్యాలను తగ్గించాలి. ముఖ్యంగా భూసంబంధ కార్యకలాపాల ద్వారా జరిగే కాలుష్యాన్ని నివారించాలి.
- ◆ సముద్రాల ఆమ్లీకరణను తగ్గించాలి. దాని ప్రభావాలను దీటుగా ఎదుర్కోవాలి.
- ◆ అధికంగా చేపలు పట్టడానికి కారణమైన మత్స్యరంగ సబ్సిడీలను పూర్తిగా నిషేధించాలి.

15. జీవావరణాన్ని పరిరక్షిస్తూ అడవుల రక్షణ, ఎడారికీకరణ, నేల క్షీణతను అరికట్టడం:

- ◆ అంతర్జాతీయ ఒప్పందాల ప్రకారం అడవులు, పర్వతాలు, చిత్తడి నేలలను సంరక్షించాలి.
- ◆ అడవులు నరకడాన్ని అరికట్టాలి. క్షీణతకు గురైన అడవులను పునరుద్ధరించాలి. అన్ని ప్రాంతాల్లో మొక్కలు నాటే కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి.
- ◆ కరవులు, వరదల వల్ల క్షీణతకు గురయ్యే మృత్తికను

పునరుద్ధరించాలి.

◆ పర్వత ఆవరణ వ్యవస్థను సంరక్షిస్తూ జీవవైవిధ్యాన్ని కాపాడాలి.

16. అందరికీ శాంతి, న్యాయాన్ని అందించాలి, దీనికోసం బలమైన వ్యవస్థలను ఏర్పాటుచేయాలి:

- ◆ అన్నిరకాల హింసలను, వాటివల్ల జరిగే మరణాలను గణనీయంగా తగ్గించాలి.
- ◆ జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో అందరికీ సమాన న్యాయాన్ని అందించాలి.
- ◆ గ్లోబల్ గవర్నెన్స్ కు సంబంధించిన సంస్థల్లో అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల భాగస్వామ్యాన్ని బలోపేతం చేయాలి.
- ◆ తీవ్రవాదం, నేరాలు, హింసలు మొదలైనవాటిని అడ్డుకునే జాతీయస్థాయి సంస్థలను బలోపేతం చేయాలి.

17. అభివృద్ధి సాధనలో ప్రపంచ దేశాలను భాగస్వామ్యం చేయడం:

- ◆ దేశీయ వనరుల సేకరణను బలోపేతం చేయాలి.
- ◆ అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు పర్యావరణ అనుకూల సాంకేతికతను తక్కువ ధరలకే అందించాలి.

భారతదేశంలో స్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యాలు

◆ మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ చట్టం (MNREGA) నైపుణ్యం లేని కార్మికులకు అర్ధవంతమైన ఉపాధిని అందించడానికి మరియు వారి జీవన ప్రమాణాలను ఏకకాలంలో మెరుగుపరచడానికి దేశంలో ప్రారంభించబడింది.

◆ రాయితీపై అందరికీ ఆహార ధాన్యాలు అందించడానికి 'జాతీయ ఆహార భద్రతా చట్టం' అమలు చేయబడింది.

◆ భారతదేశాన్ని బహిరంగ మలవిసర్జన రహితంగా మార్చేందుకు భారత ప్రభుత్వం చేపట్టిన 'స్వచ్ఛ భారత్ అభియాన్' కార్యక్రమం ప్రారంభించబడింది.

◆ పునరుత్పాదక ఇంధన ఉత్పత్తి లక్ష్యాలను 175 GWగా నిర్ణయించారు. శిలాజ ఇంధనాల వంటి పునరుత్పాదక వనరులపై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించడానికి సౌర శక్తి, పవన శక్తి మరియు ఇతర పునరుత్పాదక ఇంధన వనరులను ఉపయోగించడం ద్వారా దీనిని సాధించాలి.

◆ అటల్ మిషన్ ఫర్ రిజువేషన్ అండ్ అర్బన్ ట్రాన్స్ఫర్మేషన్ (అమృత్) మరియు హెరిటేజ్ సిటీ డెవలప్‌మెంట్ అండ్ ఆగ్నోటేషన్ యోజన (హృదయ) వధకాలు దేశంలోని మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచడానికి ప్రారంభించబడ్డాయి.

◆ పారిస్ ఒప్పందంపై సంతకం చేసిన తర్వాత, వాతావరణ మార్పులకు వ్యతిరేకంగా పోరాడాలని భారత్ తన బలమైన ఆకాంక్షను వ్యక్తం చేసింది.

సుస్థిర అభివృద్ధికి సంబంధించిన ప్రపంచ సమస్యలు

స్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యాల (SDG) సాధనను ప్రస్ఫూర్తం చేసే అనేక ప్రపంచ ఆందోళనలు

ఉన్నాయి. ఈ భావనకు అనేక అడ్డంకులు ఉన్నాయి, అవి క్రింద చర్చించబడ్డాయి.

◆ ప్రపంచంలోని వివిధ జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థలలో అసమాన వృద్ధి నమూనా ఉంది (ఉత్తర-దక్షిణ విభజన)

◆ సాంకేతిక పురోగతితో జీవవైవిధ్యాన్ని కోల్పోయే పరిస్థితి వచ్చింది. సహజ వనరులను బుద్ధిహీనంగా ఉపయోగించడం వల్ల భూగోళంలోని జీవవైవిధ్యంపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతోంది. 20 సంవత్సరాలుగా అన్ని ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికీ, ప్రపంచంలోని జీవవైవిధ్య నష్టం కొనసాగుతూనే ఉంది.

వాతావరణ మార్పులు : ఇది ప్రపంచవ్యాప్త సమస్య. పరిష్కారాలు కూడా ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రత్యేక పరిస్థితులను అనుసరించి ఉన్నాయి. వాతావరణ మార్పు మరియు స్థిరమైన అభివృద్ధి అనేవి రెండు పరస్పర అనుబంధం కలిగిన అంశాలు. వాతావరణ మార్పులను జాగ్రత్తగా మరియు హేతుబద్ధంగా ఎదుర్కోవడం స్థిరమైన అభివృద్ధిని ప్రోత్సహిస్తుంది మరియు స్థిరమైన అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించడం వాతావరణ మార్పులను తిప్పికొట్టడానికి సహాయపడుతుంది.

సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలపై ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చొరవ తీసుకున్న అంశాలు

పౌరులందరికీ సమానమైన మరియు స్థిరమైన భవిష్యత్తు దిశలో అనేక చర్యలు తీసుకోబడ్డాయి. ముఖ్యంగా ...

◆ **స్టాక్ హోమ్ కాన్ఫరెన్స్ (1972):** పర్యావరణ సమస్యలను ప్రపంచ ఆందోళనగా మార్చడానికి మొదటి అడుగు. ఈ సమావేశం ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళిక మరియు నూత్రాలను కలిగి ఉన్న స్టాక్ హోమ్ డిక్లరేషన్ కు దారితీసింది.

◆ **ఐక్యరాజ్యసమితి పర్యావరణ కార్యక్రమం (UNEP):** విస్తృతంగా నిర్వహించడం జరిగినది. ఎర్త్ సమ్మిట్ (1992) బ్రండ్స్ట్రామ్ కమిషన్ నివేదిక యొక్క ప్రత్యక్ష పరిణామంగా మారింది. రియోడిజెనీరోలో ఈ సదస్సు జరిగింది. ఇది క్రింది నిర్ణయాలతో ముగిసింది

A) వాతావరణ మార్పుపై ఫ్రేమ్వర్క్ కన్వెన్షన్ (UNFCCC)

B) రియో డిక్లరేషన్

C) ఎజెండా 21

◆ క్యోటో ప్రోటోకాల్ (1997) గ్రీన్ హౌస్ వాయు ఉద్గారాలు మరియు మానవ నిర్మిత %జూ2% ఉద్గారాల తగ్గింపు పట్ల వివిధ దేశాల నిబద్ధతను వాగ్దానం చేసిన అంతర్జాతీయ ఒప్పందంగా **1992 UNFCCC** ని విస్తరించింది.

◆ **రియో 2010 (2002)** అనేది 1992లో రియోడిజెనీరోలో జరిగిన మొదటి ఎర్త్ సమ్మిట్ యొక్క 10వ వార్షికోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని స్థిరమైన అభివృద్ధిని అభ్యసించునట్లు సంస్థల గురించి చర్చించడానికి సమావేశమైన సమావేశం. **జోహన్నెస్ బర్గ్** లో జరిగింది.

◆ రామ్సర్ కన్వెన్షన్ : అంతర్జాతీయ ప్రాముఖ్యత కలిగిన చిత్తడి నేలల పరిరక్షణ కోసం జరిగిన ఒప్పందం.

◆ ఇవే కాకుండా, మరికొన్ని ఇతర సమావేశాలు మరియు సంస్థలు స్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యాలకు దోహదపడతాయి. అవి ...

◆ వన్యప్రాణుల వలస జాతుల పరిరక్షణపై సమావేశం (CMS), 1979

◆ ఓజోన్ పొర రక్షణ కోసం వియన్నా కన్వెన్షన్, 1985

◆ ఓజోన్ పొరను క్షీణింపజేసే పదార్థాలపై మాంట్రియల్ ప్రోటోకాల్, 1987

◆ జీవ వైవిధ్యంపై సమావేశం, 1992

◆ వాతావరణ మార్పుల ఉపశమన వ్యూహాలు: కార్బన్ సీక్వెస్ట్రేషన్, కార్బన్ సింక్, కార్బన్ క్రెడిట్, కార్బన్ ట్రేడింగ్, కార్బన్ ఆఫ్సెటింగ్, కార్బన్ ట్యాక్స్, జియో-ఇంజనీరింగ్.

◆ UN కమిషన్ ఆన్ సస్టెయినబుల్ డెవలప్ మెంట్ (CSD)

ముగింపు

సస్టెయినబుల్ డెవలప్ మెంట్ గోల్స్ (ఎస్ డి జి గోల్స్) యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం ప్రపంచం నుండి పేదరికాన్ని పూర్తిగా తొలగించడం మరియు అన్ని సమాజాలలో సామాజిక న్యాయం మరియు పూర్తి సమానత్వాన్ని సాధించడం. ఈ లక్ష్యాలను సాధించేందుకు భారత్ కూడా తీవ్రంగా కృషి చేయాలి. ఎజెండా 2030 యొక్క ముఖ్యమైన లక్ష్యం అయిన పేదరికాన్ని నిర్మూలించే ఉద్దేశ్యంతో భారత ప్రభుత్వం యొక్క వివిధ పథకాల కింద, పేద తరగతి సంక్షేమానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది.

మేక్ ఇన్ ఇండియా, స్వచ్ఛ భారత్ అభియాన్, బేటీ బచావో-బేటీ పఢావో, జాతీయ గ్రామీణ తాగునీటి కార్యక్రమం, జాతీయ ఆరోగ్య మిషన్, ప్రధాన మంత్రి ఆవాస్ యోజన- సహా సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలకు (SDG లక్ష్యాలు) అనుగుణంగా ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న అనేక కార్యక్రమాలు ఉన్నాయి. గ్రామీణ మరియు పట్టణ, ప్రధాన మంత్రి గ్రామ్ సడక్ యోజన, డిజిటల్ ఇండియా, దీనదయాళ్ ఉపాధ్యాయ గ్రామ జ్యోతి యోజన, స్కీల్ ఇండియా ఇది కాకుండా, మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి మరియు పేదరిక నిర్మూలనకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలను అధిక బడ్జెట్ కేటాయింపులతో ప్రచారం చేస్తున్నారు.

సుస్థిరాభివృద్ధి అంటే అసలైన అర్థం... నాలుగు కాలాల పాటు కాదు, నాలుగు తరాల పాటు అందరినీ సంతోషపెట్టే అభివృద్ధి. విశ్వవ్యాప్తంగా, అందరికీ అవకాశాలు లభించి, అద్భుతమైన ప్రపంచం ఆవిష్కృతం కావడానికి సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు దోహదం చేస్తాయి అని ఆశిద్దాం...

సుస్థిర అభివృద్ధి - మాదిరి ప్రశ్నలు

1. 'భూగోళంపై లభించే వనరులు జీవకోటి అవసరాలు తీర్చడానికి సరిపోతాయి కానీ ఏ ఒక్కరి దోపిడీకి సరిపోవు' అని పేర్కొన్నది ఎవరు?

జ: మహాత్మాగాంధీ

2. పర్యావరణం - ఆర్థిక వ్యవస్థల అనుబంధం దృష్ట్యా కిందివాటిలో సరైనది?

ఎ) పర్యావరణం ఆర్థిక కార్యకలాపాలకు అవసరమైన ఉత్పాదితాలను అందిస్తుంది.

బి) పర్యావరణం ఆర్థిక కార్యకలాపాల వల్ల ఏర్పడే వ్యర్థాలను విలీనం చేసుకుంటుంది.

సి) ఎ, బి

డి) పైవేవీ కాదు

జ: సి (ఎ, బి)

3. కిందివాటిలో పర్యావరణ విధి ఏమిటి?

ఎ) సహజ వనరులను అందించడం

బి) సౌలభ్యాలను అందించడం

సి) వ్యర్థాలను విలీనం చేసుకోవడం

డి) పైవన్నీ

జ: డి (పైవన్నీ)

4. సైమన్ కుజ్నెట్స్ పర్యావరణం, ఆర్థిక వ్యవస్థ మధ్య సంబంధాన్ని కింది ఏ అంశాల ద్వారా వివరించాడు?

1. ఆర్థికాభివృద్ధి

2. పర్యావరణం నాణ్యతా స్థాయి

3. పేదరికం స్థాయి

4. ఆదాయ వ్యత్యాసాల స్థాయి

5. జనసాంద్రత

జ: 1, 2, 3, 4, 5

5. తిరగబడిన '(Inverted 'U' shaped curve)

ద్వారా తలసరి ఆదాయంలో పెరుగుదల, పర్యావరణ క్షయం మధ్య సంబంధాన్ని సూచించింది ఎవరు?

జ: సైమన్ కుజ్నెట్స్

6. నిలకడ గల ఆర్థికాభివృద్ధి (Sustainable development) భావన అంటే...?

ఎ) పర్యావరణం ప్రజల జీవన ప్రమాణాలకు బహిర్గతంగా తోడ్పడటం.

బి) నేటి ప్రజలు అనుభవిస్తున్న జీవన ప్రమాణాల స్థాయిని ఏ మాత్రం తగ్గకుండా భావితరాలకు అందించడం.

సి) సహజ వనరులు, మానవ నిర్మిత వనరులతో కూడిన మూలధనం భావితరాలకు అందుబాటులో ఉండటం.

డి) పైవన్నీ

జ: డి (పైవన్నీ)

7. పర్యావరణ పరిరక్షణ ద్వారా నిలకడ గల ఆర్థికాభివృద్ధి సాధించాలంటే వేటికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి?

1. వనరుల వాడకం తగ్గించడం (Reduce)

2. వ్యర్థాల నుంచి సాధ్యమైనంత ప్రయోజనం రాబట్టడం (Recover)

3. ప్రయోజనం కోల్పోకుండా తిరిగి ఉపయోగించగల వస్తువుల తయారీ (Recycle)

4. పున్ల ఉపయోగం, సాధ్యమైనన్నిసార్లు తిరిగి ఉపయోగించడం (Reuse)

జ: 1, 2, 3, 4

8. నిలకడ గల ఆర్థికాభివృద్ధి లక్ష్యాలు ఏవి?

1. వృద్ధి లేదా ఆదాయాల్లో పెరుగుదల
2. అభివృద్ధి కొనసాగింపు
3. క్షీణత నియంత్రణ
4. జీవవైవిధ్య రక్షణ

జ: 1, 2, 3, 4

9. హెచ్. డాలీ (1990 లో) కొనసాగించగలిగిన ఆర్థికాభివృద్ధికి తెలియజేసిన నియమాలు ఏవి?

1. పునరుద్ధరించగల వనరులను పున్జకల్పన రేటుకు (Regeneration rate) మించిఉపయోగించరాదు.
2. పునరుద్ధరించడానికి వీల్లేని వనరులు ప్రత్యామ్నాయ వనరులు లభించే రేటు కంటే ఎక్కువ రేటులో ఉపయోగించకూడదు.
3. పర్యావరణం విలీనం చేసుకోగలిగిన సామర్థ్యం కంటే ఎక్కువ పరిమాణంలో కాలుష్య పదార్థాలను పర్యావరణంలోకి విసర్జించరాదు.

జ: 1, 2, 3

10. గ్రీకు దేశంలో ప్రకృతి వనరులను పునరుద్ధరించగల శక్తి కలిగి, పర్యావరణ సమతూకాన్ని నెలకొల్పే దేవతగా ఎవరిని విశ్వసిస్తారు?

జ: గ్రైయా

11. కాలుష్యం ద్వారా కలిగే పర్యావరణ హానిని 'సామాజిక వ్యయం (Social Cost) అన్నది ఎవరు?

జ: ఎ.సి.పిగూ

12. పర్యావరణంపై బ్రండ్‌ట్లాండ్ అధ్యక్షతన 'ప్రపంచ సంఘం (World Commission on Environment and Development) ఎప్పుడు ఏర్పాటైంది?

జ: 1987

13. బ్రండ్‌ట్లాండ్ సంఘం (Brundtland Commission) సమర్పించిన నివేదిక పేరేంటి?

జ: మన ఉమ్మడి భవిష్యత్ (Our Common Future)

14. 'భావితరాల ప్రజలు తమ అవసరాలను తీర్చుకునే సామర్థ్యంతో రాజీపడకుండా, వర్ధమాన తరం తన అభివృద్ధి అవసరాలను తీర్చుకోగలగడమే నిలకడ గల అభివృద్ధి (Sustainable development)' అని నిర్వచించింది?

జ: బ్రండ్‌ట్లాండ్ కమిషన్

15. కిందివాటిలో నిలకడ గల అభివృద్ధిలోని అంతర్గత అంశాల్లో లేనిది ఏది?

- ఎ) ఆర్థికాంశాలు
- బి) సాంఘిక అంశాలు
- సి) పర్యావరణ అంశాలు
- డి) రాజకీయ అంశాలు

జ: డి (రాజకీయ అంశాలు)

16. కింది ఏ సంవత్సరంలో 'ధరిత్రీ సదస్సు' జరిగింది?

- ఎ) 1990
- బి) 1991
- సి) 1992
- డి) 1993

జ: సి (1992)

17. అమెరికా 'సుస్థిరమైన అభివృద్ధి కోసం విద్యా దశకం'గా ఏ కాలాన్ని ప్రకటించింది?

జ: 2005 - 15

18. కిందివాటిలో సరైంది ఏది?

- 1) సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు 2015 - 30 వరకు వర్తిస్తాయి
- 2) SDG లో మొత్తం 17 లక్ష్యాలు, 169 ఉప లక్ష్యాలు ఉన్నాయి

3) సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలను 2015, సెప్టెంబరు 25న ఆమోదించారు

జ: 1, 2, 3 సరైనవి

19. కిందివాటిని జతపరచండి.

- i) ధరిత్రీ సదస్సు a) జోహాన్నస్ బర్గ్ - 2002
ii) పర్యావరణ సదస్సు b) హైదరాబాద్ - 2012
iii) జీవవైవిధ్య సదస్సు c) స్టాక్ హోం - 1972
iv) సుస్థిరాభివృద్ధి సదస్సు d) రియో - 1992

జ: i-d ii-c iii-b iv-a

20. క్యోటో ప్రోటోకాల్ ఒప్పందం ఎప్పటి నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది?

జ: 2005, ఫిబ్రవరి 16

21. స్థిరమైన అభివృద్ధి యొక్క 5 Pలు ఏమిటి?

జ: 2030 ఎజెండాలో ఐదు కీలక కోణాలు ఉన్నాయి: ప్రజలు, శ్రేయస్సు, గ్రహం, భాగస్వామ్యం మరియు శాంతి. వీటిని స్థిరమైన అభివృద్ధి యొక్క 5Ps అంటారు.

22. స్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యాలలో సవాళ్లు ఏమిటి?

జ: స్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యాల సాధనకు అడ్డంకిగా మారే కొన్ని సవాళ్లు ఉన్నాయి. యువత నిరుద్యోగం, అసమానత నిలకడ, గ్లోబల్ వార్మింగ్ మరియు సముద్ర ఆమ్లీకరణ వంటివి స్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యాలను సాధించడానికి కొన్ని ప్రధాన సవాళ్లు.

23. SDG ఇండెక్స్ 2021లో భారతదేశం ర్యాంక్ ఎంత?

జ: SDGల 2022 గ్లోబల్ ఇండెక్స్లో, దేశం 163 దేశాలలో 121వ స్థానంలో ఉంది. ఇది 2020లో 117వ స్థానంలో మరియు 2021లో 120వ స్థానంలో

ఉంది.

24. భారతదేశంలో ఎన్ని SDGలు ఉన్నాయి?

జ: NITI ఆయోగ్ 17 SDG లలో 13 SDG ఇండియా ఇండెక్స్ ను రూపొందించింది (12, 13, 14 మరియు 17 లక్ష్యాలను వదిలివేస్తుంది).

25. ఏ దేశంలో అత్యధిక SDG సూచిక ఉంది?

జ: ఫిన్లాండ్ ప్రపంచంలోనే అత్యధిక SDG సూచికను కలిగి ఉంది. దాని తర్వాత మూడు నార్డిక్ దేశాలు- డెన్మార్క్, స్వీడన్ మరియు నార్వే ఉన్నాయి.

వ్రతీ టీచరు.. ఒకప్పుడు విద్యార్థి,

వ్రతీ విజేత.. ఒకప్పుడు ఓడినవాడే,

వ్రతీ నిపుణుడు.. ఒకప్పుడు ప్రారంభకుడే,

కానీ, అందరూ దాటి వచ్చింది...

నేర్చుకోవడం అనే వారధినే.

+++++

ఒక మంచి పుస్తకం

వందమంది మిత్రులతో సమానం,

కానీ, ఒక మంచి స్నేహితుడు

ఒక గ్రంథాలయంతో సమానం.

కవర్ స్టోరీ: 2

అద్భుతమైన అభివృద్ధి 'మెరుపులు' -

ఆలోచనాత్మకమైన సీవార్కే 'మరకలు'

(స్వాతంత్ర్య భారత అమృత మహోత్సవాల నేపథ్యంలో... దేశ పురోగతి ప్రస్థానం పై విశిష్ట వ్యాసం)

INDIA 75

The Way Forward

దెబ్బెబదు ఏండ్ల క్రితం...ఎన్నో కలలు, మరెంతో ఉద్వేగం... పలు రకాల సమస్యల ముళ్లు పెట్టే బాధల్ని పక్కతో బిగబట్టి, అంతులేని విశ్వాసం నిండిన కళ్లతో నవ్వే గులాబీలా వికసిస్తూ... ముచ్చటైన దేశం ముక్కలైనది అనే బాధను భరిస్తూనే... అర్ధరాత్రి స్వాతంత్ర్యం గురించి, అందమైన భవిష్యత్తు గురించీ నెహ్రూజీ ఉపన్యాసాన్ని ఆసక్తితో విన్నాం. అనుభవాల నుంచి పాఠాలు నేర్చుకుంటూ, వైఫల్యాలను విజయాలుగా మార్చుకుంటూ, సమస్యల్లోనే అవకాశాలు సృష్టించుకుంటూ.. నాలుగడుగులు వెనక్కి పడిన సమయంలోనూ, రెండడుగులు ముందుకేస్తూనే వచ్చాం. ఇంతటి భిన్నత్వంలో ఏకత్వం ఎలా సాధ్యమంటూ... ప్రపంచదేశాలు ఎగతాళి చేసినా వట్టించుకోలేదు. తడబడుతూనే తాబేలులా అడుగులేశాం. మన పరిమితులు మనకు ఉండొచ్చు. మన బలాలూ మనకున్నాయి. అవే, ప్రపంచంలోనే శక్తిమంతమైన ఆర్థిక వ్యవస్థగా భారతదేశాన్ని తీర్చిదిద్దాయి. కాబట్టే, వజ్రోత్సవ సమయానికల్లా... ఓ వజ్రంలా భాసిల్లుతున్నది భారత్. ఇది మన

విజయం, ఇది ఘన విజయం! దేశానికి స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించి 75 వసంతాలు నిండిన నేపథ్యంలో ఇప్పటివరకు సాధించిన లక్ష్యాలు.. చేరుకోవాల్సిన గమ్యాలపై సింహావలోకనం...

భారత దేశ అభివృద్ధి కీలక గణాంకాలు

సూచిక	1947	2022
జనాభా	36.1 కోట్లు	135 కోట్లు
జనసాంద్రత	108	431
జీడిపీ	రూ. 2.7లక్షల కోట్లు	రూ. 235లక్షల కోట్లు
తలసరి ఆదాయం	రూ. 11,570	రూ. 1,50,000
ఎగుమతులు	1.6 బి. డాలర్లు	660 బి. డాలర్లు
పేదరికం	సుమారు 55 శాతం	సుమారు 25 శాతం
నిరుద్యోగం	-	8 శాతం
ఆయుర్దాయం	35.21 సం.లు	70.1 సం.లు
మాతృత్వ మరణాల రేటు	1000	103
బాలల మరణాల రేటు	189	36
శిశు మరణాల రేటు	189	27
సంతాన సాఫల్య రేటు	5.9	2.1

ఔషధ యోగం.. ఆరోగ్య భాగ్యం..

75 ఏళ్ల వైద్య రంగంలో గణనీయ ప్రగతి!

2 సంవత్సరాలు: ఇది 1947లో భారతీయుడి సగటు ఆయుర్దాయం. ఇప్పుడది 70 ఏళ్లు!

◆ 45 మంది: ఆంగ్లేయులు వెళ్లిపోయే నాటికి ప్రతి 1000 మందిలో

ఏడాదికి

చనిపోయేవారి

సంఖ్య. నేడు అది

7 మాత్రమే!

◆ 946: ఇది స్వాతంత్ర్యం వచ్చే నాటికి ప్రతి వెయ్యి మంది పురుషులకు స్త్రీల నిష్పత్తి. ప్రస్తుతం అది 1020!

◆ 8 లక్షలు: భారత్ స్వేచ్ఛా వాయువులు పీల్చుకునే నాటికి ఏటా మలేరియా మరణాల సంఖ్య ఇది.

ఇప్పుడవి 1000 మాత్రమే!

◆ దేశంలో తట్టు (స్మోల్ పాక్స్)ను ఏప్రిల్ 1977 నాటికి పూర్తిగా నిర్మూలించగలిగాం.

◆ దేశంలో ఆరోగ్య రంగానికి ప్రభుత్వం కేటాయిస్తున్న నిధులు జీడీపీలో 2.1 శాతం!

ఆంగ్లేయుల పాలనలో అన్ని రంగాల మాదిరే వైద్య రంగమూ వ్యాధిగ్రస్థమైంది. వరుస కరవుల కారణంగా పౌష్టికాహారలోపం వెన్నాడి, లక్షలాది మంది చిన్నచిన్న జబ్బులకూ పట్టల్లా రాలిపోయారు. స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించాక ఒక్కో అడుగు వేసుకుంటూ జవసత్వాలు కూడదీసుకున్నాం. మందు బిళ్లల కోసం అంగలార్చిన మనమే... ప్రపంచ ఔషధ అవసరాల్లో 20% తీరుస్తున్నాం.

ఇప్పుడు అనూహ్యంగా 47 లక్షల మంది సిబ్బందితో ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద వైద్యారోగ్య రంగాన్ని సృష్టించుకున్నాం. కలరా, ప్లేగు, మశూచి,

పోలియో వంటి మహమ్మారులను తరిమేశాం. మలేరియాను అదుపులోకి వచ్చింది. కరోనా సంక్షోభంలోనూ టీకాల ఉత్పత్తితో మానవాళికి బతుకుపై భరోసా కల్పించాం. వైద్య రంగంలో 75 ఏళ్ళ ప్రయాణం ఎలా సాగింది? రానున్న 25 సంవత్సరాల్లో చేరుకోవాల్సిన మైలురాళ్లు ఏమిటి?

పిల్లలకు ఉచిత టీకాల పంపిణీ కోసం 2014లో ప్రారంభించిన ఇండ్రధనుష్ కార్యక్రమం సత్ఫలితాలనిస్తోంది. 2014 లోనే భారత్ ను పోలియో రహిత దేశంగా ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ప్రకటించింది. జిల్లాకొక వైద్య కళాశాలను స్థాపించడం ద్వారా స్పెషాలిటీ, సూపర్ స్పెషాలిటీ సేవలను ప్రజలకు చేరువ చేసేందుకు అవసరమైన కార్యాచరణ మొదలైంది.

నాణానికి మరోవైపు...

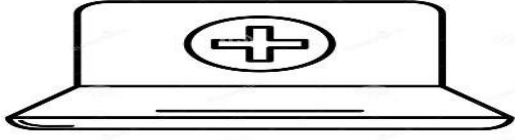
ఇప్పటికీ పట్టణాల్లో 60%, గ్రామాల్లో 50% మంది ఎక్కువగా ప్రైవేటు వైద్యులనే సంప్రదిస్తున్నారు. 18 ఏళ్లలోపు పిల్లల్లో ఏకంగా 47.2 కోట్ల మంది పోషకాహార లోపంతో బాధపడుతున్నారు. క్షయ పీడితులు ఎక్కువగా ఉన్నది మన దేశంలోనే. నవజాత శిశువుల మరణాలూ ఆందోళన కలిగిస్తున్నాయి.

మార్గదర్శకత్వానికి ఎన్నెన్నో కమిటీలు

ప్రజలకు ఆరోగ్యాన్ని చేరువచేయడానికి ప్రభుత్వం భోర్, ఛద్దా, ముఖర్జీ, కర్కార్ సింగ్ తదితర కమిటీలను ఏర్పాటు చేసింది. వీటి సూచనలతో పీహెచ్ సీలు, సామాజిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు, జిల్లా ఆసుపత్రుల ఏర్పాటు. ఆరోగ్య పరిరక్షణకు చికిత్స అనుసంధానం, మల్టీవర్చుస్ హెల్త్ వర్కర్లు, ఏఎన్ఎంలు, ఆశ కార్యకర్తలు, ల్యాబ్ టెక్నిషియన్ల నియామకం, కుటుంబ నియంత్రణకు ప్రత్యేక కార్యక్రమం, ప్రధానమంత్రి జన్ ఆరోగ్య యోజన

వంటి ఎన్నో కార్యక్రమాలు అమలయ్యాయి. జాతీయ ఆరోగ్య విధానం (1983, 2002, 2017) తోనూ ప్రగతికి బాటలు వేశారు.

అవకాశాల గని ' ఈ - హెల్త్ '

E-HEALTH

దేశంలో ఇంటర్నెట్ ఆధారిత వైద్య సేవలు అందిస్తున్న ఈ - హెల్త్ రంగం విలువ 2022 నాటికి రూ.86 వేల కోట్లకు చేరింది. దీన్ని ఆలంబనగా చేసుకుని విస్తృతమైన ఉపాధి కల్పించవచ్చు.

తల్లిబిడ్డల సంరక్షణలో ముందడుగు

దేశంలో ఏఎన్ఎం వ్యవస్థ (1960-70) ను ఏర్పాటు చేశాక మాతాశిశు సంరక్షణ కార్యక్రమాల నిర్వహణ పెరిగింది. అంగన్వాడీ వ్యవస్థ (1975) ద్వారా మహిళలకు కుటుంబ నియంత్రణ, పిల్లల పెంపకం, వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతపై అవగాహన తదితర కార్యక్రమాలను రూపొందించారు. ఆశా ఆరోగ్య కార్యకర్తల వ్యవస్థ (2005) తో మహిళల ఆరోగ్యంపై మరింతగా దృష్టి కేంద్రీకరించడానికి అవకాశాలు పెరిగాయి.

1992-93లో 26 శాతంగా ఉన్న ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో ప్రసవాలు ఇప్పుడు 86.6 శాతానికి పెరిగాయి. కొన్ని రాష్ట్రాల వెనుకబాటు ఫలితంగా ప్రసూతి మరణాల్లో 186 దేశాల్లో భారత్ 120వ స్థానానికి దిగువన ఉంది. మహిళల్లో రక్తహీనత, అధిక రక్తపోటు, మధుమేహం, కీళ్లనొప్పులు, క్యాన్సర్ వంటి వ్యాధుల తీవ్రత పెరుగుతోంది.

ఔషధ రంగంలో ఘనం

ఔషధాల ఉత్పత్తిలో వరిమాణం వరంగా భారత్ ప్రపంచంలోనే 3వ స్థానంలో ఉంది. ప్రపంచ దేశాల

అవసరాల్లో 20% మనమే తీరుస్తున్నాం. ప్రపంచానికి జనరిక్ ఔషధాలను సమకూరుస్తున్న అతిపెద్ద దేశం భారత్. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఎయిడ్స్ వ్యాధిగ్రస్థులు వినియోగించే యాంటీ వైరల్ ఔషధాల్లో 80% మన దేశం నుంచి సరఫరా చేస్తున్నవే.

టీకాల హాబ్

దేశంలో టీకాల ఉత్పత్తి అనూహ్యంగా పెరిగింది.

ప్రపంచంలో వినియోగించే వ్యాక్సిన్లలో 60% భారత్ నుంచే సరఫరా అవుతున్నాయి. కరోనా టీకాలు భారత్లోనే ఉత్పత్తి అయ్యాయి.

గ్రామాలు.. నగరాల్లో ఒకేరకమైన వైద్యం!

రానున్న పాతికేళ్లలో వైద్యరంగం ఎలా మరోగమించాలో.. ఏయే లోపాలను సవరించుకోవాలో నిపుణులు ఇలా విశ్లేషిస్తున్నారు.. వైద్యరంగానికి తమ ఆదాయంలో బ్రిటన్ 12%, అమెరికా 14%, జపాన్ 9-10%... చొప్పున నిధులు కేటాయిస్తుంటే.. మనం 2.1% దగ్గరే ఆగిపోయాం. దేశంలో గ్రామాలు, నగరాల్లో ప్రజలకు ఒకేరకమైన

వైద్యం అందుబాటులో ఉండాలి. ఆరోగ్య సూచీల్లో కేరళ, తమిళనాడు వంటి రాష్ట్రాలు... ఐరోపా దేశాలతో సమానంగా పురోగమిస్తున్నాయి. ఇదే సమయంలో ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్, బిహార్ వంటి రాష్ట్రాలు దిగువన ఉన్నాయి. ఇలాంటి వ్యత్యాసాలను నివారించాలి.

వైద్య పర్యాటకంతో ఉపాధికి బాటలు

అభివృద్ధిచెందిన దేశాలతో పోల్చితే, భారత్ లో అయిదోవంతు తక్కువ ఖర్చుతోనే, నాణ్యమైన వైద్యసేవలు లభిస్తున్నాయి. మనదేశ వైద్యపర్యాటకం వ్యవస్థ విలువ 2022 నాటికి సుమారు రూ. 90 వేల కోట్లకు చేరింది. దీని అభివృద్ధికి ప్రభుత్వాలు కృషి చేయాలి.

సమగ్ర ప్రాథమిక ఆరోగ్య వ్యవస్థ కావాలి

మహమ్మారులు వాస్తవం. వీటి నుంచి కాపాడుకోవడానికి ఖర్చు చాలా ఎక్కువ కావడంతోపాటు అవి మనం తట్టుకోలేనంతగా దాడి చేస్తాయని కోవిడ్ కాలంలో స్పష్టమైంది. దేశంలో ప్రజారోగ్య వ్యవస్థను పటిష్టం చేయడం, సమగ్ర ప్రాథమిక ఆరోగ్యవ్యవస్థను నెలకొల్పడం తప్ప మరో మార్గం లేదు. దీన్ని ప్రాధాన్యంగా గుర్తించి, నిధులు కేటాయించాలి. ప్రభుత్వ-ప్రైవేటు భాగస్వామ్యం లాంటి ప్రయోగాలతో సమయాన్ని వృథా చేయకూడదు. ప్రాథమిక వైద్యం ప్రభుత్వరంగంలోనే

ఉచితంగా అందరికీ అందుబాటులో ఉండేలా నిధులు కేటాయించాలి.

ఇప్పటికీ ఆరోగ్య బీమా 15 శాతమే

తీవ్ర అనారోగ్య సమస్య వస్తే 70% మంది ప్రజలకు సొంత డబ్బులు, అప్పులే దిక్కు. ఆరోగ్యశ్రీ, ఆయుష్మాన్ భారత్ పథకాలతో కొంతవరకు మేలు జరిగినా, అన్ని వర్గాలకు ధీమా అందించడంలో బ్రిటన్ వైద్య విధానాన్ని అనుసరిస్తే మేలు. అక్కడ 97% మంది ప్రజలు నేషనల్ హెల్త్ సర్వీస్ పరిధిలోకి వస్తారు. అమెరికాలోనూ 70% మంది ప్రైవేటుగానైనా ఆరోగ్య బీమా చేసుకుంటున్నారు. భారత్ లో 15% మంది మాత్రమే ఆరోగ్య బీమా పరిధిలో ఉన్నారు. పేదలు, మధ్యతరగతి ప్రజలందరినీ దీని పరిధిలోకి తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఉంది.

చిన్న సమస్యలకూ పెద్దాసుపత్రులా?

ప్రాథమిక వైద్యాన్ని బలోపేతం చేయకుండా ఎన్ని సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులు కట్టినా ఫలితం లభించదు. ఇందుకోసం మూడంచెల వైద్య విధానం ఉండాలి. ప్రతీ గ్రామానికి ఒక పీహెచ్సీ, కనీసం 50 కి.మీ. దూరంలో మాధ్యమిక వైద్యం అందుబాటులో ఉండాలి. సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులు ప్రతి రెండు జిల్లాలకు ఒకటి చొప్పున ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రజలు చిన్న సమస్యలకు సైతం పెద్దాసుపత్రులకు వస్తుండడంతో నిజంగా ఉన్నత వైద్యం అవసరమైన వారికి లభించడంలేని పరిస్థితి నెలకొంది.

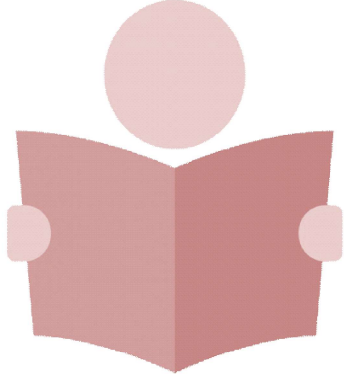
ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థ ప్రమాణాల ప్రకారం... ప్రతీ 1000 మందికి ఒక వైద్యుడు ఉండాలి. భారత్ లో ప్రతీ 1400 మందికి ఒకరున్నారు. కానీ మొత్తం వైద్యుల్లో 70% మంది పట్టణాలు, నగరాల్లోనే ఉన్నారు. ప్రస్తుతం దేశంలో 80% మరణాలకు

గుండెజబ్బులు, క్యాన్సర్, మధుమేహం, తీవ్ర శ్వాస కోశవ్యాధులు కారణమవుతున్నాయి. ధూమపానం, మద్యపానం, పొప్పికాహార లోపం, శారీరక వ్యాయామం లేకపోవడం ఈ వ్యాధులకు దారితీస్తున్నాయి.

75 సంవత్సరాలు, 75% అక్షరాస్యత: సవాళ్లను అధిగమిస్తూ ప్రగతిపథంలో విద్యావ్యవస్థ

భారత్...

ఒకప్పుడు ప్రపంచ దేశాలకు విద్యాధామం. గణితం, ఖగోళం, ఆయుర్వేదం, తత్వం వంటి శాస్త్రాలకు కేంద్ర

బిందువు. చైనా, ఇండోనేసియా, కొరియా, జపాన్, పర్షియా (ఇరాన్), మయన్మార్ (బర్మా), టర్కీ తదితర దేశాల విద్యార్థుల కలలకు గమ్యస్థానం. నలందా, తక్షశిల లాంటి ప్రపంచ ప్రఖ్యాత విశ్వవిద్యాలయాలు పరిధవిల్లిన నేల ఇది. విద్య లేనివాడు వింతపశువు అని నమ్మే సంస్కృతి మనది. అలాంటిచోట స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పుడు అక్షరాస్యత 18 శాతమే ఉండటానికి కారణం... వలస పాలకులు బలవంతంగా రుద్దిన ఇంగ్లీష్ విద్యావిధానమే. పాశ్చాత్యుల్ని అనుకరించడమే ఆధునికత అన్న అభిప్రాయాన్ని భారత సమాజంలో చొప్పించారు. మన వారసత్వాన్ని మనమే మర్చిపోయేలా చేశారు.

నిజానికి పైథాగరస్ సిద్ధాంతానికి మూలరూపాన్ని కనిపెట్టిన బౌద్ధయాన (క్రీ.పూ.800) భారతీయుడు. సున్నానీ దశాంశ విధానాన్నీ కనిపెట్టిందీ, 'పై' విలువను లెక్కించడమెలాగో

చెప్పిందీ భారతీయులే. భూమి గుండ్రంగా ఉందని చెప్పి దాని వ్యాసార్థాన్ని లెక్కించిన ఆర్యభట్ట మనవాడే. క్రీ.పూ.800లోనే సుశ్రుతుడు 300 శస్త్రచికిత్సల గురించి రాశాడు. ఆధునిక శస్త్రచికిత్స పరికరాలకు అతడు పేర్కొన్న పరికరాలే మూలం.

వంద శాతం అక్షరాస్యత సాధనే లక్ష్యంగా సాగుతున్న దశాబ్దాల విద్యా యజ్ఞంలో.. అడుగుడుగునా సవాళ్లే. సమర్థులైన బోధకులు, మౌలిక వసతులు, నిధుల కొరత వేధిస్తునే ఉంది. అయినా మొక్కవోని దీక్షతో దేశం ముందడుగు వేస్తోంది. అంతర్జాతీయంగా మారుతున్న పరిస్థితుల నేపథ్యంలో.. నూరేళ్ల స్వతంత్ర భారత విద్యా రంగం ఏ శిఖరాలకు చేరాలి? ఇందుకు వచ్చే పాతికేళ్ల ప్రస్థానం ఎలా సాగాలి?

స్వాతంత్ర్యానికి 120 ఏళ్ల ముందే ఆంగ్లేయ పాలకులు అప్పటి మద్రాసు, బొంబాయి, బెంగాల్ ప్రాంతాల్లో ఓ సర్వే చేశారు. ప్రాంతీయ భాషల్లోనే పాఠశాలలు నడుస్తున్నాయని.. కొన్నిచోట్ల ప్రతి వెయ్యి మందికి ఒకటి చొప్పున ఉన్నాయని.. నాణ్యమైన చదువు అందుతోందని తేల్చారు. ఐరోపా ఖండంలోని పాఠశాలలన్నీ కలిపినా భారత్లోని బడుల సంఖ్యకు సరిపోవని ఆ సర్వే నిర్ధారించింది. ఇంతటి పటిష్ఠమైన మన విద్యావ్యవస్థను బ్రిటిష్ అధికారి మెకాలే ఛిన్నాభిన్నం చేశాడు. అది మొదలుగా మన చదువుల రూపురేఖలు మారిపోయాయి. ఈ చట్రంలో ఇరుక్కున్న స్వదేశీ విద్య.. శతాబ్దాల పోరాటంతో దాస్య శృంఖలాలను తెంచుకుని స్వతంత్ర ప్రస్థానం ఆరంభించింది. ఎన్నో ఒడుదొడుకులను తట్టుకుని పురోగమిస్తోంది.

♦ 1947లో కేవలం 12% అక్షరాస్యత, 2.10 లక్షల పాఠశాలలతో ప్రారంభమైన ప్రయాణం.. నేడు 77.70% అక్షరాస్యులు, 15 లక్షలకుపైగా బడులతో విరాజిల్లుతోంది.

◆ స్వాతంత్ర్యం వచ్చేనాటికి ఇరవై విశ్వవిద్యాలయాలు ఉండగా, ఇప్పుడవి 1,055కు పెరిగాయి.

◆ నాటి ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు కేవలం 33... ఇప్పుడవి ఏకంగా 3,010.

◆ దేశంలోని ప్రస్తుత విద్యార్థుల సంఖ్య 44.50 కోట్లు. ఇది రష్యా, పాకిస్తాన్, బ్రిటన్ల మొత్తం జనాభాతో సమానం.

◆ 1947 కేంద్ర బడ్జెట్లో విద్యా రంగానికి చేసిన ఖర్చు రూ.1.38 కోట్లు. అదే 2022లో రూ.1.04 లక్షల కోట్లు.

◆ అమెరికా తర్వాత ప్రపంచంలో అత్యధికంగా (12.50 కోట్ల మంది) ఆంగ్లం మాట్లాడుతున్నదీ భారతీయులే.

ఓనమాలు మొదలు ఓవర్సీస్ విద్య వరకు ఎన్నో విజయాలు సాధించి.. దేశ మేధాసంపత్తి విశ్వమంతా విస్తరించింది. ప్రపంచ దిగ్గజ సంస్థలైన మైక్రోసాఫ్ట్కు సత్య నాదెళ్ల, గూగుల్కు సుందర్ పిచాయ్, ఐబీఎంకు అరవింద్ కృష్ణ, ట్విట్టర్కు పరాగ్ అగర్వాల్, అడోబ్కు శంతను నారాయణ్, పెప్సీకోకు ఇంద్రానూయి.. ఇలా ఎందరో భారతీయులు ప్రముఖ కంపెనీలకు సీఈవోలుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. వీళ్లంతా మన దేశంలో చదువుకున్నవారే. కేంద్ర, రాష్ట్రాల ఉమ్మడి కృషితో అక్షరయాత్ర అప్రతిహతంగా సాగుతున్నా.. ఇంకా చేరుకోవాల్సిన గమ్యాలు, ఛేదించాల్సిన సవాళ్లు చాలానే ఉన్నాయి. ఫార్చ్యూన్ 500 సంస్థల్లో దాదాపు మూడోవంతు భారతీయుల సారథ్యంలోనే పనిచేస్తుండడంతో ప్రపంచ వ్యాపారసంస్థలకి కావలసిన సీఈఓలను ఎగుమతి చేసే దేశంగా భారతదేశానికి పేరొచ్చింది.

విశ్వవిద్యాలయ విద్యపై 1948లో రాధాకృష్ణన్ కమిషన్, మాధ్యమిక విద్యపై 1952లో మొదలియార్ కమిషన్, విద్యపై సమగ్ర పరిశీలనకు 1964లో కొఠారి కమిషన్ నిశిత మధనం

సాగించాయి. వాటి సిఫారసుల ఆధారంగా రూపొందించిన జాతీయ విద్యావిధానం-1968, నూతన విద్యావిధానం-1986... ఇంకా పలు కమిటీల సూచనలు చదువుల ప్రస్థానానికి మార్గనిర్దేశం చేశాయి. 14 ఏళ్లలోపు బాలలకు ఉచిత నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్య లక్ష్యంతో 2009లో విద్యాహక్కు చట్టం రూపుదాల్పింది. ఆ దిశగా వడివడిగా అడుగులు పడుతున్నా, ఇంకా 3.20 కోట్ల మంది బడులకు దూరంగా ఉన్నారు.

అందరికీ ప్రాథమిక విద్య అందించాలని, త్రిభాషా సూత్రాన్ని పాటించాలని, ఉన్నత విద్యలో ప్రాంతీయ భాషలను వినియోగించాలని.. పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ, వయోజన విద్యా కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని కొఠారి కమిషన్ సూచించింది. అనంతర కాలంలో ఆపరేషన్ బ్లాక్ బోర్డు, డిపెప్, అనియత కేంద్రాలు, సర్వశిక్ష అభియాన్ (సమగ్ర శిక్ష అభియాన్) వంటి పథకాలు విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడ్డాయి.

రాజ్యాంగ సవరణతో ఉమ్మడి జాబితాలోకి..

భారత ప్రభుత్వ చట్టం-1935 ప్రకారం విద్యను అందించాల్సిన బాధ్యత రాష్ట్రాలది. దేశవ్యాప్తంగా ఒకే విద్యావిధానం ఉండాలని 1968 నాటి జాతీయ విద్యావిధానం నిర్దేశించడంతో.. 1976లో రాజ్యాంగ సవరణ చేపట్టి విద్యను ఉమ్మడి జాబితాలో చేర్చారు. జాతీయ చట్టాల స్ఫూర్తి దెబ్బతినకుండానే రాష్ట్రాలు తమ అవసరాల మేరకు వాటిని మార్పులతో అమలు చేస్తున్నాయి.

తొలిసారి తెలుగు నేలపై...

సార్వత్రికవిద్య కోసం దేశంలోనే తొలిసారిగా నాగార్జునసాగర్ కేంద్రంగా 1982లో ఏపీ ఓపెన్ యూనివర్సిటీ ఆవిర్భవించింది. దీన్ని తర్వాత

హైదరాబాద్ కు తరలించి డా. బిఆర్ అంబేద్కర్ పేరు పెట్టారు.

వైద్య విద్య నిమిత్తం విజయవాడ కేంద్రంగా 1986లో 'ఆంధ్రప్రదేశ్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ హెల్త్ సైన్సెస్' ఏర్పాటైంది. తర్వాత దీనిపేరు డా.ఎస్టిఆర్ ఆరోగ్య విజ్ఞాన విశ్వవిద్యాలయంగా మారింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం దీని పేరును "డాక్టర్ వైఎస్ఆర్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ హెల్త్ సైన్సెస్"గా మార్చింది.

ఆశావహం.. నూతన విద్యావిధానం

విద్యా రంగానికి, భావితరాలకు సరికొత్త దిశానిర్దేశం చేసేలా కేంద్ర ప్రభుత్వం 'జాతీయ విద్యా విధానం-2020'ని తెచ్చింది. 2030 నాటికి బడిఈడు పిల్లలందరినీ పాఠశాలలో చేర్చించాలని సంకల్పించింది. విశ్వవిద్యాలయాలు, కళాశాలలను ఏకీకృతం చేసి, 15 వేల అద్భుత విద్యా సంస్థలను తీసుకురావాలని భావించింది. పరిశోధనలకు దన్నుగా నేషనల్ రీసెర్చ్ ఫౌండేషన్, చదువుల్లో సాంకేతికత వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు నేషనల్ ఎడ్యుకేషనల్ టెక్నాలజీ ఫోరమ్లను నెలకొల్పాలని నిశ్చయించింది. 2040 నాటికి ప్రతీ విశ్వవిద్యాలయాన్ని మట్టి డిసిప్లినరీ విద్యా సంస్థగా మార్చాలని తలపోసింది. వచ్చే పాతికేళ్ల ప్రయాణంలో వీటన్నిటినీ సాకారం చేసుకుని పురోగమించాల్సి ఉంది.

◆ 1948లో విముక్తి పొందిన దక్షిణ కొరియా, ఇజ్రాయెల్, బర్మా (మయన్మార్), దక్షిణాఫ్రికా (1961) లు సంపూర్ణ అక్షరాస్యత దిశగా పయనిస్తున్నాయి. పరిశోధనలపై జీడీపీలో అత్యధికంగా ఇజ్రాయెల్ 4.95%, బుల్గేరియా ఆస్ట్రీయా 3.17%, బ్రెజిల్ 1.20% వెచ్చిస్తున్నాయి. భారత్ ఖర్చు చేస్తున్నది కేవలం 0.69 శాతమే! మనకంటే రెండేళ్లు ఆలస్యంగా స్వాతంత్ర్యం సాధించిన చైనా విద్య, పరిశోధన సహా అనేక రంగాల్లో శరవేగంగా అభివృద్ధి చెందింది.

◆ 19-24 మధ్య వయసు భారతీయుల్లో 5% మంది వృత్తి విద్యను అభ్యసిస్తుండగా... అమెరికాలో 52%, జర్మనీలో 75%, దక్షిణ కొరియాలో 96% మంది శిక్షణ పొందుతున్నారు.

◆ 2021 గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ లో 132 దేశాల్లో భారత్ ది 46వ స్థానం. దిగువ మధ్యస్థాయి ఆదాయమున్న దేశాల్లో మనది రెండో స్థానం.

2047లో శతాబ్ది ఉత్సవాల నాటికి భారత్ అత్యుత్తమ విద్యా కేంద్రంగా భాసిల్లాలంటే... నిపుణుల సూచనలివి...

◆ ఇంటర్ విద్యార్థుల్లో 27% మందే ఉన్నతవిద్యలో అడుగుపెడుతున్నారు. దాన్ని 2035 నాటికి 50 శాతానికి పెంచాలన్న జాతీయ విద్యావిధానం లక్ష్యాన్ని అధిగమించాలి.

◆ విద్యకు జీడీపీలో 6% బడ్జెట్ కేటాయించాలి.

◆ యువతను జాతీయ పాఠశ్రామికవేత్తలుగా తీర్చిదిద్దే సంస్కృతిని చదువుల్లో భాగం చేయాలి.

◆ అన్ని స్థాయిల్లోనూ సమర్థులైన బోధకులను తయారు చేసుకోవాలి. అత్యుత్తమ పాఠ్య ప్రణాళిక, మూల్యాంకన పద్ధతులను పాటించాలి.

◆ ఉన్నతవిద్యలో ఎదురవుతున్న సమస్యలను గమనంలో ఉంచుకుని... ప్రాథమిక స్థాయిలోనే విద్యార్థుల్లో అభ్యసన నైపుణ్యాలను గణనీయంగా

మెరుగుపరచాలి. శాస్త్ర, సాంకేతిక, ఇంజనీరింగ్, గణిత (స్టెమ్) రంగాల్లో బోధనను బలోపేతం చేయాలి.

◆ క్యూఎస్ ప్రపంచ ర్యాంకింగ్-2022 తొలి 200 విద్యాసంస్థల్లో బెంగళూరులోని ఐఐఎస్సీ (155వ ర్యాంకు), ఐఐఠీ-బాంబే (172), ఐఐఠీ-దిల్లీ (174) చోటు సాధించాయి. పటిష్ట ప్రణాళిక, సమర్థ ఆచరణ, అంతర్జాతీయ సహకారంతో విద్యా ప్రమాణాలను గణనీయంగా మెరుగుపరచుకుని.. తొలి వంద ర్యాంకుల్లో కనీసం పది సంస్థలనైనా నిలపాలి.

◆ అందరికీ విద్యను అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చి, 100% అక్షరాస్యతను సాధించాలి.

◆ ప్రతి విద్యార్థికి ఉద్యోగం, ఉపాధి లభించే దేశంగా తీర్చిదిద్దాలి. వృత్తి విద్యలకు మరింత ప్రాధాన్యమివ్వాలి.

◆ దేశంలో 'పరిశోధన-అభివృద్ధి ఎక్కువగా పత్రసమర్పణకే పరిమితమవుతోంది. దీన్ని ఉత్పత్తి దశకు తీసుకెళ్లాలి.

ఇప్పటికే నాలెడ్జి సొసైటీగా అవతరించాం... భారత విద్యావిహంగం ఎగిరేందుకు అంతా సిద్ధమైంది. దారి కనుగాని, రన్వే వేసుకోవడానికి 75 ఏళ్లు పట్టింది. సద్వినియోగం చేసుకుంటే వచ్చే పాతికేళ్లు మన దేశానికి స్వర్ణయుగమే.

ఆకలి రాజ్యం నుంచి అన్నపూర్ణగా...

◆ 1974... స్వాతంత్ర్యం వచ్చి పాతికేళ్లు దాటింది. అయినా 58 కోట్ల జనాభాకి చాలినంత ఆహారం దేశంలో లేదు. 1965లో హరిత విప్లవ పితామహుడు ఎం.ఎన్.స్వామినాథన్ హరిత విప్లవాన్ని ప్రారంభించారు. హరిత విప్లవం దేశాన్ని అన్నపూర్ణగా

మార్చింది

◆ నాటి 36 కోట్ల జనాభా నేడు 138 కోట్లయింది. ఐదుకోట్ల టన్నులుగా ఉన్న ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి 30 కోట్ల టన్నులు దాటింది.

◆ ఇప్పుడు పాలు, పప్పుధాన్యాల ఉత్పత్తిలో, మసాలా దినుసుల ఉత్పత్తి ఎగుమతుల్లోనూ మనదేశం ప్రపంచంలోనే మొదటి స్థానంలో ఉండగాబీ వరి, గోధుమ, చెరకు, వేరుశనగ, పండ్లు తదితరాల దిగుబడిలో రెండోస్థానంలో ఉంది.

ప్రపంచ ఐదో అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థ

స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత భారతదేశం నిరక్షరాస్యత, అవినీతి, పేదరికం, లింగ వివక్ష, అంటరానితనం, ప్రాంతీయవాదం మరియు మతతత్వంతో సహా అనేక సమస్యలను ఎదుర్కొంది. భారతదేశ ఆర్థికాభివృద్ధికి అనేక సమస్యలు ప్రధాన అవరోధాలుగా పనిచేశాయి.

పారిశ్రామికీకరణలో మూడు దశలు

తొలుత ప్రభుత్వ నియంత్రణలో పారిశ్రామిక రంగం ఉండేది. ఆ తర్వాత దశలో ప్రభుత్వ-ప్రైవేటు జమిలిగా సాగింది. తుది దశలో అంటే వర్తమాన దశలో ప్రైవేటు రంగం ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తోంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చే నాటికి కేవలం 2.7 లక్షల కోట్లతో ప్రపంచ జీడీపీలో 3 శాతంగా ఉన్న భారత ఎకానమీ 2022 నాటికి 235 లక్షల కోట్లు (3.1 ట్రిలియన్ డాలర్లు) అంటే ప్రపంచ జీడీపీలో సుమారు 10 శాతానికి పెరిగింది. 2024 నాటికి భారత ఆర్థిక వ్యవస్థను 5 ట్రిలియన్ డాలర్లకు తీసుకెళ్లేలా ఆత్మనిర్భర్ భారత్ అభియాన్ అనే దీర్ఘకాలిక వ్యూహంతో ప్రభుత్వం కృషిచేస్తున్నది. అదేవిధంగా 1991 ఆర్థిక సంస్కరణల వల్ల భారతదేశం విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులకు గమ్యస్థానంగా మారి 2022 నాటికి

633 బిలియన్ డాలర్ల విదేశీ మారక ద్రవ్యంతో ప్రపంచంలో నాలుగో స్థానంలో ఉంది.

భారతదేశంలో స్టార్ట్ అప్ ల సంఖ్య 2016 లో 471 నుండి జూన్ 2022 నాటికి 72,993 కు పెరిగింది. స్టార్ట్ అప్ ల యొక్క ఈ అసాధారణ పెరుగుదల దేశంలో మిలియన్ల కొత్త ఉద్యోగాలను కూడా సృష్టించింది.

మరోవైపు...

సంస్కరణలు ఆరంభమైన ఈ మూడు దశాబ్దాల్లో అసమానతలు విపరీతంగా పెరిగాయి. బిలియనీర్ల సంపద అమాంతంగా పెరిగిపోతూ వచ్చింది. జాతీయ సంపదలో దిగువన ఉన్న వారి సంపద పడిపోతూ వస్తున్నది.

90 వ దశకంలో ఫోర్ట్స్ అంతర్జాతీయ సంపన్నుల అగ్రజాబితాలో భారతదేశం నుంచి ఒక్క పేరుకూడా లేదు. కానీ భారతదేశంలో ఇవాళ 166 మంది బిలియనీర్లు ఉన్నారు. 2000 సంవత్సరంలో 9 మంది ఉంటే 2017 నాటికి ఆ సంఖ్య 119కి పెరిగింది. 2022నాటికి బిలియనీర్ల సంఖ్య 166కు చేరింది. రష్యా తర్వాత ఎక్కువ మంది బిలీయనీర్స్ ఉన్నది ఇండియాలోనే.

◆ 2021నాటికి భారత్ లోని టాప్-100 బిలియనీర్ల చేతిలోని సంపద రూ. 57.3 లక్షల కోట్లు.

◆ కరోనా సంక్షోభంలోనూ (2020 మార్చి నుంచి 2021 నవంబరు మధ్య) భారత బిలియనీర్ల సంపద రూ.23.14 లక్షల కోట్లు పెరిగింది.

◆ ఆక్స్ ఫామ్ 2018లో విడుదల చేసిన ఒక నివేదిక ప్రకారం, 77 శాతం జాతీయ సంపద, పైనున్న పది శాతం చేతిలో కేంద్రీకృతమై ఉంది. టాప్ ఒక్క శాతం చేతిలోనే 58 శాతం సంపద ఉంది.

◆ ఆదాయాన్నే తీసుకుంటే 1990లో పైనున్న పది శాతం జాతీయ ఆదాయంలో 34.4 శాతం పొందితే,

కిందనున్న 50 శాతం 20.3తో సరిపెట్టుకునేవారు. అదే 2018కి వచ్చేసరికి పైనున్న పది శాతం వారి వాటా 57.1 శాతానికి ఎగబాకింది. కిందనున్న యాభై శాతం వాటా 13.1కి దిగజారింది.

వేతనాల్లో భారీ వ్యత్యాసం

వేతనాల్లో వ్యత్యాసం మునుపెన్నడూ లేనంతగా పెరిగిపోయింది. చాలీచాలని జీతం, వేతనాల్లో వ్యత్యాసాలు, వర్కింగ్ కండిషన్స్, ఇంక్లూజివ్ గ్రోత్... ఇలాంటివి భారత్ కు చాలా పెద్ద సవాళ్లు వినురుతున్నాయని ఇంటర్నేషనల్ లేబర్ ఆర్గనైజేషన్(ఐఎల్ఓ) నివేదిక పేర్కొంది. కొన్ని కంపెనీల్లో సీఈఓలు నెలకు కోట్ల రూపాయల్లో వేతనం తీసుకుంటూ ఉంటే, అక్కడే పది, పదిహేను వేలకు కూడా పనిచేసే ఉద్యోగులు ఉంటున్నారు. కొన్ని ప్రైవేటు కంపెనీల్లో వేతనాల వ్యత్యాసం వెయ్యి శాతానికి పైగా ఉంది.

అసంఘటిత కార్మికులు ఎక్కువ

అసంఘటిత కార్మిక రంగం ఎక్కువగా ఉన్న దేశాల్లో భారత్ ఒకటి. సంపద పంపిణీలో అసమానతకు ఇవాళ అంతర్జాతీయ ప్రమాణంగా ఉన్నటువంటి గినీ కోఫిషియెంట్ లెక్కలే తీసుకుంటే 2011లో ఇది 35.7 శాతం ఉన్నది. 2018 నాటికి ఆ అసమానత 47.9 స్థాయికి చేరింది. మొత్తం ప్రపంచంలోనే అసమానతలు విపరీతంగా ఉన్న దేశాల్లో భారత్ అగ్రజాబితాలో ఉంది.

ప్రాంతీయ అసమానతలు

నగర కేంద్రక అభివృద్ధి నమూనా వల్ల బిహార్, బెంగాల్ పారిశ్రామికీకరణలో వెనుకబాట పట్టాయి. అదే సమయంలో తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర దూసుకెళ్లడం అనేది కూడా ప్రధానంగా కనిపించే

టెండ్. స్వాతంత్ర్యం వచ్చేనాటికి బాంబేతో పాటు అంతకంటే మిన్నగా బిహార్, బెంగాల్ పారిశ్రామికంగా అగ్రజాబితాలో ఉంటే ఇవాళ ఆ రెండూ చాలా కిందకి వెళ్లిపోయాయి. ఇది ఆర్థిక సామాజిక రంగాల్లో కూడా ప్రతిఫలిస్తున్న మార్పు.

అంతరిక్ష పరిశోధన...

భారత అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ (ఇస్రో)ను 1969 ఆగస్టు 15న స్థాపించడం జరిగింది. ఇది భారతదేశంలో అంతరిక్ష పరిశోధనలకు కొత్త ఉత్సాహాన్ని అందించింది. 1975లో భారతదేశం తన మొదటి అంతరిక్ష ఉపగ్రహం 'ఆర్యభట్ట' ను ప్రయోగించింది. నాటి నుంచి ఇక వెనక్కి తిరిగి చూసుకోలేదు. రాకేష్ శర్మ 1986లో అంతరిక్షంలోకి వెళ్లిన మొదటి భారతీయుడిగా నిలిచారు. ప్రస్తుతం మేక్ ఇన్ ఇండియా కార్యక్రమంలో భాగంగా అత్యుత్తమ స్వదేశీ సాంకేతికత ఆధారిత ప్రయోగ వాహనాలు తయారు చేస్తున్నారు. 2008లో, భారతదేశం PSLV-C 9 ద్వారా ఒకే మిషన్లో 10 ఉపగ్రహాలను కక్ష్యలోకి పంపి ప్రపంచ రికార్డు సృష్టించింది. చంద్రునిపైకి చంద్రయాన్ వంటి ఉపగ్రహాలను విజయవంతంగా ప్రయోగించడం జరిగింది. మంగళయాన్ మొదటి ప్రయత్నంలోనే అంగారక గ్రహాన్ని చేరుకున్న మొదటి దేశంగా భారత్ నిలిచింది.

శక్తివంతమైన రక్షణ వ్యవస్థ...

1954లో, భారతదేశం అటామిక్ ఎనర్జీ ప్రోగ్రామ్ను ప్రారంభించింది. ఐదు అణుశక్తి దేశాల జాబితాలో చోటు సంపాదించుకుంది. నేడు, భారతదేశం ప్రపంచంలో 2వ అతిపెద్ద సైనిక శక్తిని కలిగి ఉంది.

లింగ సమానత్వం...

లింగ సమానత్వాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు భారతదేశం ప్రగతిశీల చర్యలు చేపట్టింది. వరకట్న నిషేధ చట్టం-1961, గృహ హింస చట్టం-2005, సాంఘిక దురాచారాల నిర్మూలన వంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టింది. బేటీ బచావో బేటీ పఢావో వంటి అనేక ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు దేశంలో లింగ వివక్షను తొలగించడంలో కీలక పాత్ర పోషించాయి.

సామాజిక ఆర్థిక అభివృద్ధిలో అద్భుత ఫలితాలు

1951 నుంచి 2015 వరకు పంచవర్ష ప్రణాళికల వ్యవస్థ ద్వారా దేశంలో పేదరిక, నిరుద్యోగ నిర్మూలన చాలావరకు విజయవంతమయ్యాయి. 2006లో తీసుకువచ్చిన మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం ప్రపంచంలోనే చట్టబద్ధం అయిన అతిపెద్ద నగదు బదిలీ చెల్లింపుల ఉపాధి పథకం. అదే విధంగా 2009లో వచ్చిన విద్యాహక్కు చట్టం ద్వారా దేశంలో 6 నుంచి 14 సంవత్సరాల బాలబాలికలకు ఉచిత ప్రాథమిక నిర్బంధ విద్యను అందిస్తున్నది. అదే విధంగా సమాజంలో అట్టడుగువర్గాలైన ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు రాజ్యాంగ బద్ధమైన సంరక్షణలు కల్పించి వారి సామాజిక స్థితిని మెరుగుపరచారు. 73, 74వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టాల ద్వారా స్థానిక సంస్థలను

ఏర్పాటు చేసి ప్రజాస్వామ్యం, అభివృద్ధిలో ప్రజలను భాగస్వామ్యం చేశారు. జాతీయ ఆరోగ్య మిషన్, ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ, జాతీయ ఆహార భద్రతా చట్టం, జాతీయ సామాజిక భద్రత పెన్షన్, ఆయుష్మాన్ భారత్, ఆవాస్ యోజన, గ్రామ సడక్ యోజన, స్వచ్ఛ భారత్, డ్వాక్రా వంటి కార్యక్రమాల ద్వారా సామాజిక సాధికారతను సాధించే ప్రయత్నం చేశారు.

ముగింపు

1947... ఒకవైపు పోరాడి గెలుచుకున్న స్వాతంత్ర్యం... మరోవక్క ఎటు చూసినా పేదరికం...అది... గాలివానలో చిగురుటాకులా కంపిస్తున్న స్వేచ్ఛా భారతం. 2022... ప్రపంచంలోనే అతి పెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశం... ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తిలో స్వయం సమృద్ధి... ఇది... విశ్వవేదిక మీద సుస్థిర స్థానాన్ని పదిలపరుచుకున్న ఆత్మనిర్భర భారతం.

నాటి నుంచి నేటి వరకు ఈ 75 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ ప్రయాణంలో, కోట్లాదిమంది భారతీయుల ఆశలు, ఆకాంక్షలను నెరవేరుస్తూ, ప్రజాస్వామ్యరీతిలో పాలన అందిస్తూ, తనను తాను పునర్నిర్మించుకుంటూ, చారిత్రక, సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని కొనసాగిస్తూ, ప్రపంచంలో అన్నిరంగాల్లో అగ్రస్థానం వైపు భారతదేశం అడుగులు వేస్తున్నది.

అణుపరీక్షలైనా, అంతరిక్ష ప్రయోగాలైనా, ఆర్థిక సంస్కరణలైనా... ప్రజా సంక్షేమమే పరమావధిగా ముందుకు సాగి అద్భుత దేశంగా ఆవిష్కృతమైంది.

**వదిమందిలో ఉన్నప్పుడు,
 వట్టింపులు మరచిపో...
 నలుగురిలో ఉన్నప్పుడు,
 నవ్వడం నేర్చుకో...
 కష్టాల్లో ఉన్నప్పుడు,
 కన్నీళ్లను ఓర్చుకో...
 చేసేది తప్పని తెలిస్తే,
 ఆ అలవాటు మార్చుకో ...
 గతం చేసిన,
 గాయాలు మర్చిపో ...
 నీ ముందున్న గమ్యాన్ని
 విజయవంతంగా చేరుకో...**

───────────

**నిన్ను చూసి
 చప్పట్లు కొట్టే వదివేళ్ల కన్నా..
 నీ కన్నీరు తుడిచే
 ఒక్కవేలు మిన్ను.**

కవర్ స్టోరి: 3

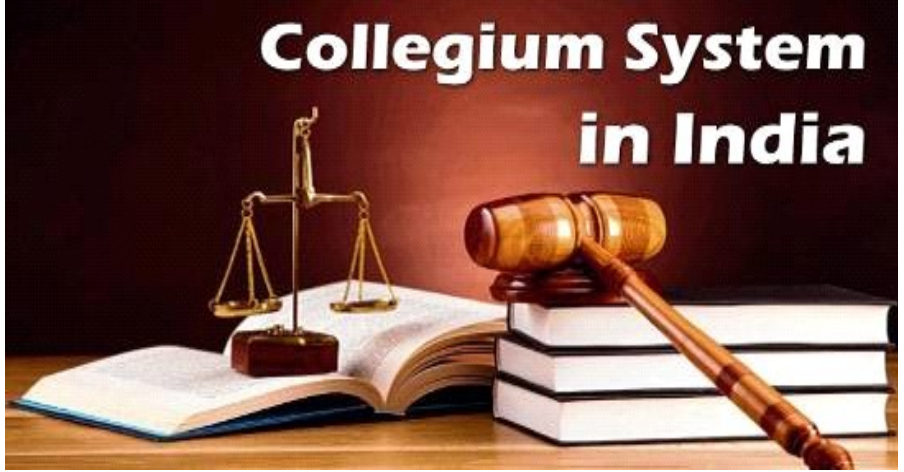
కొలీజియం : న్యాయ మూర్తుల ఎంపికకు,

అన్యాయ పూర్వక వ్యవస్థ? అనీటం సీమెంజసీమా?

ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా పరిపాలన సాగిస్తున్న భారత దేశంలో, అత్యున్నత స్థానంలో ఉన్న ఏ ప్రజాప్రతినిధి ఐనా, అత్యున్నత స్థానంలో ఉండే మరో ప్రజాప్రతినిధి నియమించలేడు. ఈ నియామకం, కేవలం ఎన్నికల ప్రక్రియ ద్వారానే జరగాలి.

అలాగే, భారత దేశంలో అత్యున్నత స్థానంలో ఉన్న ఏ ప్రభుత్వ అధికారి ఐనా, అత్యున్నత స్థానంలో ఉండే మరో అధికారిని నియమించలేడు. ఈ నియామకం, కేవలం పోలీస్ పరీక్ష (పబ్లిక్ సర్వీకస్ కమిషన్) ద్వారానే జరగాలి. కానీ... అత్యున్నత స్థానంలో ఉన్న ఒక న్యాయమూర్తి, అత్యున్నత స్థానంలో ఉండే మరో న్యాయమూర్తిని నియమించటానికి అవకాశం కల్పించేదే 'కొలీజియం వ్యవస్థ' నిజానికి ప్రవచనంలోని ఏ న్యాయవ్యవస్థలోనూ, న్యాయమూర్తులే... తమ సహచర న్యాయమూర్తులను నియమించుకునే కొలీజియం లాంటి విధానం లేదు.

అత్యున్నత న్యాయమూర్తుల నియామకాల విధానంలో ప్రతిభా సామర్థ్యాలకు, అనుభవ నాణ్యతకి, న్యాయ కోవిదులకి, అత్యున్నత వైపుణ్యానికి, సమర్థతకి, సమన్వయ పరిణతికి గీటురాయి ఏమిటి? కొలీజియం నిర్ణయాలకు

Collegium System in India

ప్రాతిపదికలేమిటి? ఇటీవల దేశంలో జడ్జీల నియామకాలలో మార్పులు తీసుకురావాలని అవసరం ఉందని సాక్షాత్తు భారత న్యాయశాఖ మంత్రి కిరణ్ రిజిజు నొక్కి చెప్పారు. సుప్రీంకోర్టులో న్యాయమూర్తుల నియామకాల విషయంపై కొంతకాలం నుంచి అత్యున్నత న్యాయస్థానం, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మధ్య విభేదాలు జరుగుతున్నాయి. ఇలాంటి తరుణంలో తాజాగా కేంద్ర న్యాయశాఖ మంత్రి కిరణ్ రిజిజు ఓ కీలక పరిణామానికి తెరలేపారు. న్యాయమూర్తుల ఎంపిక ప్రక్రియలో హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టు కొలీజియంలో ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల్ని చేర్చుకోవాల్సిందిగా కోరుతూ.. భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ డి.వై చంద్రచౌదరి కిరణ్ రిజిజు లేఖ రాశారు. జడ్జీల నియామకాల్లో పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం గురించి ప్రజలకు తెలియజేయడం అవసరమని.. న్యాయమూర్తుల నియామకాలకు సంబంధించిన రాజ్యాంగ ప్రక్రియలో ప్రభుత్వ

ప్రతినిధులకు చోటు కల్పించాలని ఆ లేఖలో పేర్కొన్నారు. కాగా.. న్యాయమూర్తుల నియామకాలకు సంబంధించి కొలీజియం పునరుద్ధాపించిన పేర్లను కేంద్రం వెనక్కి పంపింది. ఆ సమయంలో.. ప్రస్తుతం దేశంలో న్యాయమూర్తులను నియమిస్తున్న కొలీజియం వ్యవస్థ రాజ్యాంగానికి అతీతమన్నట్లుగా ఇటీవల కిరణ్ రిజిజు వ్యాఖ్యానించారు.

అంతేకాదు.. న్యాయస్థానాల్లో కొండల్లా పేరుకుపోయిన కేసులకు కొలీజియం వ్యవస్థే కారణమని కూడా ఆయన పేర్కొన్నారు. ఇక అప్పటినుంచి కేంద్రం, సుప్రీంకోర్టు మధ్య విభేదాలు తలెత్తాయి. ఇదే సమయంలో ఉప రాష్ట్రపతి జగదీప్ ధన్ఖడ్ మాట్లాడుతూ.. 2014లో తెచ్చిన జాతీయ న్యాయ నియామకాల కమిషన్ని కొట్టేయడం ద్వారా ప్రజలెన్నుకున్న పార్లమెంటు సార్వభౌమత్వాన్ని సుప్రీంకోర్టు తోసిపుచ్చిందని విమర్శించారు. ఆ విమర్శతో ఈ వివాదం మరింత ముదిరింది. అందుకు సుప్రీంకోర్టు కూడా గట్టిగానే బదులిచ్చింది. కొలీజియం సర్వకపోతే ఇంకో వ్యవస్థను తీసుకురావాలని కేంద్రంపై అసహనం వ్యక్తం చేసింది. అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయడానికి ఎలాంటి కారణాలు లేకపోయినా.. సిఫార్సులను అడ్డుకోవడం సరికాదని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. కొలీజియం కంటే మెరుగైన వ్యవస్థను తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం భావిస్తే.. దాన్ని ఎవ్వరూ నిరోధించరని పేర్కొంది. అయితే.. ఆలోచన అమల్లో ఉన్న చట్టాన్ని కచ్చితంగా అమలు చేయాల్సిందేనని ఉద్ఘాటించింది.

ఈ నేపథ్యం లో... కొలీజియం వ్యవస్థ పూర్వాపరాలు మరియు విభిన్న వాదనలను గూర్చి తెలుసుకుందాం....

రాజ్యాంగం ఏం చెప్పింది?

స్వతంత్ర న్యాయవ్యవస్థ అనేది ప్రజాస్వామ్యంలో అత్యంత కీలకం. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 124, 217లు సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల నియామక అధికారాలను రాష్ట్రపతికి దాఖలు పరిచాయి. సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన నాయమూర్తి, ఇతర న్యాయమూర్తులను సంప్రదించి రాష్ట్రపతి న్యాయమూర్తుల నియామకాలు చేస్తారని రాజ్యాంగం పేర్కొంది. ఈ 'సంప్రదింపుల' వదాన్ని నిర్వచించటంలోనే చిక్కుముడులు పడ్డాయి.

తొలుత ఎలా?

స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాతి నుంచి న్యాయమూర్తుల నియామకాలు ప్రభుత్వ ఇష్టాయిష్టాల మేరకే జరిగినా సంప్రదాయాలను పాటించారు. ముఖ్యంగా 1950-73 దాకా సీనియర్ న్యాయమూర్తిని సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమించారు. 1973లో ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వం ఈ సంప్రదాయానికి గండికొట్టి ముగ్గురు సీనియర్ న్యాయమూర్తులను కాదని జస్టిస్ ఎ.ఎన్.రేకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి పదవిని కట్టబెట్టింది. 1977లో మళ్లీ ఇందిర హయాంలోనే సీనియర్లను పక్కనబెట్టి జస్టిస్ మిర్జా హమీదుల్లా బేగ్ను నియమించారు. సుప్రీంకోర్టులో అత్యంత సీనియర్ న్యాయమూర్తినే ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమించాలంటూ 1993లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన ఓ తీర్పుతో ప్రభుత్వ విశేషాధికారాలకు కత్తెరవడింది. కొలీజియం వ్యవస్థకు నాందిపడింది.

**ఏ ఆదర్శమూ లేని మనిషి
తెట్టు లేని నావ వంటివాడు.**

మరి సమస్యేంటి?

ఈ కొలీజియం వ్యవస్థ అనేది రాజ్యాంగంలో ఎక్కడా లేదు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పుల ఆధారంగా ఏర్పడింది. ప్రభుత్వానిది ఇందులో పరిమితమైన పాత్ర! ఏ పేరుపైనైనా ప్రభుత్వం అభ్యంతరం తెలుపవచ్చు. కానీ కొలీజియం మళ్లీ అదే పేరును సిఫార్సు చేస్తే నియమించటం తప్ప ప్రభుత్వం చేసేదేమీ లేదు. న్యాయమూర్తులను న్యాయమూర్తులే నియమించుకోవటమేంటనేది విమర్శ! అంతేగాకుండా కొలీజియం వ్యవస్థలో పారదర్శకత లేదని... ఎలాంటి రికార్డు ఉండదనీ.. అంతా రహస్యంగా జరిగే నిర్ణయాలనేది ప్రధాన విమర్శ.

అందుకే.. వచ్చింది ఎన్జేఏసీ

కేంద్ర ప్రభుత్వం 2014 ఆగస్టులో 99వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా జాతీయ న్యాయ నియామకాల కమిషన్ (ఎన్జేఏసీ)ని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ బిల్లుకు ఆనాడు అన్ని పార్టీలూ మద్దతివ్వటం గమనార్హం. నియామకాలతో పాటు న్యాయమూర్తుల బదిలీలను కూడా ఈ కమిషన్ చూసుకుంటుంది. ఎన్జేఏసీలో సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తితో పాటు సుప్రీంకోర్టు నుంచే సీనియర్ న్యాయమూర్తులు సభ్యులుగా ఉంటారు. వీరికి తోడు కేంద్ర న్యాయశాఖ మంత్రి, ఇద్దరు నిపుణులను ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులుగా ఉంటారు. ఈ ఇద్దరు నిపుణులను సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి, ప్రధాన మంత్రి, లోక్ సభలో విపక్ష నేతలతో కూడిన కమిటీ ఎంపిక చేస్తుంది. అయితే.. 2015 అక్టోబరులో ఐదుగురు సభ్యుల సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం 4:1 మెజార్టీతో ఎన్జేఏసీని కొట్టేసింది.

కొలీజియం వ్యవస్థను రద్దు చేయవచ్చా?

కొలీజియం వ్యవస్థను రద్దు చేయాలంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం రాజ్యాంగ సవరణలు చేయాల్సి ఉంటుంది. ఇందు కోసం పార్లమెంటు, లోక్ సభ, రాజ్యసభ ఉభయ సభల్లో జరిగే ఓటింగ్ లో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మూడింట రెండొంతుల ఎంపీల మెజారిటీ రావాలి. దీనితో పాటు ఈ సవరణకు దేశంలోని కనీసం సగం రాష్ట్రాల మద్దతు కూడా అవసరం. ప్రస్తుత పరిస్థితుల దృష్ట్యా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఇది సాధ్యం కాదని చెప్పవచ్చు.

న్యాయమూర్తుల నియామకం -

కొలీజియం వ్యవస్థ

భారత దేశ స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం దేశంలో ఫెడరల్ కోర్టు ఉండేది. అయితే స్వాతంత్రానంతరం 1950 జనవరి 26 నుంచి సుప్రీంకోర్టు ఏర్పడింది. రాజ్యాంగంలోని 124 నుంచి 147 వరకు గల అధికరణలు సుప్రీంకోర్టు ఏర్పాటు, నిర్మాణం, అధికార పరిధి, 214 నుంచి 231 వరకు గల అధికరణలు హైకోర్టుల నిర్మాణం గురించి చెబుతున్నాయి. 124 అధికరణ ప్రకారం సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులను నియమించే సమయంలో రాష్ట్రపతి సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిని సంప్రదించాలి.

217 అధికరణ ప్రకారం హైకోర్టు న్యాయమూర్తులను నియమించే సమయంలో సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి, ఆ రాష్ట్ర గవర్నర్, ఆ రాష్ట్ర హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి సలహాను రాష్ట్రపతి తీసుకుంటారు. 222 అధికరణ ప్రకారం హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి సహా ఇతర న్యాయమూర్తుల బదిలీల విషయంలో కూడా రాష్ట్రపతి

సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిని సంప్రదించారు. అంటే ఉన్నత న్యాయస్థానాల్లోని న్యాయమూర్తుల నియామకం, బదిలీల ప్రక్రియలో న్యాయ వ్యవస్థతో పాటు కార్యనిర్వాహక శాఖకు కూడా తగిన ప్రాధాన్యం ఉండేది.

కాలక్రమేణా న్యాయ వ్యవస్థలో రాజకీయ జోక్యం పెరుగుతూ వచ్చింది. 1976లో ఈ జోక్యం వివరీత పోకడలకు దారి తీసింది. దానిని నివారించడానికి 1981లో ఎన్.పి.గుప్తా సుప్రీంకోర్టులో ఒక కేసు వేసి, కార్యనిర్వాహక శాఖ అధికారాన్ని (న్యాయమూర్తుల నియామకంలో) ప్రశ్నించారు. దీనిపై సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెబుతూ జడ్జీల నియామకంలో రాష్ట్రపతి మిగిలినవారిని సంప్రదించడం అనేది కేవలం సంప్రదాయం అనీ, కార్యనిర్వాహక శాఖకే పూర్తి అధికారం ఉంటుందని పేర్కొంది. కొన్ని బలమైన కారణాలతో రాష్ట్రపతి, భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి సలహాను కూడా తిరస్కరించవచ్చని చెప్పింది. దీంతో న్యాయశాఖాధికారంపై కార్యనిర్వాహకశాఖ ఆధిపత్యం కొనసాగింది. ఈ కేసునే ప్రముఖంగా మొదటి జడ్జెన్ కేసుగా పరిగణించారు.

ఎలా వచ్చింది కొలీజియం?

సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన మూడు తీర్పుల ఆధారంగా ప్రస్తుతం న్యాయమూర్తుల నియామకాలకు అనుసరిస్తున్న కొలీజియం వ్యవస్థ రూపుదిద్దుకుంది. వీటిని ఫస్ట్ జడ్జి కేసు, సెకండ్ జడ్జి కేసు, థర్డ్ జడ్జి కేసుగా పిలుస్తారు.

ఫస్ట్ జడ్జెన్ కేసు (1982)

న్యాయమూర్తుల నియామకాల్లో సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిని సంప్రదించాలని

రాజ్యాంగంలో ఉన్నా.. రాష్ట్రపతిదే అంతిమ నిర్ణయమని ఏడుగురు సభ్యుల ధర్మాసనం 4:3 నిష్పత్తిలో మెజార్టీ తీర్పునిచ్చింది. సీజేబి సలహాను తప్పనిసరిగా రాష్ట్రపతి పాటించాల్సిన అవసరం ఏమీ లేదని తేల్చారు. ఇది కార్యనిర్వాహక వర్గానికి న్యాయమూర్తుల నియామకంలో ప్రాధాన్యత ఇచ్చింది.

సెకండ్ జడ్జెన్ కేసు (1993)

సుప్రీంకోర్టు అడ్వకేట్స్ ఆన్ రికార్డ్స్ అసోసియేషన్, యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా కేసులో జస్టిస్ జె.ఎన్. వర్మ నేతృత్వంలోని తొమ్మిది మంది సభ్యులు ఉన్న ధర్మాసనం మొదటిసారిగా కొలీజియం వ్యవస్థ గురించి పేర్కొంది. ఈ కేసులో తొమ్మిది మంది సభ్యుల ధర్మాసనం రాజ్యాంగంలోని ప్రధాన న్యాయమూర్తితో రాష్ట్రపతి సంప్రదింపులకు కొత్త భాష్యానిచ్చింది. సంప్రదింపుల్లో సీజేబి అభిప్రాయమే కీలకమని, పాలన వ్యవస్థకు ఇందులో నమ ప్రాధాన్యమిస్తే న్యాయవ్యవస్థలో క్రమశిక్షణ లోపించే ప్రమాదం ఉందని స్పష్టం చేసింది. కాబట్టి నియామకాల్లో ప్రధాన న్యాయమూర్తి మాట కీలకమని తేల్చిచెప్పింది. జస్టిస్ జె.ఎన్.వర్మ మెజార్టీ తీర్పును వెలువరించారు.

ఈ తీర్పులో రాష్ట్రపతి, ప్రధాన న్యాయమూర్తిని 'సంప్రదించడం' అంటే న్యాయమూర్తి 'ఒప్పుకోవడం' అని నూతన భాష్యం చెప్పింది. ఈ తీర్పు ప్రకారం సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల నియామకాలు, హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల బదిలీల విషయంలో భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి సలహాను రాష్ట్రపతి తప్పనిసరిగా పాటించాలని పేర్కొంది. అయితే సలహా ఇచ్చే విషయంలో కేవలం ప్రధాన న్యాయమూర్తే కాకుండా, అతనితో కలిపి మరో ఇద్దరు సీనియర్ న్యాయమూర్తులతో కూడిన కొలీజియం వ్యవస్థ రాష్ట్రపతికి సిఫార్సు చేయాలని తెలిపింది.

ధర్మ జడ్జిన్ కేసు (1998)

అప్పటి రాష్ట్రపతి కేఆర్ నారాయణన్ ఈ సంప్రదింపులపైనే సుప్రీంకోర్టును వివరణ కోరారు. ఆర్టికల్ 124, 217, 222 ల ప్రకారం సంప్రదింపులంటే ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఒక్కడి అభిప్రాయమా లేక ఇతర న్యాయమూర్తుల అభిప్రాయం కూడానా.. తేల్చండి అని రాష్ట్రపతి కోరారు. సంప్రదింపులంటే ప్రధాన న్యాయమూర్తితో పాటు ఇతర న్యాయమూర్తులు కొందరి అభిప్రాయాలు తీసుకోవటమేనని, బహుళత్వానికి పెద్దపీట వేస్తూ సుప్రీంకోర్టు బదులిచ్చింది. అంతేగాకుండా.. ఉన్నత న్యాయస్థానాల్లో నియామకాలు, బదిలీలకు సంబంధించి 9 మార్గదర్శక సూత్రాలను జారీ చేసింది. జస్టిస్ ఎస్.పి.భరూచా నాయకత్వంలోని 9 మంది సభ్యుల ధర్మాసనం న్యాయమూర్తుల నియామకాల్లో పాలన వ్యవస్థపై న్యాయవ్యవస్థ పెత్తనాన్ని స్పష్టం చేసింది. అదే కొలీజియం వ్యవస్థ! అప్పటి నుంచి సుప్రీంకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తితో పాటు నలుగురు సీనియర్ న్యాయమూర్తులతో కూడిన కమిటీ కొత్త నియామకాలు, న్యాయమూర్తుల బదిలీలను ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదిస్తోంది. హైకోర్టుల్లో కూడా ఇలాంటి కొలీజియమే పనిచేస్తుంది. అక్కడ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి సారథ్యంలో ఇద్దరు సీనియర్ న్యాయమూర్తులు కమిటీగా ఏర్పడి సిఫార్సులు చేస్తారు. కొన్ని సందర్భాల్లో భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి, ఇతర న్యాయమూర్తులను సంప్రదించకుండానే తన సలహాను రాష్ట్రపతికి తెలియజేస్తారు. దీనిపై అప్పటి రాష్ట్రపతి కె.ఆర్.నారాయణ్ 143 అధికరణను అనుసరించి న్యాయమూర్తుల నియామకం, బదిలీల అంశంలో భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తికి ఉన్న 'సంప్రదింపు' అనే అంశం గురించి అర్థవివరణ ఇవ్వాలని (మూడో జడ్జిన్ కేసు) సుప్రీంకోర్టును కోరారు. అంటే సంప్రదింపునకు అర్థం భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి

సలహాను మాత్రమే గ్రహించాలా? లేదా ప్రధాన న్యాయమూర్తితో కూడిన ఇతర న్యాయమూర్తుల సూచనలను కూడా పరిగణించాలా?

అనే అంశంపై వివరణ అడిగారు. దానికి సుప్రీంకోర్టు విస్పష్టమైన మార్గదర్శకాలను రూపొందించి, రాష్ట్రపతికి తెలియజేసింది.

♦ రాజ్యాంగంలోని 124(2), 127(1), 222(1) అధికరణల్లో 'సంప్రదింపు' అంటే బహుళ న్యాయమూర్తుల సూచనలతో కూడిన భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి సలహా అని అర్థం.

♦ సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తుల నియామక విషయంలో భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి, నలుగురు ఇతర సుప్రీంకోర్టు సీనియర్ న్యాయమూర్తుల సలహాను తప్పక పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల నియామకం, బదిలీల విషయంలో ఇద్దరు సీనియర్ సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తుల సలహాను తప్పనిసరిగా పాటించాలి. **దీనినే కొలీజియం వ్యవస్థగా పరిగణించారు.**

♦ భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి, నలుగురు ఇతర సీనియర్ న్యాయమూర్తుల సూచనలను కూడా తీసుకుని, తన సూచనలు జోడించి తుది నిర్ణయాలను భారత ప్రభుత్వానికి రాతపూర్వకంగా అందించాలి.

అప్పటి నుంచి న్యాయమూర్తుల నియామకం, బదిలీల విషయంలో కొలీజియం వ్యవస్థ - లోపభూయిష్టమైన, పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం లేని ప్రక్రియగా రూపాంతరం చెందడంపై చర్చలు మొదలయ్యాయి. స్వయంగా కొందరు సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులే కొలీజియం వ్యవస్థలో ఉన్న లోపాలపై తమ వైఖరిని వ్యక్తపరిచారు. కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వాలు కూడా మెరుగైన వ్యవస్థ కోసం అన్వేషించాయి. పలు కమిటీలు, కమిషన్లు సిఫార్సులు చేశాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఎన్డిఎ ప్రభుత్వం 99వ

రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా 2014 ఆగస్టులో పార్లమెంట్ ఉభయ సభల్లో కొలీజియం స్థానంలో ప్రవేశపెట్టిన 'జాతీయ న్యాయ నియామకాల కమిషన్' ఆమోదం పొందింది.

368 అధికరణ ప్రకారం 20 రాష్ట్రాల శాసన సభల ఆమోదం కూడా పొంది, 2014 డిసెంబర్ 31న రాష్ట్రపతి ఆమోదంతో నూతన వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసింది. 99వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా 124(ఎ) అధికరణను చేర్చారు.

‘కొలీజియం ఈ దేశ చట్టం.. దీనికి వ్యతిరేకంగా వ్యాఖ్యలు వద్దు’

కొలీజియం వ్యవస్థ.. ఈ దేశం రూపొందించిన చట్టమని.. దీన్ని తప్పనిసరిగా పాటించాల్సిందేనని ఇందులో రెండో అభిప్రాయానికి తావు లేదని కేంద్రానికి సర్వోన్నత న్యాయస్థానం స్పష్టం చేసింది. ఈ సందర్భంగా, రాజ్యాంగబద్ధమైన పదవుల్లో పనిచేస్తున్న వారు కొలీజియం వ్యవస్థపై వ్యాఖ్యలు చేయడంపై అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసింది. అలాంటి వారిని నియంత్రించాలని అటార్నీ జనరల్(ఏజీ) ఆర్.వెంకటరమణికి తెలిపింది. ఇటీవల కేంద్ర న్యాయశాఖ మంత్రి కిరణ్ రిజిజు, ఉపరాష్ట్రపతి జగదీప్ ధన్ క్ కోలీజియం వ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా వ్యాఖ్యలు చేశారు.

“సుప్రీంకోర్టుకు న్యాయసమీక్ష అధికారం లేదని ప్రభుత్వంలోని రాజ్యాంగబద్ధమైన పదవుల్లో ఉన్నవారే చెబుతున్నారు. రేపు రాజ్యాంగ మౌలిక స్వరూపం కూడా రాజ్యాంగంలో లేదని అంటారు. కొలీజియం వ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా చేసిన వ్యాఖ్యలపై మాకు అభ్యంతరం ఉంది. నియంత్రణ పాటించాలని వారికి సలహా ఇవ్వండి” అని ఏజీకి ధర్మాసనం సూచించింది.

కొలీజియం సిఫార్సు చేసిన జడ్జీల

నియామకాలపై కేంద్రం అనుసరిస్తున్న తీరు పట్ల సుప్రీంకోర్టు అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసింది. జడ్జీల నియామక ప్రక్రియకు గడువు విధించి.. ఆలోపే పుర్తి చేయాలని సూచించింది. జస్టిస్ ఎస్కే కోల్, జస్టిస్ ఏఎన్ ఒకతో కూడిన ధర్మాసనం ఈ మేరకు వ్యాఖ్యానించింది. నేషనల్ జ్యుడీషియల్ అపాయింట్మెంట్స్ కమిషన్ (ఎన్జేఏసీ) చట్టం విషయంలో కేంద్రం అసంతృప్తితో ఉందని అర్థమవుతోందని వ్యాఖ్యానించింది సుప్రీంకోర్టు. అయితే.. కొలీజియం సిఫార్సులు ఆమోదించడంలో జాప్యానికి ఇది కారణం కారాదని అభిప్రాయపడింది.

న్యాయమూర్తులను ఎంపిక చేసే కొలీజియం (తెలుగులో సలహా మండలి అనవచ్చు) వ్యవస్థ పరిపూర్ణమైనదేనా?

న్యాయమూర్తులను ఎలా పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు, లేదా వారిని ఏ ప్రాతిపదికన ఎంపిక చేసుకుంటారు అనే ప్రమాణాల గురించి నిజంగానే మనకు తెలీదు. ఇక రెండో అంశం. కొలీజియం అనే న్యాయమూర్తుల నియామక వ్యవస్థ మూసిన తలుపుల వెనుక నడుస్తున్నందున అక్కడ తప్ప కుండా బంధుప్రీతికి అపార అవకాశం ఉంటుంది. కొలీజియంలోని న్యాయమూర్తులు తమ ఛాంబర్లోని జూనియర్లను, చివరకు తమ బంధువులను సైతం జడ్జీలుగా నియమించారని ఆరోపణలు రావడంలో ఆశ్చర్యపడాల్సింది ఏమీ లేదు. కొలీజియం ఎంపిక చేసిన న్యాయమూర్తుల నాణ్యత మరో పెద్ద సమస్యగా ఉంటోంది. ఈ దేశం లోని అత్యుత్తమ న్యాయమూర్తులను కొలీజియం నిర్లక్ష్యం చేసింది. దీనికి జస్టిస్ అజిత్ ప్రకాష్ షా, జస్టిస్ అఖిల్ ఖురేషీ రెండు ఉదాహరణలుగా నిలుస్తారు.

మరింత ఘోరమైన విషయం ఏమిటంటే, అర్హత లేని వ్యక్తులు తరచుగా న్యాయమూర్తులుగా

నియమితులు కావడం. దీనికి అద్భుత మైన ఉదాహరణ జస్టిస్ కర్ణన్. చివరకు ఈయన జైలుపాలయ్యేంతగా అధోగతిపాలయ్యారు. అదే సమయంలో జస్టిస్ అరుణ్ మిశ్రా, జస్టిస్ ఎమ్ఆర్ షాల విషయానికి వస్తే, సిట్టింగ్ జడ్జిలుగా ఉండికూడా వారు బహిరంగంగానే ప్రధానమంత్రిని ప్రశంసల వర్షంలో ముంచెత్తారు. ఇది సుప్రీంకోర్టును తీవ్ర ఇబ్బందిలోకి నెట్టింది.

ఇలాంటి బలహీనతలతో కూడిన వ్యవస్థ పరిపూర్ణంగా ఉండగలదా?

1993లో కొలీజియం వ్యవస్థను రూపొందించడానికి మూలమైన తీర్పు చెప్పిన నాటి చీఫ్ జస్టిస్ వర్మ సైతం అలా భావించడం లేదు. 'బీబీసీ హార్డ్ టాక్' కోసం జస్టిస్ వర్మ 2004లో ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చారు.

కొలీజియం విషయంలో తన అభిప్రాయాన్ని మార్చుకున్నాననీ, కార్యనిర్వాహక వర్గమైన ప్రభుత్వానికి కూడా పాత్ర కల్పించే జాతీయ న్యాయ కమిషన్‌ను తాను నమ్ము తున్నాననీ ఆయన అన్నారు. న్యాయమూర్తుల నియామకానికి ఇదే ఉత్తమమార్గంగా ఉంటుందని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. కొలీజియం రచయితే తన మనసు మార్చుకున్నప్పుడు, ఇక అలాంటి న్యాయ నియామకాల వ్యవస్థ పరిపూర్ణమైనదిగా ఉండగలదా? అనే ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది.

అనుకూల - వ్యతిరేఖ వాదనలు

◆ న్యాయమూర్తుల నియామకంపైనే న్యాయ వ్యవస్థ నిష్పాక్షికత, ప్రమాణాలు ఆధారపడి ఉంటాయి. ఇందులో రాజకీయ ప్రమేయానికి అనుమతిస్తే న్యాయవ్యవస్థ స్వేచ్ఛకు భంగం వాటిల్లుతుందని

న్యాయమూర్తులతోపాటు ప్రజాస్వామికవాదులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

◆ కొలీజియంను వ్యతిరేకించేవారు మాత్రం పార్లమెంట్‌కు, ప్రజలకు భాగస్వామ్యం లేకుండా 'న్యాయమూర్తులను న్యాయమూర్తులే' నియమించుకోవడం మంచిది కాదని అంటున్నారు. ప్రపంచంలో ఏ ప్రజాస్వామ్య దేశంలోనూ ఇలాంటి విధానం లేనప్పటికీ, ఆయా దేశాలు మనుగడ సాగించడం లేదా అని ప్రశ్నిస్తున్నారు.

◆ న్యాయ వ్యవస్థ నియామకాల్లో కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థ జోక్యం ఉన్నట్లయితే అధికార దుర్వినియోగం, బంధుప్రీతి, అవినీతి, పక్షపాతం వంటి విపరీత ఘోకడలు పొడచూపి న్యాయ వ్యవస్థ స్వతంత్రతకే ముప్పు వాటిల్లే అవకాశం ఉందని ఈ తీర్పును సమర్థించేవారి వాదన.

◆ కొలీజియంను ప్రవేశపెట్టక ముందు వరకూ న్యాయమూర్తుల నియామకంలో కార్యనిర్వాహక వర్గానికే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఉండేదని, నాడు నియమితులైన న్యాయమూర్తులు ఏ విషయంలోనైనా తక్కువగా ఉన్నారా అని ప్రశ్నించడమే కాదు, దేశ చరిత్రలోనే అత్యుత్తమ జడ్జిలుగా పేరొందిన వెంకటాచలయ్య, కృష్ణయ్యర్ వంటివారు అప్పట్లో నియమితులైన వారే కదా అని ఈ తీర్పుని వ్యతిరేకించేవారు వాదిస్తున్నారు.

◆ ఇప్పటి వరకు ఉన్న కొలిజియం వ్యవస్థ భారత ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ రాజ్యాంగబద్ధంగా పనిచేసేలా కృషిచేస్తోంది. ఈ విధానం ద్వారా ఎంపికైన న్యాయమూర్తులు, అట్టడుగు వర్గాల అభ్యున్నతికి రాజ్యాంగబద్ధంగా పనిచేస్తున్నారు. అందుకే ప్రస్తుతం ఉన్న వ్యవస్థను ఇంకా పటిష్ఠపరచడానికి కొన్ని చర్యలు తీసుకొంటే సరిపోతుందని తీర్పుని సమర్థించేవారు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

◆ అసలు కొలీజియం వ్యవస్థ గురించి రాజ్యాంగంలో

పేర్కొనలేదు. అది కొత్తగా చేరింది. కొంతకాలం క్రితం సృష్టించిన వ్యవస్థ ద్వారా ఎన్నికైన న్యాయమూర్తులు దేశ రాజ్యాంగాన్ని పరిరక్షిస్తామని చెప్పడంలో హేతుబద్ధత లేదని ఎన్‌జెఎసి సమర్థకుల అభిప్రాయం.

◆ న్యాయ నియామకాల కమిషన్ ఏర్పాటు ద్వారా రాష్ట్రపతిని డమ్మీగా మార్చివేశారని కొలీజియం ఉండాలనే తీర్పును సమర్థించేవారు అంటుంటే, అసలు రాజ్యాంగంలోని అంశాలవరంగా రాష్ట్రపతి నామమాత్ర అధికారే కదా! అలాంటప్పుడు ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నమవడంలో ఔచిత్యమేమిటని ఎన్‌జెఎసిని సమర్థించే వారు వాదిస్తున్నారు.

◆ ఎన్‌జెఎసిలో సభ్యుడిగా కేంద్ర న్యాయశాఖ మంత్రి భాగస్వామ్యం రాజ్యాంగ మౌలిక నిర్మాణంలో భాగాలైన అధికార విభజన, న్యాయవ్యవస్థ స్వతంత్రత భావాలను ఉల్లంఘిస్తుందని ఈ తీర్పును సమర్థించేవారు వాదిస్తున్నారు.

◆ ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించేది కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థలోని కేంద్ర మంత్రివర్గం. అలాంటి వారిని జడ్జీల ఎంపిక ప్రక్రియలో పూర్తిగా పక్కనపెట్టేయడం తగదు. కేవలం న్యాయమూర్తులు మాత్రమే న్యాయ నియామకాలకు 'న్యాయం' చేయగలరని చెప్పడం పౌర సమాజాన్ని దేశ ప్రజలను అవమానించడమే అవుతుందని ఈ తీర్పును వ్యతిరేకించేవారి వాదన.

కొలీజియంపై విమర్శలు ఏమిటి?

రాజ్యాంగ విరుద్ధం మరియు నిరంకుశత్వం: 'కొలీజియం' రాజ్యాంగంలో ఎక్కడా ప్రస్తావించబడలేదు మరియు న్యాయమూర్తులను స్వయంగా ఎన్నుకునే అధికారాన్ని నిలుపుకోవటానికి న్యాయవ్యవస్థ స్వయంగా అభివృద్ధి చెందింది.

అప్రజాస్వామికం: కొలీజియం ద్వారా

న్యాయమూర్తులను ఎన్నుకోవడం అప్రజాస్వామికం ఎందుకంటే న్యాయమూర్తులు ప్రజలచే ఎన్నుకోబడరు మరియు ప్రజలకు లేదా మరెవరికీ జవాబుదారీ కాదు.

పారదర్శకత లేకపోవడం: న్యాయమూర్తుల ఎంపికకు అధికారిక విధానం లేదు, న్యాయమూర్తుల పనితీరు అంచనవేసే అవకాశం లేకపోవడం, న్యాయమూర్తుల ఎంపికకు అర్హత ప్రమాణాలు లేకపోవడం వల్ల, న్యాయమూర్తులకు నైపుణ్యం లోపించవచ్చు... ఇవన్నీ కొలీజియం పనితీరులో పారదర్శకత లోపాన్ని స్పష్టంగా తెలియపరుస్తున్నాయి.

బంధుప్రీతిని ప్రోత్సహిస్తుంది: గతంలో పనిచేసిన న్యాయమూర్తులు లేదా సీనియర్ న్యాయవాదుల పిల్లలు లేదా వారి బంధువుల ఎంపిక చేస్తున్నారు. అందువలన ఇది ప్రతిభావంతులైన వారిని విస్మరించటం వలన న్యాయవ్యవస్థలో ప్రతిభాలేమి చొరబడుతుంది.

అసమర్థత: కోర్టుల్లో న్యాయమూర్తుల ఖాళీలు, కేసుల సంఖ్య పెరుగుతుండటాన్ని కొలీజియం అడ్డుకోలేకపోయింది.

చెక్ అండ్ బ్యాలెన్స్ సూత్రం ఉల్లంఘించ బడుతుంది: భారతదేశంలో, శాసన, న్యాయ, కార్యనిర్వాహక అనే మూడు వ్యవస్థలు స్వతంత్రంగా పనిచేస్తాయి మరియు సమతుల్యతను కలిగి ఉంటాయి. కానీ ఈ వ్యవస్థ న్యాయవ్యవస్థకు అపారమైన అధికారాన్ని ఇస్తుంది న్యాయమూర్తులను నియమించడం వల్ల అధిక అధికారాలకు చెక్ పెట్టడం సాధ్యం కాదు. అనగా అధికారాల విభజన నూత్రాలకు విఘాతం కలిగిస్తుంది.

అసమాన ప్రాతినిధ్యం: ఆందోళన కలిగించే మరో అంశం ఉన్నత న్యాయవ్యవస్థ కూర్పు, ఉన్నత న్యాయవ్యవస్థలో మహిళలకు, వెనకబడిన వర్గాలకు సరియైన ప్రాతినిధ్యం లభించటంలేదు.

ప్రత్యామ్నాయం ఏమిటి?

కొలీజియం వ్యవస్థను 'న్యాయమూర్తులను ఎన్నుకునే న్యాయమూర్తులు' అని కూడా పిలుస్తారు. సిద్ధాంతపరంగా పార్లమెంట్ చేసే చట్టం/శాసనం ప్రజా ప్రతినిధుల ద్వారా, ప్రజల అభిప్రాయాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. న్యాయ మూర్తుల ఎంపికకు అన్యాయ పూర్వక వ్యవస్థ? అనటం సమంజసం కాదు. ఎందుకంటే...

న్యాయ మూర్తుల నియామకం కోసం ఏ ఒక్క ప్రక్రియ కూడా సంపూర్ణమైన యంత్రాంగంగా పరిగణించబడదు ఎందుకంటే ప్రతి యంత్రాంగానికి కొన్ని ప్రయోజనాలు మరియు మరీకొన్ని లోపాలు ఉండవచ్చు. అయినప్పటికీ, నియామక ప్రక్రియపై ప్రజల విశ్వాసాన్ని కాపాడటానికి మరియు న్యాయ స్వేచ్ఛకు హామీ ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉండాలి.

అత్యున్నత న్యాయస్థానాల్లో న్యాయమూర్తుల నియామకానికి ఐఎఎస్, ఐపిఎస్లకు మాదిరిగానే ఒక నూతన **అఖిల భారత న్యాయ సర్వీసు**ను ఏర్పాటు చేసి, సివిల్ సర్వీస్ పరీక్ష మాదిరిగా యుపిఎస్సి ఆధ్వర్యంలో పరీక్ష నిర్వహించాలని చాలా కాలంగా పలువురు సూచిస్తున్నారు. అయితే న్యాయవ్యవస్థ తీర్పులు వెలువరించేటప్పుడు తగిన అనుభవం, సామర్థ్యం, వయసు పరంగా ఎంతవరకు దీక్షిత కలిగి ఉంటారనేది ప్రశ్నార్థకమవుతుంది.

ఎప్పుడైతే యూపీపీఎస్సీ తరహాలో న్యాయమూర్తుల నియామక ప్రక్రియ అమలవుతుందో అప్పుడే భారత న్యాయవ్యవస్థను కాపాడుకోగలం. ఉన్నత న్యాయస్థానాల్లోని వివిధ నియామకాల్లో సమతుల్యత

పాటించే విధంగా, అసమానతలు రూపుమాపే విధంగా నియామక ప్రక్రియ ఉండాలి. దళిత, బహుజన, ఆదివాసీ, మహిళలకు తగిన ప్రాధాన్యమివ్వాలి. అప్పుడే కోర్టుల నిష్పాక్షికత మీద ప్రజలకు విశ్వాసం పెరుగుతుంది.

ప్రస్తుతం ఉన్న కొలీజియం వ్యవస్థను వటి వ్యవస్థవలె చాలాని కొంతమంది అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఈ వ్యవస్థలో వ్యక్తిగత నేపథ్యాలను పరిశీలించే నిఘా వ్యవస్థ, తగిన సిబ్బంది, పారదర్శకత లేవు కనుక వీటన్నింటినీ చేరుస్తూ ఒక నూతన కొలీజియం వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేసి రాజ్యాంగబద్ధత కల్పిస్తే సమస్యకు తగిన పరిష్కారంగా ఉండగలదని కొందరి అభిప్రాయం.

ప్రస్తుతం ఎన్జెఎసిపై సుప్రీంకోర్టు అభ్యంతరాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని కొత్తగా రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లును ప్రతిపాదించడం. అయితే ఇది సుదీర్ఘ క్లిష్టమైన ప్రక్రియ. పార్లమెంట్ ఉభయ సభల్లోనూ మూడింట రెండొంతులు ఆధిక్యంతో పాటు దేశంలో సగం రాష్ట్రాలు కూడా ఈ బిల్లును తమ చట్టసభల్లో ఆమోదించాలి.

నూతన ఎన్జెఎసి ఏర్పాటు చేసి, అందులో కేవలం న్యాయ, కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థలనే కాకుండా శాసన వ్యవస్థలోని కొంత మందిని చేర్చి **మూడు వ్యవస్థలకు నమప్రాధాన్యం ఇచ్చి ఎంపిక కమిటీని రూపొందించాలని కొంతమంది అభిప్రాయం.**

ముగింపు

పద్ధతియా? లేక ఫలితమా? ఏది ప్రాథమికం అనే మీమాంస ఎప్పుడూ చర్చనీయాంశమే. న్యాయ వ్యవస్థలోని అవినీతి, బంధుప్రీతి, అసమర్థత, అరాచకం వంటి అవలక్షణాలు అనేక సందర్భాల్లో వెలుగులోకి వచ్చాయి. అయితే శాసన, న్యాయ

వ్యవస్థలు ఒకదానితో ఒకటి పోటీపడడం ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థకు మంచిది కాదు. రాజ్యాంగానికి లోబడి రెండు వ్యవస్థలు పనిచేయాలి.

అయితే ప్రజాప్రాతినిధ్య వ్యవస్థ కాలానుగుణంగా చట్టాల్ని సవరించే హక్కు కలిగి ఉన్నప్పటికీ, రాజ్యాంగంలోని అంతర్భాగంగా ఉన్న మౌలిక రాజ్యాంగ నూత్రాలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించకూడదు.

అదే విధంగా రాజ్యాంగాన్ని సవరించే హక్కు ఉన్న చట్టసభలు, రాజ్యాంగ సవరణలను ధిక్కరించకుండా న్యాయస్థానాలు చూడాలి. లోపభూయిష్టమైన కొలీజియం స్థానంలో నిష్పాక్షికమైన న్యాయమూర్తుల నియామకాల వ్యవస్థ రావడం అవసరం.

న్యాయమూర్తుల నియామక ప్రక్రియను పారదర్శకంగా మరియు ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా చేయడం ద్వారా భారతదేశం ఉన్నత న్యాయవ్యవస్థ యొక్క విశ్వసనీయతను పునరుద్ధరించాల్సిన అవసరం ఉంది. కొలీజియం వ్యవస్థను సంస్కరించడమే కాకుండా, ఆల్ ఇండియా జ్యుడిషియల్ సర్వీసెస్ (ఎఐజెఎస్) అమలు ద్వారా న్యాయమూర్తుల నాణ్యతను కూడా మెరుగుపరచవచ్చు. నియమించేటప్పుడు న్యాయమూర్తుల నేపథ్యాన్ని తనిఖీ చేయగలిగే వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టాలి.

జాతీయ మరియు ప్రజా ప్రయోజనాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని శాసన, న్యాయ వ్యవస్థలు పరస్పరం సహకారంతో పనిచేయాలి. ఇది స్వతంత్రతను నిర్ధారించాలి, వైవిధ్యాన్ని ప్రతిబింబించాలి, వృత్తిపరమైన సామర్థ్యం మరియు సమగ్రతను ప్రదర్శించాలి.

మెరుగుపెట్టకుండా,

రత్నానికీ..

కష్టాలు ఎదుర్కోకుండా,

మనిషికి,

గుర్తింపు రాదు.

జీవితంలో

ధనం నష్టపోతే...

కొంత కోల్పోయినట్టు.

కానీ...

వ్యక్తిత్వం కోల్పోతే...

సర్వస్వం పోగొట్టుకున్నట్టే!

ఒక్క క్షణం సహనం,

కొండంత ప్రమాదాన్ని దూరం చేస్తే...

ఒక్క క్షణం అసహనం,

మొత్తం జీవితాన్ని నాశనం చేస్తుంది.

వ్రత్యేక కథనం: 1

(భూగారీ శాస్త్రం / పర్యావరణం / విపత్తుల నిర్వహణ)

దేవ్ భూమి ఉత్తరాఖండ్ లోని జోషిమత్

ఎందుకు కుంగిపోతోంది?

కారణాలు - పరిష్కారాలు

కృష్ణుడు పాలించిన ద్వారక సముద్రంలో మునిగిపోయిందని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. అప్పుడప్పుడు సముద్ర గర్భం నుంచి పలు అవశేషాలు బయటపడితే ద్వారక మునిగిపోవటం నిజమని మనం తెలుసుకున్నాం. పురావస్తు శాస్త్రవేత్తలు ద్వారక చరిత్రపై ఎన్నో ఆసక్తికర విశేషాలను వెల్లడించారు. ఇది చరిత్ర. అప్పుడేం జరిగిందో ఎవరికీ తెలియదు. కానీ, అప్పుడు ద్వారకలానే ఇప్పుడు మరో పట్టణం చరిత్రలో కలిసిపోతోంది. ఓ చారిత్రక పట్టణం రోజురోజుకు భూమి పొరల్లోకి కుంగిపోతోంది. ఏమిటి వైపరిత్యం? అసలు ఎందుకిలా జరుగుతోంది? జోషిమత్... ఉత్తరాఖండ్ లోని ప్రముఖ పట్టణం. పరమ పవిత్రంగా భావించే చార్ దామ్ యాత్రల్లో ఒకటైన బద్రినాథ్ క్షేత్రానికి ముఖ ద్వారం జోషిమత్. అంతేకాదు, అది శంకరాచార్యులు నెలకొల్పిన నాలుగు పీఠాల్లో ఒకటి (జ్యోతిర్మఠ్). ఎంతో ప్రసిద్ధి చెందిన ఈ పర్వత శిఖరం ఇప్పుడు పెద్ద ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొంటోంది. రోజురోజుకు కాలగర్భంలో కలిసిపోయేలా ప్రమాద ఘంటికలు మోగిస్తోంది.

ఉత్తరాఖండ్ లోని ప్రధాన పట్టణాల్లో ఒకటి జోషిమత్ (Joshimath). ఉత్తరాఖండ్ లో ఆధ్యాత్మిక, అడ్వెంచర్ ప్రయాణాలకు తొలి మెట్టు జోషిమత్.

హిమాలయాలపై టెక్నింగ్, లేదా బద్రినాథ్ తీర్థ యాత్ర ఇక్కడి నుంచే ప్రారంభమవుతుంది.

గేట్ వే ఆఫ్ హిమాలయగా పిలిచే జోషిమత్ ఇప్పుడు విపత్తు ప్రాంతంగా మారిపోయింది. ఉత్తరాఖండ్ లోని చమోలి జిల్లాలో ఉన్న ఈ పట్టణం సముద్ర మట్టానికి 6150 అడుగుల ఎత్తులో ఉంది. ఈ ప్రాంతం హిందూ దేవాలయాలకు నిలయమని చెప్పవచ్చు. కేదార్ నాథ్, బద్రినాథ్ మార్గంలో ఉండే ఇది చాలా ముఖ్యమైన పౌరాణిక, పురాతన ప్రదేశంగా నిలుస్తోంది. ఇలాంటి ప్రదేశంలో ఇప్పుడు ఎక్కడ చూసినా భూమి కుంగిపోవడం, అది దాదాపు అంతరించిపోయే దశలో ఉండటం స్థానికులతో పాటు పర్యాటకులను కలిచి వేస్తోంది.

ఈ నేపథ్యంలో, అసలు జోషిమత్ ఎక్కడ ఉంది? దాని భౌగోళిక స్వరూపం, కుంగిపోవడానికి కారణాలేంటో తెలుసుకుందాము.

◆ జోషిమత్.. ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రంలోని హిమాలయ సానువుల్లో ఓ చిన్న పట్టణం., ఇది రిషికేష్-బద్రినాథ్ జాతీయ రహదారి (ఎన్.హెచ్-7) మీద 6150 అడుగులు (1875 మీ) ఎత్తులో ఉంది.

◆ ఈ పట్టణానికి నాలుగు వైపులా నదులు ప్రవహిస్తున్నాయి. తూర్పున ధాక్కుల, పశ్చిమాన కర్మనాస, దక్షిణాన ధౌలిగంగ, ఉత్తరాన అలకనంద నదులు ప్రవహిస్తున్నాయి.

◆ ధౌలింగం మరియు అలకనంద నదుల సంగమం అయిన విష్ణుప్రయాగ్ నుండి అధిక ప్రవాహంతో ప్రవహించే ప్రవాహాల ద్వారా ఈ పట్టణం (హై-రిస్క్ సీస్మిక్ జోన్ -5 లో వస్తుంది) ప్రయాణిస్తుంది.

◆ ఇది అనేక హిమాలయ పర్వతారోహణ యాత్రలు, టెక్నిక్ మార్గాలు (జెలి, లోయ ఆఫ్ ఫ్లవర్స్) మరియు బద్రీనాథ్ మరియు హేముండ్ సాహిబ్ వంటి యాత్రా కేంద్రాలకు ప్రవేశ ద్వారం.

◆ జోషిమర్ భారత సాయుధ దళాలకు గొప్ప వ్యూహాత్మక ప్రాముఖ్యతను కలిగి ఉంది మరియు సైన్యం యొక్క అత్యంత ముఖ్యమైన కంటోన్మెంట్లలో ఒకటి. భారత్-చైనా సరిహద్దులో పహారా కాస్తున్న సైనికులకు, హిమాలయ యాత్రకు వెళ్లిన పర్యాటకులకు ఇదే బేస్ క్యాంప్.

◆ కర్ణాటకలోని శృంగేరి, గుజరాత్ లోని ద్వారకా, ఒడిశాలోని పూర్, ఉత్తరాఖండ్ లోని బద్రీనాథ్ సమీపంలోని జోషిమర్(జ్యోతిర్మఠ్) అనే నాలుగు ప్రధాన మఠాలలో ఇది ఒకటి.

◆ ప్రముఖ బద్రీనాథ్ క్షేత్రాన్ని శీతాకాలంలో మూసివేసిన తర్వాత బద్రీనాథుడిని ఇక్కడికి తీసుకొచ్చి పూజలు నిర్వహిస్తారు.

◆ రిషీకేష్-బద్రీనాథ్ (ఎన్ హెచ్-7) రహదారికి సమీపంలో ఉంటుంది. బద్రీనాథ్ సందర్శనకు వెళ్లిన చాలా మంది భక్తులు రాత్రి పూట ఇక్కడే బస చేస్తారు.

◆ వ్యాలీ ఆఫ్ ఫ్లవర్స్, హేమకుండ్ సాహిబ్, తదితర ఎన్నో ప్రముఖ ప్రదేశాలు దీనికి దగ్గర్లోనే ఉంటాయి.

◆ జోషిమర్ పట్టణాన్ని కొండచరియలు విరిగిపడే ప్రాంతంగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

◆ ధౌలింగంగా, అలకనంద నదుల సంగమ స్థానమైన విష్ణుప్రయాగకు చేరువలో ఉంటుంది.

◆ జోషిమర్ లో అప్పుడప్పుడూ భూకంపాలు వస్తుంటాయి. హై రిస్క్ జోన్(జోన్-5) పరిధిలో ఉంది.

◆ చమోలీ జిల్లాకు ఆరు వేల అడుగుల ఎత్తులో ఉంటుంది.

గతంలో

◆ జోషిమర్ లో నిబంధనలకు విరుద్ధంగా సాగుతున్న కట్టడాలు, రోడ్ల నిర్మాణానికి బండ రాళ్ల తొలగింపు ఎప్పటికైనా ప్రమాదం అని 1976లోనే శాస్త్రవేత్తలు నివేదికలు ఇచ్చారట.

◆ 2021 ఫిబ్రవరి 7న తలెత్తిన చమోలి విపత్తు తర్వాత వ్యాలీలోని నేల మొత్తం పగుళ్ల బారిన పడింది.

◆ 2021 జూన్ నుంచి అక్టోబర్ వరకు కురిసిన భారీ వర్షాల తర్వాత కూడా భూమి పగుళ్ల బారిన పడినది.

◆ 2021లో జోషిమర్ లో ప్రమాదకర స్థాయిలో కొండచరియలు విరిగిపడ్డాయి. జోషిమర్ నుంచి బద్రీనాథ్ మార్గంలో అకస్మాత్తుగా బండరాళ్లు పడి ఎంతోమంది చనిపోయారు.

పరిస్థితి అధ్యయనం కోసం కమిటీ

ఇక్కడ ఏర్పడుతున్న ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు గల కారణాలను అధ్యయనం చేయడానికి 1976 లో గడ్వాల కమిషనర్ మహేశ్ మిశ్రా నాయకత్వంలో 18 మంది సభ్యులతో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. 1978లో ఈ కమిటీ తన నివేదికను ప్రచురించింది. జోషిమర్, నీతి వ్యాలీ, మానా వ్యాలీలు మోరెన్స్ లపై ఏర్పడి ఉండటంతో అక్కడ పెద్ద పెద్ద నిర్మాణాలు, ప్రాజెక్టులు చేపట్టకూడదని ఈ కమిటీ తన నివేదికలో పేర్కొంది. మోరెన్స్ అంటే హిమానీనదం కరిగిపోయిన తర్వాత ఏర్పడిన ప్రాంతం.

ప్రస్తుతం, ఈ పరిస్థితికి దారితీసిన కారణాలు:

1- జోషిమర్ పట్టణం కొండచరియల శిథిలాలపై నిర్మించబడింది, అందువల్ల, దాని వునాది

బలహీనంగా ఉంది.

2- దిగువ నుండి ప్రవహిస్తున్న అలకనంద నది ప్రవాహం కూడా పట్టణ యొక్క మనాదిన దెబ్బతీస్తోంది.

3- జోషిమర్ పట్టణం కింద ఒక సొరంగం నిర్మాణం కూడా ఈ విపత్తుకు ఒక కారణంగా భావిస్తున్నారు.

4- జోషిమర్ గుండా వెళ్ళేటటువంటి చార్డామ్ రోడ్డు నిర్మాణం వల్ల జరిపిన తవ్వకాలు, వాహనాల రద్దీ.

5- పలు రకాల నిర్మాణ కార్యకలాపాల కోసం జోషిమర్ పట్టణానికి సమీపంలోని కొండలపై పేలుకు జరిపినారు.

6- సరియైన ప్రణాళిక, క్రమశిక్షణ లేకుండా విచ్చలవిడిగా చేపట్టిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు.

7- నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నప్పటికీ, జోషి మర్ చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల్లో పెద్ద ఎత్తున భారీ నిర్మాణాలు చేపట్టుతున్నారు.

8- బద్రీనాథ్ కు సుమారు 30 కిమీల ప్రయాణ దూరం తగ్గించే హెలంగ్ బైపాస్‌ను Border Roads Organisation (BRO) జోషి మర్ కు సమీపం నుంచే నిర్మిస్తోంది.

9- జోషిమర్ కు కిందుగా ఒక టన్నెల్ ను కూడా నిర్మిస్తున్నారు.

10- ఈ పట్టణం టెక్టోనిక్ ఫాల్ట్ లైన్ పై కూడా ఉంది, భూకంప జోన్ లో ఉంది మరియు దశాబ్దాలుగా అనేక భూకంపాలను చూసింది. దీనివల్ల నేల అస్థిరంగా మారింది.

11- ఉత్తరాఖండ్ లోని చమోలీ జిల్లాలో ధౌలిగంగ నదిపై నేషనల్ ధర్మల్ పవర్ కార్పొరేషన్ (ఎస్పిసి) నిర్మిస్తున్న 520 మెగావాట్ల తపోవన్ విష్ణుగర్భ జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టు. ఈ ప్లాంట్ సంవత్సరానికి 2.5 టీడబ్ల్యుహెచ్ విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేస్తుందని భావిస్తున్నారు.

జోషిమర్ ను కాపాడటానికి ఏమి చేయవచ్చు?

నేషనల్ డిజాస్టర్ మేనేజ్మెంట్ అథారిటీ (ఎన్డీఎంఏ), నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ డిజాస్టర్ మేనేజ్మెంట్, జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా, ఐఐఐఐ రూర్కీ, వాడియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హిమాలయన్ జియాలజీ, నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హైడ్రాలజీ, సెంట్రల్ బిల్డింగ్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ కు చెందిన నిపుణుల బృందం పరిస్థితిని అధ్యయనం చేస్తుంది. జోషిమర్ పరిస్థితిని ఎదుర్కోవటానికి తగిన ప్రణాళికలను సిద్ధం చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థలు, నిపుణులు ఉత్తరాఖండ్ కు సహాయం చేస్తున్నారని, తక్షణ ప్రాధాన్యత ప్రజల భద్రత అని కేంద్ర ప్రభుత్వం తెలిపింది.

◆ నివాసితులను యుద్ధ ప్రాతిపదికన సురక్షితమైన ప్రదేశానికి తరలించడం.

◆ మారుతున్న భౌగోళిక పరిస్థితులకు అనుగుణంగా పట్టణ ప్రణాళికను పునర్నిర్మించడం.

◆ డ్రైనేజీ మరియు మురుగునీటి పారుదల ప్రణాళిక అధ్యయనం చేసి, తగిన మార్పులు చేయటం.

◆ వృథా నీరు ఎక్కడికక్కడ ఇంకిపోకుండా ప్రత్యేక వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయటం.

◆ పలురకాల అభివృద్ధి కార్యకలాపాలు మరియు జలద్యుత్తు ప్రాజెక్టులను పూర్తిగా నిలిపివేయటం.

◆ నేల సామర్థ్యం పుంజుకునేలా చర్యలు చేపట్టడం. (రీజియన్ రీప్లాంట్‌షన్)

◆ బోర్డర్ రోడ్స్ ఆర్గనైజేషన్ (బిఆర్ఓ) వంటి సైనిక సంస్థల సహాయంతో ప్రభుత్వం మరియు పౌర సంస్థల మధ్య సమన్వయం చేకూర్చటం.

ముందుకు సాగే మార్గం / పరిష్కార మార్గాలు

కాలపరిమితితో కూడిన పునర్నిర్మాణ ప్రణాళిక:

దీర్ఘకాలిక పరిష్కారానికి సహాయపడే పట్టణ అభివృద్ధి ప్రణాళికను అభివృద్ధి చేయడం.

సమాచార వ్యాప్తి: భయాన్ని మరియు గందరగోళాన్ని నివారించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నివాసితులతో స్పష్టమైన మరియు నిరంతర కమ్యూనికేషన్ ఛానెల్ ను ఏర్పాటు చేయడం.

వర్యవేక్షణ: జోషిమర్ అంతటా భూకంప కార్యకలాపాలు మరియు ప్రకృతి విపత్తులను కేంద్ర భూ విజ్ఞాన మంత్రిత్వ శాఖ క్రమం తప్పకుండా పర్యవేక్షించాలి.

జోషిమర్ కు వేల ఏళ్ల చరిత్ర ఉంది. ఈ ప్రాంతానికి ఎన్నో ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి. ఆది శంకరాచార్యులు నెలకొల్పిన నాలుగు పీఠాల్లో ఒకటి జోషిమర్ (జ్యోతిర్మఠ్). మిగతావి శృంగేరి, పూరీ, ద్వారకా. ఇక్కడి ప్రధాన ఆలయాలతో జలీ ప్రాంతానికి అనుసంధానం చేస్తూ ఆసియాలోనే అతిపెద్ద రోప్ వే ఇక్కడ ఉంది.

మానవ తప్పిదాలు, జలవిద్యుత్తు ప్రాజెక్టు, ప్రణాళిక లేని నిర్మాణాలు, భౌగోళికం పరిస్థితులు, గతంలో సంభవించిన విపత్తుల ప్రభావం (వరదలు మరియు వీటివల్ల ఏర్పడిన నేల కోత) ఈ పరిస్థితికి ప్రధాన కారణాలు.

ఆర్థికాభివృద్ధిని సాధించడంలో హిమాలయ వ్యవస్థ ప్రత్యేక లక్షణాలను గౌరవించడంలో మన వైఫల్యానికి జోషిమర్ సంక్షోభం నిదర్శనం. సుస్థిర అభివృద్ధి యొక్క ప్రాముఖ్యతపై ఇటీవలి సంఘటనను ఒక పాఠంగా తీసుకోవచ్చు. ఏది ఏమైనా ఇండో టిబెటన్ బోర్డర్ లో ఉన్న ఈ చారిత్రక పట్టణం మానవాళి తప్పిదంతోనే చరిత్ర వుటల్లోకి చేజారిపోకుండా జాగ్రత్త పడాలి. ప్రకృతి సమతౌల్యత దెబ్బతీయకుండా అభివృద్ధి జరగాలి పర్యావరణ నిపుణులు. ప్రకృతిని మనం కాపాడితే, ప్రకృతి మనల్ని కాపాడుతుంది. జోషిమర్ కి పూర్వ వైభవం తీసుకురావాలనే ప్రయత్నం ముదావహం.

కల అంటే

నిద్ర లో వచ్చేది కాదు

నిద్ర పోనివ్వకుండా చేసేది.

+++++

సక్సెస్ అంటే..

నీ సంతకం,

ఆటోగ్రాఫ్ గా మారడమే.

ప్రత్యేక కథనం: 2

2023లో మానవ జీవితాల్ని మార్చబోయే

5 శాస్త్రీయ పరిశోధనలు

గడిచిన ఏడాది అంటే 2022లో సైన్స్, వైద్యం, అంతరిక్షరంగంలో మనం అద్భుతమైన పురోగతిని చూశాం. గతసంవత్సరం నాసా చేపట్టిన ఆర్టెమిస్ ప్రోగ్రామ్స్ వంటివి చంద్రుని వైపు మనుషులు మళ్లీ ఆసక్తిగా చూసేలా చేశాయి. మరి

ఈ ఏడాది ఎలాంటి అద్భుతాలను చూడనున్నాం? ఇందులో ముఖ్యమైన వాటి వివరాలు....

1. ఇస్రో ఆదిత్య

జేమ్స్ వెబ్ స్పేస్ టెలిస్కోప్ తీసిన విశ్వం చిత్రాలను చూసి ప్రపంచం

ఆశ్చర్యపోయింది. ఇలాంటి మరిన్ని అద్భుతాలను ఈ ఏడాది కూడా చూడొచ్చు.

నుమారు ఆరేళ్లపాటు సోలార్ ఆర్బిట్ లో తిరిగే యూక్లిడ్ టెలిస్కోప్ ను 2023లో యూరోపియన్ స్పేస్ ఏజెన్సీ

ప్రయోగించనుంది. అంతరిక్షపు 3డి మ్యాప్ ను యూక్లిడ్ టెలిస్కోప్ తయారు చేస్తుంది.

సుదూరంలోని నక్షత్రాలు, గెలాక్సీల నుంచి వచ్చే ఎక్స్-రే కిరణాలను గుర్తించేందుకు జపాన్ ఏరోస్పేస్ ఎక్స్ ప్లోరేషన్ ఏజెన్సీ సన్నాహాలు చేస్తోంది.

భారత అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ(ఇస్రో) అనేక అంతరిక్ష మిషన్స్ చేపట్టనుంది. సూర్యుని మీద పరిశోధనలు చేసేందుకు ఈ ఏడాది 'ఆదిత్య' అనే మిషన్ తోపాటు 'చంద్రయాన్-3' ని కూడా చేపడుతోంది ఇస్రో.

2. చంద్రుని మీదకు మనిషి

చంద్రుని మీదకు మరొకసారి మనిషిని పంపేందుకు నాసా సిద్ధమవుతోంది. గత ఏడాది డిసెంబరులో ఆర్టెమిస్ లో భాగంగా పంపిన ఒరాయిన్ క్యాప్చర్ చంద్రుని వద్దకు వెళ్లి తిరిగి క్షేమంగా భూమి మీదకు వచ్చింది.

2024 నాటికి చంద్రుని మీదకు మనిషి వంపాలని నాసా

భావిస్తోంది కాబట్టి, అందుకు సంబంధించిన మరిన్ని పరిశోధనలు, సన్నాహకాలు ఈ ఏడాదిలో ఉ

ండనున్నాయి. గగన్యాన్ మిషన్ ద్వారా మనుషులను చంద్రుని మీదకు పంపాలని ఇస్రో భావిస్తోంది. 2024లో ఈ మిషన్ చేపట్టనున్నారు. ఇందుకు ముందుగా స్పేస్ క్రాఫ్ట్ ను పరీక్షించాల్సి ఉంటుంది. అందువల్ల ఈ ఏడాది మనుషులు లేని స్పేస్ క్రాఫ్ట్ ను చంద్రుని వద్దకు ఇస్రో పంపే అవకాశం ఉంది. అది విజయవంతమైతే ఆ తరువాత మిషన్ లో మనుషులను చంద్రుని మీదకు పంపుతారు.

జపాన్ కు చెందిన హకుటో-ఆర్ మాడ్యూల్ చంద్రుని మీద సాఫ్ట్ ల్యాండ్ కు ప్రయత్నించనుంది. చంద్రయాన్-3 మిషన్ ద్వారా ఇస్రో తొలి రోవర్ ను చంద్రుని దక్షిణ ధ్రువం వద్ద దించనుంది. అందరిలో ఆసక్తి రేపుతున్న మరొక సంస్థ స్పేస్ ఎక్స్ కు చెందిన స్టార్ షిప్. ప్రపంచంలో తొలిసారి సాధారణ ప్రజలతో కూడిన స్టార్ షిప్ చంద్రుని వద్దకు వెళ్లనుంది. జపాన్ కు చెందిన సంపన్నుడు యుసాకా, మరొక 8 మందితో కలిసి ఆరు రోజుల పాటు విహరించనున్నారు.

3. జెనెటిక్ ఇంజనీరింగ్

మనుషుల జన్యునిర్మాణాన్ని సవరించగల జెనెటిక్ ఇంజనీరింగ్ కు సంబంధించిన 'క్రిస్పర్-కాస్9' ధౌరపీకి ఈ ఏడాది అనుమతులు లభించొచ్చు.

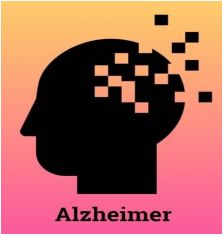

జెనెటిక్ ఇంజనీరింగ్ అనేది వైద్యరంగంలో ఒక విప్లవంగా చెప్పుకోవచ్చు. 'సికెల్ సెల్' వంటి వ్యాధుల్లో రక్తకణాల్లోని జన్యులోపాలను ఈ పద్ధతి ద్వారా సమర్థవంతంగా సరిదిద్దినట్లు క్లినికల్ ట్రయిల్స్ ఫలితాలు చెబుతున్నాయి. ఫార్మా కంపెనీలు వెర్బెక్స్, క్రిస్పర్ ధౌరపూటిక్స్ కలిసి 'సికెల్ సెల్' వ్యాధి కోసం 'ఎక్సా-సెల్' అనే ట్రిట్ మెంట్ ను రూపొందిస్తున్నాయి. వచ్చే మార్చిలో అనుమతుల కోసం యూఎస్ ఫుడ్

అండ్ డ్రగ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కు దరఖాస్తు చేయనున్నాయి. అనుమతులు లభిస్తే 'సికెల్ సెల్' తో బాధపడే వారికి ఒక చికిత్సా పద్ధతి అందుబాటులోకి వస్తుంది.

4. అల్జీమర్స్ కు మందు

గత ఏడాది అల్జీమర్స్ కు మందును కనిపెట్టినట్లు అమెరికాలో ప్రకటించారు. ఈ ఏడాది జనవరిలో ఈ మందుకు యూఎస్ ఫుడ్ అండ్ డ్రగ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అనుమతులు ఇవ్వొచ్చని భావిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఈ మందు అల్జీమర్స్ తొలి దశలోనే పని చేస్తుంది. ఈ వ్యాధి చికిత్సలో ఇది తొలి అడుగు అని పరిశోధకులు చెబుతున్నారు.

5. కొత్త తరం వ్యాక్సిన్లు

కరోనా వైరస్ కోసం ఎంఆర్ఎన్ఎ అంటే 'మెసేంజర్ రైబోన్యూక్లిక్ యాసిడ్' ఆధారిత కొత్త తరం వ్యాక్సిన్లను రూపొందించారు. ఇతర వ్యాధులకు కూడా ఈ టెక్నాలజీ ఆధారంగానే వ్యాక్సిన్లు డెవలప్ చేస్తున్నారు. మలేరియా, టీబీ, జెనిటల్ హెర్పెస్, హెచ్ఐవీ, సిస్టిక్ ఫైబ్రోసిస్, క్యాన్సర్ వంటి వాటికి ఈ విధంగా వ్యాక్సిన్లను అభివృద్ధి చేయొచ్చు.

మరికొద్ది రోజుల్లో మలేరియా, టీబీలకు సంబంధించి తొలి ఎంఆర్ఎన్ఎ ఆధారిత వ్యాక్సిన్ ను జర్మనీకి చెందిన బయోన్ టెక్ కంపెనీ మనుషుల మీద పరీక్షించనుంది. అలాగే అమెరికాకు చెందిన ఫార్మా కంపెనీ మోడెర్నా కూడా జెటిల్ హెర్పెస్ వ్యాక్సిన్ ను టెస్ట్ చేయనుంది. క్యాన్సర్ కణాలను ఎంఆర్ఎన్ఎ వ్యాక్సిన్ గుర్తించి నాశనం చేస్తాయి.

ప్రత్యేక కథనం: 3

రిమోట్ ఓటింగ్ ప్రక్రియ : ప్రయోజనాలు మరియు సీవాళ్లు

పరిచయం

2022 డిసెంబర్ చివరి వారంలో ప్రధాన రాజకీయ పార్టీలకు భారత ఎన్నికల సంఘం (ఈసీఐ) లేఖ రాసింది. జనవరి 16, 2023 న ప్రోటోటైప్ రిమోట్ ఓటింగ్ మెషిన్ (ఆర్వీఎం) ప్రదర్శనకు హాజరు కావాలని కమిషన్ పార్టీలను లేఖ ద్వారా ఆహ్వానించింది. 2023 జనవరి 31లోగా తమ అభిప్రాయాలను తెలియజేయాలని కమిషన్ ఆదేశించింది. రిమోట్ ఓటింగ్ సౌకర్యం భారతదేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలోని వలసదారులను వారి సొంత నియోజకవర్గాల్లోని పోలింగ్/ఓటింగ్ బూత్ లను భౌతికంగా సందర్శించాల్సిన అవసరం లేకుండా ఓటు వేయడానికి వీలు కల్పించడం ద్వారా ఎన్నికల నమోదు శాతాన్ని మెరుగుపరుస్తుందని భావిస్తున్నారు. అదే సమయంలో ఈ ప్రక్రియ యొక్క సమగ్రతకు సంబంధించిన అనుమానాలు ఉన్నాయి. అందువల్ల ప్రతిపక్షాలు దీనిని వ్యతిరేకించాయి.

రిమోట్ ఓటింగ్ అంటే ఏమిటి?

రిమోట్ ఓటింగ్ అనేది ఓటర్లు ఓటు వేయడానికి నమోదు చేసుకున్న ప్రదేశానికి కేటాయించిన పోలింగ్ స్టేషన్ కాకుండా, ఇతర ప్రదేశాల నుండి ఓటు వేయడానికి అనుమతించే అన్ని మార్గాలను సూచిస్తుంది. రిమోట్ ఓటింగ్ స్థానం విదేశాల నుండి లేదా దేశం లోపల ఉండవచ్చు. ఇది ఎలక్ట్రానిక్ ఓటింగ్ మరియు నాన్ ఎలక్ట్రానిక్ ఓటింగ్

యంత్రాంగాలను కలిగి ఉంటుంది.

ఓటింగ్ కు గైర్జాబరైన వలస కార్మికులు, ప్రవాస భారతీయులు వారు పనిచేసే నగరం నుంచే తమ నియోజకవర్గానికి ఓటు వేయడానికి అనుమతించాలని వివిధ రాజకీయ పార్టీల నుండి డిమాండ్లు వచ్చాయి. వృత్తిపరమైన కట్టుబాట్లు, ప్రయాణ ఖర్చు మొదలైన అనేక కారణాల వల్ల ఇటువంటి చాలా మంది ఓటర్లు ఓటు వేయడానికి తమ సొంత నియోజకవర్గాన్ని సందర్శించలేకపోతున్నారు.

భారతదేశంలో రిమోట్ ఓటింగ్ ఎలా అమలు చేయబడుతుంది?

ఈసీఐ ప్రోటోటైప్ రిమోట్ ఓటింగ్ మెషిన్ (ఆర్వీఎం)ను రూపొందించింది. ఇది ఇప్పటికే ఉన్న ఎలక్ట్రానిక్ ఓటింగ్ మెషిన్ (ఈవిఎం) యొక్క సవరించిన వెర్షన్. భారత్ ఎలక్ట్రానిక్స్ లిమిటెడ్ (బెల్), ఎలక్ట్రానిక్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (ఈసీఐఎల్) సహకారంతో ఆర్వీఎంను అభివృద్ధి చేశారు.

హార్డ్ వేర్ మరియు ఓటింగ్ ప్రక్రియ

ఆర్వీఎంలు 'స్టాండ్ ఎలోన్, నాన్-నెట్ వర్క్ వ్యవస్థలు', ప్రస్తుతం ఉపయోగిస్తున్న ఈవీఎంల మాదిరిగానే ఓటరుకు అదే అనుభవాన్ని సమర్థవంతంగా అందిస్తాయి. ప్రస్తుత పోలింగ్ బూత్ల మాదిరిగానే రాష్ట్రం వెలుపల మారుమూల ప్రాంతాల్లో వీటిని ఏర్పాటు చేస్తారు.

ఈ ఆర్వీఎంల ప్రత్యేక లక్షణం ఏమిటంటే, ఒకే రిమోట్ బ్యాలెట్ యూనిట్ (ఆర్బియు) ఈవీఎంలపై సాధారణంగా ముద్రించిన పేపర్ బ్యాలెట్ షీట్ కు బదులుగా 'డైనమిక్ బ్యాలెట్ డిస్ట్రిబ్యూషన్' ను ఉపయోగించడం ద్వారా బహుళ నియోజకవర్గాలకు (72 వరకు) సేవలు అందించగలదు.

ఓటర్ నియోజకవర్గ కార్డు నుంచి చదివిన నియోజకవర్గ నంబర్ ఆధారంగా బ్యాలెట్ యూనిట్ ఓవర్ లే డిస్ ప్లే (బీయూవోడీ) అవసరమైన అభ్యర్థులను ప్రదర్శిస్తుంది. బార్ కోడ్ స్కానింగ్ సిస్టమ్ ఉపయోగించి ఈ కార్డులు చదవబడతాయి. ఓటరు గుర్తింపును ధృవీకరించిన తర్వాత, వారి నియోజకవర్గ వివరాలు మరియు అభ్యర్థులను చూపించే పబ్లిక్ డిస్ ప్లేతో వారి నియోజకవర్గ కార్డును చదువుతారు. ఇది RVM యొక్క RBUలోని BUODపై ప్రైవేట్ గా కూడా ప్రదర్శించబడుతుంది. అప్పుడు ఓటరు ఓటు వేస్తారు మరియు ప్రతి ఓటును నియోజకవర్గాల వారీగా ఓటింగ్ యంత్రం యొక్క కంట్రోల్ యూనిట్లో నిల్వ చేస్తారు.

రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియ

రిమోట్ ఓటర్ తమ సొంత నియోజకవర్గం రిటర్నింగ్ అధికారికి ఆన్ లైన్ లేదా ఆఫ్ లైన్ లో దరఖాస్తు చేయడం ద్వారా రిమోట్ ఓటింగ్ సదుపాయం కోసం ముందుగా నమోదు చేసుకోవాలి. మారుమూల ఓటర్లు నివసించే ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేక పోలింగ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తారు.

భద్రత

ఈసీఐ ప్రకారం, ఈవీఎం మాదిరిగా ఆర్వీఎం ఇంటర్నెట్ కు కనెక్ట్ చేయబడదు. రిటర్నింగ్ అధికారి, రిమోట్ లోకేషన్ లో ల్యాప్టాప్ ఉపయోగించి అభ్యర్థుల

చిహ్నాలను యూనిట్ లోకి లోడ్ చేస్తారు. ఈ ల్యాప్టాప్ లు ఇంటర్నెట్ కు కనెక్ట్ చేయబడవు. రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులు మరియు అభ్యర్థుల ప్రతినిధులు యూనిట్ లో గుర్తులు లోడ్ చేయబడినప్పుడు హాజరు కావడానికి ఆహ్వానించబడతారు. గుర్తులు అందరూ చూడటానికి డిస్ ప్లే యూనిట్ పై కనిపిస్తాయి. ఇది ప్రక్రియ పారదర్శకంగా ఉంటుందని మరియు మానిప్యులేషన్ కు గురికాదని నిర్ధారిస్తుంది.

రిమోట్ ఓటింగ్ వల్ల ప్రయోజనాలు ఏమిటి?

1. ఓటర్లు తమ ఓటుహక్కు ఉపయోగించుకోవటం సులభతరం చేస్తుంది : 2020 నాటికి 600 మిలియన్ల మంది అంతర్గత వలసదారులు ఉన్నారని అంచనా (2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 450 మిలియన్లు). సుమారు 85% వలసలు రాష్ట్రాలలోనే ఉన్నాయి. ఉపాధి, విద్య మరియు వివాహంతో సహా వివిధ కారణాల వల్ల అంతర్గత వలసలు జరుగుతాయి. ఓటు వేయడానికి సొంత నియోజకవర్గాన్ని సందర్శించలేనందున ఓటర్ల ఓటు హక్కును కోల్పోవడం వెనుక వలసలు ప్రధాన కారణమని భావిస్తున్నారు.

2. ఓటింగ్ శాతం మెరుగుపడుతుంది : మొదటి సాధారణ ఎన్నికలు (1951-52) 45.7% ఓట్లు సాధించాయి. 1960-70 లలో, ఓటింగ్ శాతం 50-60% మధ్య ఉండేది (1967 లో 61.3%). 2014, 2019 సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో 66.44 శాతం, 67.40 శాతం ఓట్లు వచ్చాయి. అయినప్పటికీ దాదాపు 33% మంది ఓటర్లు తమ ఓటు హక్కును వినియోగించుకోవడంలో విఫలమయ్యారు. 2019

లో, ఇది దాదాపు 300 మిలియన్ల (30 కోట్లు) నమోదు చేసుకున్న ఓటర్లు తమ ప్రజాస్వామ్య హక్కును వినియోగించుకోవడంలో విఫలమయ్యారు.

3. ప్రత్యేక అవసరాలు ఉన్నవారికి ఉపయోగం : వృద్ధాప్యం లేదా వైకల్యం వంటి కారకాల వల్ల దూరం ప్రయాణించలేని ఓటర్లకు ఓటు వేయడానికి రిమోట్ ఓటింగ్ విధానం ఇతోధికంగా ఉపకరిస్తుంది.

రిమోట్ ఓటింగ్ కు సంబంధించిన సవాళ్లు ఏమిటి?

చట్టబద్ధమైన సవాళ్లు : (ఎ) ప్రజా ప్రాతినిధ్య చట్టం, 1950 మరియు 1951 లో సవరణలు అవసరంబీ ఎన్నికల నిబంధనలు, 1961బీ మరియు ఓటర్ల నమోదు నిబంధనలు, 1960బీ (బి) 'వలస ఓటరు' ను గౌరవాజరు యొక్క కాలం మరియు ఉద్దేశ్యం పరంగా నిర్వచించాల్సి ఉంటుందిబీ (సి) రిమోట్ ఓటింగ్ ప్రక్రియను 'రిమోట్ నెస్' అంటే నియోజకవర్గం, జిల్లా లేదా రాష్ట్రం వెలుపల అని నిర్వచించాల్సి ఉంటుంది.

పరిపాలనా సంబంధిత సవాళ్లు : (ఎ) సమగ్ర వలస డేటాబేస్ అవసరం మరియు రిమోట్ ఓటర్లను లెక్కించడంబీ (బి) మారుమూల ప్రాంతాల్లో ఓటింగ్ గోవ్యతను నిర్ధారించడంబీ (సి) మోసాన్ని నివారించడంబీ (డి) మారుమూల పోలింగ్ బూత్ ల సంఖ్య మరియు స్థానాన్ని నిర్ణయించడంబీ (ఇ) మారుమూల పోలింగ్ కేంద్రాలకు పోలింగ్ సిబ్బందిని నియమించడంబీ (ఎఫ్) ఎన్నికలు జరిగే రాష్ట్రం వెలుపల ప్రాంతాల్లో మోడల్ కోడ్ ను అమలు చేయడంబీ (జి) పేద మరియు నిరక్షరాస్యులైన వలస ఓటర్లలో రిమోట్ ఓటింగ్ సౌకర్యం గురించి అవగాహన కల్పించడంబీ (హెచ్) రాష్ట్రాలలోని

ప్రాదేశిక నియోజకవర్గాలు లేదా రాష్ట్రాల సరిహద్దు ప్రాంతాల యొక్క ఎన్నికల సందర్భంలో రిమోట్ ఓటింగ్ యంత్రాలను అందుబాటులో ఉంచడం.

సాంకేతిక సవాళ్లు: (ఎ) బహుళ నియోజకవర్గ ఆర్విఎంతో ఓటర్లకు పరిచయంబీ (బి) మారుమూల బూత్ లలో వేసిన ఓట్లను లెక్కించడం మరియు ఫలితాలను ఎన్నికల జరిగే రాష్ట్రంలోని రిటర్నింగ్ అధికారులకు పంపడం.

భారతదేశంలో రిమోట్ ఓటింగ్ కు సంబంధించిన ప్రధాన సమస్యలు ఏమిటి?

పెద్ద జాతీయ పార్టీలకు అనుకూలంగా ఉండవచ్చు: చిన్న ప్రాంతీయ పార్టీలకు రిమోట్ ఓటింగ్ ప్రదేశాలలో, రాజకీయ ప్రచారం కోసం మరియు రిమోట్ ఓటింగ్ ప్రక్రియను పర్యవేక్షించడానికి తగినంత క్యాడర్ బలం ఉండకపోవచ్చు. ఈ విషయంలో జాతీయ పార్టీలు ముందంజలో ఉన్నాయి.

పట్టణ ఉదాసీనత: నిపుణులు సాధారణంగా 'పట్టణ ఉదాసీనత', 'యువత ఉదాసీనత', 'వలస ఆధారిత ఓటు హక్కును కోల్పోవడం' వంటి కారణాల వల్ల తక్కువ ఓటింగ్ శాతం నమోదైనది. ఈ ప్రాంతాల నుండి తక్కువ ఓటింగ్ శాతం ఉన్నప్పటికీ, పట్టణ / మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతాల్లో ఓటింగ్ శాతం తక్కువగానే ఉంది.

కేంద్ర-రాష్ట్ర హక్కులు: లోక్ సభ, రాష్ట్ర అసెంబ్లీలు, స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల కోసం ఉపయోగించే ఉమ్మడి ఓటర్ల జాబితాను తీసుకురావాలని ఈసీఐ

యోచిస్తోంది. ఓటర్ల జాబితాల తయారీ రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషన్ ప్రత్యేక పరిధిలోకి వస్తుంది కాబట్టి ఇది రాష్ట్రాల సమాఖ్య హక్కులకు ఆటంకం కలిగిస్తుందని ప్రతిపక్ష పార్టీలు వాదించాయి.

ఈసీఐ వ్యక్తం చేసిన ఆందోళన: 'వలస ఓటరు', 'సాధారణ నివాసం', 'తాత్కాలిక గైర్వాసు' వంటి అనేక విషయాలను నిర్వచించాల్సి ఉందని ఈసీఐ ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది.

ముందుకు సాగాల్సిన విధానం ఏమిటి?

◆ **మొదట,** రిమోట్ ఓటింగ్ పట్ల ఓటర్లు మరియు రాజకీయ పార్టీలతో సహా ఎన్నికల వ్యవస్థలోని భాగస్వాములందరి నమ్మకాన్ని మరియు ఆమోదాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడం చాలా కీలకం. రిమోట్ ఓటింగ్ ప్రవేశపెట్టడానికి ముందు రాజకీయ ఏకాభిప్రాయం తప్పనిసరి.

◆ **రెండవది,** పార్లమెంటులో ఈ అంశంపై సరైన చర్చ జరగాలి మరియు సంబంధిత చట్టాలను సవరించాలి.

◆ **మూడవది,** రిమోట్ ఓటింగ్ ప్రక్రియ యొక్క పారదర్శకత మరియు సమగ్రత గురించి ఓటర్లు మరియు రాజకీయ పార్టీల్లో ఎలక్షన్ కమిషన్ విశ్వాసాని ఎంచాలి.

ముగింపు

పెద్ద ఎత్తున స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను నిర్వహించడంలో ఎలక్షన్ కమిషన్ తన మచ్చలేని చరిత్రకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రసిద్ధి

చెందింది. ఈవీఎంలు, ఓటింగ్ ఐడీలు వంటి భారత ఎన్నికల ప్రక్రియల్లో ఎలక్షన్ కమిషన్ సరికొత్త ఆవిష్కరణలు చేసింది. రిమోట్ ఓటింగ్ యంత్రాలు (ఆర్విఎంలు) వలస ఓటర్ల ఓటు హక్కును సులభతరం చేయడంలో విప్లవాత్మక అభివృద్ధి. అయితే, ఈ ప్రక్రియ అందరికీ ఆమోదయోగ్యంగా మరియు దోషాలు లేకుండా ఉండాలి. సమగ్ర చర్చలు, రాజకీయ ఏకాభిప్రాయం తర్వాత మాత్రమే దీనిని ప్రవేశపెట్టాలి. భారతీయ ఓటింగ్ వ్యవస్థ లోని ఈ సరికొత్త ఆలోచన ప్రపంచం దృష్టిని ఆకర్షించినది. సర్వామోదంతో విజయవంతం కావాలని ఆశిద్దాం...

అసమర్థులకు

అవరోధాలుగా కనిపించేవి,

సమర్థులకు

అవకాశాలుగా కనిపిస్తాయి.

=====

పరిస్థితులు అనేవి

మనిషి ఆధీనంలో లేనివి,

కానీ, మనిషి ప్రవర్తన మాత్రం

అతని స్వశక్తి పైనే ఆధారపడి ఉంటుంది.

కాబట్టి, ఎవరి ప్రవర్తనకు వారే బాధ్యులు.

ప్రత్యేక కథనం: 4

ఈ 10 ట్రెండింగ్ ఇంగ్లీష్ పదాల గురించి తెలుసా? (Trending English words In 2022)

నేటి డిజిటల్ యుగంలో రోజుకో సరికొత్త ఆవిష్కరణతో ప్రపంచం శరవేగంగా మార్పుచెందుతోంది. ప్రపంచమే ఓ కుగ్రామంగా మారిపోయిన వేళ జనబాహుళ్యంలోకి రోజూ అనేక కొత్త కొత్త పదాలు వాడుకలోకి వస్తున్నాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా సాంకేతిక రంగంలో వస్తున్న మార్పులకు తోడు వివిధ దేశాల్లో సంస్కృతి, సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక అంశాల ఆధారంగా ప్రజలు వాడే భాషలో వస్తోన్న మార్పులతో ఏటా ఆక్స్ ఫర్డ్ డిక్షనరీలో కొత్త ఆంగ్ల పదాలు వచ్చి చేరుతున్నాయి. అలా 2022లో ట్రెండింగ్ లో నిలిచిన 10 ఆంగ్ల పదాలు మీకోసం...

1. నోమో ఫోబియా (NOMOPHOBIA)

మొబైల్ ఫోన్ లేకుండా ఉండటం లేదా దానిని ఉపయోగించలేకపోవడం అనే ఆలోచనతో భయం లేదా ఆందోళన.

2. షేరెంట్ (SHARENT)

సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు తమ పిల్లలతో సమాచారం పంచుకొనే తల్లి/తండ్రిని షేరెంట్ గా పేర్కొంటారు. షేర్, షేరెంట్ కలిపి షేరెంట్ గా ఏర్పడింది.

3. ఫిన్ ఫ్లూయెన్సర్ (FINFLUENCER)

డబ్బు సంబంధిత అంశాలపై దృష్టి సారించేలా ప్రభావితం చేసే వ్యక్తిని ఫిన్ ఫ్లూయెన్సర్ గా పేర్కొంటారు.

4. ఫిట్ స్పిరేషన్ (FITSPIRATION)

ఆరోగ్యం మరియు ఫిట్ నెస్ ను మెరుగుపరుచుకొనే విషయంలో ప్రేరణగా నిలిచే వ్యక్తి లేదా వస్తువును గురించి చెప్పినప్పుడు ఫిట్ స్పిరేషన్ పదాన్ని వాడుతున్నారు. ఫిట్ నెస్, ఇన్ స్పిరేషన్ పదాల

నుంచి ఫిట్స్పిరేషన్ ఏర్పడింది.

5. స్టాన్ (STAN)

ఎవరైనా ఒక సెలబ్రిటీ పట్ల అత్యుత్సాహం / అమితంగా ఆరాధించే స్వభావం (మితిమీరిన అభిమానం) కలిగిన వ్యక్తిని స్టాన్ గా పేర్కొంటున్నారు. ఈ పదం 'స్టాకర్' మరియు 'ఫ్యాన్' అనే రెండు పదాలతో రూపొందించబడింది.

6. ఆసమ్సాస్ (AWESOMESAUCE)

అద్భుతమైనది / చాలా బాగుంది అని చెప్పే అర్థంలో దీన్ని వాడుతున్నారు.

7. లో-కీ (LOW-KE)

ఏదైనా ఒక విషయం గురించి ఇతరులకు స్పష్టంగా తెలియకూడదని, చెప్పేవారు అనుకొని, ఆ విషయాన్ని వివరించడానికి, ఇతరులకు చెప్పే క్రమంలో విశేషణం (adjective) గా ఈ పదాన్ని వాడతారు.

8. సిట్యుయేషన్ షిప్ (SITUATIONSHIP)

ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య సంబంధం మిత్రుల కంటే ఎక్కువ, దంపతుల కంటే తక్కువ అని చెప్పేందుకు ఈ పదం వాడుకలో ఉంది.

9. హ్యాంగ్రి (HANGRY)

బాగా ఆకలి వేయడం ద్వారా మనలో కలిగే కోపం, చిరాకు గురించి చెప్పేటప్పుడు ఈ పదాన్ని వాడతారు.

10. మెటావర్స్ (METAVERSE)

మెటావర్స్ అనేది ఒక వర్చువల్ పద్ధతి. దీనిద్వారా కంప్యూటర్ లో యూజర్లంతా వర్చువల్ గా కలుసుకుని, డిజిటల్ అవతార్లతో (వర్చువల్ రియాలిటీ స్పేస్) ఒకరితో ఒకరు సంభాషించుకోవచ్చు.

ఆకలిగొన్నవాడికి,

రుచి, పక్కం పట్టింపు ఉండదు...

ధనార్జన చేయువానికి,

గురువులు, బంధువులు

అనేది ఉండదు...

కోరికలతో సతమతమయ్యేవాడికి,

భయము, సిగ్గు ఉండవు...

నేర్చుకోవాలి/ చదువుకోవాలి

అనుకొన్న వాడికి,

నిద్ర, సుఖము గురించిన

ఆలోచన ఉండదు.

ఫిబ్రవరి నెల జాతీయ, అంతర్జాతీయ దినోత్సవాలు, ఐవరాలు

అంతర్జాతీయ దినోత్సవాలు

తేదీ	ప్రత్యేకత
4	ప్రపంచ క్యాన్సర్ దినోత్సవం
8	సురక్షితమైన ఇంటర్నెట్ డే (సేఫర్ ఇంటర్నెట్ డే)
10	ప్రపంచ పప్పు దినుసుల దినోత్సవం
13	ప్రపంచ రేడియో దినోత్సవం
20	ప్రపంచ సామాజిక న్యాయ దినోత్సవం (వరల్డ్ డే ఆఫ్ సోషల్ జస్టిస్)
21	ప్రపంచ మాతృభాషా దినోత్సవం
27	ప్రపంచ ఎన్.జి.ఓ దినోత్సవం

జాతీయ దినోత్సవాలు

తేదీ	ప్రత్యేకత
1	Coast Guard దినోత్సవం
24	సెంట్రల్ ఎక్స్‌ప్రెస్ దినోత్సవం
27	మౌలానా అబుల్ కలామ్ ఆజాద్ వర్ధంతి
27	జాతీయ ప్రోటీన్ దినోత్సవం
28	జాతీయ సైన్స్ దినోత్సవం (సి.వి. రామన్ effect ను కనుగొన్నరోజు)

వివిధ జాతీయ అంతర్జాతీయ దినోత్సవాల వివరాలు

సేఫర్ ఇంటర్నెట్ డే - ఫిబ్రవరి 08

ఆన్లైన్ సాంకేతికత యందు మరియు మొబైల్ ఫోన్ల యొక్క సురక్షితమైన, మరింత బాధ్యతాయుతమైన వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించడానికి ప్రతీ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 8వ తేదీని 'సురక్షితమైన ఇంటర్నెట్ డే' గా జరుపుకుంటారు. 'మెరుగైన ఇంటర్నెట్ కోసం' అనే నినాదంతో 2005 లో మొదటిసారిగా సురక్షిత ఇంటర్నెట్ దినోత్సవాన్ని జరుపుకున్నారు.

ప్రపంచ పప్పు దినుసుల దినోత్సవం - ఫిబ్రవరి 10

2019లో ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రారంభించిన ప్రపంచ పప్పు దినుసుల దినోత్సవాన్ని ప్రతీ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 10న జరుపుకుంటారు. స్థిరమైన ఆహార ఉత్పత్తిలో భాగంగా పప్పుదినుసుల పోషక మరియు పర్యావరణ ప్రయోజనాలపై ప్రజలకు అవగాహన కల్పించేందుకు ఈ వేడుకను నిర్వహిస్తారు. ఈ దినోత్సవాన్ని ప్రారంభించక ముందే ఐక్యరాజ్యసమితి 2016 ను ఇంటర్నేషనల్ 'ఇయర్ ఆఫ్ పల్స్' గా సెలెబ్రేట్ చేసింది.

**వెలిగే దీపమే
ఇతర దీపాలను వెలిగించినట్లు,
నిరంతరం నేర్చుకొనే వారే...
ఇతరులకు జ్ఞానాన్ని పంచగలరు.**

ప్రపంచ రేడియో దినోత్సవం - ఫిబ్రవరి 13

రేడియో యొక్క ప్రాముఖ్యత మరియు ఔచిత్యానికి తెలియజేసేందుకు ప్రపంచ రేడియో దినోత్సవం ప్రతీ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 13 న జరుపుకుంటారు. యూనెస్కో తన 36వ సదస్సు సందర్భంగా 3 నవంబర్ 2011న ఈ దినోత్సవాన్ని నిర్ణయించింది. 2012లో ఐక్యరాజ్యసమితి జనరల్ అసెంబ్లీ ద్వారా ఇది అంతర్జాతీయ దినోత్సవంగా ఆమోదించబడింది.

ఇంటర్నేషనల్ మథర్ లాంగ్వేజ్ డే - ఫిబ్రవరి 21

అంతర్జాతీయ మాతృభాషా దినోత్సవాన్ని ఏటా ఫిబ్రవరి 21వ తేదీన జరుపుకుంటారు. ఈ కార్యక్రమం భాషా వైవిధ్యం మరియు సాంస్కృతిక వైవిధ్యంపై అవగాహనను పెంపొందించడానికి మరియు బహుభాషావాదాన్ని ప్రోత్సహించడానికి నిర్వహిస్తారు. అంతర్జాతీయ మాతృభాషా దినోత్సవాన్ని జరుపుకోవాలనే ఆలోచన బంగ్లాదేశ్ చొరవతో 1999 లో యునెస్కో జనరల్ కాన్ఫరెన్స్లో ఆమోదించబడింది. ఆ తర్వాత ఏడాది 2000 వ సంవత్సరం నుండి ఈ వేడుక ప్రపంచ వ్యాప్తంగా జరుపుకుంటున్నారు.

జాతీయ సైన్స్ దినోత్సవం - ఫిబ్రవరి 28

భారత భౌతిక శాస్త్రవేత్త సర్ సివి రామన్ యొక్క రామన్ ఎఫెక్ట్ ఆవిష్కరణకు గుర్తుగా ఏటా ఫిబ్రవరి 28ని జాతీయ సైన్స్ దినోత్సవంగా జరుపుకుంటారు. రామన్ ఎఫెక్ట్ ఆవిష్కరణకు గాను సర్ సీ.వీ. రామన్కు 1930లో భౌతిక శాస్త్రంలో నోబెల్ బహుమతి లభించింది.

2023 జనవరి నెల కరెంట్ అఫైర్స్

Daily Current Affairs

జనవరి 2, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

దేశంలో పెరుగుతున్న నిరుద్యోగం

భారత్లో నిరుద్యోగం రోజు రోజుకీ ఎక్కువైపోతోంది. డిసెంబర్లో అత్యధికంగా 8.3% శాతానికి నిరుద్యోగం రేటు ఎగబాకింది. గత 16 నెలల్లో అదే అత్యధికమని సెంటర్ ఫర్ మోనటిరింగ్ ఇండియన్ ఎకానమీ (సీఎంఐఈ) ఒక నివేదికలో తెలిపింది. పట్టణాల్లో నిరుద్యోగ రేటు 2022 నవంబర్లో 8.96 ఉంటే, డిసెంబర్ వచ్చేసరికి 10.09 యశాతానికి పెరిగింది. ఇక గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నిరుద్యోగం రేటు నవంబర్లో 7.55% ఉంటే స్వల్పంగా తగ్గి డిసెంబర్ నాటికి 7.44 శాతానికి చేరుకుంది. నిరుద్యోగం రేటు అత్యధికంగా హర్యానాలో 37.4% ఉంది. ఆ తర్వాత స్థానాల్లో రాజస్థాన్ (28.5%), ఢిల్లీ (20.8%) ఉన్నాయి.

పోప్ బెనెడిక్ట్-16 అస్తమయం

మాజీ పోప్ బెనెడిక్ట్-16(95) డిసెంబర్ 31న వాటికన్లో తుది శ్వాస విడిచారు. మాజీ పోప్కు ప్రస్తుత పోప్ అంతిమ సంస్కారాలు జరిపిన అరుదైన సన్నివేశంగా ఇది చరిత్రలో నిలిచిపోనుంది.

భారత్లోకి బీఎఫ్.7 కంటే ప్రమాదకరమైన వేరియంట్

ప్రపంచంలో ఇప్పటివరకు వెలుగులోకి వచ్చిన కరోనా వేరియంట్లలో ఇది అత్యంత ప్రమాదకరం. చైనాలో కరోనా కేసులతో దడ పుట్టిస్తున్న

బీఎఫ్.7 కంటే ప్రమాదకరమైన వేరియంట్ భారత్లోకి ప్రవేశించింది. అమెరికాలో కొత్తగా పుట్టుకొచ్చి అత్యంత వేగంగా వ్యాపిస్తున్న ఎక్స్బీ.1.5 సబ్ వేరియంట్ తొలి కేసు గుజరాత్లో బయటపడింది! దీన్ని కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖలోని జెనోమ్ సీక్వెన్సింగ్ సంస్థ ఇన్స్టిట్యూట్ ధ్రువీకరించింది.

మోదీకి మాతృవియోగం.. భావోద్వేగానికి గురైన ప్రధాని

ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ తల్లి హీరాబెన్ కన్నుమూశారు. వందేళ్లు సంపూర్ణ జీవితం గడిపిన ఆమె అహ్మదాబాద్లోని యూఎస్ మెహతా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కార్డియాలజీ అండ్ రీసెర్చ్ సెంటర్ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతూ తుది శ్వాస విడిచారు. హీరాబెన్కు ప్రధాని మోదీ సహా అయిదుగురు కుమారులు సోమాబాయ్, అమృత్, ప్రహ్లాద్, పంకజ్, కుమార్తె వాసంతిబెన్ ఉన్నారు. గాంధీనగర్ శ్మశాన వాటికల్ ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ సమక్షంలో అంత్యక్రియలు ముగిశాయి.

జనవరి 3, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

అంతరిక్షంలో సినిమా షూటింగ్ (The Challenge)

రష్యా దర్శకుడు క్లిమ్ షిపెంకో రూపొందిస్తున్న సినిమా 'ద చాలెంజ్'లో కొన్ని సీన్ లను 2021 అక్టోబర్లో అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రం

(ఐఎస్ఎస్)లో తీశారు. అందులో నటించిన యూలియా పెరెస్లిడ్తో కలిసి ఇందుకోసం 12 రోజుల

పాటు ఐఎస్ఎస్లో గడిపారు. తద్వారా అంతరిక్షంలో షూటింగ్ జరుపుకున్న

తొలి సినిమాగా 'ద చాలెంజ్' రికార్డు సృష్టించింది. తాజాగా విడుదలైన దీని ట్రైలర్ దుమ్ము రేపుతోంది. ఓ కాస్మోనాట్ ప్రాణాలు కాపాడేందుకు ఐఎస్ఎస్కు వెళ్లిన డాక్టర్గా యూలియా ఇందులో నటిస్తోంది. షూట్ కోసం సినిమా బృందం ఐఎస్ఎస్లో లాండైన తీరును కూడా సినిమాలో చూపించనున్నారు. మున్ముందు చంద్రునితో పాటు అంగారకునిపైనా షూటింగ్ చేస్తానని క్లిమ్ చెబుతున్నారు.

మద్యంపై పన్ను రద్దు

పర్యాటకులను ఆకర్షించడమే లక్ష్యంగా దుబాయ్ ప్రభుత్వం కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. మద్యం విక్రయాలపై ఇప్పటిదాకా విధిస్తున్న 30 శాతం పన్నును పూర్తిగా రద్దు చేసింది. ఇది జనవరి 1వ తేదీ నుంచే అమల్లోకి వచ్చింది. అంతేకాకుండా వ్యక్తిగత ఆల్కహాల్ లైసెన్స్లకు ఇకపై ఎలాంటి చార్జ్ వసూలు చేయబోరు. దుబాయ్లో ఎవరైనా ఇళ్లలో మద్యం సేవించాలంటే వ్యక్తిగత ఆల్కహాల్ లైసెన్స్ ఉండాలి.

ప్రపంచంలోనే అత్యంత ఎత్తయిన వ్యక్తి.. గిన్నిస్ రికార్డుకెక్కే చాన్స్

ప్రపంచంలోనే అత్యంత ఎత్తయిన వ్యక్తిగా టర్కీకి చెందిన 40 ఏళ్ల సుల్తాన్ సేన్ గతంలోనే గిన్నిస్ ప్రపంచ రికార్డులకెక్కాడు. అయితే, ఇతడిని దాటేసేందుకు ఘనాకు చెందిన 29 ఏళ్ల వ్యక్తి నెలనెలా

తెగ పెరిగిపోతున్నాడు. ఇతని పేరు సులేమనా అబ్దుల్ సమీద్. అందరిలా సాధారణ ఎత్తు ఉన్న సమీద్ 22 ఏళ్ల వయసులో వేగంగా పెరగడం అందరినీ ఆశ్చర్యంలో ముంచెత్తింది. దగ్గర్లోని ఆస్పత్రికి వెళ్లి ఎత్తు కొలవమంటే వారి దగ్గర సరిపడా టేప్ లేదు. ఒక ఎత్తయిన కర్ర తీసుకుని ఎత్తు తేల్చారు. అప్పుడు అతని ఎత్తు 7 అడుగుల 4 అంగుళాలు. గిన్నిస్లో స్థానం సంపాదించిన సుల్తాన్(ఎత్తు 8 అడుగుల 2.8 అంగుళాలు)ను త్వరలోనే దాటేస్తావని అందరూ తెగ పొగిడేశారు. సమీద్ ఇంకా ఎత్తు పెరుగుతుండటం గమనార్హం. కాగా 'మార్పాన్ సిండ్రోమ్'గా పిలిచే ఈ జన్మనంబంధ వ్యాధి కారణంగా తీవ్ర గుండె సమస్యలు తలెత్తుతాయి. మెదడుకు శస్త్రచికిత్స చేసి ఇతని పెరుగుదలను ఆపాల్సి ఉంది' అని వైద్యులు తెలిపారు.

జనవరి 3, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

అంతరిక్షంలో సినిమా షూటింగ్ (The Challenge)

రష్యా దర్శకుడు క్లిమ్ షిపెంకో రూపొందిస్తున్న సినిమా 'ద చాలెంజ్'లో కొన్ని సీన్ లను 2021 అక్టోబర్లో జనవరి 4th, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

108వ జాతీయ సైన్స్ కాంగ్రెస్

మహారాష్ట్రలోని నాగపూర్లో 108వ జాతీయ సైన్స్ కాంగ్రెస్ను ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ జనవరి 3న ప్రారంభించారు. క్యాంటమ్ టెక్నాలజీ, డేటా సైన్స్తోపాటు కొత్త వ్యాక్సిన్ల అభివృద్ధిపై దృష్టి పెట్టాలని పరిశోధకులకు సూచించారు. కొత్తగా పుట్టకొచ్చే వ్యాధులపై నిఘా పెట్టే చర్యలను వేగవంతం

చేయాలన్నారు. సెమి కండక్టర్ల రంగంలో నూతన ఆవిష్కరణలతో ముందుకు రావాలని కోరారు. పరిశోధకులు తమ ప్రాధాన్యతల జాబితాలో ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, అగ్మెంటెడ్ రియాలిటీ, వర్చువల్ రియాలిటీని చేర్చుకోవాలని చెప్పారు. ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ లో 40వ స్థానం : సైంటిస్టులు ప్రయోగశాలల నుంచి క్షేత్రస్థాయికి రావాలని, అప్పుడే వారి ప్రయత్నాలు గొప్ప ఘనతలుగా కీర్తి పొందుతాయని ప్రధానమంత్రి వెల్లడించారు. సైన్స్ ప్రయోగాల ఫలితాలను సామాన్య ప్రజలకు అందించాలన్నారు. టాలెంట్ హంట్, హ్యూకథాన్లతో యువతను సైన్స్ వైపు ఆకర్షితులను చేయాలని కోరారు. ప్రైవేట్ కంపెనీలు, స్టార్టప్లను రీసెర్చ్ ల్యాబ్లు, విద్యాసంస్థలతో అనుసంధానిస్తే అద్భుతమైన ఫలితాలు లభిస్తాయని స్పష్టం చేశారు. మన దేశంలో ఇంధన, విద్యుత్ అవసరాలు రోజురోజుకీ భారీగా పెరుగుతున్నాయని, ఈ రంగంలో కొత్త ఆవిష్కరణ ద్వారా దేశానికి లబ్ధి చేకూర్చాలని సైంటిఫిక్ సమాజానికి పిలుపునిచ్చారు. గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ లో మనదేశం 2015లో 81వ స్థానంలో ఉండేదని, ఇప్పుడు 40వ స్థానానికి చేరిందని అన్నారు.

నెతన్యాహు దంపతులకు ప్రవాసీ భారతీయ సమ్మాన్ అవార్డ్

ఇజ్రాయెల్ ప్రధాని బెంజమిన్ నెతన్యాహు దంపతులను కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవాసీ భారతీయ సమ్మాన్ అవార్డ్ కు ఎంపిక చేసింది. సంగీత విభావరి నిర్వాహకులు జుబెన్ మెహతా, నటి సోఫియా లోరెన్, ఇజ్రాయెల్ మాజీ ప్రధాని ఐజాక్ రాబిన్,

మాజీ అధ్యక్షుడు, ప్రధాని పిమోన్ పెరీస్ సహా ఈ ఏడాది 21 మందిని ఈ అవార్డ్ కు ఎంపిక చేశారు.

జనవరి 5, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

81.35 కోట్ల మందికి ఉచితంగా ఆహారధాన్యాలు

జాతీయ ఆహార భద్రతా చట్టం (NFSA) కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం జనవరి 1, 2023 నుంచి ఏడాది పాటు ఉచితంగా ఆహారధాన్యాలు అందించనుంది. దీనికి సంబంధించి డిసెంబర్ 30న కేంద్ర వినియోగదారుల వ్యవహారాల మంత్రి పీయూష్ గోయల్, ఆహార మరియు ప్రజాపంపిణీ, వాణిజ్యం, పరిశ్రమలు మరియు జౌళి శాఖ మంత్రివర్గ సమావేశంలో నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఇందుకోసం ప్రభుత్వ ఖజానాపై రూ.2 లక్షల కోట్ల భారం పడనుంది. ఆహార ధాన్యాల కోసం ప్రజలు ఒక్క పైసా కూడా చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదని కేంద్రం తెలిపింది. గతంలో జాతీయ ఆహార భద్రతా చట్టం కింద పేదలకు సబ్సిడీపై ఆహార ధాన్యాలను అందించేవారు. అయితే తాజాగా కేంద్రం నిర్ణయం కారణంగా ఇకపై పేదలు ఉచితంగా వీటిని పొందుతారు. ఇందుకయ్యే ఖర్చును కేంద్రమే భరించనుంది. ఇప్పటికే కోవిడ్, లాక్డౌన్ల నేపథ్యంలో ప్రధాన మంత్రి గరీబ్ కల్యాణ్ అన్న యోజన కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉచిత రేషన్ అందిస్తోంది. ఈ పథకం కింద 80 కోట్ల మందికి పైగా లబ్ధిదారులకు ప్రతి వ్యక్తికి నెలకు 5 కిలోల ఉచిత ఆహార ధాన్యాలు అందజేస్తున్నారు. దేశవ్యాప్తంగా COVID 19 మహమ్మారి లాక్డౌన్ మధ్య పేద ప్రజలకు ఉపశమనం అందించడానికి ఈ పథకం ఏప్రిల్ 2020 నుంచి మూడు నెలల పాటు

ప్రారంభించింది. అప్పటి నుంచి పలుమార్లు పొడిగిస్తూ వచ్చారు. జాతీయ ఆహార భద్రతా చట్టం (NFSA) కింద సాధారణ కోటా కంటే 5 కిలోల ఆహార ధాన్యాలు అందజేస్తున్నారు. ఆరు దశలలో ఈ పథకం కోసం రూ.3.45 లక్షల కోట్లను కేంద్రం ఖర్చు చేసింది.

బ్రెయిన్ స్ట్రోక్కి రక్తం గ్రూప్తో లింక్

అమెరికాలోని మేరీల్యాండ్ యూనివర్సిటీకి చెందిన శాస్త్రవేత్తల బృందం చేసిన అధ్యయనంలో మనిషి రక్తంలో గ్రూప్ కి, స్ట్రోక్ కి మధ్య సంబంధం ఉందని తేలింది. ఈ అధ్యయనం వివరాలను మెడికల్ జర్నల్ ఆఫ్ ది అమెరికన్ అకాడమీ ఆఫ్ న్యూరాలజీ ప్రచురించింది. ఒక మనిషి రక్తం గ్రూప్ కు సంబంధించిన జన్యు రకాలను, మెదడు సహా ఇతర శరీర భాగాలకు రక్త సరఫరా సరిగా జరగకపోవడం వల్ల యుక్త వయసులో వచ్చే స్ట్రోక్ కు సంబంధించిన డేటాను శాస్త్రవేత్తలు విశ్లేషించారు.

◆ ఒక వ్యక్తి రక్తం గ్రూప్ ఎ అయితే 60 ఏళ్ల కంటే ముందుగానే స్ట్రోక్ వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఎందుకంటే ఈ గ్రూప్ కలిగిన వారి రక్తం గడ్డకట్టే ప్రమాదం అధికంగా ఉంటుంది. మిగతా గ్రూప్ ల వారి కంటే స్ట్రోక్ వచ్చే అవకాశం 16% ఎక్కువ.

◆ ఓ-బ్లడ్ గ్రూప్ వారు నిశ్చింతగా ఉండొచ్చు. వారికి స్ట్రోక్ వచ్చే ప్రమాదం తక్కువగా ఉంది. మిగతా గ్రూప్ ల కంటే రిస్క్ 12% తక్కువ.

◆ బి గ్రూప్ రక్తం ఉన్న వారికి ఏ వయసులోనైనా స్ట్రోక్ వచ్చే అవకాశాలున్నాయి.

◆ ఉత్తర అమెరికా, యూరప్, ఆసియా దేశాల్లో బ్రెయిన్ స్ట్రోక్ పై జరిగిన 48 పైగా అధ్యయనాలను విశ్లేషించి తాజా నివేదికను రూపొందించారు. ఈ అధ్యయనాల్లో 18 నుంచి 59 వరకు వయసు కలిగిన వారు ఉన్నారు. గతంలో ఒక గ్రూప్ కాని వారికి స్ట్రోక్ వచ్చే అవకాశాలున్నా యని తేలిందని అధ్యయనానికి నేతృత్వం వహించిన డాక్టర్ బ్రాక్యున్ మిచెల్ చెప్పారు.

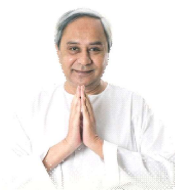
సంక్షోభంలో పాకిస్తాన్

చుక్కలనంటుతున్న నిత్యావసరాల ధరలు. తీర్చలేని రుణ భారం. నానాటికీ పతనమవుతున్న కరెన్సీ విలువ. తీవ్ర రూపు దాలుస్తున్న కరెంటు కొరత. పులి మీద పుట్రలా పడ్డ ప్రకృతి విలయాలు.. ఇలా ఎటు చూసినా సమస్యలతో పొరుగు దేశం పాకిస్తాన్ నానాటికీ వీకల్లోతు ఆర్థిక సంక్షోభంలో కూరుకుపోతోంది. మరో శ్రీలంకలా మారకముందే ఏదోలా సమస్య నుంచి బయట పడే మార్గాల వెదుకులాటలో వడింది. ఆవద నుంచి గట్టెక్కించకపోతారా అని అంతర్జాతీయ ద్రవ్య నిధి తదితరాల వైపు ఆశగా చూస్తోంది. పాకిస్తాన్ లో నానాటికీ తీవ్ర రూపు దాలుస్తున్న ఆర్థిక సంక్షోభానికి అడ్డుకట్ట వేసేందుకు షహబాజ్ షరీఫ్ ప్రభుత్వం ఆపసోపాలు పడుతోంది. దేశ మొత్తం దిగుమతుల్లో ఇంధన బిల్లుదే పెద్ద వాటా. ప్రస్తుతం విదేశీమారక నిల్వలు 11.7 బిలియన్ డాలర్లకు పడిపోయాయి. దేశ మొత్తం దిగుమతి అవసరాలను తీర్చడానికి ఇవి మరో నెల రోజులు మాత్రమే సరిపోతాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఇంధన పొదుపు కోసం ప్రభుత్వం తక్షణం రంగంలోకి దిగి పలు చర్యలు చేపట్టింది. మార్కెట్లన్నీ రాత్రి 8.30 కల్లా మూసేయాలంటూ ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

జనవరి 6, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

హాకీ ప్రపంచ కప్ ను గెలిస్తే ఒక్కొక్కరికి రూ.1 కోటి!

మన దేశంలో జరిగే హాకీ ప్రపంచ కప్ ను భారత్ గెలుచుకుంటే ఒక్కో ఆటగాడికి రూ.1 కోటి చొప్పున కానుకగా

అందజేస్తామని ఒడిషా ముఖ్యమంత్రి నవీన్ పట్నాయక్ ప్రకటించారు. జనవరి 13 నుంచి 29 వరకు ఒడిషాలోని రెండు నగరాల్లో హాకీ ప్రపంచకప్ జరుగుతుంది. జనవరి 5న రూర్కెలాలో జరిగిన కార్యక్రమంలో భారత్ లోనే అతి పెద్దదైన బిర్సా ముండా ఇంటర్నేషనల్ హాకీ స్టేడియాన్ని పట్నాయక్ ప్రారంభించారు. దీంతో పాటు భువనేశ్వర్ (కళింగ స్టేడియం) కూడా వరల్డ్ కప్ మ్యాచ్ లకు వేదిక కానుంది. ఈ నేపథ్యంలో 'ఒడిషా రే' పుస్తకాన్ని కూడా ఆవిష్కరించిన అనంతరం భారత ఆటగాళ్లతో ముఖ్యమంత్రి ముచ్చటించారు. తమ రాష్ట్రానికి హాకీతో ఉన్న అనుబంధాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేసుకున్న పట్నాయక్.. ఆటగాళ్లకు 'బెస్ట్ విషెస్' చెప్పారు. ఈ మెగా టోర్నీలో మొత్తం 16 జట్లు పాల్గొంటున్నాయి.

ఇంధన బిల్లుదే పెద్ద సీఎం కేసీఆర్ కు 'సర్ ఛోటా రామ్' అవార్డు

తొలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ కు అఖిల భారత రైతు సంఘం ప్రతినిధులు 'సర్ ఛోటా రామ్' అవార్డును ప్రకటించారు. పంజాబ్ రైతుల సంక్షేమం కోసం కృషి చేసిన సర్ ఛోటా రామ్ పేరిట ఈ పురస్కారాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. జనవరి 5న ఈ అవార్డును రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డికి అఖిల భారత రైతు సంఘం ప్రతినిధులు అందజేశారు.

ఎవరీ సర్ ఛోటా రామ్?: స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం వడ్డీ వ్యాపారుల చేతుల్లో నలిగిపోతున్న పంజాబ్ రైతుల శ్రేయస్సు దృష్ట్యా సర్ ఛోటా రామ్ 1934లో పంజాబ్ రిలీఫ్ అప్పల చట్టం, 1936లో పంజాబ్ రుణదాతల

రక్షణచట్టం తేవడానికి కృషి చేశారు. తదనంతర కాలంలో ఈ చట్టాలు పంజాబ్ రైతుల జీవితాల్లో గణనీయమైన మార్పులు తెచ్చాయి. ఆ తర్వాత హరితవిప్లవంతో స్వామినాథన్ పంజాబ్ రైతులను గణనీయంగా ప్రభావితం చేశారు. ఆ తర్వాత తమను అంతగా ప్రభావితం చేసిన వ్యక్తి కేసీఆర్ అని పంజాబ్ రైతులు మంత్రితో అన్నారు.

జనవరి 7, 2023 కరోటే అఫైర్స్

జాతీయ బాక్సింగ్ చాంపియన్ షిప్ లో హుసాముద్దీన్ కు స్వర్ణం

జాతీయ సీనియర్ పురుషుల బాక్సింగ్ చాంపియన్ షిప్ లో తెలంగాణకు చెందిన బాక్సర్ హుసాముద్దీన్ బంగారు పతకం సాధించాడు. నిజామాబాద్ జిల్లాకు చెందిన అతను సర్వీసెస్ స్పోర్ట్స్ ప్రమోషన్ బోర్డు (ఎస్ఎస్సీబీ)కు ప్రాతినిధ్యం వహించాడు. 57 కేజీల ఫైనల్లో హుసాముద్దీన్ 4-1తో సచిన్ (రైల్వేస్)ను ఓడించాడు. హిస్సార్ లో జనవరి 6న ముగిసిన ఈ పోటీల్లో సర్వీసెస్ జట్టు ఓవరల్ చాంపియన్ షిప్ ను నిలబెట్టుకుంది.

భూ గోళానికి ముంచుకొస్తున్న ముప్పు!

ఈ శతాబ్దాంతానికి భూమిపై ఉన్న ప్రతి ఐదు హిమానీ నదాల్లో నాలుగు, అంటే ఏకంగా 80 శాతం నామరూపాల్లోకుండా పోతాయని ఓ అధ్యయనం తేల్చింది! గ్లోబల్ వార్మింగ్, వాతావరణ మార్పులను ఎదుర్కొనేందుకు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో జరుగుతున్న ప్రయత్నాలు బాగా ఫలించినా 2100 కల్లా కనీసం 25 నుంచి 41 శాతం హిమానీ నంవద హరించుకుపోతుందని అంచనా వేసింది. “సగటు ఉష్ణోగ్రతలు రెండు డిగ్రీలు పెరిగే పక్షంలో మధ్య

యూరప్, పశ్చిమ కెనడా, అమెరికాల్లోని చిన్నపాటి హిమానీ నదాలు తీవ్ర ప్రభావానికి లోనవుతాయి. 3 డిగ్రీలు పెరిగితే మొత్తానికే మటుమాయమవుతాయి” అని అధ్యయనానికి సారధ్యం వహించిన అమెరికాలోని కార్నేగి మెలన్ వర్సిటీ సివిల్ అండ్ ఎన్విరాన్మెంటల్ ఇంజనీరింగ్ విభాగం అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ డేవిడ్ రౌన్స్ చెప్పారు. “కర్షణ ఉధారాలకు ఇప్పటికప్పుడు మూర్తిగా అడ్డుకట్ట వేయగలిగినా పెద్దగా లాభముండదు. ఇప్పటిదాకా వెలువడ్డ ఉధారాలు తదితరాలు హిమానీ నదాలపై చూపే దుష్ప్రభావాన్ని అడ్డుకోలేం. ఇది నిజంగా ఆందోళనకరమైన విషయం” అన్నారు.

రిల్వన్ కప్లో విజేతగా నిలిచిన ప్రణేశ్ భారత 79వ చెస్ గ్రాండ్మాస్టర్ గుర్తింపు పొందాడు

తమిళనాడుకు చెందిన 16 ఏళ్ల ఎం.ప్రణేశ్ భారత 79వ చెస్ గ్రాండ్మాస్టర్ గుర్తింపు పొందాడు. స్టాక్ హోమ్ లో జరిగిన రిల్వన్ కప్ లో విజేతగా నిలిచిన ప్రణేశ్ టైటిల్ గెలుచుకోవడంతో పాటు గ్రాండ్మాస్టర్ హోదా కూడా సాధించాడు. ఈ టోర్నీకి ముందే అతను మూడు జీఎం నార్మ్ లు పొందగా, ఇప్పుడు 2500 ఎలో రేటింగ్ పొందినట్లు (లైవ్) కూడా దాటాడు. ‘ఫిడె’ సర్క్యూట్ లో తొలి టోర్నీ అయిన రిల్వన్ కప్ లో ప్రణేశ్ 8 పాయింట్లతో అగ్రస్థానంలో నిలిచాడు. 136 మంది ఆటగాళ్లు పాల్గొన్న ఈ టోర్నీ మెంట్ లో ఆడిన 9 గేమ్ లలో అతను 8 గెలిచి ఒకటి ఓడాడు. తెలంగాణకు చెందిన రాజా రిత్విక్ 6 పాయింట్లతో ఎనిమిదో స్థానంలో నిలిచాడు.

ప్రముఖ చెస్ కోచ్ ఆర్ బీ రమేశ్ వద్ద ప్రణేశ్ శిక్షణ పొందుతున్నాడు.

ఈ విషయానికి సంబంధించిన మరిన్ని వివరాలు

కౌస్తవ్ ఛటర్జీ భారతదేశానికి 78వ గ్రాండ్మాస్టర్ అయ్యారు

కోల్ కతాకు చెందిన పందొమ్మిదేళ్ల చెస్ ఆటగాడు, కౌస్తవ్ ఛటర్జీ భారతదేశ 78వ గ్రాండ్మాస్టర్ అయ్యాడు. అతను

పశ్చిమ బెంగాల్ నుండి పదో గ్రాండ్మాస్టర్ కూడా. అక్టోబర్ 2021లో బంగ్లాదేశ్ లో జరిగిన గ్రాండ్మాస్టర్స్ చెస్ టోర్నమెంట్ లో కౌస్తావ్ తన మొదటి GM ప్రమాణాన్ని పొందాడు. అతను నవంబర్ 2022 మొదటి వారంలో ఆసియా ఛాంపియన్ షిప్ లో తన రెండవ GM ప్రమాణాన్ని పొందాడు. అతను ఆగస్టులో FIDE రేటింగ్ 2500ని అధిగమించాడు. జాతీయ సీనియర్ చెస్ ఛాంపియన్ షిప్ లో కౌస్తవ్ 10 రౌండ్ల తర్వాత 8/10 స్కోర్ తో GM అభిజీత్ గుప్తాతో సంయుక్తంగా ఆధిక్యంలో ఉన్నాడు.

గ్రాండ్ మాస్టర్ (GM) గురించి: గ్రాండ్ మాస్టర్ అనేది ప్రపంచ ఛాంపియన్ కాకుండా చెస్ క్రీడాకారులకు అంతర్జాతీయ చెస్ ఫెడరేషన్ FIDE ప్రదానం చేసిన అత్యున్నత టైటిల్. భారతదేశపు 1వ చెస్ గ్రాండ్ మాస్టర్ గా విశ్వనాథన్ ఆనంద్ 14 సంవత్సరాల వయస్సులో 1988లో విజేతగా నిలిచాడు.

గ్రాండ్మాస్టర్ టైటిల్ని ఎలా సంపాదించారు? :

మొదటి GM టైటిల్ 1950లో 27 మంది ఆటగాళ్లకు అందించబడ్డాయి మరియు GM కావడానికి అర్హతలు సంవత్సరాలుగా మారాయి. FIDE ప్రస్తుతం 2500 FIDE క్లాసికల్ (లేదా 'స్టాండర్డ్') రేటింగ్ మరియు మూడు GM నిబంధనలను సాధించిన ఆటగాడికి GM బిరుదును ప్రధానం చేస్తుంది.

జనవరి 9, 2023 కరోంటి అఫైర్స్

ఒడిశా తన జాగా మిషన్ కోసం వరల్డ్ హాబిటాట్ అవార్డు 2023 గెలుచుకుంది (Odisha wins World Habitat Award 2023 for its JAGA Mission)

◆ జగ మిషన్ (రాష్ట్రం యొక్క 5T చొరవ) కోసం UN-హాబిటాట్ యొక్క వరల్డ్ హాబిటాట్ అవార్డు 2023ను ఒడిశా గెలుచుకుంది. 5T అంటే : 5T : ముప్పా work, Technology, Transparency, Transformation and Time limit.

◆ ఇది మురికివాడల నివాసాలు జీవితాలకు సాధికారత కల్పించే లక్ష్యంతో ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ల్యాండ్ టైటిల్ మరియు స్లమ్ అప్ గ్రేడ్ ప్రోగ్రామ్.

◆ ఈ మిషన్ కింద, 2,724 మురికివాడల్లోని 100% గృహాలకు పైపు నీటి కనెక్షన్లు అందించబడ్డాయి మరియు 8 నగరాలు మురికివాడలు లేని నగరాలుగా మారాయి.

2022లో ప్రపంచవ్యాప్తంగా అత్యుత్తమ పనితీరు కనబరుస్తున్న 10 విమానాశ్రయాల్లో ఢిల్లీ, బెంగళూరు: సిరియమ్

ఎవియేషన్ అనలిటిక్స్ సంస్థ సిరియమ్ ప్రకారం, బెంగళూరులోని కెంపెగౌడ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం మరియు ఢిల్లీలోని ఇందిరా గాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఆన్-టైమ్ ఎయిర్పోర్ట్ లలో టాప్ 10 లో ఉన్నాయి. బెంగళూరు విమానాశ్రయం 2022లో ఆన్-టైమ్ రాక మరియు డిపార్చర్ల పరంగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా రెండవ అత్యుత్తమ విమానాశ్రయంగా ఉంది. కాగా, జపాన్ లోని హనేడా విమానాశ్రయం అత్యుత్తమ పనితీరు కనబరిచిన విమానాశ్రయంగా నిలిచింది. ఇందిరా గాంధీ విమానాశ్రయం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఆన్-టైమ్ ర్యాంకింగ్ లో ఏడవ స్థానంలో నిలిచింది.

జనవరి 10, 2023 కరోంటి అఫైర్స్

టీ20ల్లో అత్యంత వేగంగా 1,500 పరుగులు చేసిన ఆటగాడిగా సూర్య కుమార్ యాదవ్

టీ20 అంతర్జాతీయ క్రికెట్ లో బంతుల పరంగా అత్యంత వేగంగా 1,500 పరుగులు చేసిన ఆటగాడిగా భారత బ్యాట్స్ మ్యాన్ గా

సూర్యకుమార్ యాదవ్ నిలిచాడు. అతను ఈ మైలురాయిని చేరుకోవడానికి 843 బంతులు మాత్రమే తీసుకున్నాడు.

◆ 45 మ్యాచ్లు, 43 ఇన్నింగ్స్ లో సూర్యకుమార్ 46.41 సగటుతో 1,578 పరుగులు చేశాడు.

◆ అతను ఈ ఫార్మాట్లో మూడు సెంచరీలు మరియు 13 అర్ధ సెంచరీలను కలిగి ఉన్నాడు, అత్యుత్తమ వ్యక్తిగత స్కోరు 117.

◆ అయితే, ఇన్నింగ్స్ పరంగా వేగంగా 1,500 పరుగుల మార్కును చేరుకున్న మూడో బ్యాట్స్ మ్యాన్ గా నిలిచాడు.

భారతదేశం జపాన్‌ను అధిగమించి ప్రపంచంలో 3వ అతిపెద్ద ఆటో మార్కెట్‌గా అవతరించింది

నిక్కి ఆసియా నివేదిక ప్రకారం, భారతదేశం మొదటిసారిగా మూడవ అతిపెద్ద ఆటో మార్కెట్‌గా జపాన్‌ను అధిగమించింది. నివేదిక ప్రకారం, భారతదేశంలో కొత్త వాహనాల విక్రయాలు చివరి త్రైమాసికంలో 4.25 మిలియన్ యూనిట్లు, ప్రాథమిక ఫలితాల ఆధారంగా జపాన్‌లో విక్రయించబడిన 4.20 మిలియన్ యూనిట్లు. ఈ జాబితాలో చైనా అగ్రస్థానంలో ఉండగా, అమెరికా తర్వాతి స్థానంలో ఉంది.

**విజయాల నుండి వినయాన్ని,
పరాజయాల నుండి
గుణపాఠాన్ని నేర్చుకొన్నవాడే గొప్పవాడు.**

జనవరి 11, 2023 కరోంట్ అఫైర్స్

CJI చంద్రచూడ్ కు 'అవార్డ్ ఫర్ గ్లోబల్ లీడర్షిప్' ప్రధానం

గ్లోబల్ లీడర్షిప్ అవార్డు (ప్రపంచ నాయకత్వ అవార్డు)కు భారత సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ డీవై చంద్రచూడ్ ఎంపిక అయ్యారు. న్యాయ వృత్తిలో జీవితకాల సేవలకుగాను ఆయన్ను కేంబ్రిడ్జ్ లోని హార్వర్డ్ లా స్కూల్ సెంటర్ ఎంపిక చేసింది. ఎల్ఎల్ఎమ్ డిగ్రీ, జుడీషియల్ సైన్సెస్ లో డాక్టరేట్ పట్టాలను హార్వర్డ్ లా స్కూల్ నుంచే ఆయన పొందారు. అయోధ్య రామమందిరం లాంటి చారిత్రాత్మక తీర్పులు ఇచ్చిన బెంచ్ లో జస్టిస్ చంద్రచూడ్ సభ్యులు.

తాల్చేర్ ఎరువుల కర్మాగారం అక్టోబర్, 2024 నుండి పని చేస్తుంది

ఒడిశాలోని తాల్చేర్ లోని ఫర్టిలైజర్ ప్రాజెక్టు అక్టోబర్, 2024 నుండి పనిచేస్తాయని యూనియన్ కెమికల్స్ అండ్ ఫెర్టిలైజర్స్ మినిస్టర్ మన్సుఖ్ మాండవియా తెలియజేశారు.

ఇది భారతదేశంలో అతిపెద్ద మరియు మొట్టమొదటి బొగ్గు ఆధారిత ప్లాంట్ అవుతుంది.

సంవత్సరానికి 12.7 లక్షల టన్నుల స్థాపిత సామర్థ్యంతో (LMTPA) కొత్త బొగ్గు గ్యాసిఫికేషన్ ఆధారిత యూరియా ప్లాంట్ను ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా FCIL యొక్క పూర్వపు తాల్చర్ ప్లాంట్ను పునరుద్ధరించాలని తాల్చర్ ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్ని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది.

జనవరి 12, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

తెలంగాణ తొలి మహిళా సీఎస్ గా శాంతికుమారి..

అసిస్టెంట్ కలెక్టర్ నుంచి స్పెషల్ సీఎస్ దాకా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నూతన ప్రధాన కార్యదర్శిగా 1989 బ్యాచ్ కు చెందిన ఐఎఎస్ అధికారి ఎ.శాంతికుమారి నియమితులయ్యారు. గత సీఎస్ సోమేశ్ కుమార్ ను ఏపీ కేడర్ కు వెళ్లాలని ఆదేశిస్తూ రాష్ట్ర హైకోర్టు తీర్పునిచ్చిన నేపథ్యంలో కొత్త సీఎస్ నియామకం అనివార్యంగా జరిగింది.

కేసీఆర్ తో కలిసి పనిచేసిన శాంతికుమారి:

శాంతికుమారి 1999 నవంబర్ నుంచి 2001 జూన్ వరకు మెదక్ జిల్లా కలెక్టర్ గా పనిచేయగా, అప్పట్లో ఉమ్మడి మెదక్ జిల్లాలోని సిద్దిపేట నుంచి అసెంబ్లీకి ప్రాతినిధ్యం వహించిన

కేసీఆర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ గా వ్యవహరించారు. 2015-2018 వరకు శాంతికుమారి సీఎంఓ ముఖ్యకార్యదర్శి కార్యదర్శిగా ఉన్నారు.

ప్రపంచంలోనే అతి పొడవైన నదీ పర్యాటక నౌక ప్రారంభం

భారత్ లో కొత్తతరం పర్యాటకానికి 'ఎం.వి.గంగా విలాస్' విహార నౌక నాంది పలుకుతోందని ప్రధాని మోదీ అన్నారు. ప్రపంచంలోనే అతి పొడవైన నదీ పర్యాటక నౌకను వీడియో కాన్ఫరెన్సు ద్వారా జెండా ఊపి ప్రధాని ప్రారంభించారు. వారణాసిలో మొదలైన గంగా విలాస్ ప్రయాణం అయిదు భారతీయ రాష్ట్రాలు, బంగ్లాదేశ్ మీదుగా కొనసాగుతుంది. దేశంలో మరికొన్ని ప్రాంతాల్లో ఇటువంటి నదీ పర్యాటక నౌకలు రానున్నాయని మోదీ తెలిపారు.

◆ 62 మీటర్ల పొడవు, 12 మీటర్ల వెడల్పుతో భారత్ లోనే తయారైన 'గంగా విలాస్' నౌకలో స్విట్జర్లాండ్, జర్మనీలకు చెందిన 32 మంది పర్యాటకులు తొలి ప్రయాణం చేయనున్నారు. వారణాసి నుంచి అస్సాంలోని డిబ్రూగఢ్ వరకు ఈ ప్రయాణం సాగుతుంది. మధ్యలో ఢాకా మీదుగా బంగ్లాదేశ్ జలాల్లోనూ నౌక పయనిస్తుంది. 2024 మార్చి వరకు అపుడే బుకింగు పూర్తికావడం విశేషం. ఇందులో అధిక శాతం అమెరికా, యూరప్ దేశాల పర్యాటకులు ఉన్నారు. 2024 ఏప్రిల్ నుంచి టిక్కెట్లు

అందుబాటులో ఉన్నాయి.

◆ ఈ నౌకలో ఏక కాలంలో 36 మంది పర్యాటకులు ప్రయాణించవచ్చు. జిమ్ సెంటర్, స్పా, శాకాహార భారతీయ వంటకాలు, ఆల్కహాల్ లేని పానీయాలు, వైద్యులు వంటి సదుపాయాలు ఇందులో ఉన్నాయి. 35 ఏళ్లకు పైగా అనుభవం ఉన్న మహాదేవ్ నాయక్ కెప్టెన్ గా ఉన్న ఈ నౌకలో 39 మంది సిబ్బంది ఉంటారు. మొత్తంగా 51 రోజుల ప్రయాణానికి అన్ని పన్నులతో కలిపి ఒక్కొక్కరికి రూ.50 లక్షల నుంచి రూ.55 లక్షల వరకు ఖర్చు అవుతుందని క్రూయిజ్ నిర్వాహకులు వెల్లడించారు. వారణాసిలో గంగా హారతితో మొదలై బిహార్ లోని విక్రమ శిల యూనివర్సిటీ, పశ్చిమ బెంగాల్ లోని సుందర్బన్ డెల్టా, అస్సాంలోని కజిరంగా నేషనల్ పార్కు సహా పలు ప్రపంచ వారసత్వ ప్రాంతాలను చూడొచ్చని తెలిపారు.

గంగానది తీరాన టెంట్ సిటీ

పర్యాటకుల కోసం వారణాసిలో గంగానది తీరాన నిర్మించిన 'టెంట్ సిటీ'ని సైతం ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ వీడియో కాన్ఫరెన్సు ద్వారా ప్రారంభించారు. 'టెంట్ సిటీ' ఏటా అక్టోబరు నుంచి జూన్ వరకు పర్యాటకులకు అందుబాటులో ఉంటుంది. ఇందులో వసతి సౌకర్యాలతో పాటు శాస్త్రీయ సంగీతం, యోగా వంటి సదుపాయాలు కూడా ఉంటాయి.

జనవరి 13, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

ఆర్ఆర్ఆర్లో పాటకు ప్రతిష్ఠాత్మక గోల్డెన్ గ్లోబ్ పురస్కారం

ప్రపంచ సినిమా వేదికపై తెలుగు చిత్రసీమ జెండా రెపరెపలాడింది. 'బాహుబలి' చిత్రాలతో

తెలుగు సినిమా ఖ్యాతిని అంతర్జాతీయ స్థాయికి తీసుకెళ్లిన ప్రముఖ దర్శకుడు ఎస్.ఎస్.రాజమౌళి నుంచి వచ్చిన మరో బ్లాక్ బస్టర్ చిత్రం 'ఆర్ఆర్ఆర్'లోని 'నాటు నాటు' పాట ప్రతిష్ఠాత్మక గోల్డెన్ గ్లోబ్ పురస్కారం గెలుచుకుంది. ఇప్పుడు ఆ పాటే 'ఉత్తమ ఒరిజినల్ సాంగ్ (మోషన్ పిక్చర్)' విభాగంలో అవార్డు అందుకుంది. కాలిఫోర్నియాలోని బెవర్లీ హిల్స్ హాల్ లో జరిగిన కార్యక్రమంలో 'నాటు నాటు' పాటను స్వరపరిచిన సంగీత దర్శకుడు ఎమ్.ఎమ్ కీరవాణి పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. చంద్రబోస్ సాహిత్యం అందించిన ఈ పాటకు ప్రేమ్ రక్షిత నృత్యరీతులు సమకూర్చగా, రాహుల్ సిప్లిగంజ్, కాలభైరవ ఆలపించారు. ఆసియా ఖండంలో ఈ పురస్కారాన్ని దక్కించుకున్న తొలి పాట ఇదే. టేలర్ స్విఫ్ట్, రిహానా, లేడీ గాగా లాంటి ప్రముఖ గాయకుల పాటలతో పోటీని ఎదుర్కొంటూ విశ్వ వేదికపై నాటు నాటు పాట విజయకేతనం ఎగురవేసింది.

ఈ అవార్డులకు నామినేట్ అయిన చిత్రాలు, విజేతలు

- ◆ ఉత్తమ చిత్రం - డ్రామా : అవతార్: ది వే ఆఫ్ వాటర్
- ◆ ది ఫాబెల్మాన్స్ - విజేత : టార్ (Tar)
- ◆ ఉత్తమ చిత్రం - మ్యూజికల్ లేదా కామెడీ: Everything Everywhere All at Once
- ◆ ఉత్తమ నటుడు: బ్రెండన్ ఫ్రేజర్ (ది వేల్ యాజ్ చార్లీ)
- ◆ ఉత్తమ నటి: కేట్ బ్లాంచెట్ (Tar)
- ◆ ఉత్తమ దర్శకుడు: డేనియల్ క్వాన్ మరియు డేనియల్ స్మీనెట్ట్ (Everything Everywhere All at Once).

జనవరి 14, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

టెన్నిస్కు సానియా మీర్జా గుడ్ బై

భారత వెటరన్ టెన్నిస్ స్టార్ సానియా మీర్జా ఫిబ్రవరిలో జరిగే దుబాయ్ ఓపెన్ తర్వాత రిటైర్ అవుతున్నట్లు ప్రకటించింది. ఈ మేరకు ఆమె ట్విట్టర్లో భావోద్వేగపు లేఖను 'లైఫ్ అప్డేట్' అనే క్యాప్షన్తో పంచుకుంది. మూడు పేజీల ఈ లేఖలో తన 30 ఏళ్ల రాకెట్ పయనాన్ని, చివరి గమ్యాన్ని వివరించింది. 'నా గ్రాండ్స్లామ్ ప్రయాణం 2005లో ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్తోనే మొదలైంది. ఇప్పుడు గ్రాండ్స్లామ్ ఆట కూడా అక్కడే ముగించేందుకు సరైన వేదిక అనుకుంటున్నా. 18 ఏళ్ల క్రితం ఎక్కడైతే ఆరంభించానో అక్కడే ఆపేయబోతున్నా. ఇక కెరీర్లో చివరి టోర్నీ మాత్రం దుబాయ్ ఓపెన్. ఫిబ్రవరిలో ఈ టోర్నీతో సుదీర్ఘ కెరీర్కు వీడ్కోలు పలుకుతాను. ఇన్నేళ్ల పయనంలో ఎన్నో అటుపోట్లే కాదు మరెన్నో మధురస్మృతులూ ఉన్నాయి' అని అందులో పేర్కొంది.

దేవుడిచ్చిన వరం: నాసర్ స్కూల్కు చెందిన ఆరేళ్ల బాలిక ఎలా టెన్నిస్ నేర్చుకుంది.. తన కలలకు ఎక్కడ బీజం వడింది.. అన్నింటికీ మించి దేశానికి ప్రాతినిధ్యం ఎలాంటి స్ఫూర్తినిచ్చిందో ఆ లేఖలో చెప్పుకొచ్చింది. అర్థ సెంచరీని దాటిన తన గ్రాండ్స్లామ్ టోర్నీల్లో గెలిచిన కొన్నిటైటిళ్లు దేవుడిచ్చిన వరమంది. 'నా సుదీర్ఘ కెరీర్లో దేశానికి పతకాలు తేవడమే అతిపెద్ద గౌరవంగా భావిస్తాను. పతకం నా మెడలో వడినప్పుడు జాతీయ పతాకం రెపరెపలాడినప్పుడు కలిగే ఆనందం అన్నింటికీ మించి ఉంటుంది. ఇప్పుడు దీన్ని తలచుకొని రిటైర్మెంట్ సందేశం రాస్తున్నప్పుడు చెరిగిపోని ఆ అనుభూతి నా కళ్లను చెమరుస్తోంది' అని 36 ఏళ్ల సానియా పేర్కొంది.

అమెరికాలో చరిత్ర సృష్టించిన తెలుగు మహిళ.. కన్యాస్ సెనేటర్గా ఉషా రెడ్డి

అమెరికాలోని కన్యాస్ రాష్ట్ర సెనేటర్గా భారతీయ అమెరికన్, విద్యావేత్త ఉషా రెడ్డి(57) బాధ్యతలు చేపట్టారు. డెమోక్రాటిక్ పార్టీకి చెందిన ఆమె కన్యాస్ రాష్ట్రంలోని డిస్ట్రిక్ట్ 22 సెనేటర్గా ఎన్నికయ్యారు. ఆమె 2013 నుంచి మన్హాటన్ సీటీ కమిషన్ గా కొనసాగుతున్నారు. మేయర్ గా రెండుసార్లు ఎన్నికయ్యారు. నేషనల్ ఎడ్యుకేషన్ అసోసియేషన్ చాప్టర్ ప్రెసిడెంట్ గానూ ఉన్నారు. ఉషారెడ్డి 8 ఏళ్లప్పుడు ఆమె కుటుంబం ఏపీ లోని రాజమహేంద్రవరం నుంచి అమెరికా వెళ్లింది.

జనవరి 16, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

మిస్ యూనివర్స్ గా ఆర్బోనీ గాబ్రియల్

అమెరికాకు చెందిన ఆర్బోనీ గాబ్రియల్ మిస్ యూనివర్స్ 2022 విజేతగా నిలిచింది. అమెరికా లూసియానాలో జరిగిన ఈ పోటీలో దాదాపు 80 మందికి పైగా పోటీ పడ్డారు. విన్నర్ గాబ్రియల్ కు

భారత్ కు చెందిన మాజీ విశ్వ సుందరి హర్షాజ్ సంగు ఈ కిరీటాన్ని బహుకరించారు. కాగా గడిచిన పదేళ్లలో యూఎస్ఎకు ఇది తొలి విజయం. ఇప్పటి వరకు తొమ్మిది మంది విశ్వసుందరి టైటిల్ను దక్కించుకోగా.. అత్యధిక సార్లు గెలిచిన దేశంగా యూఎస్ఎ రికార్డు సృష్టించింది. ఈ పోటీల్లో మిస్ వెనిజులా ఆమంద దుడామెల్ తొలి రన్నర్స్ గా, మిస్ డొమిన్ కన్ రిపబ్లిక్ ఆండ్రీనా మార్డినెజ్ రెండో రన్నర్స్ గా నిలిచారు. భారత్ తరపున ప్రాతినిధ్యం వహించిన మిస్ ఇండియా దివిట రాయ్ టాప్ 5లో సైతం చోటు దక్కించుకోలేకపోయింది. కేవలం టాప్ 16లో చోటు దక్కించుకొని సరిపెట్టుకుంది. విశ్వ సుందరి స్టేజ్ పై హర్షాజ్ రెండు డిఫరెంట్ గొస్తతో మెరిశారు. ఈ స్పెషల్ గౌనుపై 1994లో మిస్ యూనివర్స్ గా గెలిచిన సుష్మితా సేన్ ఫోటో ఉండటం విశేషం. కాగా హర్షాజ్ సంగు దాదాపు 21 ఏళ్ల తర్వాత భారత్ కు మిస్ యూనివర్స్ టైటిల్ను అందించిన విషయం తెలిసందే. 1994లో సుష్మితా సేన్, 2000 సంవత్సరంలో లారా దత్తా విశ్వ సుందరిగా నిలిచారు.

‘మరో భూమి’ని ధృవీకరించిన పరిశోధకులు

దాదాపుగా భూమి మాదిరిగానే ఉన్న ఒక గ్రహాన్ని జేమ్స్ వెబ్ టెలిస్కోప్ తాజాగా గుర్తించింది. పైగా అది సరిగ్గా భూమి పరిమాణంలోనే ఉంది. మనకు కేవలం 41 కాంతి సంవత్సరాల దూరంలో ఉన్న ఈ గ్రహాన్ని ఎల్ హెచ్ఎస్ 475 గా పిలుస్తున్నారు. ఇలా మన సౌరవ్యవస్థకు ఆవల ఓ గ్రహాన్ని ఇంతటి స్పష్టతతో, కచ్చితత్వంతో గుర్తించడం ఇదే తొలిసారింటూ నాసా సైంటిస్టులు అన్నారు! పైగా అది కూడా భూమి మాదిరిగానే రాళ్లు, పర్వతాలమయంగా ఉండటం మరింత ఉత్సాహాన్నిచ్చే అంశమని వారు చెబుతున్నారు. ఈ సోదర గ్రహంపై

వాతావరణం ఉందో, లేదో, ఉంటే ఎలా ఉందో తేల్చే పనిలో పడ్డారు. అన్నట్టు, ఇది తన సూర్యుని చుట్టూ కేవలం రెండు రోజులకు ఒక రౌండ్ చొప్పున వేసేస్తోందట. పైగా దానికి అతి సమీపంలో ఉందట. “కాకపోతే సదరు నక్షత్రపు ఉష్ణోగ్రత సూర్యునితో పోలిస్తే నగమే. కాబట్టి ఎల్ హెచ్ఎస్ 475 పై వాతావరణం ఉండే అవకాశాన్ని కొట్టిపారేయలేం” అని నాసా అంటోంది.

జనవరి 17, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

National Startup Awards 2022: ఉత్తమ ఇంక్యుబేటర్ గా ‘టీ హబ్’

భారత్ లో ఆవిష్కరణలకు మూల స్తంభంలా పనిచేస్తున్న ‘టీ హబ్’కు ‘బెస్ట్ ఇంక్యుబేటర్ ఇండియా’ అవార్డు

లభించింది. జాతీయ స్టార్టప్ దినోత్సవం సందర్భంగా కేంద్ర ఐటీ శాఖ మంత్రి పీయూష్ గోయల్ జనవరి 16న ఢిల్లీలో ‘నేషనల్ స్టార్టప్ అవార్డులు 2022’ను ప్రధానం చేశారు. టీ హబ్ సీఈఓ మహంకాళి శ్రీనివాస్ రావు కేంద్ర మంత్రి చేతుల మీదుగా ఈ అవార్డు స్వీకరించారు. వివిధ రాష్ట్రాలు అవార్డుల కోసం పోటీ పడగా అవార్డు విజేతల్లో ద్వితీయ, తృతీయ శ్రేణి పట్టణాలకు చెందిన స్టార్టప్లు 33 శాతం విజేతలుగా నిలిచాయి. 17 రంగాల్లో 42 స్టార్టప్లు అవార్డులు సాధించగా కర్ణాటక 18, మహారాష్ట్ర 9, ఢిల్లీ 4, గుజరాత్ 3, ఉత్తరాఖండ్ 2, తెలంగాణ, ఒరిస్సా, కేరళ, హిమాచల్ ప్రదేశ్, హరియాణా, అస్సాం ఒక్కో అవార్డును పొందాయి.

జాతీయ స్థాయిలో 55 ఇంక్యుబేటర్లు పోటీ పడగా, టీ హాబ్కు ఉత్తమ ఇంక్యుబేటర్ అవార్డు దక్కింది. టీ హాబ్కు అవార్డు రావడంపై ఐటీ, పరిశ్రమల శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి జయేష్ రంజన్ హర్షం వ్యక్తం చేశారు.

సికింద్రాబాద్-విశాఖ మధ్య 'వందే భారత్' ఎక్స్ ప్రెస్

సికింద్రాబాద్- విశాఖపట్నం మధ్య నడిచే దేశంలో ఎనిమిదో వందేభారత్ ఎక్స్ ప్రెస్ రైలును జనవరి 15న ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ప్రారంభించారు. వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా ఢిల్లీ నుంచి ఆయన జెండా ఊపగా, సికింద్రాబాద్ స్టేషన్లో రైల్వే శాఖ మంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్, పర్యాటక మంత్రి కిషన్ రెడ్డి ప్రత్యక్షంగా జెండా ఊపి ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ప్రధాని మాట్లాడుతూ తెలంగాణలో గత ఎనిమిదేళ్లలో రైల్వేల పురోగతి అద్భుతంగా సాగిందన్నారు. 2014కు ముందు తెలంగాణకు రైల్వే బడ్జెట్లో రూ. 250 కోట్ల లోపే కేటాయింపు ఉండేదని, ఇప్పుడు అది రూ. 3 వేల కోట్లకు పెరిగిందన్నారు. రైలును చూడని మెదక్ లాంటి ప్రాంతాలకు ఇప్పుడు రైల్వే కనెక్టివిటీ ఏర్పడిందని, ఇది తెలంగాణలో రైల్వేవరంగా పురోగతికి గుర్తని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు.

త్వరలోనే తెలంగాణలోని అన్ని బ్రాడ్ గేజ్ మార్గాల విద్యుదీకరణ : 2014కు ముందు ఎనిమిదేళ్ల

కాలంలో తెలంగాణ ప్రాంతంలో కొత్తగా వేసిన రైలు మార్గం 125 కిలో మీటర్ల లోపే ఉండగా, గడిచిన ఎనిమిదేళ్లలో 325 కిలోమీటర్ల మేర కొత్తగా నిర్మించిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు. ఈ ఎనిమిదేళ్లలో ట్రాక్ విస్తరణ పనులు 250 కిలోమీటర్లకు పైగా జరిగాయని, విద్యుదీకరణ పనులు మూడు రెట్లు పెరిగాయని వెల్లడించారు. త్వరలోనే అన్ని బ్రాడ్ గేజ్ మార్గాల విద్యుదీకరణ పూర్తి చేస్తామని ప్రధాని హామీ ఇచ్చారు.

భారతీయ రైల్వే ప్రవేశపెట్టిన ఎనిమిదో వందే భారత్ ఎక్స్ ప్రెస్ అయిన ఈ రైలు రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలైన తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ను కలుపుతూ సుమారు 700 కిలోమీటర్ల దూరం ప్రయాణిస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విశాఖపట్నం, రాజమండ్రి, విజయవాడ స్టేషన్లలో, తెలంగాణలోని ఖమ్మం, వరంగల్, సికింద్రాబాద్ స్టేషన్లలో ఆగుతుంది.

స్వదేశీ పరిజ్ఞానంతో రూపొందించిన వందే భారత్ ఎక్స్ ప్రెస్ రైలు సెట్ అత్యాధునిక ప్రయాణీకుల సౌకర్యాలను కలిగి ఉంది మరియు వేగవంతమైన, సౌకర్యవంతమైన మరియు సౌకర్యవంతమైన ప్రయాణ అనుభవాన్ని అందిస్తుంది.

జనవరి 18, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

భారత పార్లమెంటు భవనానికి 96 ఏళ్లు

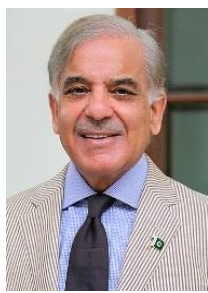
ప్రపంచంలో అద్భుతమైన కట్టడాల్లో ఒకటిగా పేరొందిన భారత పార్లమెంటు భవనం ఎన్నో చారిత్రక ఘటనలకు నిలువెత్తు సాక్ష్యం. బ్రిటిష్ వలస పాలన,

దానికి చరమగీతం పాడుతూ స్వతంత్ర భారతావని ఆవిర్భావం, నూతన రాజ్యాంగం, వినూత్న చట్టాలు, వాదప్రతివాదాలు, వివాదాస్పద శాసనాలు తదితరాలు ఎన్నిటికో వేదికైన ఈ అపురూప కట్టడానికి ప్రారంభోత్సవం జరిగి సరిగ్గా 96 ఏళ్లు పూర్తయ్యాయి. 1927 జనవరి 18న అప్పటి వైస్రాయ్ లార్డ్ ఇర్విన్ ఈ భవనాన్ని ప్రారంభించారు. భారత్ లో బ్రిటన్ సామ్రాజ్య రాజధానిని కలకత్తా నుంచి దిల్లీకి తరలించిన నేపథ్యంలో రైసినా హిల్ ప్రాంతంలో 1921 ఫిబ్రవరి 12న పార్లమెంటు భవన నిర్మాణానికి శంకుస్థాపన జరిగింది. బ్రిటన్ ఆర్కిటెక్టుల సర్ హెర్బర్ట్ బాకర్, సర్ ఎడ్విన్ లుటియన్స్ లు దీని రూపశిల్పులు. 560 అడుగుల వ్యాసంతో, మైలులో మూడో వంతు చుట్టు కొలత గలిగిన వలయాకార సుందర కట్టడాన్ని పూర్తి చేయడానికి ఆరేళ్ల సమయం పట్టింది. ప్రపంచంలోనే అమోఘమైన పార్లమెంటు భవనంగా ఆనాడు ప్రసిద్ధి కెక్కింది. ఈ ప్రాంగణంలోనే నిర్మితమవుతున్న కొత్త పార్లమెంటు సముదాయం అందుబాటులోకి వచ్చాక పాత భవనం మన దేశ చరిత్ర పుటల్లో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోనుంది.

**యుద్ధాలతో గుణపాఠాలు నేర్చుకున్నాం..
పాక్ ప్రధాని షహబాజ్**

భారత్ తో చర్చలకు సిద్ధమని ప్రకటన:

భారత్ తో మూడు యుద్ధాల అనంతరం గుణపాఠాలు నేర్చుకున్నామని పాకిస్తాన్ ప్రధాని షహబాజ్ షరీఫ్ అంగీకరించారు. “భారత్ తో మూడు యుద్ధాలు చేశాం. సాధించిందేమీ లేదు. పైగా పేదరికం, వేదన, నిరుద్యోగం వచ్చి మీదపడ్డాయి. యుద్ధాలతో

గుణపాఠాలు నేర్చుకున్నాం. ఇకమీదటైనా శాంతిమయ జీవనం కొనసాగిస్తాం. తరాలుగా కొనసాగుతున్న సమస్యలకు చెక్ పెడదాం. బాంబులు, మందుగుండు సామగ్రి కోసం అమూల్యమైన సహజ వనరులను దుర్వినియోగం చేయడం ఆపేద్దాం. దశాబ్దాలుగా ఘర్షణలకు, యుద్ధాలకు కారణమైన కశ్మీర్ వంటి కీలకాంశాలపై భారత్ తో నిజాయతీతో చర్చలకు సిద్ధం” అని అల్ అరేబియా ఛానెల్ ఇంటర్వ్యూలో అన్నారు. యూఏఈ మధ్యవర్తిత్వంలో చర్చలు జరిపితే బాగుంటుందన్నారు. ‘ప్రధాని మోదీజీకి నా సందేశం ఒక్కటే. పాకిస్తాన్, ఇండియా పొరుగుదేశాలుగా జీవించాల్సిందే. సంఘర్షణల మధ్య సమయాన్ని, సహజ వనరులను వృధా చేయడం దండగ. శాంతి సామరస్యాలతో పురోగమిద్దాం’ అన్నారు.

పతనం అంచున పాక్.. ప్రపంచదేశాల ముందు చేయి చాస్తున్న వైనం :

“భారత్ తో మూడు యుద్ధాలు చేశాం. సాధించింది ఏమీ లేదు. దేశంలో మరింత విధ్వంసం జరిగింది. నిరుద్యోగం పేదరికం మీద పడ్డాయి. యుద్ధానికి కారణమైన కశ్మీర్ వంటి అంశాలపై భారత్ తో చర్చలకు సిద్ధంగా ఉన్నాం” “అణ్ణాయుధాలు కలిగిన మన దేశం అన్నవస్త్రాల కోసం ప్రపంచ దేశాల ముందు దేహి అంటూ చేయి చాపడం నిజంగా సిగ్గు చేటు. అంతర్జాతీయ సంస్థల్ని రుణాలు అడగాలన్నా ఇబ్బందిగా అనిపిస్తోంది. ఇలా ప్రపంచ దేశాలను భిక్షమడిగి దేశాన్ని ఆర్థికంగా గట్టెక్కించడం పరిష్కారం కాదు”

ఈ వ్యాఖ్యలు చేసినది ఎవరో కాదు. సాక్షాత్తు పాకిస్తాన్ ప్రధానమంత్రి షహబాజ్ షరీఫ్. రోజు రోజుకీ దేశంలో ఆర్థిక పరిస్థితి దిగజారి పోతూ ఉండడంతో మరో దారి లేక షరీఫ్ శాంతి మంత్రం జపిస్తున్నారు. భారత్ తో వాణిజ్య సంబంధాలను

పునరుద్ధరించుకుంటే ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి గట్టెక్కుతామన్న భావనలో పాక్ సర్కార్ ఉంది.

జనవరి 19, 2023 కరోంట్ అఫైర్స్

Lucile Randon: ప్రపంచంలోనే అత్యంత వృద్ధురాలి కన్నుమూత

ప్రపంచంలోనే అత్యంత వృద్ధురాలిగా గుర్తింపుపొందిన ఫ్రాన్స్ దేశస్థురాలు లూసిలీ ర్యాండమ్(118) టొలూన్ పట్టణంలో తుది శ్వాస విడిచారు. కోవిడ్ను జయించిన అత్యంత వృద్ధుల్లో ఒకరిగానూ చరిత్ర సృష్టించిన ఈమెను స్థానికులు సిస్టర్ ఆండ్రీగా పిలుస్తారు. 1904 ఫిబ్రవరి 11న దక్షిణ ఫ్రాన్స్లోని ఎలీస్ పట్టణంలో జన్మించిన ఈమె వృత్తిరీత్యా నర్సు. 2021 జనవరిలో ఈమెకు కరోనా సోకింది. అయితే, పెద్దగా అనారోగ్య లక్షణాలేవీ కనిపించకపోవడం విశేషం. కోవిడ్ను జయించిన బామ్మగా ప్రాచుర్యంపొందారు. ‘కష్టంగా భావించకుండా ఇష్టంగా పనిచేయడమే నా ఆరోగ్య రహస్యం. 108 ఏళ్ల వరకు నా పనులు నేనే చేసుకున్నా. రోజూ ఒక చాక్లెట్ తినడం, ఒక గ్లాస్ వైన్ తాగడం నా అలవాటు’ అని ఆండ్రీ గతంలో చెప్పారు. ర్యాండమ్ మృతి తర్వాత స్పెయిన్లో నివసిస్తున్న 115 ఏళ్ల అమెరికన్ మరియు బ్రాన్యాస్ మొరేరా ప్రపంచంలో అత్యంత వృద్ధ వ్యక్తిగా రికార్డులకెక్కారు.

53వ ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక (డబ్ల్యూఈఎఫ్) శిఖరాగ్ర సదస్సు

దావోస్లో జరుగుతున్న ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక సదస్సులో తెలంగాణకు పెట్టుబడుల వెల్లువ మొదలైంది. ప్రసిద్ధ పారిశ్రామిక సంస్థలు పెప్సికో, అలాక్స్, అపోలో టైర్స్ రాష్ట్రంలో రూ.2 వేల కోట్ల మేర పెట్టుబడులు పెట్టేందుకు ముందుకొచ్చాయి. ఈ కొత్త పరిశ్రమలతో పాటు తమ సంస్థల విస్తరణ ప్రణాళికలను వెల్లడించాయి. తెలంగాణ పెవిలియన్లో రాష్ట్ర పరిశ్రమలు, ఐటీ శాఖల మంత్రి కేటీ రామారావు సమక్షంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వంతో అవగాహన ఒప్పందాలు కుదుర్చుకున్నారు.

◆ తెలంగాణ పెవిలియన్లో మంత్రి కేటీఆర్ పెప్సికో సంస్థ ఉపాధ్యక్షుడు రాబర్ట్ అజేవేడోతో సమావేశమయ్యారు. రాష్ట్రంలో సంస్థ కార్యకలాపాలు రెట్టింపు చేయనున్నట్లు రాబర్ట్ వెల్లడించారు. పెప్సికో అంతర్జాతీయ కార్యకలాపాలకు అవసరమైన సేవలను హైదరాబాద్ కేంద్రం నుంచే అందిస్తామన్నారు. ఇందుకు అవసరమైన సహాయ సహకారాలు ప్రభుత్వం తరపున అందిస్తామని కేటీఆర్ హామీ ఇచ్చారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నీటి నిర్వహణ, ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల నిర్వహణ- రీసైక్లింగ్ అంశాల్లో ప్రభుత్వంతో కలిసి పనిచేసేందుకు రాబర్ట్ అంగీకరించారు.

◆ ప్రముఖ అంతర్జాతీయ బ్యాటరీల తయారీ సంస్థ అలాక్స్ అడ్వాన్స్ మెటీరియల్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

హైదరాబాద్ లో రూ.750 కోట్లతో మల్టీ గిగావాట్ లిథియం క్యాథోడ్ పరిశ్రమ ఏర్పాటు చేయనుంది. అలాక్స్ సంస్థ ఎండీ మౌర్య సుంకపల్లి, రాష్ట్ర ఐటీ, పరిశ్రమల ముఖ్యకార్యదర్శి జయేశ్వరంజన్ అవగాహన ఒప్పందంపై సంతకాలు చేశారు.

◆ అపోలో టైర్స్ లిమిటెడ్ హైదరాబాద్ లో రూ.250 కోట్లతో డిజిటల్ ఇన్నోవేషన్ సెంటర్ ప్రారంభించనుంది. దీని ద్వారా 500 మందికి ఉపాధి కలగనుంది. లండన్ తర్వాత రెండో డిజిటల్ ఇన్నోవేషన్ సెంటర్ ను హైదరాబాద్ లో ఏర్పాటు చేయనుంది. అపోలో టైర్స్ లిమిటెడ్ ఉపాధ్యక్షుడు, ఎండీ నీరజ్ కన్వర్, జయేశ్వరంజన్ ఒప్పందంపై సంతకాలు చేశారు.

◆ తెలంగాణ పెవిలియన్ లో కేటీఆర్ యూపీఎల్ సంస్థ చైర్మన్, సీఈవో జైప్రాఫ్ తో సమావేశమై వ్యవసాయ సాంకేతికత, పంటల సంరక్షణ విధానాలపై చర్చించారు. మాస్టర్ కార్డ్ సంస్థ అధ్యక్షుడు మైఖేల్ ఫ్రోమాన్ తో సమావేశంలో పారిశ్రామికవేత్తలకు, రైతులకు సాయంపై మాట్లాడారు. సీక్వోహియా ఎండీ శైలేంద్రసింగ్ ను కలిసి అంకురాలకు ప్రోత్సాహంపై చర్చించారు.

జనవరి 20, 2023 కరెంట్ అఫైర్స్

Artificial Pancreas

టైప్-2 మధుమేహులకు శుభవార్త.. ఒంట్లో చక్కెర మోతాదుని నియంత్రించే.. కృత్రిమ క్లోమం టైప్-2 మధుమేహులకు ఇది నిజంగా శుభవార్త.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా మధుమేహం బారిన పడుతున్న వారి సంఖ్య బాగా పెరుగుతోంది. భారత్ లోనైతే 2019 నాటికి ఏకంగా 7.7 కోట్ల మంది దీని బారిన పడ్డారు. 2045 కల్లా వీరి సంఖ్య 13.4 కోట్లకు పెరుగుతుందని అంచనా. ఈ నేపథ్యంలో ఒంట్లో చక్కెర మోతాదులను ఆరోగ్యకరమైన స్థాయిలో ఉంచేందుకు దోహదపడే కృత్రిమ క్లోమాన్ని కేంబ్రిడ్జి వర్సిటీలోని వెల్ కమ్-ఎంఆర్ సీ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెటబాలిక్ సైన్స్ పరిశోధకులు తాజాగా అభివృద్ధి చేశారు. దీన్నిప్పటికే విజయవంతంగా పరీక్షించి చూశారు. టైప్-2 డయాబెటిస్ తో బాధపడుతున్న వారికి ఇది వరప్రసాదమేనని వారు చెబుతున్నారు. కామ్ ఏపీఎస్ హెచ్ ఎక్స్ గా పిలిచే దీంట్లో గ్లూకోజ్ మానిటర్, ఇన్సులిన్ పంపు ఉంటాయి. ఇది యాప్ సాయంతో పని చేస్తుంది.

చక్కెర స్థాయి సరైన విధంగా కొనసాగాలంటే ఎప్పుడు ఎంత ఇన్సులిన్ అవసరమో అంచనా వేసి చెబుతుంది. “ప్రస్తుతం అందుబాటులో ఉన్న ఇన్సులిన్ ఇంజక్షన్లు తదితరాలతో బ్లడ్ షుగర్ లెవెల్స్ ను సరిగా మెయింటెయిన్ చేయడం టైప్ 2 డయాబెటిస్ రోగుల్లో చాలామందికి సమస్యగా మారింది. అలాంటి వారికి ఈ కృత్రిమ క్లోమం సురక్షితమైన, మెరుగైన ప్రత్యామ్నాయం. దీని టెక్నాలజీ చాలా సులువైనది. కనుక ఇంట్లో సురక్షితంగా వాడుకోవచ్చు” అని అధ్యయనానికి సారథ్యం వహించిన చార్లెటీ బౌటన్ తెలిపారు. దీని వివరాలు జర్నల్ నేచర్ మెడిసిన్ లో పబ్లిషయ్యాయి.

**చీకటి తరువాత
వెలుగు ఎలా వస్తుందో...
ఓటమి తరువాత
గెలుపు కూడా అలాగే వస్తుంది.**

2023 జనవరి నెల కరెంట్ అఫైర్స్

అంతర్జాతీయ అంశాలు

Omicron xbb 1.5 Variant :
డబ్ల్యూహెచ్ఓ హెచ్చరిక.. 25 దేశాల్లో
ఒమిక్రాన్ ఎక్స్ బీబీ వేరియంట్...

కరోనా ఒమిక్రాన్ సబ్ వేరియంట్ ఎక్స్ బీబీ. 1.5 కేసులు పెరుగుతున్నాయని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ హెచ్చరించింది. ఈ వేరియంట్ ఇప్పటికే 25 దేశాలకు పైగా విస్తరించిందని పేర్కొంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా పరిస్థితిని తాము నిశితంగా పరిశీలిస్తున్నామని, దీని ముప్పు గురించి తెలుసుకొని పూర్తి వివరాలు వెల్లడిస్తామని చెప్పింది. ఎక్స్ బీబీ. 1.5 వేరియంట్ ప్రపంచానికి కొత్త ముప్పుగా పరిణమించింది. అత్యంత ప్రమాదకరమైన ఈ వేరియంట్ శరవేగంగా విస్తరిస్తోంది. అమెరికాలో గత ఏడాది డిసెంబర్ లో ఈ వేరియంట్ వల్లే అత్యధిక కేసులు వెలుగుచూశాయి. ఇప్పుడు ప్రపంచంలోని ఇతర దేశాల్లోనూ ఈ కేసులు నమోదవుతున్నాయి.

**గుణానికి మించిన సంపద లేదు,
ధర్మానికి మించిన తపస్సు లేదు.**

అమల్లోకి భారత్-ఆస్ట్రేలియా వాణిజ్య ఒప్పందం

భారత్, ఆస్ట్రేలియా మధ్య కుదిరిన మధ్యంతర స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం (ఎఫ్టీఏ) డిసెంబర్ 29 నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది. ఫలితంగా ఆస్ట్రేలియా విపణిలో జౌళి, తోళ్లు, వంటి వేలాది దేశీయ ఉత్పత్తులు నుంకాల రహితంగా లభించనున్నాయి. ఈ ఒప్పందంతో వచ్చే అయిదేళ్లలో ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం దాదాపు రెట్టింపై 40-50 బిలియన్ డాలర్లకు చేరొచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు. ది ఎకనామిక్ కో ఆపరేషన్ అండ్ ట్రేడ్ అగ్రిమెంట్ పై ఇరు దేశాలు సంతకాలు చేశాయి.

చైనాలో తగ్గిన జనాభా.. 1961 తర్వాత ఇదే తొలిసారి

జననాల రేటు తగ్గుతుండటం, వయోవృద్ధుల సంఖ్య పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో తమ జనాభా ఇటీవలి

కాలంలో తొలిసారిగా తగ్గినట్లు చైనా ప్రకటించింది. 2021 కంటే 2022 చివరి నాటికి తమ దేశ జనాభా 8.50 లక్షలు తగ్గిందని అక్కడి నేషనల్ బ్యూరో ఆఫ్ స్టాటిస్టిక్స్ (ఎన్బీఎస్) తెలిపింది. 95.6 లక్షల జననాలు, 1.04 కోట్ల మరణాలు ఉండటంతో చైనా మొత్తం జనాభా 141.18 కోట్లుగా ఖరారు చేశారు. ఇందులో పురుషులు 72.2 కోట్లు ఉండగా, మహిళలు 68.97 కోట్ల మంది ఉన్నారు. ఈ లెక్క చైనా ప్రధాన భూభాగానికే పరిమితం. హాంకాంగ్, మకావ్ భూభాగాలతో పాటు స్థానికంగా ఉంటున్న విదేశీయులను పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు. ప్రపంచ జనాభా 800 కోట్లకు చేరుకుందని, 2023 ఏప్రిల్ నాటికి అత్యధిక జనాభా ఉన్న దేశంగా భారత్ నిలుస్తుందని గతేడాది నవంబరు 15న ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రకటించింది. 1950 తర్వాత తొలిసారిగా 2020లోనే ప్రపంచ జనాభా 1% తగ్గిందని తెలిపింది. ఈ లెక్కన 2050 నాటికి భారత జనాభా 166.80 కోట్లకు చేరుకుంటుందని, అప్పటికి చైనా జనాభా 131.70 కోట్లే ఉంటుందని ఐరాస అంచనా వేసింది. 'ఒక్క సంతానం' విధానానికి చైనా 2016లోనే ముగింపు పలికింది. ఇద్దరు లేదా ముగ్గురు పిల్లలు ఉండొచ్చని చెప్పినా, దానికి పెద్దగా స్పందన రాలేదు. చైనా నగరాల్లో పిల్లల పెంపకానికి ఖర్చు ఎక్కువగా ఉండటం కూడా జననాల రేటు తగ్గడానికి కారణమని చెబుతున్నారు. ప్రస్తుతం చైనా జనాభాలో 62% అంటే.. 87.55 కోట్ల మంది 16-59 ఏళ్ల మధ్య వయసువారు ఉన్నారు. 65 ఏళ్లు దాటిన వారు 20.97 కోట్లు అంటే 14.9% ఉన్నారని చైనా నేషనల్ బ్యూరో తెలిపింది.

జనాభాలో చైనాను భారత్ ఇప్పటికే అధిగమించి తొలి స్థానానికి చేరుకున్నట్లు అంతర్జాతీయ సంస్థలు అంచనా వేస్తున్నాయి. తాజాగా 'వరల్డ్ పాపులేషన్ రివ్యూ' కూడా ప్రపంచంలో అత్యంత

జనాభా కలిగిన దేశంగా భారత్ అవతరించినట్లు పేర్కొంది. చైనాలో జననాల రేటు తగ్గినట్లు ఇటీవలి నివేదికలు వెల్లడించిన సంగతి తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో చైనా జనాభాను భారత్ ఇప్పటికే దాటి ఉండవచ్చనే అంచనాలు వెలువడుతున్నాయి. వరల్డ్ పాపులేషన్ రివ్యూ అంచనాల ప్రకారం.. 2022 చివరినాటికే భారత్ జనాభా 141.7 కోట్లు కాగా, తాజాగా ఈ సంఖ్య 142.3 కోట్లకు చేరుకున్నట్లు అంచనా. మరో అంతర్జాతీయ మార్కెట్ పరిశోధక సంస్థ మాక్రోట్రెండ్స్ సైతం భారత్లో ప్రస్తుత జనాభా 142.8 కోట్లుగా లెక్క కట్టింది. చైనా ఇటీవల ప్రకటించిన జనాభా కంటే భారత గణాంకాలే ఎక్కువ. దీంతో ప్రపంచంలోనే అత్యంత జనాభా కలిగిన దేశంగా భారత్ అవతరించినట్లైనని స్పష్టమవుతోంది.

♦ 2022 నవంబర్ 15న పుట్టిన శిశువుతో ప్రపంచ జనాభా 800 కోట్లకు చేరుకుందని ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రకటించింది. 1974లో ప్రపంచ జనాభా 400 కోట్లు ఉండగా 48 ఏళ్లలో అది రెట్టింపయింది. వైద్యం సహా అనేక రంగాల్లో మానవాళి సాధించిన పురోగతి వల్ల అకాల మరణాలు తగ్గడం, ఆయుర్దాయం పెరగడం జనాభా పెరుగుదలకు ప్రధాన కారణమని ఐరాస వెల్లడించింది.

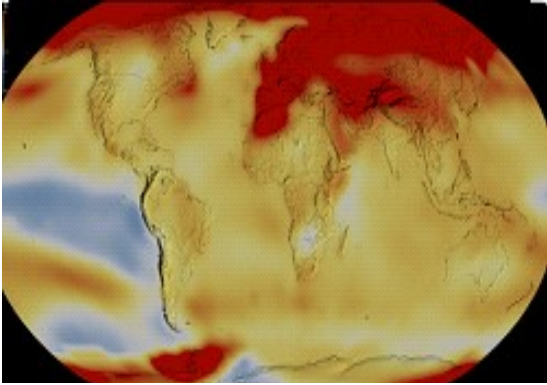
మలేసియాలో ఐఐటీ ఖరగ్ పూర్ క్యాంపస్

పశ్చిమ బెంగాల్లోని ఐఐటీ-ఖరగ్ పూర్. అంతర్జాతీయంగా విస్తరించడానికి ప్రణాళిక సిద్ధం చేసింది. అందులో భాగంగా మలేసియాలో ఒక క్యాంపస్ను స్థాపించాలని నిర్ణయించింది. ఖరగ్ పూర్

ఐఐటీ 68వ స్నాతకోత్సవం సందర్భంగా డైరెక్టర్ వీకే తివారీ ఈ విషయాన్ని వెల్లడించారు. అత్యుత్తమ విద్యా ప్రమాణాల విషయంలో తమ ఐఐటీని ప్రపంచంలో టాప్ టెన్ నంబర్ గా నిలపాలని లక్ష్యంగా నిర్ణయించామన్నారు. అందులో భాగంగానే మలేసియాలో తమ ఇన్స్టిట్యూట్ ను ఏర్పాటు చేస్తున్నామన్నారు.

అత్యధిక సగటు ఉష్ణోగ్రత నమోదైన సంవత్సరంగా 2022

భూ ఉపరితల సగటు ఉష్ణోగ్రత 2022లో అత్యధికంగా నమోదైనట్లు నాసా నివేదిక తేల్చింది. దీంతో ఆ ఏడాది అయిదో అత్యధిక వేడి సంవత్సరంగా రికార్డులకెక్కింది. నాసా నిర్దేశించిన 1951 - 1980 మధ్య కాల ఉష్ణోగ్రత సగటు కంటే 2022లో 1.6 డిగ్రీల ఫారెన్ హీట్, లేదా 0.89 డిగ్రీల సెల్సియస్ అధికంగా నమోదైంది. ఈ మేరకు న్యూయార్క్ లోని నాసాకు చెందిన గొడ్డార్డ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ స్పేస్ స్టడీస్ శాస్త్రవేత్తలు నివేదికలో వెల్లడించారు.

ఓర్పు లేని మనిషి నూనె లేని బీదం లాంటి వాడు.

జాతీయ అంశాలు

ఆయుర్వేద నిపుణుల కోసం 'స్మార్ట్' కార్యక్రమం ప్రారంభించబడింది SMART (Scope for Mainstreaming Ayurveda Research in Teaching Professionals) Program

నేషనల్ కమిషన్ ఫర్ ఇండియన్ సిస్టమ్ ఆఫ్ మెడిసిన్ (NCISM) మరియు సెంట్రల్ కౌన్సిల్ ఫర్ రీసెర్చ్ ఇన్

ఆయుర్వేద సైన్సెస్ (CCRAS) 'స్మార్ట్' కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాయి.

లక్ష్యం: ఆయుర్వేద కళాశాలలు మరియు ఆసుపత్రుల ద్వారా ప్రాధాన్యత కలిగిన ఆరోగ్య సంరక్షణ పరిశోధన రంగాలలో శాస్త్రీయ పరిశోధనలను పెంచడం.

ఆయుష్ అంటే ఏమిటి? ఆయుష్ అనేది ఆయుర్వేదం, యోగా, నేచురోపతి, యునాని, సిద్ధ మరియు హోమియోపతి వంటి ఆరోగ్య సంరక్షణ మరియు వైద్యం యొక్క సాంప్రదాయ & సాంప్రదాయేతర వ్యవస్థలు .

భారత ఎన్నికల సంఘం (ECI) త్రిపురలో 'మిషన్ 929' ప్రారంభించింది

ఇది త్రిపుర వ్యాప్తంగా 929 పోలింగ్ బూత్లపై దృష్టి సారిస్తుంది, వచ్చే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఓటింగ్

శాతాన్ని 92 శాతానికి పెంచడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. అయితే త్రిపుర ఎన్నికల షెడ్యూల్ను ECI ఇంకా ప్రకటించలేదు. ECI ప్రకారం, ఈ 929 బూత్లలో 2018 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో 89 శాతం కంటే తక్కువ ఓటింగ్ నమోదైంది. ఈ బూత్లు మినహా రాష్ట్రంలోని దాదాపు అన్ని బూత్లలో 91% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఓటింగ్ నమోదైంది. 2018 త్రిపుర అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో 89.5% ఓటింగ్ నమోదైంది.

ఎన్నికల సంఘం ఆధ్వర్యంలో, పోల్ అధికారులు సీనియర్ సిటిజన్లు మరియు వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తులను సందర్శించి, వారి ఓటు వేయమని విజ్ఞప్తి చేస్తారు. సీనియర్ సిటిజన్లు మరియు వికలాంగులను సత్కరించేందుకు ప్రతి పోలింగ్ స్టేషన్ వద్ద ర్యాంప్లు, వీల్చైర్లు మరియు ప్రత్యేక క్యూలు ఏర్పాటు చేయడం వంటి అవసరమైన ఏర్పాట్లు ECI చేస్తుంది.

త్రిపుర అసెంబ్లీ ఎన్నికలు : త్రిపుర శాసనసభలో 60 సీట్లు ఉన్నాయి. త్రిపుర 12వ శాసనసభను ఏర్పాటు చేసేందుకు ఎన్నికలు 18 ఫిబ్రవరి 2018న జరిగాయి. 12వ శాసనసభ పదవీకాలం 22 మార్చి 2023న ముగుస్తుంది. భారతీయ జనతా పార్టీ (బిజెపి) 36 సీట్లతో అతిపెద్ద పార్టీగా అవతరించి, ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. త్రిపుర ముఖ్యమంత్రి : మాణిక్ సాహా

**విజయం సాధించిన
ప్రతీ మనిషి వెనక
ఓ సాహసోపేతమైన నిర్ణయం
తప్పక ఉండే ఉంటుంది.**

**భారత రాజ్యాంగం సజీవ పత్రం:
రాష్ట్రపతి ముర్ము**

భారత
రాజ్యాంగం సజీవ పత్రమని, ప్రజల ఆశలు, ఆశయాలను ప్రతిబింబించే శక్తి దానికి ఉందని రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్ము పేర్కొన్నారు. రాజ్యాంగానికి

ఇంతవరకు చేసిన 105 సవరణలే అందుకు సాక్ష్యమన్నారు. రాజస్థాన్ రాజధాని జైపూర్లో స్టార్ట్ నగరాల పథకం కింద నిర్మించిన రాజ్యాంగ పార్కు (సంవిధాన్ ఉద్యాన్)ను రాష్ట్రపతి ప్రారంభించారు. రూ.9 కోట్ల వ్యయంతో నిర్మించిన ఈ పార్కులో రాజ్యాంగ రచన మొదలుకొని అమలు వరకు వివిధ ఘట్టాలను శిల్పాలు, చిత్రాల రూపంలో ఇక్కడ ఏర్పాటు చేశారు.

భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛపై సుప్రీంకోర్టు కీలక తీర్పు

మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీల భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛపై సుప్రీంకోర్టు కీలక తీర్పు వెలువరించింది. వారికి ప్రత్యేక ఆంక్షలేమీ విధించలేమని స్పష్టం చేసింది. రాజ్యాంగం ప్రకారం- సాధారణ ప్రజలకు ఉన్న వాక్ స్వాతంత్ర్యమే ప్రజాప్రతినిధులకు కూడా ఉంటుందని తేల్చిచెప్పింది. ఐదుగురు సభ్యుల రాజ్యాంగ ధర్మాసనం 4-1తో తీర్పును ప్రకటించింది. జస్టిస్ నాగరత్న మాత్రం ఈ తీర్పుతో విభేదించారు. మంత్రుల విద్వేషపూరిత వ్యాఖ్యలను నియంత్రించాల్సిన బాధ్యత పార్టీలదే అని

పేర్కొన్నారు. నేతల రెచ్చగొట్టే ప్రసంగాలు రాజ్యాంగంలోని సోదర భావం, స్వేచ్ఛ, సమానత్వానికి పెద్ద దెబ్బని వ్యాఖ్యానించారు.

కులగణనను ఆపాలంటూ ఆదేశాలు ఇవ్వలేం.. సుప్రీంకోర్టు

రాష్ట్రంలో కులగణన చేపట్టాలంటూ బిహార్ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని సవాల్ చేస్తూ దాఖలైన పిటిషన్లను సుప్రీంకోర్టు కొట్టివేసింది. సర్వేను ఆపాలంటూ వేసిన పిటిషన్లు విచార్వమైనవి కాదంటూ జస్టిస్ బీఆర్ గవాయ్, జస్టిస్ విక్రమ్ సేథ్ల ధర్మాసనం పేర్కొంది. పిటిషన్ దారులు సంబంధిత హైకోర్టును ఆశ్రయించవచ్చని తెలిపింది. 'ఇవి ప్రచారం కోసం వేసిన పిటిషన్లు. ఫలానా కులానికి రిజర్వేషన్ ఇంతే ఇవ్వాలని మేమెలా చెప్పగలం? ఎవరికి ఎంత రిజర్వేషన్ ఇవ్వాలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎలా నిర్ణయిస్తుంది. ఈ విషయంలో ఎలాంటి ఆదేశాలు జారీ చేయలేం. ఈ పిటిషన్లపై విచారణ చేపట్టలేం' అని పేర్కొంది. పిటిషన్లను ఉపసంహరించుకుని, ఈ అంశంపై తగు నిర్ణయం కోసం పట్నా హైకోర్టుకు వెళ్లేందుకు పిటిషన్ దారులకు అవకాశం కల్పిస్తున్నట్లు తెలిపింది.

భారతీయ భాషల్లోకి తీర్పుల కాపీలు.. సీజేఐ

కోర్టు తీర్పులను అన్ని భారతీయ భాషల్లోకి అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకు కృత్రిమ మేథ(ఏఐ)ను వినియోగించుకుంటామని సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజేఐ) జస్టిస్ డీవై చంద్రచూడ్ చెప్పారు.

సమాచార అంతరాలను తొలగించడంలో సాంకేతికత చాలా కీలకమైందని ఆయన అన్నారు. ఇంగ్లీష్లో ఉండే కొన్ని చక్కని అంశాలు గ్రామీణ ప్రాంతాల లాయర్లు ఆకళింపు చేసుకోలేరు. లాయర్లందరికీ ఉచితంగా సమాచారాన్ని అందుబాటులో ఉంచాలన్నదే నా ఉద్దేశం. ఇందుకోసం తీర్పుల ప్రతులను ఏఐను వినియోగించుకుని అన్ని భారతీయ భాషల్లోకి అనువాదం చేయిస్తాం' అని చెప్పారు. జనవరి 21న బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర, గోవా నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో సీజేఐ మాట్లాడారు. విచారణల లైవ్ స్ట్రీమింగ్ ద్వారా లా విద్యార్థులు, టీచర్లు కోర్టుల కార్యకలాపాలను ప్రత్యక్షంగా తెలుసుకునే వీలుంటుందన్నారు. తద్వారా సమాజంలో జరుగుతున్న అన్యాయాలను గుర్తించగలుగుతారని చెప్పారు.

తెలుగులోనూ నాన్ టెక్నికల్ ఎస్ఎస్సీ పరీక్ష

కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించే మల్టీటాస్కింగ్ (నాన్ టెక్నికల్) స్టాఫ్ సెలక్షన్ కమిషన్ (ఎస్ఎస్సీ) -2022ను తెలుగు సహా 13 ప్రాంతీయ భాషల్లో నిర్వహించనున్నట్లు కేంద్ర సిబ్బంది, శిక్షణ వ్యవహారాల శాఖ సహాయ మంత్రి జితేంద్ర సింగ్ తెలిపారు. భాష అవరోధం కారణంగా ఎవరూ అవకాశాలు కోల్పోకూడదనే ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నామన్నారు. త్వరలోనే రాజ్యాంగంలోని 8వ షెడ్యూల్లో పేర్కొన్న అన్ని భాషలను చేర్చడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామని జితేంద్ర సింగ్ తెలిపారు.

ఆర్థిక అంశాలు

పెద్ద నోట్ల రద్దు సరైనదే... సుప్రీంకోర్టు

తీర్పులో ఏం చెప్పిందంటే.. రూ.500, రూ.1,000 నోట్లను రద్దు చేస్తూ కేంద్రం ఆరేళ్ల కింద తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని సుప్రీంకోర్టు సమర్థించింది. “ఈ నిర్ణయం తీసుకునే ముందు కేంద్రానికి, ఆర్బీఐకి మధ్య ఆర్నెల్ల పాటు సంప్రదింపులు జరిగాయి. కనుక పిటిషనర్లు ఆరోపించినట్టుగా నోట్ల రద్దు నిర్ణయ ప్రక్రియలో న్యాయ, రాజ్యాంగపరమైన లోపాలేవీ చోటుచేసుకోలేదు” అని స్పష్టం చేసింది. నోట్ల రద్దును సవాలు చేస్తూ దాఖలైన 58 పిటిషన్లను కొట్టేసింది. ఐదుగురు న్యాయమూర్తులతో కూడిన రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఈ మేరకు జనవరి 2న మెజారిటీ తీర్పు వెలువరించింది. “దొంగ నోట్లకు, నల్లధనానికి, ఉగ్రవాదానికి నిధులకు అడ్డుకట్ట వేసే ఉదాత్త లక్ష్యాలతో తీసుకున్న ఆర్థిక విధానపరమైన నిర్ణయమిది. వెనక్కు మరల్చడం వీలు కాని ఇలాంటి నిర్ణయాలను కేవలం వాటిని తీసుకునేందుకు అనుసరించిన ప్రక్రియ ఆధారంగా అసమంజసమని తేల్చి కొట్టేయలేం” అని ధర్మాసనానికి సారథ్యం వహించిన జస్టిస్ ఎన్.ఎ.నజీర్ తో పాటు బి.ఆర్.గవాయ్, ఎ.ఎస్.గోపన్న, వి.రామసుబ్రమణియన్ పేర్కొన్నారు. అంతేగాక ఇలాంటి నిర్ణయాలు సమంజసమైనవేనా, ఆశించిన ఫలితాలిచ్చాయా అనే అంశాలపై న్యాయ వ్యవస్థ సమీక్ష జరపజాలదన్నారు. రద్దు చేసిన నోట్ల మార్పిడికి ఇచ్చిన 52 రోజుల గడువు సమంజసమైనదేనని అభిప్రాయపడ్డారు. ధర్మాసనం తరపున మెజారిటీ తీర్పును జస్టిస్ గవాయ్ చదివి

వినిపించారు. ధర్మాసనంలోని ఐదో సభ్యురాలు జస్టిస్ బి.వి.నాగరత్న దీనితో విభేదించారు. నోట్ల రద్దు నిర్ణయం చట్ట విరుద్ధమంటూ ఆమె విడిగా తీర్పు వెలువరించారు. నోట్ల రద్దును సవాలు చేస్తూ పలువురు సుప్రీంకోర్టులో పిటిషన్లు దాఖలు చేయడం తెలిసిందే.

పిటిషనర్ల వాదనేమిటి?

నోట్ల రద్దు కేసులో పిటిషనర్ల తరపున చిదంబరం తదితరులు వాదించారు. వాళ్లేమన్నారంటే...

- ◆ రద్దు నిర్ణయానికి అనుసరించిన ప్రక్రియ పూర్తిగా లోపభూయిష్టం. సంబంధిత పత్రాలన్నింటినీ కోర్టు ముందుంచాలి
- ◆ నోట్ల రద్దుకు కేంద్రం నేరుగా నిర్ణయం తీసుకోజాలదు. అందుకు ఆర్బీఐ కేంద్ర బోర్డు సిఫార్సు తప్పనిసరి.
- ◆ రద్దు ద్వారా ఆశించిన లక్ష్యాలేవీ నెరవేరలేదు.
- ◆ నిర్ణయాన్ని ఇప్పుడు వెనక్కు తీసుకోవడం అసాధ్యమే అయినా మున్ముందు ప్రభుత్వాలు ఇలాంటి దుస్సాహసాలకు పాల్పడకుండా స్పష్టమైన చట్ట నిబంధనలను ఏర్పరచాలి.
- ◆ గడువు లోగా పాత నోట్లు మార్చుకోలేకపోయిన వారికి మరో అవకాశం కల్పించాలి.

కేంద్రం ఏం చెప్పింది...

- ◆ కేంద్రం తరపున అటార్నీ జనరల్ వెంకట రమణితో పాటు ఆర్బీఐ తరపున న్యాయవాది నోట్ల రద్దును సమర్థిస్తూ వాదనలు వినిపించారు..
- ◆ దొంగ నోట్లు, నల్లధనం, ఉగ్రవాదానికి నిధులు, పన్నుల ఎగవేత వంటి జాఘాల ఏరివేత నోట్ల రద్దు నిర్ణయం లక్ష్యం.
- ◆ అన్ని కోణాల్లోనూ లోతుగా ఆలోచించి, అవసరమైన సంప్రదింపులన్నీ జరిపిన మీదట తీసుకున్న నిర్ణయమిది.
- ◆ ఈ విషయమై ఆర్.బీ.ఐ తో సుదీర్ఘ సంప్రదింపులు

జరిగాయి.

◆ ఆరేళ్ల కింద జరిగిపోయిన ఈ నిర్ణయానికి సంబంధించి ఇప్పుడు 'కాలాన్ని వెనక్కు తిప్పి' జరిగిపోయిన వాటిని సరి చేయడం, పరిహారం వంటివి ఇవ్వడం సాధ్యం కాదు. కనుక దీనిపై విచారణే కూడదు.

◆ మెజారిటీ తీర్పులో సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం ఏమి చెప్పింది?

◆ నోట్ల రద్దు నిర్ణయం సబబేనంటూ ధర్మాసనం తరపున జస్టిస్ నజీర్ మెజారిటీ తీర్పు చదివి వినిపించారు. 382 పేజీల ఈ తీర్పులో ఆయనేం చెప్పారంటే...

◆ ఆర్.బీ.ఐ. తో ఆర్నెల్లపాటు సంప్రదింపులు జరిపిన మీదటే నోట్ల రద్దు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. • ఇది హడావుడిగా తీసుకున్న నిర్ణయమన్న వాదన అర్థరహితం.

◆ కేవలం కొన్ని సిరీస్ల నోట్లనే తప్ప వాటిని మొత్తానికే రద్దు చేసే అధికారం కేంద్రానికి లేదనడం అసంబద్ధం.

◆ ఎందుకంటే నోట్ల రద్దు నిర్ణయాన్ని సొంతంగా తీసుకుని అమలు చేసే స్వతంత్ర అధికారాలు ఆర్బీఐకి లేవు.

◆ ఆర్బీఐ చట్టంలోని 26 (2) సెక్షన్ కింద కేంద్రానికి ఉన్న అధికారాలు పరిమితమైనవడం, కొన్ని సిరీస్ల నోట్లనే తప్ప వాటిని కేంద్రం సంపూర్ణంగా రద్దు చేయజాలదని చెప్పడం సరికాదు.

◆ గతంలో జరిగిన నోట్ల రద్దు నిర్ణయాలను పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా తీసుకున్నంత మాత్రాన ఈ విషయంలో మరో విధమైన నిర్ణయం తీసుకునేందుకు కేంద్రానికి అధికారం లేదని కూడా చెప్పలేం.

◆ కేవలం కేంద్రం చేపట్టిన చర్యల ఫలితం ఆధారంగా నోట్ల రద్దు నిర్ణయాన్ని కొట్టేయలేం.

◆ ఈ నిర్ణయం వెనక మూడు లక్ష్యాలను గుర్తించాం. వాటిని చేరుకోవడంలో తేడాలున్నంత మాత్రాన నిర్ణయాన్ని కొట్టేయాలనడం సరికాదు.

◆ ఇలాంటి నిర్ణయాల విషయంలో పూర్తిస్థాయి ముందస్తు గోప్యత చాలా అవసరం. అవి లీకేజీ ఎంతటి అనర్థం జరిగేదో ఊహించుకోవడం కూడా కష్టమే.

◆ రద్దయిన నోట్ల మార్పిడికి ఇచ్చిన 52 రోజుల గడువు సమంజసమైనదే.

◆ కొంతమందికి తాత్కాలికంగా కాస్త కష్టం కలిగినంత మాత్రాన మొత్తం నిర్ణయాన్నే తప్పుబట్టలేం.

◆ నోట్ల రద్దు ప్రభావం తదితరాలను మదింపు చేయడం కోర్టుల పని కాదు.

జస్టిస్ నాగరత్న ఏమన్నారంటే...

నోట్ల రద్దు నిర్ణయం చట్ట విరుద్ధమని జస్టిస్ నాగరత్న పేర్కొన్నారు. ధర్మాసనంలో అందరికంటే జూనియర్ న్యాయమూర్తి అయిన ఆమె మెజారిటీ తీర్పుతో విభేదిస్తూ ఈ మేరకు విడిగా 124 పేజీల తీర్పు వెలువరించారు. అందులో ఏం చెప్పారంటే...

◆ నోట్ల రద్దు నిర్ణయం దొంగ నోట్లు, నల్లధనం, ఉగ్రవాదానికి నిధులకు అడ్డుకట్టే వేసేందుకు బాగా ఆలోచించి, సదుద్దేశంతో తీసుకున్నదే. సమాజ మూలాలను పెకిలిస్తున్న జాఢ్యాలను నిర్మూలించాలన్న ఉద్దేశాన్ని అభినందించాల్సిందే.

◆ కానీ ఇది కేవలం 24 గంటల్లో తీసుకున్న హడావుడి నిర్ణయం. పైగా అందుకు అనుసరించిన తీరు కూడా పూర్తిగా చట్టవిరుద్ధం.

◆ ఇది కేంద్రం సిఫార్సు చేసిన నిర్ణయమని ఆర్బీఐ సమర్పించిన పత్రాలే చెబుతున్నాయి. అంటే ఇది ఆర్బీఐ స్వతంత్ర ఆలోచన కాదని స్పష్టమవుతోంది.

◆ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్న విస్తృతమైన అధికారాల దృష్ట్యా కేవలం గెజిట్ నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడానికి బదులు ప్రజలందరికీ ప్రాతినిధ్యం వహించే పార్లమెంటులో నోట్ల రద్దుపై విస్తృతంగా చర్చించి ఈ మేరకు చట్టం

చేయాల్సింది.

◆ అయితే ఇది ఆరేళ్ల క్రితం నాటి నిర్ణయం. కనుక దీనిపై స్టే గానీ, పిటిషనర్లకు ఉపశమనం గానీ ఇవ్వలేం.

1 శాతం మంది గుప్పిట్లో.. 40% దేశ సంపద!

ప్రపంచంలోని అత్యంత సంపన్నులైన 1 శాతం మంది చేతిలో ఉన్న సంపద అంతా కలిపితే ఎంతో తెలుసా? మిగతా వారందరి దగ్గరున్న దానికంటే ఏకంగా రెట్టింపు.

ఈ విషయంలో మన దేశమూ ఏమీ వెనకబడలేదు. దేశ మొత్తం సంపదలో 40 శాతానికి పైగా కేవలం 1 శాతం సంపన్నుల చేతుల్లోనే పోగుపడిందట. మరోవైపు, ఏకంగా నగం మంది జనాభా దగ్గరున్నదంతా కలిపినా మొత్తం సంపదలో 3 వంతు కూడా లేదు! ఆక్స్ ఫాం ఇంటర్నేషనల్ అనే హక్కుల సంఘం వార్షిక అసమానతల నివేదికలో పేర్కొన్న చేదు నిజాలివి. దావోస్లో జరుగుతున్న ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక వార్షిక సదస్సు తొలి రోజు జనవరి 16వ తేదీ ఈ నివేదికను ఆక్స్ ఫాం విడుదల చేసింది.

2020 మార్చిలో కరోనా వెలుగు చూసినప్పటి నుంచి 2022 నవంబర్ దాకా భారత్ లో బిలియనీర్ల సంపద ఏకంగా 121 శాతం పెరిగిందని అందులో పేర్కొంది. అంటే రోజుకు ఏకంగా రూ. 3,608 కోట్ల పెరుగుదల! భారత్ లో ఉన్న వ్యవస్థ సంపన్నులను మరింతగా కుబేరులను చేసేది కావడమే ఇందుకు కారణమని ఓక్స్ ఫాం ఇండియా సీఈఓ అమితాబ్ బెహర్ అభిప్రాయపడ్డారు. ఫలితంగా దేశంలో దళితులు, ఆదివాసీలు, మహిళలు, అసంఘటిత కార్మికుల వంటి అణగారిన వర్గాల వారి వెతలు నానాటికీ పెరుగుతూనే ఉన్నాయన్నారు. భారత్ లో పేదలు హెచ్చు పన్నులు, సంపన్నులు తక్కువ పన్నులు చెల్లిస్తుండటం మరో చేదు నిజమని నివేదిక తేల్చింది.

“2021-22లో వసూలైన మొత్తం రూ. 14.83 లక్షల కోట్ల జీఎస్టీలో ఏకంగా 62 శాతం ఆదాయ సూచీలో దిగువన ఉన్న 50 శాతం మంది సామాన్య పౌరుల నుంచే వచ్చింది! టాప్ 10లో ఉన్న వారినుంచి వచ్చింది కేవలం 3 శాతమే” అని పేర్కొంది.

కేంద్రానికి సూచనలు...

- ◆ అత్యంత సంపన్నులైన 1 శాతం మందిపై పన్నులను పెంచాలి. పెట్టుబడి లాభాల వంటివాటిపై పన్ను పెంచాలి.
- ◆ వారసత్వ, ఆస్తి, భూమి పన్నులను పెంచాలి. నికర సంపద పన్ను వంటివాటిని ప్రవేశపెట్టాలి.
- ◆ ఆరోగ్య రంగానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులను 2025 కల్లా జీడీపీలో 2.5 శాతానికి పెంచాలి.
- ◆ ప్రజారోగ్య వ్యవస్థలను మరింత బలోపేతం చేయాలి.
- ◆ విద్యా రంగానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులను ప్రపంచ సగటుకు తగ్గట్టుగా జీడీపీలో 6 శాతానికి పెంచాలి.
- ◆ సంఘటిత, అసంఘటిత రంగ కార్మికులందరికీ కనీస మౌలిక వేతనాలు అందేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. అదే సమయంలో ఈ కనీస వేతనాలు గౌరవంగా బతికేందుకు చాలినంతగా ఉండేలా చూడాలి.

నివేదిక విశేషాలు..

- ◆ భారత్ లో బిలియనీర్ల సంఖ్య 2020లో 102 ఉండగా 2022 నాటికి 166కు పెరిగింది.
- ◆ దేశంలో టాప్-100 సంపన్నుల మొత్తం సంపద ఏకంగా 660 బిలియన్ డాలర్లకు, అంటే రూ. 54.12 లక్షల కోట్లకు చేరింది. ఇది మన దేశ వార్షిక బడ్జెట్ కు ఒకటిన్నర రెట్లు!
- ◆ భారత్ లోని టాప్ 10 ధనవంతుల సంపదలో 5 శాతం చొప్పున, లేదా టాప్ 100 ధనవంతుల సంపదలో 2.5 శాతం చొప్పున పన్నుగా వసూలు చేస్తే ఏకంగా రూ. 1.37 లక్షల కోట్లు సమకూరుతుంది. ఇది కేంద్ర కుటుంబ ఆరోగ్య,

కుటుంబ సంక్షేమ శాఖకు కేటాయించిన మొత్తం నిధుల కంటే ఒకటిన్నర రెట్ల కంటే కూడా ఎక్కువ! ఈ మొత్తం దేశంలో ఇప్పటిదాకా స్కూలు ముఖం చూడని చిన్నారులందరి స్కూలు ఖర్చులకూ సరిపోతుంది.

◆ 2017-21 మధ్య భారత కుబేరుడు గౌతం అదానీ ఆర్జించిన లాభాలపై పన్ను విధిస్తే ఏకంగా రూ. 1.79 లక్షల కోట్లు సమకూరుతుంది. దీనితో 50 లక్షల మంది టీచర్లను నియమించి వారికి ఏడాదంతా వేతనాలివ్వచ్చు.

◆ వేతనం విషయంలో దిన కూలీల మధ్య లింగ వివక్ష ఇంకా ఎక్కువగానే ఉంది. పురుషుల కంటే మహిళలకు 37 శాతం తక్కువ వేతనం అందుతోంది.

◆ ఇక ఉన్నత వర్గాల కూలీలతో పోలిస్తే ఎస్సీలకు, పట్టణ కూలీలతో పోలిస్తే గ్రామీణ ప్రాంతాల వారికి సగం మాత్రమే గిడుతోంది.

5 శాతం మందిపై పన్నుతో.. 200 కోట్ల మందికి పేదరికం నుంచి ముక్తి

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఒక్క శాతం సంపన్నుల వద్దనున్న మొత్తం, మిగిలిన ప్రపంచ జనాభా సంపద కంటే రెండున్నర రెట్లు అధికంగా ఉన్నట్టు ఆక్స్ ఫాం నివేదిక తెలిపింది. వారి సంపద రోజుకు ఏకంగా 2.7 బిలియన్ డాలర్ల చొప్పున పెరుగుతున్నట్టు పేర్కొంది.

◆ ప్రపంచంలోని మళ్లీ మిలియనీర్లు, బిలియనీర్లపై 5 శాతం పన్ను విధిస్తే ఏటా 1.7 లక్షల కోట్ల డాలర్లు వసూలవుతుంది. ఈ మొత్తంతో 200 కోట్ల మందిని పేదరికం నుంచి బయట పడేయొచ్చు.

◆ 2020 నుంచి ప్రపంచమంతటా కలిసి పోగుపడ్డ 42 లక్షల కోట్ల డాలర్ల సంపదలో మూడింత రెండొంతులు, అంటే 26 లక్షల కోట్ల డాలర్లు కేవలం ఒక్క శాతం సంపన్నుల దగ్గరే పోగుపడింది!

◆ అంతేకాదు, గత దశాబ్ద కాలంలో కొత్తగా పోగుపడ్డ మొత్తం ప్రపంచ సంపదలో సగం వారి జేబుల్లోకే వెళ్లింది!!

◆ మరోవైపు పేదలు, సామాన్యులేమో ఆహారం వంటి నిత్యావసరాలకు సైతం అంగలార్చాల్సిన దుస్థితి నెలకొని ఉంది.

◆ వాల్మార్ట్ యజమానులైన వాల్టన్ కుటుంబం గతేడాది 850 కోట్ల డాలర్లు ఆర్జించింది.

◆ భారత కుబేరుడు గౌతం అదానీ సంపద ఒక్క 2022లోనే ఏకంగా 4,200 కోట్ల డాలర్ల మేరకు పెరిగింది!

◆ కుబేరులపై వీలైనంతగా పన్నులు విధించడమే ఈ అసమానతలను రూపుమాపేందుకు ఏకైక మార్గం.

నోట్ల రద్దు తరువాత రెట్టిపైన నగదు!

పెద్ద నోట్ల రద్దు. ఆరేళ్ల క్రితం మోదీ సర్కారు తీసుకున్న సంచలన నిర్ణయం. అప్పటికి దేశవ్యాప్తంగా చలామణిలో ఉన్న కరెన్సీలో 86 శాతం వాటి రూ. 1,000, రూ. 500 నోట్లదే. కేంద్రం నిర్ణయంతో అవి ఒక్క దెబ్బతో రద్దయ్యాయి. కానీ ఆర్థిక లావాదేవీల్లో ఇప్పటికీ నగదుదే పెద్ద వాటా! పైగా నోట్ల రద్దు నాటితో పోలిస్తే జనం దగ్గరున్న నగదు ఏకంగా రెట్టింపైందని తాజా గణాంకాలు చెబుతుండటం ఆసక్తికరం. నోట్ల రద్దుకు కాస్త ముందు, అంటే 2016 నవంబర్ 4న చలామణిలో ఉన్న కరెన్సీ విలువ కేవలం 17.74 లక్షల కోట్ల రూపాయలు. రద్దు నిర్ణయం తర్వాత అది ఏకంగా రూ.9 లక్షల కోట్లకు పడిపోయింది. కానీ తాజాగా 2022 డిసెంబర్ 23 నాటికి ఏకంగా 32.42 లక్షల కోట్ల రూపాయల విలువైన కరెన్సీ చలామణిలో ఉందని రిజర్వు బ్యాంకు గణాంకాలే చెబుతున్నాయి.

రద్దయిన నోట్లు మార్చుకోవడానికి అప్పట్లో 52 రోజుల గడువు ఇవ్వడం తెలిసిందే. ఆ గడువు లోపల రూ.15.3 లక్షల కోట్ల విలువైన పెద్ద నోట్లు, అంటే

99.3 శాతం వెనక్కుచ్చాయని ఆర్బీఐ పేర్కొంది. అలాంటప్పుడు నోట్ల రద్దుతో సాధించింది ఏమిటన్న ప్రశ్నలు అప్పట్లోనే తలెత్తాయి. రద్దు అనంతరం కొత్తగా రూ.2,000 నోటు ప్రవేశపెట్టడం తెలిసిందే. రూ.500 నోట్లను సరికొత్త రూపంలో తిరిగి జారీ చేసినా రూ.1,000 నోట్లను మాత్రం పునరుద్ధరించలేదు. ఒకవైపు డిజిటల్ చెల్లింపుల్లో భారత్ కొన్నేళ్లుగా ప్రపంచంలోనే అగ్ర స్థానంతో దూసుకుపోతున్నా మరోవైపు నగదు చలామణి కూడా అంతకంతకూ పెరుగుతుండటం ఆసక్తికరమే. అయితే నగదు చలామణి క్రమంగా తగ్గుతోందని ఎస్బీఐ తాజా సర్వే ఒకటి తేల్చింది. “మొత్తం చెల్లింపుల్లో నగదు వాటా 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 88 శాతం కాగా 2021-22 నాటికి అది 20 శాతానికి తగ్గింది. 2026-27 కల్లా కేవలం 11 శాతానికి పరిమితమవుతుంది. అదే సమయంలో 2015-16లో కేవలం 11.26 శాతంగా నమోదైన డిజిటల్ చెల్లింపులు 2021-22 నాటికి ఏకంగా 80 శాతానికి ఎగబాకాయి. 2026-27 కల్లా 88 శాతానికి చేరతాయి” అని అది పేర్కొంది.

చలామణిలో ఉన్న నోట్ల మొత్తం విలువ..	
2017 మార్చి 31	రూ.13.1 లక్షల కోట్లు
2018 మార్చి 31	రూ.18.03 లక్షల కోట్లు
2019 మార్చి 31	రూ.21.1 లక్షల కోట్లు
2020 మార్చి 31	రూ.24.2 లక్షల కోట్లు
2021 మార్చి 3	రూ.28.26 లక్షల కోట్లు
2022 మార్చి 31	రూ.31.05 లక్షల కోట్లు
2022 డిసెంబర్ 23	రూ.32.42 లక్షల కోట్లు

చలామణిలో ఉన్న మొత్తం నోట్ల సంఖ్య (రూ.2, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500, 2,000 నోట్లన్నీ కలిపి)	
2017 మార్చి 31	రూ.9,026.6 కోట్లు
2012 మార్చి 31	రూ.13,053.3 కోట్లు

1 జనవరి 2023 నుండి కొత్త సమగ్ర ఆహార భద్రత పథకాన్ని కేంద్రం అమలు చేయనుంది

Food Security For All

Modi Govt.'s historic decision

- Free of cost foodgrains as per entitlement for National Food Security Act (NFSA) beneficiaries
- Scheme effective from 1st January to December 2023
- Centre's food subsidy expense in next one year under NFSA & other welfare schemes to increase to over ₹2 lakh crore

2023లో జాతీయ ఆహార భద్రతా చట్టం, NFSA కింద 81 కోట్ల మంది లబ్ధిదారులకు ఉచిత ఆహార ధాన్యాలను అందించడానికి కేంద్రం 1 జనవరి 2023 నుండి కొత్త సమగ్ర ఆహార భద్రతా పథకాన్ని అమలు చేస్తుంది. ఇది చట్టం యొక్క ప్రభావవంతమైన మరియు ఏకరీతి అమలును నిర్ధారిస్తుంది మరియు **ఉచిత ఆహారధాన్యాలు**

ఏకకాలంలో దేశవ్యాప్తంగా 'ఒకే దేశం - ఒక రేషన్ కార్డు' కింద పోర్టబిలిటీని ఏకరీతిగా అమలు చేయడానికి నిర్ధారిస్తుంది. ఈ పథకం కింద, NFSA లబ్ధిదారులందరికీ కేంద్రం ఉచితంగా ఆహారధాన్యాలను అందిస్తుంది.

భారతీయ రైల్వేల కోసం అమృత్ భారత్ స్టేషన్ పథకం

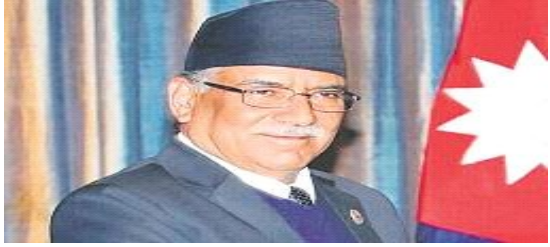
దేశవ్యాప్తంగా రైల్వే స్టేషన్ల ఆధునీకరణ కోసం రైల్వే మంత్రిత్వ శాఖ 'అమృత్ భారత్ స్టేషన్ స్కీమ్' పథకాన్ని ప్రారంభించింది. దీర్ఘకాలిక దృష్టితో నిరంతర ప్రాతిపదికన దేశవ్యాప్తంగా విస్తరించి ఉన్న 1,000 కంటే ఎక్కువ స్టేషన్లలో మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధిచేయటం ఈ పథకం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం. రైల్వే స్టేషన్లలోని అన్ని కేటగిరీలలో హై లెవల్ ప్లాట్ ఫారమ్లు (760 నుండి 840 మి.మీ) ఏర్పాటు చేయబడతాయి. ప్రయాణికులకు ఉచిత వై-ఫై యాక్సెస్ను అందిస్తారు. రైల్వే స్టేషన్లలో దివ్యాంగులకు సౌకర్యాలు కల్పిస్తారు.

భారతదేశ నిరుద్యోగిత రేటు డిసెంబర్ 2022లో 8.30%కి పెరిగింది

సెంటర్ ఫర్ మానిటరింగ్ ఇండియన్ ఎకానమీ (CMIE) విడుదల చేసిన డేటా ప్రకారం, డిసెంబర్ 2022లో భారతదేశ నిరుద్యోగిత రేటు నవంబర్ 2022లో 8% నుండి 16 నెలల గరిష్ట స్థాయికి 8.30%కి పెరిగింది. పట్టణ నిరుద్యోగిత రేటు డిసెంబర్లో 8.96% నుంచి 10.09%కి పెరిగింది. గ్రామీణ నిరుద్యోగిత రేటు 7.55% నుంచి 7.44%కి పడిపోయింది.

వ్యక్తులు - వృద్దేశాలు

నేపాల్ ప్రధానిగా ప్రచండ

నేపాల్లో నెల రోజుల రాజకీయ అస్థిరతకు తెర పడింది. మాజీ గెరిల్లా నాయకుడు, సీపీఎన్-మావోయిస్టు సెంటర్ చైర్మన్ పుష్పకమల్ దహల్ ప్రచండ (68) కొత్త ప్రధానిగా నియమితులయ్యారు. ఆయన డిసెంబర్ 26న ప్రమాణస్వీకారం చేశారు. అంతకుముందు నాటకీయ పరిణామాల మధ్య నేపాలీ కాంగ్రెస్ సారథ్యంలోని ఐదు పార్టీల కూటమి నుంచి వైదొలిగిన ప్రచండ సీపీఎన్-యూఎంఎల్ తదితర పక్షాలతో జట్టు కట్టారు. 275 మంది ఎంపీలున్న పార్లమెంటులో ఆయన సారథ్యంలోని సంకీర్ణానికి 168 మంది మద్దతు సమకూరింది. ప్రధాని బాధ్యతలు చేపట్టడం ప్రచండకు ఇది మూడోసారి. ఆయనకు చైనా అనుకూలునిగా, భారత వ్యతిరేకిగా పేరుంది.

పుట్బాల్ దిగ్గజం పీలే కన్నుమూశారు

బ్రెజిల్ పుట్బాల్ లెజెండ్, పీలేగా ప్రసిద్ధి చెందిన ఎడ్సన్ అరంటెస్ డో నాస్సిమెంటో

బ్రెజిల్‌లోని సావో పాలోలో 82 ఏళ్ల వయసులో కన్నుమూశారు. అతను మూడు సార్లు (1958, 1962 మరియు 1970) ప్రపంచ కప్ గెలిచిన ఏకైక ఆటగాడు. అతను 2000లో ఫిఫా ప్లేయర్ ఆఫ్ ది సెంచరీగా ఎంపికయ్యాడు. అతని 21 ఏళ్ల కెరీర్‌లో, అతను తన దేశం కోసం 92 మ్యాచ్‌లలో 77 గోల్స్ తో సహా 1,363 గేమ్‌లలో 1,283 కెరీర్ గోల్స్ చేశాడు.

◆ పీలే అంతర్జాతీయ ఒలింపిక్ కమిటీచే “అథ్లెట్ ఆఫ్ ది సెంచరీ”గా, ప్రపంచ సాకర్ బాడీ FIFA సహా-“పుట్‌బాల్ ప్లేయర్ ఆఫ్ ది సెంచరీ”గా “జాతీయ నిధి”గా ఎంపికయ్యాడు.

◆ 1999లో, అతను అంతర్జాతీయ ఒలింపిక్ కమిటీచే శతాబ్దపు అథ్లెట్‌గా ఎంపికయ్యాడు మరియు 20వ శతాబ్దానికి చెందిన 100 మంది అత్యంత ముఖ్యమైన వ్యక్తుల టైమ్ లిస్ట్ లో చేర్చబడ్డాడు.

◆ 2000లో, పీలే ఇంటర్నేషనల్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఫుట్‌బాల్ హిస్టరీ & స్టాటిస్టిక్స్ (IFFHS)చే వరల్డ్ ప్లేయర్ ఆఫ్ ది సెంచరీగా ఎంపికయ్యాడు.

భారత్‌లో మూడు ప్రదేశాలకు యునెస్కో గుర్తింపు

భారత్‌లోని మూడు చారిత్రక స్థలాలను ప్రపంచ వారసత్వ కట్టడాల తాత్కాలిక (టెన్టేటివ్) జాబితాలో చేర్చుతూ యునెస్కో నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ విషయాన్ని ఆర్కియాలజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా (ఏఎన్ఐఐ) ప్రకటించింది. గుజరాత్‌కు చెందిన అద్భుతమైన శిల్పకళ ఉట్టిపడే మొఢెరా

సూర్యదేవాలయం, చారిత్రక నగరం వద్‌నగర్, ఈశాన్య రాష్ట్రాల ఆంగ్ కోర్ వాట్‌గా పిలిచే త్రిపురలోని ఉనాకోటీ రాతి నిర్మాణాలకు ఈ గౌరవం దక్కింది. ఇందులో వద్‌నగర్ ప్రధాని మోదీ స్వస్థలం. ఈ సంవత్సరం ఇప్పటి వరకు మొత్తం ఆరు చారిత్రక ప్రదేశాలు భారత్ నుంచి వారసత్వ కట్టడాల తాత్కాలిక జాబితాలో చోటు దక్కించుకున్నాయి.

భారతదేశపు మొట్టమొదటి నీటి అడుగున మెట్రో సర్వీస్

భారతదేశపు మొట్టమొదటి నీటి అడుగున మెట్రో సర్వీస్, కోల్‌కతా మెట్రో రైల్ కార్పొరేషన్ (KMRC) ఈస్ట్-వెస్ట్ మెట్రో కారిడార్ ప్రాజెక్ట్ డిసెంబర్ 2023 నాటికి పూర్తవుతుందని అంచనా వేసింది. హౌరా మరియు కోల్‌కతా జంట నగరాలను కలుపుతూ హూగ్లీ నది గుండా నడిచే నీటి అడుగున మెట్రో రైల్ పనులు ముమ్మరంగా జరుగుతున్నాయి.

ప్రాజెక్ట్ గురించి:

హూగ్లీ నదిలో లోతుగా ఉన్న నీటి అడుగున కిలోమీటరు సొరంగం తయారీ వ్యయం దాదాపు 157 కోట్లు ఖర్చవుతుంది. ప్రయాణికులకు మరో ఆకర్షణ నది వెడల్పు కింద జంట సొరంగాలు. ప్రయాణికులు ఒక నిమిషం కంటే తక్కువ వ్యవధిలో అర కిలోమీటరు వరకు నీటి అడుగున వెళతారు, ఇది వారికి అద్భుతమైన అనుభూతిని ఇస్తుంది.

భారతదేశంలో మెట్రో రైలు వ్యవస్థ

భారతదేశంలో మొదటి మెట్రోబీ కోల్కతా మెట్రో 24 అక్టోబర్ 1984న డమ్ డమ్ నుండి టోలీగంజ్ మధ్య తన కార్యకలాపాలను ప్రారంభించింది. ఇది సోవియట్ యూనియన్ సహాయంతో ప్రారంభించబడింది. భారతదేశంలో అమలులో ఉన్న అతిపెద్ద మెట్రో రైలు: ఢిల్లీ మెట్రో (390.14 కి.మీ.) ఇది 24 డిసెంబర్ 2002న కార్యకలాపాలు ప్రారంభించింది. అతి చిన్న మెట్రో: అహ్మదాబాద్ మెట్రో (6 కిలోమీటర్లు).

డిప్యూటీ ఎన్ఎస్ఏగా పంకజ్ కుమార్ సింగ్

జాతీయ

భద్రత ఉప

నలహాదారునిగా

(డిప్యూటీ

ఎన్ఎస్ఏగా)

పంకజ్ కుమార్

సింగ్

నియమితులయ్యారు.

రాజస్థాన్ క్యాడర్

1988 ఐపీఎస్ బ్యాచ్ కు చెందిన ఆయన 'సరిహద్దు భద్రత దళం' (బీఎస్ఎఫ్) డైరెక్టర్ జనరల్ హోదాలో 2022 డిసెంబరు 31న పదవీ విరమణ చేశారు. రెండేళ్ల కాలానికి ఒప్పంద ప్రాతిపదికన ఆయన్ని డిప్యూటీ ఎన్ఎస్ఏగా నియమిస్తూ ఉత్తర్వులు వెలువడ్డాయి. దేశంలో షోలీసు సంస్కరణలకు మూలస్తంభంగా ఆయన పేరొందారు. పంకజ్ కుమార్ తండ్రి ప్రకాశ్ సింగ్ (1959 బ్యాచ్ ఐపీఎస్) కూడా బీఎస్ఎఫ్ డీజీగా బాధ్యతలు నిర్వర్తించడం విశేషం.

రాష్ట్రాల అంశాలు

హైదరాబాద్ లో హైపర్ స్కేల్ డేటా సెంటర్ ఏర్పాటుకు ఎయిర్ టెల్ రూ.2,000 కోట్ల పెట్టుబడి

దేశంలో టెలికం రంగంలోని అగ్రగామి సంస్థ భారతీ ఎయిర్ టెల్ హైదరాబాద్ లో రూ.2 వేల కోట్ల భారీ పెట్టుబడితో హైపర్ స్కేల్ డేటా సెంటర్ ఏర్పాటు చేయనుంది.

డేటా స్టోరేజ్, విశ్లేషణలో అత్యధునిక సాంకేతికత అయిన హైపర్ స్కేల్ డేటా సెంటర్ ను తన అనుబంధ సంస్థ అయిన 'నెక్స్ ట్రా' ద్వారా భారతీ ఎయిర్ టెల్ నెలకొల్పనుంది. ఇందుకు అవసరమైన మౌలిక సదుపాయాల కల్పన కోసం రూ.2 వేల కోట్లను పెట్టుబడిగా పెడుతామని ఎయిర్ టెల్ ప్రకటించింది.

◆ దావోస్ లో జరుగుతున్న ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక సదస్సులో ఏర్పాటు చేసిన తెలంగాణ పెవీలియన్ లో రాష్ట్ర పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి కె.తారకరామారావుతో భారతీ ఎయిర్ టెల్ చైర్మన్ సునీల్ భారతీ మిట్టల్, వైస్ చైర్మన్, ఎంఓ రాజన్ భారతీ మిట్టల్, యూరోఫిన్స్ సీఈవో డాక్టర్ గిల్లెన్ మార్షిన్ లు విడివిడిగా సమావేశమయ్యారు. సమావేశానంతరం 60 మెగావాట్ల సామర్థ్యంతో ఈ హైపర్ స్కేల్ డేటా సెంటర్ ను ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు భారతీ ఎయిర్ టెల్

ప్రకటించింది. డేటా భద్రతలో అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించే ఈ డేటాసెంటర్ రాబోయే 5 నుంచి 7 సంవత్సరాల కాలంలో పూర్తి స్థాయిలో కార్యకలాపాలు కొనసాగించనున్నట్లు తెలిపారు.

◆ భారతీ ఎయిర్టెల్ గ్రూప్ వ్యవస్థాపకుడు, చైర్మన్ సునీల్ భారతీ మిట్టల్ మాట్లాడుతూ హైదరాబాద్లో ఏర్పాటు చేయబోయే హైపర్ స్కేల్ డేటా సెంటర్ ఇండియాలోనే అతిపెద్ద గ్రీన్ ఫీల్డ్ డేటా సెంటర్ ప్రాజెక్ట్ లో ఒకటిగా పేర్కొన్నారు. 2022 మే నెలలో జరిగిన ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక వార్షిక సమావేశాల్లో ప్రారంభమైన డేటా సెంటర్ ఏర్పాటు చర్చలు నెలల వ్యవధిలోనే కార్యరూపం దాల్చడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం చేసిన కృషి కారణమన్నారు.

తెలంగాణలో అమెజాన్ భారీ పెట్టుబడులు.. ఏకంగా రూ.36వేల కోట్లు

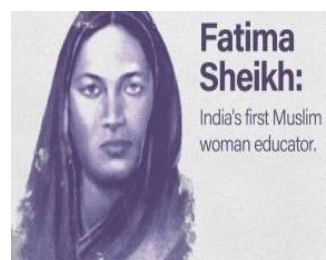
ప్రపంచ దిగ్గజ సంస్థల్లో ఒకటైన అమెజాన్ తమ అనుబంధ సంస్థ అమెజాన్ వెబ్ సర్వీసెస్ (ఏడబ్ల్యూఎస్) ద్వారా హైదరాబాద్లో మరోసారి భారీ పెట్టుబడులు పెట్టనుంది. నగరంలో మూడు డేటా సెంటర్ల ఏర్పాటు కోసం రూ. 20,096 కోట్ల పెట్టుబడి పెడతామని 2020లో ప్రకటించిన ఏడబ్ల్యూఎస్ తాజాగా తమ విస్తరణ ప్రణాళికలు, వ్యాపార వ్యూహాల్లో భాగంగా 2030 నాటికి దశలవారీగా తమ

పెట్టుబడులను రూ.36,300 కోట్లకు పెంచనున్నట్లు ప్రకటించింది. అంటే కొత్తగా మరో రూ.16,204 కోట్ల మేర పెట్టుబడులు పెట్టనుంది.

జనవరి 20వ తేదీ నగరంలోని హెచ్ఐసీసీలో జరిగిన 'ఏడబ్ల్యూఎస్ ఎంపవర్ ఇండియా ఈవెంట్'లో ఆ సంస్థ ఈ మేరకు ప్రకటన చేసింది. భారత్తోపాటు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న అమెజాన్ వినియోగదారులకు అత్యుత్తమ క్లౌడ్ కంప్యూటింగ్ సేవలను అందించేందుకు ఏడబ్ల్యూఎస్ ఇప్పటికే చందన్ వెల్లి, ఫ్యాబ్ సిటీ, ఫార్మా సిటీలో మూడు డేటా సెంటర్ల క్యాంపస్లను ఏర్పాటు చేసింది. వాటి మొదటి దశ ఏర్పాటు ప్రక్రియ పూర్తి కావడంతో వినియోగదారులకు పూర్తిస్థాయిలో క్లౌడ్ కంప్యూటింగ్ సేవలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

భారతదేశపు తొలి ముస్లిం మహిళా ఉపాధ్యాయురాలు ఫాతిమా షేక్ పై పాఠాన్ని ప్రవేశపెట్టిన ఏపీ ప్రభుత్వం

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎనిమిదో తరగతి పాఠ్యపుస్తకాల్లో ఫాతిమా షేక్

సహకారంపై పాఠాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. **ఫాతిమా షేక్ భారతదేశపు మొదటి మహిళా ముస్లిం ఉపాధ్యాయురాలు మరియు భారతదేశపు గొప్ప సంఘ సంస్కర్తలు మరియు విద్యావేత్తలలో ఒకరు.** ఆడపిల్లల విద్య కోసం కృషి చేసిన సుప్రసిద్ధ సంఘ సంస్కర్త దంపతులైన జ్యోతి రావ్ ఖూలే మరియు సావిత్రిబాయికి ఆమె ఆశ్రయం ఇచ్చిన విషయం తెలిసిందే.

ముఖ్యాంశాలు:

- ◆ జ్యోతిరావ్ ఘాలే మరియు సావిత్రిబాయి ఘాలే కుల వ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా చొరవ తీసుకున్నారు.
- ◆ బాంబే ప్రెసిడెన్సీలోని పూర్వపు పూనాలో ఘాలే దంపతులు మొదటి బాలికల పాఠశాలను మాజీ వారి ఇంటిలో ప్రారంభించడానికి అనుమతించిన ఘనత ఫాతిమా షేక్ కు ఉంది.
- ◆ ఘాలే దంపతులు నిర్వహిస్తున్న ఐదు పాఠశాలల్లో ఫాతిమా షేక్ బోధించారు.
- ◆ 1851లో ముంబైలో ఆమె స్వంతంగా రెండు పాఠశాలలను స్థాపించారు.
- ◆ ఫాతిమా షేక్ సింధియా ఫర్రార్ నిర్వహిస్తున్న సంస్థలో సావిత్రిబాయి ఘాలేతో పాటు ఉపాధ్యాయ శిక్షణ పొందారు.

ఫాతిమా షేక్ గురించి:

ఫాతిమా షేక్ ఒక భారతీయ విద్యావేత్త, ఆమె సంఘ సంస్కర్తలు జ్యోతిరావ్ ఘాలే మరియు సావిత్రిబాయి ఘాలేల సహోద్యోగి. ఆధునిక భారతదేశపు తొలి ముస్లిం మహిళా ఉపాధ్యాయుల్లో ఆమె ఒకరు. ఆమె పూల్స్ పాఠశాలలో దళిత పిల్లలకు బోధించడం ప్రారంభించింది.

ఫాతిమా షేక్ జనవరి 9, 1831న జన్మించారు. ఆమె ఉస్మాన్ షేక్ సోదరి, ఆమె ఇంట్లో జ్యోతిరావు ఘాలే మరియు సావిత్రిబాయి ఘాలే నివాసం ఉంటున్నారు. 9 జనవరి 2022న, Google ఆమె 191వ జయంతి సందర్భంగా ఫాతిమా షేక్ ను 'డూడుల్' తో సత్కరించింది.

**విమర్శలను చూసి భయపడకూడదు.
గాలిపటం ఎప్పుడూ ఎదురు గాలిలోనే
ఫైకి లేస్తుంది.**

ఒడిశా యొక్క 'ధను యాత్ర' అతిపెద్ద బహిరంగ థియేటర్ ప్రదర్శన ప్రారంభమైంది

'ధను యాత్ర' ఉత్సవం, అతిపెద్ద ఓపెన్-ఎయిర్ థియేటర్ ఫెస్టివల్ రెండేళ్ల విరామం తర్వాత ఒడిశాలోని బార్పూర్ లో ప్రారంభమైంది. శక్తివంతమైన ధను యాత్ర ఒడిశా సంస్కృతితో ముడిపడి ఉంది. ఈ ఫెస్టివల్ డిసెంబర్ 27 నుండి జనవరి 6, 2023 వరకు నిర్వహించబడుతోంది. దేశవ్యాప్తంగా 130 సాంస్కృతిక బృందాలకు చెందిన 3,000 మంది కళాకారులు ఈ ఉత్సవంలో పాల్గొంటున్నారు. అయితే, ధను యాత్రలో కంస ప్రధాన ఆకర్షణ.

ధను యాత్ర పండుగ చరిత్ర

1947-48 సంవత్సరపు పంట కాలం తర్వాత, భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత, బ్రిటీష్ దుష్పరిపాలన ముగింపు కోసం సమాజంలో సంతోషకరమైన వాతావరణానికి ప్రతిబింబంగా ధను యాత్ర ప్రారంభమైంది. అప్పటి నుండి ప్రతి సంవత్సరం ఈ ప్రాంతంలోని ప్రధాన పంట అయిన వరి కోత చివరిలో నిర్వహిస్తారు. ధను యాత్ర చివరిసారిగా డిసెంబర్ 31, 2019 నుండి జనవరి 10, 2020 వరకు జరిగింది. మరుసటి సంవత్సరం, కోవిడ్ -19 ముప్పు కారణంగా దీనిని జరుపుకోలేకపోయారు.

జనాభాను పెంచేందుకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగినులకు వరాలు

సిక్కిం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మహిళా ఉద్యోగులకు

సీఎం ప్రేమ్ సింగ్ తమంగ్ పలు ప్రోత్సాహకాలను ప్రకటించారు. వారి చిన్నారులకు ఇంటి వద్దే సహాయకులను ఉచితంగా ఏర్పాటు చేస్తామని తెలిపారు. చిన్నారుల బాధ్యత తీసుకునే ఆయాలకు నెలకు రూ.10 వేలను ప్రభుత్వమే ఇస్తుందన్నారు. 40 ఏళ్లు, ఆపైన వయస్కుండే మహిళలకు చిన్నారులను ఏడాది వరకు చూసుకునే బాధ్యతలను అప్పగిస్తామన్నారు. మహిళా ఉద్యోగుల ప్రసూతి సెలవులను 365 రోజులకు, తండ్రులకైతే నెల రోజులు సెలవులు ఇస్తామని చెప్పారు. రెండో బిడ్డను పోషించేందుకు ఒక ఇంక్రిమెంట్, మూడో బిడ్డకైతే రెండు ఇంక్రిమెంట్లు ఇస్తామన్నారు. తరిగిపోతున్న జననాల రేటు చాలా ఆందోళన కలిగించే అంశమన్నారు. క్షీణిస్తున్న స్థానిక జాతుల జనాభాను పెంచేందుకు ప్రభుత్వం సాధ్యమైన అన్ని చర్యలు తీసుకుంటుందన్నారు. తల్లులవ్వాలనుకునే ఉద్యోగినులు పుట్టబోయే తమ సంతానం బాగోగుల గురించి ఆందోళన చెందరాదనే ఈ నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నామన్నారు. జననాల రేటు పెంచేందుకు సాధారణ ప్రజానీకానికి కూడా ప్రోత్సాహకాలు ప్రకటించనున్నట్లు ఆయన వెల్లడించారు. సంతానం కలగడంలో ఇబ్బందులు ఎదురయ్యే వారి కోసం ఐవీఎఫ్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేశామన్నారు. ఈ కేంద్రాల్లో చికిత్స తీసుకునే వారికి రూ. 3 లక్షలు గ్రాంటుగా అందజేస్తామన్నారు. సిక్కింలోని 7 లక్షల లోపు జనాభాలో 80 శాతం మంది స్థానిక తెగల ప్రజలే. సంతానోత్పత్తి రేటు 1.1% గా ఉంది.

మహిళా స్నేహపూర్వక నగరాల్లో హైదరాబాద్ కు నాలుగో స్థానం

మహిళలు నివసించేందుకు అత్యంత అనుకూల నగరాల్లో హైదరాబాద్ కు నాలుగో స్థానం దక్కింది. సిటీ ఇంక్లూజన్ స్కొర్ లో భాగ్యనగరం

62.47 పాయింట్లు సాధించింది. 78.41 పాయింట్లతో చెన్నై మొదటి స్థానంలో నిలవగా పుణె, బెంగళూరు నగరాలు రెండు, మూడు స్థానాలతో మన కంటే మెరుగ్గా ఉన్నాయి. ముంబై అయిదో స్థానంలో నిల్చింది. మహిళలకు దక్షిణాది నగరాలు అత్యంత అనుకూలమైనవిగా నిలిచాయి. దేశ రాజధాని దిల్లీ 14వ స్థానంలో ఉంది. 'భారత్ లో మహిళల కోసం అగ్ర నగరాలు' పేరిట అవతార్ గ్రూప్ విడుదల చేసిన నివేదికలో ఈ వివరాలను వెల్లడించింది. మహిళలకు ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలు, సామాజిక భద్రత తదితర అంశాలపై ఈ సంస్థ పనిచేస్తుంది. ప్రభుత్వ, ప్రయివేటు నివేదికలు సహా 200కి పైగా మూలాల నుంచి సేకరించిన సమాచాన్ని విశ్లేషించి, నగరాలకు ర్యాంకింగులు ఇచ్చింది. సోషల్ ఇన్ క్లూజన్ స్కొర్లు (మహిళల భద్రత, వారి కోసం చేపట్టే కార్యక్రమాలు, కుటుంబంలో పరిస్థితులు), ఇండస్ట్రియల్ ఇన్ క్లూజన్ స్కొర్ (సంస్థలు, పరిశ్రమల్లో ఉద్యోగాలు, ఉపాధి పొందుతున్న మహిళలు, కెరీర్ అవకాశాలు) ఈ రెండింటి సమ్మేళనమే సిటీ ఇన్ క్లూజన్ స్కొర్ అని సంస్థ నిర్వచనం.

- ◆ సోషల్ ఇన్ క్లూజన్ స్కొర్ లో హైదరాబాద్ నాలుగో స్థానం, విశాఖపట్నం ఏడో స్థానం సాధించాయి.
- ◆ దక్షిణాదిలో చెన్నై, బెంగళూరు, హైదరాబాద్ వరసగా మొదటి మూడు స్థానాలు దక్కించుకున్నాయి.
- ◆ పది లక్షల లోపు జనాభా కలిగిన మహిళా అనుకూల 25 నగరాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కాకినాడ (12), తెలంగాణలోని వరంగల్ (16) ఉన్నాయి.
- ◆ తమిళనాడు రాష్ట్రం మహిళలకు అత్యంత అనుకూలంగా ఉంది. పది లక్షల లోపు, ఆ పైన జనాభా పరంగా చూసినా అక్కడ మొత్తం 8 నగరాలకు చోటు దక్కింది.

క్రీడలు

ప్రపంచ చెస్ బ్లిట్ ఛాంపియన్షిప్ లో కోనేరు హంపీకి రజతం పతకం

మాజీ ప్రపంచ ర్యాపిడ్ ఛాంపియన్ కోనేరు హంపీ కజకిస్తాన్ లోని అల్మాటీలో ముగిసిన ప్రపంచ బ్లిట్ చెస్ ఛాంపియన్షిప్ లో చైనాకు చెందిన జోంగ్ టాన్ ను ఓడించి రజతం గెలుచుకున్నారు. భారత దేశంలో, విశ్వనాథన్ ఆనంద్ తర్వాత వరల్డ్ బ్లిట్ లో పతకం సాధించిన రెండో వ్యక్తి హంపీ.

కౌస్తవ్ ఛటర్జీ భారతదేశానికి 78వ గ్రాండ్ మాస్టర్ అయ్యారు

కోల్ కతాకు చెందిన పందొమ్మిదేళ్ల చెస్ ఆటగాడు, కౌస్తవ్ ఛటర్జీ భారతదేశ 78వ గ్రాండ్ మాస్టర్ అయ్యాడు. అతను పశ్చిమ బెంగాల్ నుండి పదో గ్రాండ్ మాస్టర్ కూడా. అక్టోబర్ 2021లో బంగ్లాదేశ్ లో జరిగిన గ్రాండ్ మాస్టర్స్ చెస్ టోర్నమెంట్ లో కౌస్తావ్ తన మొదటి GM ప్రమాణాన్ని పొందాడు. అతను నవంబర్ 2022 మొదటి వారంలో ఆసియా ఛాంపియన్షిప్ లో తన రెండవ GM ప్రమాణాన్ని పొందాడు. అతను ఆగస్టులో FIDE రేటింగ్ 2500ని అధిగమించాడు. జాతీయ సీనియర్ చెస్ ఛాంపియన్షిప్ లో కౌస్తవ్ 10 రౌండ్ల తర్వాత 8/10 స్కోర్ తో GM అభిజీత్ గుప్తాతో సంయుక్తంగా ఆధిక్యంలో ఉన్నాడు.

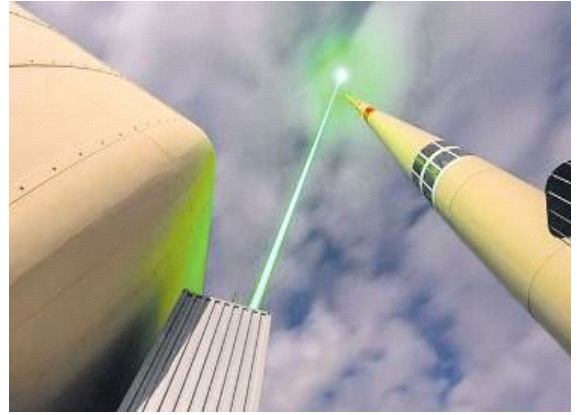
గ్రాండ్ మాస్టర్ (GM) గురించి: గ్రాండ్ మాస్టర్ అనేది ప్రపంచ ఛాంపియన్ కాకుండా చెస్ క్రీడాకారులకు అంతర్జాతీయ చెస్ ఫెడరేషన్ FIDE ప్రధానం చేసిన అత్యున్నత టైటిల్. భారతదేశపు 1వ చెస్ గ్రాండ్ మాస్టర్ గా విశ్వనాథన్ ఆనంద్ 14 సంవత్సరాల వయస్సులో 1988లో విజేతగా నిలిచాడు.

గ్రాండ్ మాస్టర్ టైటిల్ ని ఎలా సంపాదిస్తారు?:

మొదటి GM టైటిల్స్ 1950లో 27 మంది ఆటగాళ్లకు అందించబడ్డాయి మరియు GM కావడానికి అర్హతలు సంవత్సరాలుగా మారాయి. FIDE ప్రస్తుతం 2500 FIDE క్లాసికల్ (లేదా 'స్టాండర్డ్') రేటింగ్ మరియు మూడు GM నిబంధనలను సాధించిన ఆటగాడికి GM బిరుదును ప్రధానం చేస్తుంది.

శాస్త్ర సాంకేతిక అంశాలు

మెరుపులనే దారి మళ్లించారు!

మెరుపు వేగం గంటకు ఏకంగా 4.3 లక్షల కిలోమీటర్ల దాకా ఉంటుంది. మెరుపుల ఫలితంగా విను వీధిలో మన కంటికి కనిపించే కాంతులైతే నిజంగా కాంతి వేగంతోనే (సెకను 3 లక్షల కిలోమీటర్లు) దూసుకెళ్తాయి.

అలాంటి మెరుపులను దారి మళ్లించగలిగితే? ఫ్రెంచి పరిశోధకులు తాజాగా అలాంటి ఘనతే సాధించారు. అతి శక్తిమంతమైన లేజర్ కిరణాల ద్వారా వాటి దారిని విజయవంతంగా మార్చగలిగారు. పిడుగుపాటు బారినుంచి రక్షించే వ్యవస్థల్లో ఇది విప్లవాత్మక మార్పులు తేగలదని భావిస్తున్నారు. మెరుపును అనుసరిస్తూ వచ్చి పడే పిడుగుల వల్ల భవనాలు, సమాచార వ్యవస్థ, విద్యుత్ ఉపకరణాలు, సరఫరా లైన్లు దెబ్బ తిని ఏటా వందలాది కోట్ల డాలర్ల మేరకు నష్టం వాటిల్లడమే గాక వేలాది మంది ప్రాణాలు కోల్పోతుండటం తెలిసిందే.

ఈ టెక్నాలజీని మరింతగా అభివృద్ధి చేయగలిగితే దీని సాయంతో విమానాశ్రయాలు, భారీ విద్యుత్కేంద్రాలు, ఉపగ్రహాల లాంచింగ్ ప్యాడ్ల వంటి భారీ నిర్మాణాలకు పిడుగుపాటు నుంచి పూర్తిస్థాయి రక్షణ కల్పించవచ్చని చెబుతున్నారు.

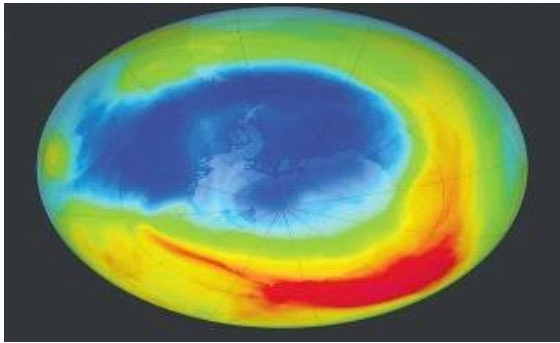
ఫ్రాన్స్ లోని ఎకోల్ పాలిటెక్నిక్స్ లేబొరేటర్ ఆఫ్ అప్లైడ్ ఆప్టిక్స్ కు చెందిన పరిశోధకులు అత్యంత శక్తిమంతమైన లేజర్ పరికరాల సాయంతో ఈ ప్రయోగానికి పూనుకున్నారు. ఇందుకోసం ఏకంగా మూడు టన్నుల బరువు, కారు పరిమాణమున్న లేజర్ పరికరాన్ని ఈశాన్య స్విట్జర్లాండ్లోని శాంటిస్ పర్వత శిఖరంపై 2,500 మీటర్ల ఎత్తున ఏర్పాటు చేశారు. దానిద్వారా సెకనుకు ఏకంగా 1,000కి పైగా అతి శక్తిమంతమైన కిరణాలను ఆకాశంలో మెరుపులకేసి పంపించారు. తొలి ప్రయత్నంలోనే వాటి దారిని 160 అడుగుల దాకా మళ్లించగలిగారు.

ఇదే తొలిసారి.....

రెండు హైస్పీడ్ కెమెరాల్లో రికార్డుయిన దృశ్యాలు ద్వారా దీన్ని గుర్తించారు. “అతి శక్తిమంతమైన లేజర్

కిరణాలను ఆకాశంలోకి పంపినప్పుడు శక్తిమంతమైన కాంతితో కూడిన ఫిలమెంట్లు ఏర్పడతాయి. అవి గాలిలోని నైట్రోజన్, ఆక్సిజన్ అణువులను అయానీకరిస్తాయి. ఈ చర్య ఫలితంగా స్వేచ్ఛగా కదలాగే ఎలక్ట్రాన్లు విడుదలవుతాయి. ప్లాస్మాగా పిలిచే ఈ అయానీకరణ చెందిన గాలి ఎలక్ట్రాన్ల వాహకంగా పని చేస్తుంది” అంటూ ఈ టెక్నాలజీ పని చేసే తీరును డిపార్ట్ మెంట్ ఆఫ్ అప్లైడ్ సైన్సెస్కు చెందిన ప్రొఫెసర్ జీన్ పియరీ వూల్ఫ్ వివరించారు. నిజానికి ఈ కాన్సెప్టును తొలుత 1970ల్లోనే ప్రతిపాదించినా ఇప్పటిదాకా ల్యాబుల్లోనే ప్రయోగించి చూశారు. బయటి వాతావరణంలో ప్రయోగం జరపడం ఇదే తొలిసారి. ఈ పరిశోధన ఫలితాలు జర్నల్ నేచర్ ఫోటానిక్స్ లో పబ్లిషయ్యాయి. వీటి సాయంతో పిడుగుపాటు నుంచి కాపాడే వ్యవస్థల్లో విప్లవాత్మక మార్పులు తేగల వై పవర్ లేజర్ టెక్నాలజీని అభివృద్ధి చేసే పనిలో సైంటిస్టులు బిజీగా ఉన్నారు!

ఓజోన్ పొర స్వయం చికిత్స

వాతావరణ మార్పులు, అధిక ఉష్ణోగ్రతలు, తద్వారా ప్రకృతి విపత్తులతో అల్లాడిపోతున్న ప్రపంచానికి ఇదొక శుభవార్త. భూగోళంపై ఉష్ణోగ్రతలను నియంత్రించడంలో అత్యంత కీలకమైన ఓజోన్ పొర స్వయం చికిత్స చేసుకుంటోంది.

ఓజోన్ పొరకు ఏర్పడిన రంధ్రం క్రమంగా పూడుకుపోతోంది. క్లోరోఫ్లోరో కార్బన్లు ఉద్ధారాలు క్రమంగా తగ్గుముఖం పడుతుండడమే ఇందుకు కారణం. ఐక్యరాజ్యసమితికి చెందిన సైంటిఫిక్ అసెస్మెంట్ ప్యానెల్ ఈ విషయాన్ని ఒక నివేదికలో వెల్లడించింది. ప్రతి నాలుగేళ్లకోసారి ఈ నివేదిక విడుదల చేస్తారు. ఓజోన్ పొర పూడుకుపోవడం 2022లో మొదలైందని నివేదికలో తెలిపింది. ఓజోన్ రంధ్రం 2022 సెప్టెంబర్ 7 నుంచి అక్టోబర్ 13 మధ్య సగటున 23.2 మిలియన్ చదరపు కిలోమీటర్ల వైశాల్యానికి కుంచించుకుపోయింది.

క్లోరో ఫ్లోరో కార్బన్లు ఉద్ధారాలు ఇదే క్రమంలో తగ్గిపోతే 2066 నాటికి పూర్తిగా పూడుకుంటుందని పేర్కొన్నారు. మాంట్రియల్ ప్రోటోకాల్ సత్ఫలితాలు ఇస్తున్నట్లు భావిస్తున్నామని తెలిపారు. ఓజోన్ పొరకు రంధ్రం ఏర్పడినట్లు తొలిసారిగా 1980లో గుర్తించారు. మరో నాలుగు దశాబ్దాల్లో 1980 నాటి స్థాయికి ఓజోన్ పొర చేరుకుంటుందని అంచనా వేస్తున్నట్లు నిపుణులు స్పష్టం చేశారు. ఉష్ణోగ్రత 2100 నాటికి 0.3 నుంచి 0.5 డిగ్రీల సెల్సియస్ తగ్గేలా హైడ్రో ఫ్లోరో కార్బన్లు ఉత్పత్తి, వినియోగాన్ని తగ్గించుకోవాలని మాంట్రికల్ ప్రోటోకాల్ నిర్దేశిస్తోంది.

అవార్డ్స్

ఆస్కార్ బరిలో 'నాటు నాటు' పాట ... ఒరిజినల్ సాంగ్ కేటగిరిలో నామినేషన్...

దిగ్గజ దర్శకుడు రాజమౌళి దర్శకత్వంలో వచ్చిన ఆర్ఆర్ఆర్ ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రాచుర్యం పొందిన విషయం తెలిసిందే. బాహుబలి సినిమాతో పాస్ ఇండియా డైరెక్టర్ అయిపోయిన రాజమౌళి, ఆర్ఆర్ఆర్ సినిమాతో అంతర్జాతీయ దర్శకుడిగా మారిపోయాడు. ఇప్పటికే ఆర్ఆర్ఆర్ సినిమా లోని 'నాటు నాటు' పాటకు గోల్డెన్ గ్లోబ్ అవార్డ్ రాగా... తాజాగా 'నాటు నాటు' పాట ఒరిజినల్ సాంగ్ కేటగిరిలో ఆస్కార్ అవార్డ్ కు నామినేట్ అయ్యింది.

ఒరిజినల్ సాంగ్ కేటగిరిలో నామినేషన్ పొందినవి

- 1) నాటు నాటు (ఆర్ఆర్ఆర్)
- 2) అప్లాజ్ (టెల్ ఇట్ లైక్ ఎ ఉమెన్)
- 3) హోల్డ్ మై హ్యాండ్ (టాప్ గన్: మార్వెరిక్)
- 4) లిప్ట్ మీ అప్ (బ్లాక్ పాంథర్)
- 5) ది ఈజ్ ఏ లైఫ్ (ఎప్రీథింగ్ ఎప్రీవేర్ ఆల్ ఎట్ వన్స్)

ఇక 'నాటు నాటు' పాట సంగీత దర్శకుడిగా కీరవాణి, లిరిక్స్ అందించిన చంద్రబోస్ పేర్లను ప్రచురించింది అకాడమీ టీమ్. నాటు నాటు పాటను రాహుల్ సిప్లిగంజ్, కాళ భైరవ పాడారు.

ఆర్ఆర్ఆర్ ఇప్పుడు 95 వ అకాడమీ అవార్డులలో నామినేషన్ సాధించిన మొదటి దక్షిణ భారతీయ చిత్రంగా రికార్డ్ క్రియేట్ చేసింది. ఇప్పటి వరకు ఆస్కార్ నామినేషన్లు సాధించిన ఇతర

భారతీయ చిత్రాలు మదర్ ఇండియా (1957), సలామ్ బొంబాయి (1988), లగాన్ (2001) చిత్రాలున్నాయి. ఇక నాటు నాటు పాట మిగితా నాలుగు పాటలతో పోటీ పడి ఆస్కార్‌ను సాధిస్తుందా లేదా అనేది మార్చి 12న తెలుస్తుంది. అయితే ఆస్కార్ 95 పురస్కారాల కోసం రూపొందించిన ప్రోమోలో 'ఆర్ఆర్ఆర్'కు చోటు దక్కడం విశేషం. నాటు నాటు (Naatu Naatu) పాట దేశానికి ఆస్కార్ తీసుకురావాలని దేశవ్యాప్తంగా సినీ ప్రియులంతా ముక్తకంఠంతో కోరుకుంటున్నారు. ఆస్కార్ అనేది సినీ ప్రపంచపు అతి గొప్ప స్వప్నం.

95వ అకాడెమీ అవార్డుల నామినేషన్లలో అత్యధికంగా 11 నామినేషన్లతో 'ఎవ్రీథింగ్ ఎవ్రీవేర్ ఆల్ ఎట్ వన్స్' చిత్రం మెరిసిపోతుంది. ఆ తర్వాత 'ఆల్ క్వయిట్ ఆన్ ది వెస్ట్రన్ ఫ్రంట్', 'ది బన్నీస్ ఆఫ్ ఇనిషియల్స్' చిత్రాలు తొమ్మిదేసి నామినేషన్లు దక్కించుకున్నాయి. ఎల్విస్ చిత్రానికి ఎనిమిది నామినేషన్లు దక్కాయి. మార్చి 12న ఆస్కార్ పురస్కారాల వేడుక జరగనుంది.

తొలి భారతీయ డాక్యుమెంటరీ:

పర్యావరణ పరిరక్షణ ఆవశ్యకత నేపథ్యంతో రూపొందిన భారతీయ డాక్యుమెంటరీ చిత్రం 'ఆల్ దట్ బ్రెత్స్' (All That Breathes) ఉత్తమ డాక్యుమెంటరీ ఫీచర్ విభాగంలో నామినేషన్ దక్కించుకుంది. దీన్ని శౌనక్ సేన్ తెరకెక్కించారు. దిల్లీకి చెందిన ప్రకృతి ప్రేమికులైన మహ్మద్ సాద్, నదీం షెహజాద్ జీవితాల ఆధారంగా ఈ డాక్యుమెంటరీ రూపొందింది. గాయపడ్డ పక్షులకు సపర్యలు చేయడం, వాటిని రక్షించడం కోసం ఈ

సోదరులిద్దరూ తమ జీవితాన్నే కేటాయించారు. ఈ డాక్యుమెంటరీ గతంలో ప్రఖ్యాత బాప్టా అవార్డుకు సైతం నామినేట్ అయ్యింది. 'ఆల్ దట్ బ్రెత్స్' అకాడెమీ అవార్డుకి నామినేట్ అయిన తొలి భారతీయ డాక్యుమెంటరీ.

◆ భారతీయ డాక్యుమెంటరీ లభుచిత్రం 'ది ఎలిఫెంట్ విస్పరర్స్' ఉత్తమ డాక్యుమెంటరీ షార్ట్ విభాగానికి నామినేట్ అయింది. 41 నిమిషాల నిడివి ఉన్న ఈ షార్ట్ ఫిల్మ్ కి కార్తీకి గోంజాల్స్ దర్శకత్వం వహించారు. గునీత్ మోంగా, అచిన్ జైన్ నిర్మించారు. ప్రధాన అవార్డు కోసం ఇది మరో పద్నాలుగు డాక్యుమెంటరీ లతో పోటీ పడనుంది.

ముఖ్యమైన కరెంట్ అఫైర్స్ (MCQ)

1. కింది వారిలో ఎవరి కోసం 'రిమోట్ ఓటింగ్' ను ప్రవేశపెట్టాలని ఎన్నికల సంఘం ప్రతిపాదించింది?
 - (a) ప్రవాస భారతీయులు
 - (b) భారతదేశంలోని విదేశీ పౌరులు
 - (c) భారతదేశంలో అంతర్జాతీయ వలసదారులు
 - (d) విదేశీ దేశాలలో భారతీయ దౌత్యవేత్తలు
 - (e) దేశీయ వలసదారులు

సమాధానం - వివరణ : Answer (e) - ప్రస్తుతం వాడుకలో ఉన్న %జుఎవీ%ల యొక్క అన్ని భద్రతా లక్షణాలను కలిగి ఉండే బహుళ-నియోజకవర్గ ఎలక్ట్రానిక్ ఓటింగ్ మెషీన్ (EVM)ని ఉపయోగించి దేశీయ వలసదారుల కోసం 'రిమోట్ ఓటింగ్'ను ప్రవేశపెట్టాలని ఎన్నికల సంఘం ప్రతిపాదించింది.

2. 'ధను యాత్ర' ఉత్సవం, అతిపెద్ద ఓపెన్-ఎయిర్ థియేటర్ ఫెస్టివల్ ఇటీవల ఏ రాష్ట్రంలో ప్రారంభమైంది?

- (a) గుజరాత్
- (b) మహారాష్ట్ర
- (c) ఒడిషా
- (d) ఆంధ్రప్రదేశ్
- (e) కేరళ

సమాధానం - వివరణ : Answer (c) -

ఒడిషాలోని బార్పూర్లో రెండేళ్ల విరామం తర్వాత అతిపెద్ద ఓపెన్-ఎయిర్ థియేటర్ ఫెస్టివల్ 'ధను యాత్ర' ఉత్సవం ప్రారంభమైంది. ఈ ఫెస్టివల్ డిసెంబర్ 27 నుండి జనవరి 6, 2023 వరకు జరుగుతుంది.

3. కేంద్ర హోం మరియు సహకార మంత్రి అమిత్ షా ఇటీవల ఏ రాష్ట్రంలో సెంట్రల్ డిటెక్టివ్ ట్రైనింగ్ ఇన్స్టిట్యూట్ (%జఋ×%)కి శంకుస్థాపన చేశారు?

- (a) త్రిపుర
- (b) పశ్చిమ బెంగాల్
- (c) అస్సాం
- (d) కర్ణాటక
- (e) ఛత్తీస్ గఢ్

సమాధానం - వివరణ : Answer (d) -

కర్ణాటకలోని దేవనహళ్లిలో సెంట్రల్ డిటెక్టివ్ ట్రైనింగ్ ఇన్స్టిట్యూట్ (సీడీటీఐ)కి కేంద్ర హోం, సహకార శాఖ మంత్రి అమిత్ షా శంకుస్థాపన చేశారు.

కల సంఘం ప్రతిపాదించింది.

4. ఎన్నికల సంఘం 'మిషన్-929'ని ప్రారంభించి, ఏ రాష్ట్రంలో 90 శాతంకి పైగా ఓటింగ్ ను తీసుకువస్తుంది.

- (a) నాగాలాండ్
- (b) సిక్కిం
- (c) అరుణాచల్ ప్రదేశ్
- (d) అస్సాం
- (e) త్రిపుర

సమాధానం - వివరణ : Answer (a) -

భారత ఎన్నికల సంఘం (ECI) త్రిపురలో 'మిషన్ 929'ను ప్రారంభించింది. వచ్చే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఓటింగ్ శాతాన్ని 92 శాతానికి పెంచాలనే లక్ష్యంతో త్రిపుర వ్యాప్తంగా 929 పోలింగ్ బూత్లపై దృష్టి సారిస్తుంది. అయితే త్రిపుర ఎన్నికల షెడ్యూల్ ను ECI ఇంకా ప్రకటించలేదు.

5. గోవాలోని మోపా విమానాశ్రయానికి ఏ పేరు పెట్టడాన్ని కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదించింది.

- (a) అటల్ బిహారీ వాజ్ పేయి
- (b) మనోహర్ పారికర్
- (c) ఇందర్ కుమార్ గుజ్రాల్
- (d) హెచ్.డి. దేవెగౌడ
- (e) విశ్వనాథ్ ప్రతాప్ సింగ్

సమాధానం - వివరణ : Answer (b) -

గోవాలోని మోపా విమానాశ్రయానికి మనోహర్ పారికర్ పేరు పెట్టేందుకు కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదం తెలిపింది.

**మనం ఎంత ఎక్కువ కృషి చేస్తే,
అంత ఎక్కువగా
అదృష్టం మనల్ని వరిస్తుంది.**

2. జనరల్ స్టడీస్ (భారత దేశం)

భారత రాజ్యాంగం మరియు రాజనీతి శాస్త్రం

టి.యస్.బిసి.స్టడీ సర్కిల్, నల్లగొండ.

అత్యవసర అధికారాలు

రాజ్యాంగంలోని 18వ భాగంలో 352 నుంచి 360 వరకు గల ప్రకరణలలో అత్యవసర అధికారాలు పొందుపర్చబడ్డాయి. రాజ్యాంగంలో 3 రకాల అత్యవసర పరిస్థితులు పొందుపరిచారు.

1. జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి
2. రాష్ట్రపతి పాలన
3. ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి

1. జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి : (ఆర్టికల్ 352)

◆ రాజ్యాంగంలో జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి అనే పదాన్ని ఉపయోగించలేదు. దీనికి బదులుగా ప్రోక్లమేషన్ ఆఫ్ ఎమర్జెన్సీ అనే పదాన్ని ఉపయోగించడం జరిగింది.

◆ యుద్ధం వలనగానీ, విదేశీ దురాక్రమణ, సాయుధ తిరుగుబాటువల్లగాని, దేశ భద్రతకు లేదా దేశంలోని ఏదో ఒక ప్రాంత భద్రతకు ప్రమాదం ఏర్పడుతుందని. రాష్ట్రపతి భావించినప్పుడు అత్యవసర పరిస్థితి విధించవచ్చు.

2. రాష్ట్రపతి పాలన

- ◆ ఆర్టికల్ 356 ప్రకారం రెండు కారణాల వల్ల రాష్ట్రపతి పాలన విధించవచ్చు.
- ◆ రాష్ట్రపాలన రాజ్యాంగ నిబంధనలకు అనుగుణంగా నిర్వహించబడినప్పుడు ఆర్టికల్ 356 ద్వారా రాష్ట్రపతి పాలన విధించవచ్చు.
- ◆ రాష్ట్రపతి పాలన విధించిన నాటినుంచి 2 నెలలోగా పార్లమెంట్ ఉభయసభలు ఆమోదించాలి.

3. ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి (360 ఆర్టికల్)

- ◆ దేశంలో తీవ్ర ఆర్థిక సంక్షోభం ఏర్పడింది అని గాని దేశంలో ఆర్థిక స్థిరత్వం లోపించింది గాని దేశ బుణగ్రస్తత పెరిగిందని గాని రాష్ట్రపతి సంతృప్తి చెందినప్పుడు మాత్రమే రాష్ట్రపతి ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి విధించవచ్చు.
- ◆ ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి విధించిన 2 నెలలలోగా (60 రోజులు) పార్లమెంట్ ఉభయసభలు ఆమోదించాలి.

ప్రశ్నలు

1. ఈ క్రింది వాటిలో ఏవి రాష్ట్రంలో రాష్ట్రపతి పాలన ప్రకటన పర్యవసనాలు కాకపోవచ్చు
1) రాష్ట్రశాసనసభ రద్దు / తాత్కాలికరద్దు
2) రాష్ట్రంలో మంత్రి మండలిని తొలగించడం
3) స్థానిక సంస్థలను రద్దుచేయడం
4) రాష్ట్ర పరాపాలనను కేంద్ర ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవడం

ఎ) 1, 2 మరియు 4

బి) 3 మాత్రమే

సి) 2 మరియు 3

డి) 1, 3 మరియు 4

2. ప్రకరణ 356 లోబడి ఒక రాష్ట్రంలో అత్యవసర పరిస్థితి ఒక సంవత్సరానికి పైబడి కొనసాగించాలంటే

ఎ) రాష్ట్ర హైకోర్టు, రాష్ట్రంలో పరిస్థితి తీవ్ర అపాయకరంగా ఉందని దృవీకరించినపుడు.

బి) జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి అమలులో ఉండాలి.

సి) ఎన్నికల సంఘం, శాసనసభకు ఎన్నికలు నిర్వహించడం కష్టమని దృవీకరించినపుడు

డి) బి మరియు సి

3. రాష్ట్రపతి పాలనను మొట్టమొదటిసారిగా ఏ రాష్ట్రంలో విధించారు?

ఎ) పంజాబ్ బి) కేరళ

సి) జమ్మూకాశ్మీర్ డి) ఏదికాదు

4. ఏ అధికరణ జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి గురించి పేర్కొంది.

ఎ) 352 బి) 356

సి) 360 డి) 370

5. ఏ కారణాలచేత జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి విధించడం జరుగుతుంది.

ఎ) యుద్ధం

బి) విదేశీ దురాక్రమణ

సి) సాయుధ తిరుగుబాటు

డి) పైవన్నియు

6. జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి కనిష్టకాలం

ఎ) 2 నెలలు బి) 3 నెలలు

సి) 6 నెలలు డి) 1 సంవత్సరం

7. జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి గరిష్టకాలం

ఎ) 1 సంవత్సరము

బి) 3 సంవత్సరములు

సి) 5 సం॥లు

డి) ఎంతకాలమైన కొనసాగించవచ్చు.

8. అత్యవసర పరిస్థితి తొలగించటానికి ఈ క్రింది వాటిలో ఏది సరైనది?

ఎ) లోకసభ మాత్రమే ప్రత్యేక మెజార్డితో ఆమోదించాలి.

బి) రాజ్యసభ మాత్రమే ప్రత్యేక మెజార్డితో ఆమోదించాలి.

సి) ఉభయసభలు ప్రత్యేక మెజార్డితో ఆమోదించాలి.

డి) రాష్ట్రపతి ఏ సమయంలో అయిన ప్రకటన చేసి తొలగించవచ్చు.

9. ఈ క్రింది ఏ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం ప్రకారం జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి దేశం మొత్తం లేదా దేశంలో ఏదేని కొంత

ప్రాంతానికి విధించవచ్చు.

ఎ) 42 బి) 38

సి) 44 డి) 92

10. అంతరంగిక కల్లోలాల స్థానంలో సాయుధ తిరుగుబాటు అనే పదాన్ని ఏ రాజ్యాంగ సవరణ

చట్టం ద్వారా చేర్చారు.

ఎ) 42 బి) 38

సి) 44 డి) 92

జవాబులు

1	2	3	4	5
(బి)	(డి)	(ఎ)	(ఎ)	(డి)
6	7	8	9	10
(సి)	(డి)	(డి)	(ఎ)	(సి)

వివరణలు

1. ఆర్డికల్ 356 ప్రకారం రాష్ట్రపతి పాలన విడిస్తారు. సాధారణంగా రాష్ట్రపతి పాలన గవర్నర్ నివేదిక ఆధారంగా విధిస్తారు.

2. 44 వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా రాష్ట్రపతిపాలన ఒక సంవత్సరం దాటి పొడిగించాలంటే జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి దేశం మొత్తంకాని, ఏదైన ఒక ప్రాంతంలో జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి అమలులో ఉండాలి మరియు ఎన్నికలు నిర్వహించడం సాధ్యంకాదు అని ఎన్నికల సంఘం తెలిపినపుడు.

3. 1951 లో మొదటిసారి రాష్ట్రపతిపాలన విడించారు, అత్యధికసార్లు ఉత్తరప్రదేశ్ 10 సార్లు విడించారు.

4. ఆర్డికల్ 352 జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి గురించి తెలియజేస్తుంది
ఆర్డికల్ 356 రాష్ట్రపతి పాలనను తెలియజేస్తుంది
ఆర్డికల్ 360 ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితిని ఆర్డికల్ 360 తెలియజేస్తుంది.

5. ఆర్డికల్ 352 ప్రకారం జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి విడిస్తారు, యుద్ధం వలన విదేశీ దురాక్రమణ,

సాయుధ తిరుగుబాటు వల్ల జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి విడించారు.

6. అత్యవసర పరిస్థితి 6 నెలల పాటు అమలులో ఉంటుంది ప్రతి 6 నెలలకు ఒకసారి పార్లమెంట్ ఆమోదంతో దీనిని ఎంతకాలం అయిన పొడిగించవచ్చు.

7. 6 నెలలు ఒకసారి పార్లమెంట్ ఆమోదం పొందుతూ ఎంతకాలమైన నిరవదికంగా వాయిదా వేయవచ్చు.

8. జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితిని రాష్ట్రపతి పార్లమెంట్ ఆమోదంతో తొలగించవచ్చు. రాష్ట్రపతి పాలన ఆర్డికల్ 356 ప్రకారం రాష్ట్రపతి పార్లమెంట్ ఆమోదం లేకుండా రాష్ట్రపతి పాలన తొలగించవచ్చు.

9. 42వ సవరణ ద్వారా ఈ కాలపరిమితిని ఒక సంవత్సరానికి పెంచారు కానీ 44వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా దీనిని 6 నెలలకు తగ్గించారు.

10. 44వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా 1978లో రాజ్యాంగంలో చేర్చిన పదాలు

- 1) క్యాబినేట్
- 2) లిఖిత పూర్వక సలహా
- 3) సాయుధ తిరుగుబాటు

**మనకు ఎదురయ్యే
అవరోధాల వెనుక
అనంతమైన
విజయాలు దాగి ఉంటాయి.**

భారత ఆర్థికవ్యవస్థ

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీసర్కిల్ - కరీంనగర్)

నీతి ఆయోగ్ (NITI AAYOG)

నీతి ఆయోగ్ (NITI AAYOG) లో NITI అనగా National Institution for Transforming India. ప్రణాళికా సంఘం స్థానంలో ఒక విధాన సంఘం (పాలసీ కమీషన్) గా నీతి ఆయోగ్ను 2015 జనవరి 1 న ఏర్పాటు చేశారు.

నీతి ఆయోగ్ ఏర్పాటు

- 1). 2014 ఫిబ్రవరి: అజయ్ చిబ్బర్ అధ్యక్షతన “Independent Evaluation Office” ప్రణాళికా సంఘం మనుగడ గురించి తగు సూచనలు చేయడానికి నియమించబడింది.
- 2). 2014 మే 29: Independent Evaluation Office నివేదిక సమర్పించింది. ఈ నివేదికలో ప్రణాళికా సంఘాన్ని రద్దు చేసి దాని స్థానంలో చైనాలో అమలులో వున్న NDRC (National Development Reforms Commission) ని పోలి వున్న విధాన సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని సూచించబడినది.
- 3). 2014 ఆగస్టు 13: ప్రణాళికా సంఘాన్ని రద్దు చేసి దాని స్థానంలో మార్పు చేసిన జాతీయ సలహా మండలి ఏర్పాటుకు కేంద్ర మంత్రి మండలి ఆమోదం తెలిపింది.
- 4). 2014 డిసెంబర్ 7: “నీతి ఆయోగ్” ఏర్పాటు గురించి ప్రాథమికంగా నిర్ణయించబడింది.
- 5). 2015 జనవరి 1: కేంద్ర మంత్రి మండలి

తీర్మానం ద్వారా “నీతి ఆయోగ్” ఏర్పాటు చేయబడింది.

- 6). 2015 ఫిబ్రవరి 8: “నీతి ఆయోగ్” తొలి సమావేశం జరిగింది.
- 7) 2017 ఆగస్టు 31: “State Statistics Hand Book”ను నీతి ఆయోగ్ విడుదల చేసింది.
- 8). 2021 ఫిబ్రవరి లో నీతి ఆయోగ్ 6వ పాలక మండలి సమావేశం న్యూఢిల్లీలో జరిగింది.

నీతి ఆయోగ్ లక్ష్యాలు (Objectives), ప్రాధాన్యతలు (Priorities)

- ◆ ఆర్థిక విధానాలు, ప్రణాళికల రూపకల్పనలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు అధిక భాగస్వామ్యం కలిపించడం.
 - ◆ “బలమైన రాష్ట్రాలతో బలమైన దేశం (Strong Nation with Strong States)’ సాకారమవుతుందని భావించబడినది.
 - ◆ “సబ్ కాసాథ్ - సబ్ కా వికాస్” అను నినాదంతో అందరి భాగస్వామ్యంతో అందరి అభివృద్ధికి కృషి చేయబడుతుంది.
 - ◆ ప్రణాళికల రూపకల్పనలో ప్రణాళికా సంఘం అనుసరించిన పై నుండి క్రిందికి (Top to Bottom) పద్ధతికి బదులుగా క్రింది నుండి పైకి (Bottom to Top) అను పద్ధతిని అనుసరించుటకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది.
 - ◆ పై రెండింటి ద్వారా దేశాన్ని “సహకార సమాఖ్య వ్యవస్థ (Cooperative Federalism)” గా మార్చడం.
- సహకార సమాఖ్య వ్యవస్థా రాష్ట్రాల భాగస్వామ్యం పెంచడం Bottom to Top పద్ధతి

నీతి ఆయోగ్ నిర్మాణము

నీతి ఆయోగ్ నిర్మాణములో ఈ క్రింది విభాగాలుంటాయి.

- 1) అధ్యక్షుడు (Chair Person):
- 2) ఉపాధ్యక్షుడు (Vice Chair Person):
- 3) ముఖ్య కార్య నిర్వహణాధికారి (CEO):
- 4) శాశ్వత సభ్యులు: 5 మంది
- 5) Ex-Officio Members:
- 6) తాత్కాలిక సభ్యులు (Part time Members): ఇద్దరు
- 7) ప్రత్యేక ఆహ్వానితులు:
- 8) గవర్నింగ్ కౌన్సిల్:
- 9) ప్రాంతీయ మండలి (Regional Council):
- 10) సలహాదారులు:

నీతి ఆయోగ్ ముఖ్య విధులు

- 1). నీతి ఆయోగ్ కార్యకలాపాలను 2 విధాలుగా విడదీస్తారు. అవి
A) Team India Hub: సహకార సమాఖ్యను పెంపొందించుటకు కావలసిన విధానాలను రూపొందిస్తుంది.
B) Knowledge & Innovation Hub: ప్రభుత్వాలకు వనరుల కేంద్రంగా (State-of-the-Art Resource Centre) పనిచేస్తుంది.
- 2) కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు అవసరమైన విధాన పరమైన సూచనలను, సలహాలను, వ్యూహాలను అందిస్తూ నీతి ఆయోగ్ ఒక Think Tank (మేథో సంపత్తి) గా పని చేస్తుంది.
- 3) జాతీయ లక్ష్యాలను అనుగుణంగా జాతీయాభివృద్ధి ప్రాధాన్యతలను, వ్యూహాలను నిర్ధారించడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పాల్గొనేట్లు చూడటం (Bottom to

Top approach)

- 4) బలమైన రాష్ట్రాలతో బలమైన దేశం ఏర్పడుతుంది. కాబట్టి నిరంతరం రాష్ట్రాల ప్రోత్సాహక ప్రక్రియల ద్వారా సహకార ఫెడరల్ వ్యవస్థను నిర్మించడం.
- 5) సమర్థవంతంగా గ్రామస్థాయి ప్రణాళికలు తయారు చేసి వాటిని పైస్థాయి ప్రభుత్వ ప్రణాళికలతో సంఘటితం చేయడం.
- 6) ఆర్థిక విధానాల వ్యూహాల రూపకల్పనలో దేశ భద్రత అంశాలకు ప్రాధాన్యత నివ్వడం. (National Security)
- 7) బలహీన వర్గాల సంక్షేమం ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించడం. (Inclusive Growth)
- 8) దీర్ఘకాల వ్యూహాలను, పథకాలను రూపొందించి వాటి అమలును పర్యవేక్షిస్తూ, తగిన మార్పులు చేస్తూ వాటి సామర్థ్యాన్ని పెంచడం.
- 9) జాతీయ, అంతర్జాతీయ నిపుణులు మరియు విద్య, పరిశోధనా రంగాలలోని నిష్ణాతుల భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించి, విస్తృతపర్చడం.
- 10) దేశంలో వ్యవస్థాపక నైపుణ్యాన్ని, నవకల్పనలను, పరిజ్ఞానాన్ని పెంపొందించడం.
- 11) అభివృద్ధి పథకాలను సమర్థవంతంగా అమలు చేయడానికి వివిధ ప్రభుత్వాలు, ప్రభుత్వ శాఖలు, ప్రభుత్వ విభాగాలు మధ్య ఉత్పన్నమయ్యే సమస్యల పరిష్కార వేదికగా పని చేస్తుంది.
- 12) నిలకడ గల, సమ్మిళిత అభివృద్ధికి అవసరమైన పద్ధతులను సూచించడానికి State of Art Resource Centre ను నిర్వహించడం.
- 13) అభివృద్ధి పథకాలు సమర్థవంతంగా అమలు చేయడానికి సాంకేతిక పరిజ్ఞాన పెంపుదల, నైపుణ్యాల నిర్మాణంపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపడం.

ప్రశ్నలు

1) నీతి ఆయోగ్ అంటే?

1. నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ టెక్నికల్ ఇన్వెస్టిగేషన్
2. వ్యక్తులకు జాతీయ ఆదాయ బదిలీ
3. నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ ట్రాన్స్ఫార్మింగ్ ఇండియా
4. నేషనల్ ఇంటెలిజెన్స్ ట్రైనింగ్ ఇన్స్టిట్యూట్

జవాబు : 3

2). నీతి ఆయోగ్ గవర్నింగ్ కౌన్సిల్ (పాలకమండలి సభ్యులు) లో ఎవరు సభ్యులుగా ఉంటారు?

- ఎ. అన్ని రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు
- బి. అన్ని రాష్ట్రాల ఆర్థిక మంత్రులు
- సి. కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్స్

1. ఎ మాత్రమే
2. ఎ,బి మాత్రమే
- 3.ఎ,సి మాత్రమే
4. ఎ,బి,సి

జవాబు : 3

3). ఈ క్రింది స్టేట్మెంట్స్ సరైనది?

- ఎ. నీతి ఆయోగ్ మొదటి %జజు% గా సింధుశ్రీ ఖుల్లర్ పని చేశారు.
- బి. ప్రస్తుతం సింధుశ్రీ ఖుల్లర్ స్థానంలో అమితాబ్ కాంత్ నీతి ఆయోగ్ %జజు% గా కొనసాగుతున్నారు.
- సి. పూర్వం ప్రణాళిక సంఘం కార్యదర్శిగా సింధుశ్రీ ఖుల్లర్ పని చేశారు.

1. ఎ మాత్రమే
2. ఎ,బి మాత్రమే
3. బి,సి మాత్రమే
2. ఎ,బి మాత్రమే

4. ఎ,బి,సి

జవాబు : 4

4). నీతి ఆయోగ్ అంతర్భాగంగా గల నాల్గు డివిజన్ లలో కానిదేది?

- ఎ. అంతర్ రాష్ట్ర మండలి
- బి. ప్లాన్ ఎవాల్యూయేషన్ ఆఫీస్ / ప్రణాళికా మూల్యాంకన కార్యాలయం
- సి. యూనిక్ ఐడెంటిఫికేషన్ ఆథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా
- డి. డైరెక్ట్ బెనిఫిట్ ట్రాన్స్ఫర్
- ఇ. జాతీయాభివృద్ధి మండలి

1. ఎ
2. సి
3. డి
4. ఇ

జవాబు : 4

5). నీతిఆయోగ్ కు సంబంధించి సరైన వ్యాఖ్య?

1. నీతిఆయోగ్ ఉపాధ్యక్షుడు వాస్తవ కార్యనిర్వాహక అధినేతగా ఉంటూ స్వల్ప, దీర్ఘ కాలిక ప్రణాళికల ను రూపొందిస్తాడు.
2. సహకార సమాఖ్య తత్వం (కో %--% ఆపరేటివ్ ఫెడరలిజం) నీతి ఆయోగ్లో ఒక ప్రధానాంశం.
3. నీతి ఆయోగ్ రూపొందించిన అభివృద్ధి పథకాల్లో అన్ని రాష్ట్రాలకు ప్రధాన పాత్ర ఉండును.
4. పైవన్నీ

జవాబు : 4

6). నీతిఆయోగ్ విధులకు సంబంధించి సరికాని దానిని గుర్తించండి?

1. రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన వివిధ అభివృద్ధి పథకాలను సమీక్షించి సమన్వయ పరచడం

2. జాతీయాభివృద్ధి ప్రాధాన్యతలు, వ్యూహాలను రాష్ట్రాలతో చర్చించి ఆయా రాష్ట్రాల అభిప్రాయాలకు అనుగుణంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం

3. క్రింది స్థాయి నుండి పై స్థాయి వరకు వికేంద్రీకృత ప్రణాళికా నమూనాలను ప్రవేశపెట్టడం.

4. భారతదేశం సహకార పోలీ సమాఖ్యగా పరివర్తన చెందడానికి కృషి చేయడం.

జవాబు : 1

7). నీతిఆయోగ్ కు సంబంధించి సరైన వ్యాఖ్య?

1. ప్రభుత్వ విధానాలను, మార్గదర్శకాలను నిర్దేశించే మేథో సంస్థగా సేవలు అందిస్తుంది.

2. కేంద్ర మంత్రి వర్గం నుండి గరిష్ట స్థాయిలో నలుగురిని నీతిఆయోగ్లో ఎక్స్ అఫిషియో సభ్యులుగా ప్రధాన మంత్రి నామినేట్ చేస్తాడు.

3. నీతి ఆయోగ్లో ప్రత్యేక ఆహ్వానితులును కూడా ప్రధానమంత్రి నామినేట్ చేస్తాడు.

4. పైవన్నీ

జవాబు : 4

8). ఈ క్రింది ప్రవచనాలలో సరైనది?

ఎ. నీతి ఆయోగ్కు నిధులు కేటాయించే అధికారం లేదు. ఆ అధికారం ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖదే

బి. ప్రణాళికా సంఘంనకు నిధులు కేటాయించే అధికారం కలదు.

సి. ప్రణాళికా సంఘం రద్దు తర్వాత నిధులు కేటాయించే అధికారం జాతీయాభివృద్ధి మండలిదే

1. ఎ మాత్రమే

2. బి మాత్రమే

3. బి, సి మాత్రమే

4. ఏ, బి మాత్రమే

జవాబు : 4

9). నీతిఆయోగ్ ను ఏర్పాటు చేయుటలో గల ప్రధాన ఉద్దేశ్యం?

ఎ. ప్రణాళికా రూపకల్పనలో రాష్ట్రాలకు ప్రాతినిధ్యం ను కల్పించడం

బి. కేంద్రీకృత ప్రణాళిక విధానంనకు బదులు క్రింది స్థాయి నుండి పై స్థాయి వరకు వికేంద్రీకృత

ప్రణాళికా విధానంను అమలు పరుచుట కొరకు

సి. ప్రాంతీయ కౌన్సిల్స్ ఏర్పాటు ద్వారా రాష్ట్రాల మధ్య సమస్యలు పరిష్కారం కొరకు

1. ఎ మాత్రమే

2. ఎ, బి లు మాత్రమే

3. ఎ, సి మాత్రమే

4. ఎ, బి, సి

జవాబు : 4

10). ఈ క్రింది వాటిలో సరైన వ్యాఖ్యను గుర్తించుము?

అంశం : నీతి ఆయోగ్ కేంద్ర ప్రాయోజిత పథకాల పై ఏర్పాటు చేసిన ముఖ్యమంత్రుల ఉపసంఘం,

ఎ. ఈ ఉప సంఘంలో 9 రాష్ట్రాల ముఖ్య మంత్రులు సభ్యులు.

బి. ఈ ఉపసంఘంలో అండమాన్ %౬% నికోబార్ దీవుల లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ కూడా సభ్యుడు.

సి. ఈ ఉప సంఘంలో సభ్యత్వం గల ఒకే ఒక కేంద్ర పాలిత ప్రాంతం అండమాన్ %౬% నికోబార్ దీవులు.

డి. ఈ ఉపసంఘంలో తెలుగు రాష్ట్రాలైన ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణా రెండూ కూడా సభ్యత్వం కల్గి వున్నవి.

1. ఎ, బి మాత్రమే

2. ఎ, బి, సి మాత్రమే

3. బి, సి, డి మాత్రమే

4. ఎ, బి, సి, డి

జవాబు : 2

భారతదేశ భౌగోళిక శాస్త్రం

(డ్రైక్టర్: టి.ఎస్. స్టడీ సర్కిల్ -
జోగులాంబ గద్వాల)

భారతదేశం - వ్యవసాయం

పరిచయం

వ్యవసాయాన్ని ఆంగ్లంలో అగ్రికల్చర్ అంటారు. అగ్రికల్చర్ అనే పదం లాటిన్ భాషకు చెందినది. లాటిన్ భాషలో అగ్రి అనగా భూమి అని, కల్చర్ అంటే సాగు అని అర్థం. వ్యవసాయ పంటల సాగు, వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలైన పశుపోషణ, చేపల పెంపకం, పట్టుపురుగుల పెంపకం, తేనేటిగల పెంపకంలాంటి పథకాలన్నింటిని వ్యవసాయ రంగం అని పిలుస్తారు. భారతదేశ వ్యవసాయ రంగం 'సాంద్రజీవనాధార వ్యవసాయ' రకానికి చెందినవి.

వ్యవసాయ రంగాన్ని దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు వెన్నెముకగా పరిగణిస్తారు.. కారణం

దేశంలో దాదాపు 58 శాతం మంది ప్రజలు ఈ రంగంపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు.

దేశంలో కార్మికుల్లో 2/3వ వంతు మంది ప్రజలు ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా వ్యవసాయ రంగంపై ఆధారపడ్డారు.

అనేక పరిశ్రమలకు ఈ రంగం ముడి పదార్థాలను సమకూరుస్తోంది.

ప్రస్తుతం దేశ జి.డి.పి లో వ్యవసాయ రంగం వాటా సుమారుగా 18.8% (2019-2020).

2020-21 లో వ్యవసాయ రంగం జివిపి 18.8% వృద్ధి రేటు 3.6% గా ఉన్నది.

జాతీయ ఆదాయంలో వ్యవసాయ మరియు అనుబంధ రంగాల వాటా 2019-20 సామాజిక ఆర్థిక సర్వే నివేదిక ప్రకారం కలుపబడిన స్థూల విలువలో వ్యవసాయ రంగ వాటా(జీవిఎలో) ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం 16.1 శాతం ఉండగా, 2011-12 స్థిర ధరలలో 14.4 శాతముగా ఉంది. అయితే 1950-51 లో 53.1 శాతంగా ఉండేది. అయినప్పటికీ ప్రపంచదేశాల జాతీయ ఆదాయల్లో వారి వ్యవసాయ రంగాల వాటాను పరిశీలిస్తే భారత వ్యవసాయ రంగం వాటా ఇప్పటికీ అధికంగానే ఉంది. దేశ శ్రామిక శక్తి 54.6% మంది ప్రజలు ఈ రంగం పై ఆధారపడి పనిచేస్తున్నారు.

అనేక వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమలకు ముడి పదార్థాలను సరఫరా చేస్తుంది. భారతదేశ వ్యవసాయ రంగాన్ని రుతుపవనాలతో జూద ఆడటం లాంటిదిగా పేర్కొంటారు. కారణం దేశంలో ప్రధాన వ్యవసాయ రుతువైన ఖరీప్ రుతువులో పంటల సాగు రుతుపవనాల బలాలు, బలహీనతలలో ఆధారపడి ఉండటం వలన (రుతుపవనాలు అస్థిరమైనవి). భారత దేశంలోని రాష్ట్రాలలో అతి తక్కువ శాతం పంటలు పండేభూమి అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లో కలదు. అత్యధిక పంటలు పండే భూమి శాతం పంజాబ్, హర్యానాలలో కలదు.

భారతదేశంలో వ్యవసాయం ప్రధానంగా ఈ క్రింది పద్ధతులలో చేపడుతున్నారు.

- ◆ జీవనాధార వ్యవసాయం
- ◆ తోట వ్యవసాయం
- ◆ పోడు వ్యవసాయం
- ◆ విస్తృత వ్యవసాయం

- ◆ సాంద్ర వ్యవసాయం
- ◆ మిశ్రమ వ్యవసాయం
- ◆ పంట మార్పిడి వ్యవసాయం
- ◆ టెర్రస్ వ్యవసాయం

ప్రశ్నలు

1. ప్రతి పాదన (ఎ): తేయాకు పోద నుంచి ఆకులు సేకరించే పనిలో ఎక్కువగా స్త్రీలు పాల్గొంటారు.

కారణము (ఆర్): తేయాకు ఆకులు సేకరించడం అనేది ఒక నైపుణ్యంతో కూడిన పని అందువలన దీనికి సహనం మరియు ఆకులను అవగాహన ఉన్నందున ఈ పనిలో స్త్రీలు ఎక్కువగా ఉండటం జరుగుతుంది.

1. (ఎ) మరియు (ఆర్) నిజమైనవి,
 - (ఎ) కి (ఆర్) సరియైన వివరణ.
2. (ఎ) మరియు (ఆర్) నిజమైనవి, కాని
 - (ఎ)కి (ఆర్) సరియైన వివరణ కాదు.
3. (ఎ) నిజమైనది (ఆర్) నిజమైనది కాదు.
4. (ఎ) నిజమైనది కాదు (ఆర్) నిజమైనది.

2. విస్తృత వ్యవసాయానికి సంబంధించి క్రింది అంశాలను పరిశీలించండి.

1. నీటి పారుదల సౌకర్యాలు తక్కువ
2. వ్యవసాయ యాంత్రీకరణం చెంది ఉంటుంది.
3. భూకమతాల పరిమాణం పెద్దదిగా ఉంటుంది.
4. ఎరువులు, క్రిమి సంహారక మందుల వినియోగం తక్కువ

పై వాటిలో సరైన అంశాన్ని గుర్తించండి.

1. ఎ, బి, సి, డి, ఇ
2. ఎ, బి, సి
3. ఎ, బి, సి, ఇ
4. ఎ, బి, సి, డి

3. క్రింది వానిని జతపర్చుము.

విస్తాపన వ్యవసాయం

మారుపేరు

1. మధ్యప్రదేశ్	ఎ. వాల్తే
2. ఓడిశా	బి. కురువ
3. జార్ఖండ్	సి. బింగ్రా
4. రాజస్థాన్	డి. దిపా

కోడ్లు :

1. 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
2. 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ
3. 1-ఇ, 2-ఎ, 3-సి, 4-డి
4. 1-డి, 2-సి, 3-ఇ, 4-బి

4. కాఫీ పంటకు సంబంధించిన క్రింది ప్రవచనాలను పరిశీలించుము?

1. దీనికి 15-28 సెం.గ్రే. ఉష్ణోగ్రత అవసరం.
2. వర్షపాతం 300 సెం.మీ ల కన్నా ఎక్కువగా ఉండాలి.
3. మొక్క మొదలులో నీరు నిలువ ఉండాలి.
4. సముద్ర మట్టం నుండి 600 నుండి 1800 మీటర్ల ఎత్తు లో సాగుచేయడం అనుకూలం.

పైన తెలిపిన వాటిలో తప్పుగా పేర్కొన్న వాటిని గుర్తించుము.

1. 1 మరియు 2
2. 2 మరియు 4
3. 2 మరియు 3
4. 1 మరియు 4

5. ప్రతి పాదన (ఎ) : వేరుశనగ వివిధ పంటల మధ్య విరామ కాలంలో పంట మార్పిడి విధానంలో సాగు చేస్తారు.

కారణము (ఆర్): వేరుశనగ ఒక లెగ్యూమినస్ కుటుంబానికి చెందిన పంట.

1. (ఎ) మరియు (ఆర్) నిజమైనవి, (ఎ) కి (ఆర్) సరియైన వివరణ.
2. (ఎ) మరియు (ఆర్) నిజమైనవి, కాని (ఎ) కి (ఆర్) సరియైన వివరణ కాదు.
3. (ఎ) నిజమైనది, (ఆర్) నిజమైనది కాదు.
4. (ఎ) నిజమైనది కాదు, (ఆర్) నిజమైనది.

6. ఈ క్రింది అంశాలను పరిశీలించండి ?

- ఎ. జనుము ఉత్పత్తి లో భారత్ ప్రథమ స్థానంలో ఉంది.
 - బి. జోన్న సజ్జ, రాగులను ముతక ధాన్యాలు అంటారు.
 - సి. పప్పు ధాన్యాల ఉత్పత్తిలో భారత్ ప్రథమ స్థానంలో ఉంది.
 - డి. పత్తి ఉత్పత్తిలో భారత్ ప్రథమ స్థానంలో ఉంది.
- పై వాటిలో సరైన వాక్యాలను గుర్తించండి ?
1. ఎ మరియు బి
 2. ఎ మరియు సి
 3. ఎ, బి మరియు సి
 4. సి మరియు డి

7. ప్రతి పాదన (ఎ): చెరకు పంటకు ఉష్ణమండల ప్రాంతాలు అనూకూలమైనవి.

కారణము (ఆర్): ఉష్ణమండల ప్రాంతాల్లో పోగమంచు చాలా తక్కువగా ఏర్పడుతుంది.

1. (ఎ) మరియు (ఆర్) నిజమైనవి, (ఎ) కి (ఆర్) సరియైన వివరణ.

2. (ఎ) మరియు (ఆర్) నిజమైనవి, కాని (ఎ) కి (ఆర్) సరియైన వివరణ కాదు.
3. (ఎ) నిజమైనది, (ఆర్) నిజమైనది కాదు.
4. (ఎ) నిజమైనది కాదు, (ఆర్) నిజమైనది.

8. ఈ క్రింది వానిలో సరికాని జతను గుర్తించండి ?

1. సెంట్రల్ రీసెర్చ్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఫర్ జూట్ & ఫైబర్ బరాక్పూర్
2. సెంట్రల్ టోబాకో రీసెర్చ్ ఇనిస్టిట్యూట్ - గుంటూరు
3. నేషనల్ రీసెర్చ్ సెంటర్ ఫర్ గ్రౌండ్ నట్స్ జూనాగడ్
4. నేషనల్ రీసెర్చ్ సెంటర్ ఫర్ ఆనియన్ & గార్లిక్ - నాసిక్

9. పంట మార్పిడి గురించి ఈ క్రింది వాక్యాలను గమనించండి?

1. నేల భౌతిక స్థితి మెరుగుపడుతుంది.
2. నన్యరక్షణకు వినియోగించే మందుల ఖర్చు పెరుగుతుంది
3. వానపాముల అభివృద్ధి ఎక్కువగా ఉంటుంది.
4. శిలింధ్ర వ్యాధుల దూరం అవుతాయి.

10. ప్రతి పాదన (ఎ): దక్షిణ భారతదేశంలో పండే చెరకు, ఉత్తర భారతదేశంలో పండే చెరకు కన్నా ఎక్కువ నాణ్యతను కలిగిఉంటుంది.

కారణము (ఆర్): చెరకు అనేది ఉష్ణమండల పంట.

1. (ఎ) మరియు (ఆర్) నిజమైనవి, (ఎ)కి (ఆర్) సరియైన వివరణ.
2. (ఎ) మరియు (ఆర్) నిజమైనవి, కాని (ఎ) కి (ఆర్) సరియైన వివరణ కాదు.

3. (ఎ) నిజమైనది, (ఆర్) నిజమైనది కాదు.
4. (ఎ) నిజమైనది కాదు, (ఆర్) నిజమైనది.

జవాబులు

1	2	3	4	5
(1)	(3)	(2)	(3)	(1)
6	7	8	9	10
(3)	(1)	(2)	(4)	(1)

వివరణలు

1. 1923 లో రాబర్ట్ బ్రూస్ అనే స్కాటిష్ వ్యక్తి దివాన్ అనే స్థానికుడి సహాయంతో అస్సాం ప్రాంతంలో సూర్య లోయలో స్థానిక తేయాకు రకాన్ని పెంచాడు. తర్వాత దానికి అస్సామీక తేయాకు అని పేరు పెట్టాడు.

◆ తేయాకు ఆకులు సేకరించడం అనేది ఒక నైపుణ్యం కూడిన పని, దీనికి చాలా సహనం, ఓర్పు అవసరం మరియు ఏ ఆకులను సేకరించాలి అనే విషయాలను సంబంధించి స్త్రీల లో ఎక్కువగా అవగాహన ఉన్నందున ఈ పనిలో స్త్రీలు ఎక్కువగా ఉండటం జరుగుతుంది.

◆ తేయాకు పంట పర్వత ప్రాంతాలలో పండుతుంది
◆ ఈ పంటకు ఉష్ణోగ్రత 20 నుండి 30 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత అవసరం.

◆ వర్షపాతం 150 సెం.మీ నుండి 300 సెం.మీ వర్షపాతం కావాలి.

2. విస్తృత వ్యవసాయం : ఎక్కువ విస్తీర్ణం ఉన్న భూమిలో, ఎక్కువ పెట్టుబడితో చేసే వ్యవసాయం.

◆ అమెరికా, కెనడా, రష్యా లాంటి దేశాల్లో ఈ పద్ధతి ఎక్కువగా అమల్లో ఉంది.

◆ ఈ రకమైన వ్యవసాయంలో యంత్రాలు ఎక్కువగా వినియోగిస్తారు. కావున కూలీలు తక్కువగా ఉంటారు.

◆ నీటి పారుదల సౌకర్యాలు తక్కువగా ఉండును.

◆ జనసాంద్రత తక్కువగా ఉండును.

◆ సరాసరి పంట దిగుబడులు తక్కువ మోతాదులో ఉంటాయి.

◆ భూకమతాల పరిమాణం ఎక్కువగా ఉండును.

◆ రసాయన ఎరువులు క్రిమి సంహారక మందులు వాడకం తక్కువగా ఉండును.

3. భారతదేశంలో విస్తాపన వ్యవసాయం అంటే కొండ ప్రాంతాలలో ఒక స్థలంలో అడవులను నరికి ఆ ప్రదేశంలో వ్యవసాయం చేసి అక్కడ నేల సారం తగ్గిన తర్వాత మరొక ప్రదేశంలో వ్యవసాయం చేస్తారు. వివిధ రాష్ట్రాలలో విస్తాపన వ్యవసాయాన్ని వివిధ రకాల పేర్లతో పిలుస్తారు.

◆ మధ్యప్రదేశ్ లో విస్తాపన వ్యవసాయాన్ని బేవార్, దహియ అని పిలుస్తారు

◆ ఓడిషా రాష్ట్రంలో విస్తాపన వ్యవసాయాన్ని బింగ్రా, పమదాబి, కోమన్ అని పిలుస్తారు

◆ జార్ఖండ్ రాష్ట్రంలో విస్తాపన వ్యవసాయంను కురువ అని పిలుస్తారు.

◆ రాజస్థాన్ రాష్ట్రంలో విస్తాపన వ్యవసాయంను వాల్టే అని పిలుస్తారు.

◆ చత్తీస్ఘడ్, అండమాన్ నికోబార్ దీవులలో విస్తాపన వ్యవసాయంను దిపా అని పిలుస్తారు.

4. భారతదేశంలో కాఫీ పంటను బాబా బుడాన్ అనే సూపీ సన్యాసి 17వ శతాబ్దంలో ప్రవేశ పెట్టాడు. కాఫీ

పంటకు అనూకూల వాతవరణ పరిస్థితులు 15 డిగ్రీల నుండి 28 డిగ్రీలమధ్య ఉష్ణోగ్రతలు, 150 సెం.మీ నుండి 250 సెం.మీ వర్షపాతం, వాలు కల్గిన ప్రాంతాలు, నీరు నిలువ నిలువని ప్రాంతాలు ఉండాలి. ఈ పంట పండే ప్రాంతాల్లో పోడి వాతావరణం అవసరం. కాఫీ మొక్కల మీద నేరుగా నీడ పడకూడదు. అలాగే సముద్రమట్టం నుండి 600 నుంచి 1800 మీటర్ల ఎత్తులో సాగుచేయడం అనూకూలం.

5. వేరుశనగ గింజలలో నూనె శాతం ఎక్కువ. వంట నూనె ప్రధానంగా వీటి నుండే తీస్తారు. భారత్ యావత్తు పండే ఆ పంట ఆంధ్రాలో ప్రధాన మెట్ట పంట. నీరు తక్కువగా దొరికే రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఇది ప్రధాన పంట. వేరుశనగ ఉష్ణమండల నేలలో బాగా పెరుగుతుంది. ఇండియా, చైనా, దక్షిణ ఆసియా, ఆగ్నేయ ఆసియా ఖండ దేశాలలో వేరుశనగ నూనె వాడకం ఎక్కువ. వేరుశనగ నిలెగ్యుమినస్ జాతికి చెందిన మొక్క శాస్త్రీయనామం నిఅరాచిస్ హైపోగేయా లెగ్యూమ్. ఇది అన్ని రకాల వాతావరణ పరిస్థితులను తట్టుకోగలదు. వేరుశనగ పుష్పాలు బయట ఫలదీకరణ చెందిన తరువాత, మొక్క మొదలు చుట్టు భూమిలోనికి చోచ్చుకు వెళ్ళి కాయలుగా మారతాయి. వేరుశనగ పంటను వివిధ పంటల మధ్య విరామ కాలంలో పంట మార్పిడి విధానంలో సాగు చేస్తారు.

6. జనుమును నిగోల్డెన్ ఫైబర్ అని పిలుస్తారు. ఉత్పత్తి పరంగా ప్రపంచంలో మొదటి 2 స్థానాలలో ఉన్న దేశాలు వరుసగా భారత్ మరియు బంగ్లాదేశ్, జనుము ఎగుమతిలో మొదటి 2 స్థానాలలో ఉన్న దేశాలు

వరుసగా బంగ్లాదేశ్ మరియు భారత్. దీనిని బుల్లెట్ ప్రూఫ్ జాకెట్ తయారీలో ఉపయోగిస్తారు.

- ◆ జోన్న, సజ్జ, రాగులను ముతక ధాన్యాలు అంటారు.
- ◆ ఇవి ప్రధానంగా సమశితోష్ణ ఉష్ణమండల మరియు ఉష్ణమండల ప్రాంతాలలో, పొడి ప్రాంతాలలో ఉపాంత భూములలో ఏడాది పొడవునా పండుతాయి. భారతదేశంలో లభించే సాధారణ తృణ ధాన్యాలలో కొన్ని రాగి(ఫింగర్ మిల్లెట్), జోన్న (సోర్గమ్), సామ (లిటిల్ మిల్లెట్), సజ్జ(పెర్ల్ మిల్లెట్) మరియు పెరిగె (ప్రోసో మిల్లెట్).

- ◆ కంది, పెసర, మినిములు, శనగలు, ఉలవలు వంటి వాటిని పప్పుధాన్యాలు అంటారు. ఈ పప్పు ధాన్యాల పంటలను పంట మార్పిడి పద్ధతిలో పండిస్తున్నారు. ప్రపంచంలో పప్పుధాన్యాల ఉత్పత్తిలో భారత్ మొదటి స్థానంలో ఉంది.

- ◆ పత్తిని కింగ్ ఆఫ్ ది ఫైబర్ కూడా అంటారు. ప్రపంచంలో పత్తి ఉత్పత్తిలో చైనా మొదటి స్థానంలో, భారతదేశం 2వ స్థానంలో ఉంది.

7. చెరకు పంట ఆయన, ఉప ఆయన రేఖా ప్రాంతపు పంట. చెరకును ఉష్ణమండల మరియు ఉప ఉష్ణమండల దేశాలలో సాగు చేస్తారు. దక్షిణ భారతదేశం ఉష్ణమండలంలో ఉంది. దీని పెరుగుదల 21⁰సెం.గ్రే - 27⁰ సెం.గ్రే ఉష్ణోగ్రత పరిధిలో అనుకూలంగా ఉంటుంది.

8. సెంట్రల్ రీసెర్చ్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఫర్ జ్యూట్ అండ్ అలైడ్ ఫైబర్స్ 1953 లో జూట్ అగ్రికల్చరల్ రీసెర్చ్

ఇనిస్టిట్యూట్ గా స్థాపించబడినది. ఈ ఇనిస్టిట్యూట్ పశ్చిమ బెంగాల్ లోని బరాక్ పూర్, కోల్ కత్తాలో ఉంది.

◆ కేంద్ర పొగాకు పరిశోధనా సంస్థ రాజమండ్రి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉంది. ఇది 1947 లో స్థాపించబడింది. దీనియొక్క పని తీరును ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ రీసర్చ్ 1965లో ఆధీనం చేసుకుంది.

◆ ఐకార్ కింద భారతదేశంలో మొట్టమొదటి పంట ఆధారిత జాతీయ పరిశోధన కేంద్రం, 1 అక్టోబర్ 1979 న గుజరాత్ లోని జూనాగడ్ లో స్థాపించబడింది.

◆ నేషనల్ రీసెర్చ్ సెంటర్ ఫర్ ఆనియన్ & గార్లిక్ నాసిక్ నందు కలదు. .

9. నిపంట మార్పిడి అనగా మట్టి ఆరోగ్యాన్ని మొరుగుపరచి సారవంతం చేసి మరియు తీవ్రమైన తెగుళ్ళు, కలుపు సమస్యలను అదుపులో పెట్టడానికి ఒకే భూమిలో వివిధ రకాల పంటలను వరుసగా పండించడం. పంట మార్పిడి చేయడం ద్వారా పొలంలో తెగుళ్ళు మరియు చీడ పీడలు వృద్ధి చెందడానికి ప్రతికూల పరిస్థితిలు ఏర్పడి తీవ్రతను తగ్గిస్తుంది. తద్వారా పంట నష్టం అంతగా ఉండదు.

పంట మార్పిడి మూలంగా :

- ◆ నేల భౌతిక స్థితి మెరుగుపడుతుంది.
- ◆ భూమిలో నీరు నిల్వ ఉండే శక్తి కలిగి భూసారం వృద్ధి అవుతుంది
- ◆ చీడపీడలు దూరం అవుతాయి
- ◆ ఫలితంగా సస్యరక్షణకు వినియోగించే మందుల ఖర్చు తగ్గుతుంది.
- ◆ శిలీంధ్ర వ్యాధులను దూరం చేయవచ్చు

◆ బీజాలు, వాటి అవశేషాలు, వానపాముల అభివృద్ధి కూడా ఎక్కువగానే ఉంటుంది.

◆ కీటకాల గుడ్లు వృద్ధి చెందకుండా చేసుకోవచ్చు.

◆ పంటలో నాణ్యత పెరిగి గిట్టుబాటు ఎక్కువగా పొందే అవకాశం ఉంది.

10. దక్షిణ భారతదేశంలో పండే చెరకు, ఉత్తర భారతదేశంలో పండే చెరకు కన్నా ఎక్కువ నాణ్యతను కలిగి ఉంటుంది. ఎందుకంటే అధిక దిగుబడినకు సంబంధించి చెరకులోని సుక్రోజ్ అత్యధికంగా ఉంటుంది. అయితే భారతదేశంలో ఉత్తరప్రదేశ్ అత్యధికంగా చెరకును ఉత్పత్తి చేస్తుంది. సగటు దిగుబడి మాత్రం దక్షిణాది రాష్ట్రాలు అయిన కేరళ, తమిళనాడు లో అధికంగా కలదు. ఇది ఆయన, ఉప ఆయన రేఖా ప్రాంతపు పంట. చెరకును ఉష్ణమండల దేశాలలో సాగుచేస్తారు. దక్షిణ భారతదేశం ఉష్ణమండలంలో ఉంది. దీని పెరుగుదలకు 21⁰ సెం.గ్రే - 27⁰ సెం.గ్రేల ఉష్ణోగ్రత పరిధిలో అనుకూలంగా ఉంటుంది.

ప్రశంస
పన్నీరు వంటిది,
దాన్ని
వాసన చూసి
వదిలేయాలే తప్ప
తాగుతూ కూర్చోకూడదు.

భారత దేశ చరిత్ర

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్ -

నిజామాబాదు)

మొఘలుల కాలం

మొఘలాయిలు క్రీ.శ. 1526 నుండి 1707 వరకు భారత ఉపఖండాన్ని (ఆఫ్ఘనిస్తాన్, పాకిస్తాన్, భారత్) పరిపాలించిన రాజవంశీయులు. 952లోతైమూరు వంశానికి చెందిన బాబరు ఒక పాని పట్టుయుద్ధంలో ఇబ్రహీమ్ లోడీను ఓడించి మొఘల్ సామ్రాజ్యం స్థాపించాడు. ముఘల్ అంటే మంగోల్ అనే పదానికి పెర్షియా భాషలో సమానమైన పదం. మంగోల్ అంటే మధ్య ఆసియాలోని చెంఘీజ్ ఖాన్ వంశీయులైన సంచార యుద్ధవీరులు అని అర్థం. మొఘల్ వంశీయులంతా ఇస్లాం మతాన్ని కచ్చితంగా పాటించారు. బాబరు తరువాత పరిపాలన బాధ్యతల్ని చేపట్టిన హుమాయూన్ పరాన్ వీరుడైన షేర్షా సూ జయించి సుర్ సామ్రాజ్యం స్థాపించాడు. పదహా రేళ్ళ తరువాత పోగుట్టుకున్న కోటలన్నింటినీ హుమాయూన్ మళ్ళీ జయించాడు. హుమాయూన్ తరువాత అతని కుమారుడైన అక్బర్ మొఘల్ సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించి 1556 నుండి 1605 వరకు పాలించాడు. అక్బర్ తరువాత విశాలమైన మొఘల్ సామ్రాజ్యం అతని కుమారుడైన జహంగీర్కు సంక్రమించింది. జహంగీర్ తర్వాత డిల్లీ సింహాసనాన్ని అధిష్టించి షాజహాన్ కాలంలో మొఘల్ సామ్రాజ్యం ప్రపంచం లోనే అతి గొప్ప రాజ్యంగా కీర్తించబడింది. ఇతను పరిపాలించిన కాలాన్నే చరిత్రకారులు మొఘల్ సామ్రాజ్య స్వర్ణ యుగంగా వర్ణిస్తారు.

షాజహాను క్రీ.శ. 1630, 1653 మధ్య, తన భార్య ముంతాజ్ జ్ఞాపకార్థంగా, ప్రసిద్ధిగాంచిన తాజ్ మహల్ కట్టించాలని సంకల్పించాడు. ముంతాజ్ తన 14వ బిడ్డ ప్రసవ సమయంలో మరణించింది. 1700 నాటికి సామ్రాజ్యం 40లక్షల చదరపు కిలోమీటర్ల మేర విస్తరించి ఉధాన స్థితికి చేరుకున్నది

మొఘల్ సామ్రాజ్యంలోని ప్రజలలో అత్యధిక సంఖ్యాకులు హిందూ మత స్థలైనా పాలకవర్గం మాత్రం ముస్లిం మతస్థులు. సామ్రాజ్యాన్ని బాబర్ స్థాపించినా అక్బర్ కాలము వరకు స్థిరపడలేదు. ఉదార స్వభావుడైన అక్బర్ జన్మజ్ఞ భారతీయునిగా స్థానిక సంస్కృతి రీతులతో వల్లమాలిన అనుబంధం, అభిమానం కలిగి ఉన్నాడు. అక్బర్ పాలనలో మొఘల్ ప్రభుత్వం జిజియా పన్ను (ముస్లిం మతస్థులపై విధించే పన్ను) ను అంతం చేసింది. ముస్లింల సాంప్రదాయక చాంద్రమాన కాలగణనను విడిచి వ్యవసాయపనులలో సౌలభ్యము కొరకు సూర్యమానకాల గణనను అవలంబించారు.

మొఘలులు భూమి శిస్తును సేకరించటానికి ముస్సబుదార్ వ్యవస్థను ఉపయోగించారు. యుద్ధ సమయములో సైనికుల దండును పంపే హామీపై, చక్రవర్తి ముస్సబుదారుకు భూమి శిస్తు హక్కులు మంజూరు చేశేవాడు. హక్కులు ఇచ్చిన భూమివైశాల్యము పెరిగినకొద్దీ ముస్సబుదారు పంపవలసిన సైన్య ము సంఖ్య కూడా పెరిగేది. ముస్సబుపై హక్కులు వంశానుగతంగా సంక్రమించవు, అధికారులను చక్రవర్తి తిరిగి తీసుకునే అవకాశము కూడా ఉంది. ఈ పద్ధతి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ముస్సబుదారులపై దృఢమైన పట్టు కల్పించింది.

ప్రశ్నలు

1. జాబితా-Iని జాబితా-IIతో సరిపోల్పండి మరియు జాబితాల క్రింద ఇవ్వబడిన కోడ్ల నుండి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి. —

జాబితా-I

జాబితా-II

ఎ. గుల్బదన్ 1. తారిఖ్-ఇ-బేగం ముబారక్ఖహి
బి. ఈశ్వర్ దాస్ నగర్ 2. తారిఖ్-ఇ-షెర్షాహి
సి. యాహియాబిన్అహ్మద్ 3. హుమాయున్నామా
డి. అబ్బాస్ ఖాన్ 4. పుతుహత్-ఇ-ఆలమ్గిరి
సర్వాని

కోడ్లు :

ఎ బి సి డి

ఎ) 1 2 3 4

బి) 4 3 2 1

సి) 3 1 4 2

డి) 3 4 1 2

సమాధానం : (డి)

వివరణ : గుల్బదన్ బేగం హుమాయున్ నామాన్ని స్వరపరిచారు. ఈశ్వర్ దాస్ నగర్ పుతుహత్-ఇ-ఆలమ్గిరిని స్వరపరిచారు. తాహియా బిన్ అహ్మద్ తారిఖ్-ఇ-ముబారక్ఖహిని స్వరపరిచారు. అబ్బాస్ ఖాన్ సర్వాని స్వరపరిచిన తారిఖ్-ఇ-షెర్షాహి గుల్బదన్ బేగం మొఘల్ చక్రవర్తి బాబర్ కుమార్తె, ఆమె హుమాయున్ నామరచయిత్రి, ఆమె సవిత్ర సోదరుడు హు మాయున్ జీవిత చరిత్ర. ఈశ్వర్ దాస్ నగర్ పుతుహత్-ఇ-ఆలమ్గిరిని స్వరపరిచాడు, ఇది ఔరంగజేబు పాలన చరిత్ర.

2. కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి :

వాదన (ఎ) : మొఘల్ పాలకులు అంగీకరించలేదు. ఖలీఫా యొక్క ఆధిపత్యం.

కారణం (ఆర్) : ఖలీఫా ఈజిప్టు పాలకుల బండ్. దిగువ ఇవ్వబడిన కోడ్ల సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి :

కోడ్లు :

ఎ) ఎ మరియు ఆర్ రెండూ నిజం మరియు ఆర్ అనేది ఎ యొక్క సరైన వివరణ

బి) ఎ మరియు ఆర్ రెండూ నిజం, కానీ ఆర్ అనేది ఎ యొక్క సరైన వివరణ కాదు.

సి) ఎ నిజం, కానీ ఆర్ తప్పు.

డి) ఎ తప్పు, కానీ ఆర్ నిజం.

సమాధానం : (బి)

వివరణ : మొఘల్ పాలకులు కలీఫా ఆధిపత్యాన్ని అంగీకరించలేదు. 1580లో, అక్బర్ సామ్రాజ్యం యొక్క తూర్పు భాగంలో తిరుగుబాటు జరిగింది, మరియు అక్బర్ను మత విశ్వాసి అని ప్రకటిస్తూ అనేక ఘోషణలు, ఖాజీలు జారీ చేశారు. అక్బర్ తిరుగుబాటును అణచివేసి, ఖాజీలకు కఠిన శిక్షలు విధించాడు. అక్బర్ తన స్థానాన్ని మరింత బలోపేతం చేయడానికి 1579లో అన్ని ప్రధాన ఉలేమాలు సంతకం చేసిన మహ్జర్ లేదా డిక్లరేషన్ను జారీచేశాడు. అక్బర్ యుగపు ఖలీఫా అని, ఖలీఫా ర్యాంక్ ముజ్తాహిద్ కంటే ఎక్కువగా ఉంటుందని మహజర్ నొక్కి చెప్పాడు. ముజ్తాహిద్ల మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నందున అక్బర్ ఏదైన ఒక అభిప్రాయాన్ని ఎంచుకోవచ్చు మరియు ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా లేని శాసనాలను కూడా జారీ చేయగలడు. సామ్రాజ్యంలో మతపరమైన వర్తిత్వం నిర్ధారించడంలో మహ్జర్ సహాయపడిందని నమ్ముతారు. ఇస్లాం ఖలీఫాకు పూర్తి ఆధిపత్యం అందించిన కారణంగా ఇది అక్బర్ను చాలా శక్తివంతం చేసింది. మరియు అతని ప్రజలపై ఒట్టోమన్ ఖలీఫా యొక్క మతపరమైన మరియు రాజకీయ ప్రభావాన్ని తొలగించడంలో అతనికి సహాయపడింది.

3. మొఘల్ మానసబ్దారీ వ్యవస్థ గురించిన క్రింద ప్రకటనలను పరిగణించండి.

1. మన్సబ్దార్లలో మూడు వర్గాలు ఉండేవి.
2. వారికి మప్రుత్ లేదా షరతులతో కూడిన ర్యాంకులు ఇవ్వవచ్చు.
3. సవార్ ర్యాంక్ జాట్ ర్యాంక్లను మించకూడదు.
4. అన్ని సైనిక మరియు పౌర అధికారులు మంజూరు చేయబడ్డాయి. మాన్సాబ్లు లేదా ర్యాంకులు.

పై స్టేట్మెంట్లలో ఏది సరైనది ?

- ఎ) 1 మరియు 2 మాత్రమే
- బి) 1 మరియు 3 మాత్రమే
- సి) 1, 2 మరియు 3 మాత్రమే
- డి) 1, 2, 3 మరియు 4 మాత్రమే

సమాధానం : (డి)

వివరణ : మొఘల్ మానసబ్దారీ వ్యవస్థ గురించి ఇవ్వబడిన అన్ని ప్రకటనలు సరైనవి. అక్బర్ సైన్యానికి మరియు పౌర విభాగానికి సాధారణమైన మానసబ్దారీవిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాడు. మన్సబ్దార్లను అధికారి, హోదాలేదాగౌరవం అని పిలుస్తారు. మన్సబ్దార్లు జాట్ మరియు సవార్ ర్యాంక్ ద్వారా వేరు చేయబడ్డాయి. జాతీలు మరియు సవర్ల సంఖ్య ప్రకారం మన్సబ్దార్లలో మూడు వర్గాలు ఉన్నాయి. మన్సబ్దార్లు కూడా వారి ర్యాంక్ ప్రకారం అమీర్, అమిరల్ కబీర్ మరియు అమీర్-అల్ ఉమారాగా వర్గీకరించబడ్డారు.

4. ఈ రెండు ప్రకటనలను పరిగణించండి :
వాదన (ఎ) : అక్బర్ బులండ్ను నిర్మించాడు ఫతేపూర్ సిక్రీ వద్ద దర్వాజా. కారణం (ఆర్) : అక్బర్ జ్ఞాపకార్థంచేయాలని కోరుకు న్నాడు అతని విజయం. ఈ రెండు ప్రకటనల సందర్భంలో కింది వాటిలో ఏది సరైనది ?

- ఎ) ఎ మరియు ఆర్ రెండూ నిజం మరియు ఆర్ అనేది ఎ యొక్క సరైన వివరణ.
- బి) ఎ మరియు ఆర్ రెండూ నిజమే కానీ ఎ యొక్క సరైన వివరణ ఆర్ కాదు.
- సి) ఎ నిజం, కానీ ఆర్ తప్పు.
- డి) ఎ తప్పు, ఆర్ నిజం.

సమాధానం : (ఎ)

వివరణ : అక్బర్ ఫతేపూర్ సిక్రీ వద్ద బులండ్ దర్వాజాను నిర్మించాడు, ఎందుకంటే అతను గుజారాత్ పై తన విజయాన్ని గుర్తుచేసుకోవలనుకున్నాడు. బులండ్ దర్వాజా తూర్పు ఆర్చ్ పై ఉన్న ఒక పెర్షియన్ శాసనం ఉత్తర ప్రదేశ్ పై అక్బర్ విజయం మరియు 1601లో గుజారాత్ లో విజయాన్ని నమోదు చేసింది. బులండ్ దర్వాజా ఎరువు మరియు బఫ్ ఇసుకరాయితో తయారు చేయబడింది, ఇది తెలుపు మరియు నలుపు పాలరాయితో మరియు మసీదు ప్రాంగణం యొక్క పైన ఉన్న టవర్లతో అలంకరించబడింది. నిర్మాణం యొక్క మొత్తం ఎత్తు నేల స్థాయి నుండి దాదాపు 54 మీటర్లు. ఇది 15 అంతస్తుల ఎత్తైన గేట్ వే, ఇది ఫతేపూర్ సిక్రీ నగరం యొక్క దక్షిణ ప్రవేశ ద్వారం కాపలాగా ఉంది.

5. కింది వాటిలో అక్బర్ కాలంలో వ్రాయబడినవి/ ఏవి?
1. హుమాయూన్ నమ్మ
2. తారిఖ్-ఇ-షెర్షాహి
3. అక్బర్ నమ్మ
4. ముంతఖబ్-ఉత్-తవారిఖ్
దిగువ ఇవ్వబడిన కోడ్ల నుండి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి :

కోడ్లు :

- ఎ) 1 మరియు 3 మాత్రమే బి) 3 మాత్రమే
సి) 2,3 మరియు 4 డి) 1,2,3 మరియు 4

సమాధానం: (డి)

వివరణ :

హుమాయున్ నామా, తారిఖ్‌ఇషాషెర్షాహి, అక్బర్ నామా మరియు ముంతఖబ్ ఉల్ తవారిఖ్ అక్బర్ కాలంలో వ్రాయబడ్డాయి. అక్బర్ సాహిత్యానికి గొప్ప పోషకుడు. హుమాయున్ నామాను గుల్బదన్ బేగం రాశారు, తారిఖ్‌ఇషాషెర్షాహిని తహియాబిన్ అహ్మద్ సిర్హిందీ, అక్బర్ నామాను అబుల్ ఫజల్ రాశారు మరియు ముంతఖబ్ ఉల్ తవారిఖ్ ను ముల్లా అబ్దుల్ ఖాదిర్ బదానీ రాశారు.

6. జాబితాని జాబితా||తో సరిపోల్చండి మరియు కోడ్ల నుండి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి :

జాబితా I జాబితా II

(స్మారక చహ్నాలు) (బిల్దర్లు)

- ఎ) బులంద్ దర్వాజా, 1. ల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ ఫతేపూర్ సిక్రీ
బి) అలై దర్వాజా, ఢిల్లీ 2. అక్బర్
సి) మోతీ మసీదు, ఢిల్లీ 3. షాజహాన్
డి) మోతీ మసీదు, ఆగ్రా 4. ఔరంగజేబ్

ఎ బి సి డి

- ఎ) 1 2 3 4
బి) 2 1 4 3
సి) 1 2 4 3
డి) 4 1 3 2

సమాధానం : (బి)

వివరణ :

అక్బర్ బులంద్ దర్వాజా మరియు ఫతేపూర్ సిక్రీలను నిర్మించాడు. అలావుద్దీన్ ఖిల్జీ ఢిల్లీలోని ఆలయ్ దర్వాజాను నిర్మించాడు. ఔరంగజేబు ఢిల్లీలోని మోతీ

మసీదును నిర్మించాడు. షాజహాన్ ఆగ్రాలోని మోతీమసీదును నిర్మించాడు.

7. షాజహాన్ హయంలోని వాస్తుశిల్పంలోని రెండు విశిష్ట లక్షణాలు ఏవి ?

1. మార్బుల్ వాడరం
2. కస్పెడ్ ఆర్చ్‌లు
3. సరళత
4. కిరణాల ఉపయోగం

దిగువ ఇవ్వబడిన కోడ్ల నుండి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి :

కోడ్లు :

- ఎ) 1 మరియు 2
బి) 1 మరియు 3
సి) 2 మరియు 3
డి) 1 మరియు 4

సమాధానం : (ఎ)

వివరణ :

షాజహాన్ హయంలోని వాస్తుశిల్పం యొక్క రెండు విలక్షణమైన లక్షణాలు మార్బుల్ మరియు కస్పెడ్ ఆర్చ్‌లను ఉపయోగించడం. షాజహాన్ తన పాలనలో నిర్మించిన నిర్మాణాల యొక్క గొప్ప వారసత్వాన్ని మిగిల్చాడు. అతను ఇస్లామిక్ వాస్తుశిల్పం యొక్క గొప్ప పోషకుల్లో ఒకడు. అతని నిర్మాణాలలో తాజ్ మహల్, ఎర్రకోట, ఆగ్రా కోటలోని పెద్ద విభాగాలు, జామా మసీదు, వజీర్ ఖాన్ మసీదు, మోతీ మసీదు, షాలీమార్ గార్డెన్స్, లాహోర్ కోటలోని విభాగాలు, జహంగీర్ సమాధి-అతని తండ్రి సమాధి. డబుల్ డోమ్, కస్పెడ్ ఆర్చ్‌లు మరియు పార్క్ లాంటి పరిసరాలను ఉపయోగించడం షాజహాన్ కాలం వాస్తుశిల్పానికి ఇష్టమైన పరికరాలు. భవనం యొక్క భాగాలమధ్య సమరూపత మరియు సమతుల్యత ఎల్లప్పుడూ నొక్కిచెప్పబడతాయి అలాగే సున్నితమైన

అలంకారవివరాలు. తెల్లవి పాలరాయి ఇష్టపడే నిర్మాణ సామగ్రి.

8. కింది మొగల్ చక్రవర్తులలో ఎవరు సామ్రాజ్యం యొక్క ప్రధాన 'సద్ర'ను తొలగించారా ?

1. అక్బర్ 2. జహంగీర్
3. షాజహాన్ 4. ఔరంగజేబు

దిగువ ఇవ్వబడిన కోడ్ల నుండి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి.

కోడ్లు :

- ఎ) 1 మరియు 2 బి) 1 మరియు 3
సి) 2 మరియు 3 డి) 1 మరియు 4

సమాధానం : (డి)

వివరణ :

అక్బర్ మరియు ఔరంగజేబు మొఘల్ సామ్రాజ్యం యొక్క ముఖ్యులను 'సర్దార్'లను తొలగించిన చక్రవర్తులు.

9. జాబితా I ని జాబితా II తో సరిపోల్చండి మరియు దిగువ ఇవ్వబడిన కోడ్ల నుండి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి :

జాబితా I జాబితా II

- ఎ. బాబర్ 1. తుజుక్ ఇజాజహంగిరి
బి. గుల్బదన్ బేగం 2. అక్బర్ నామా
సి. అబుల్ ఫజల్ 3. హుమాయున్ నామా
డి. జహంగీర్ 4. తుజుక్ ఇబాబరి

ఎ బి సి డి

- ఎ) 1 2 3 4
బి) 2 1 3 4
సి) 4 3 2 1
డి) 3 4 1 2

సమాధానం : (సి)

వివరణ :

తురుక్ - ఇ - బాబ్రీని బాబర్ స్వరపరిచాడు. హుమాయున్ నామాను గుల్బదన్ బేగం స్వరపరిచారు. అక్బర్ నామాను అబుల్ ఫజల్ స్వరపరచగా, తుజుక్ - ఇ - జహంగీర్ స్వరపరిచాడు.

10. అక్బర్ పాలనలోని క్రింది సంఘటనలను కాల క్రమానుసారంగా అమర్చండి :

1. ఉజ్జైక్ తిరుగుబాటు 2. డాక్ వ్యవస్థ పరిచయం
3. కాశ్మీర్ విజయం

దిగువ ఇవ్వబడిన కోడ్ల నుండి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి :

కోడ్లు :

- ఎ) 1,2 మరియు 3 బి) 2,1 మరియు 3
సి) 3,2 మరియు 1 డి) 2,3 మరియు 1

సమాధానం : (ఎ)

వివరణ :

అక్బర్ పాలనలోని సంఘటనల యొక్క సరైన కాలక్రమానుసారం, డాక్ వ్యవస్థ పరిచయం మరియు కాశ్మీర్ ఆక్రమణ 1564 ఉజ్జైక్ అధిపతులు తిరుగుబాటుకు దిగారు, అక్బర్ మాలవాలో మరియు తరువాత బీహార్ లో వారిని నిర్ణయాత్మకంగా ఓడించి ఓడించాడు. తిరుగుబాటు చేసిన నేతలకు క్షమాపణలు చెప్పారు. కానీవారు మళ్లీ తిరుగుబాటు చేశారు కాబట్టి అక్బర్ వారి తిరుగుబాటును రెండవసారి అణచివేయవలసి వచ్చింది. అలీషా మొఘల్లకు వెంటనే లంగిపోయాడు, అయితే అతని కుమారుడు యాకూబ్ లో మరొకడు రాజుగా పట్టాభిషేకం చేసి, మొఘల్ సైన్యాలకు మొండిగా ప్రతిఘటించాడు. చివరగా, జూన్, 1589లో యాకూబ్ మరియు అతని తిరుగు బాటు దళాల లంగుబాటును స్వీకరించడానికి అక్బర్ స్వయంగా లాహోర్ నుండి శ్రీనగర్ వరకు ప్రయాణించాడు.

జనరల్ సైన్స్

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్ -
సంగారెడ్డి)

జ్ఞానేంద్రియాలు

పరిచయం

జ్ఞానాంగాలు 5 రకాలు అవి

1.కన్ను, 2.చెవి, 3.చర్మం 4.నాలుక, 5.ముక్కు

1.కన్ను: కళ్లు దృష్టికి సంబంధించిన జ్ఞానాంగాలు. ఇవి పుర్రే యొక్క ఆర్బిట్లలో ఇమిడి ఉంటాయి. కంటికి అనుబంధంగా కన్నీటి గ్రంధులు, హార్డ్ రియాన్ గ్రంధులు ఉంటాయి. కంటి గుడ్డుకు 3 పొరలు ఉంటాయి. అవి వెలుపలి స్క్లెరాటిక్ పొర, మధ్యలోని కోరాయిడ్ పొర, లోపలి రెటీనా. స్క్లెరాటిక్ పొర ముందు వైపున పారదర్శకంగా ఉంటుంది. ఈ భాగాన్ని శుక్లపటలం అంటారు. కోరాయిడ్ ముందు వైపున సీలియరీ దేహాన్ని, ఐరీస్ ను ఏర్పరుస్తుంది. ఐరీస్ మధ్య గల రంధ్రాన్ని కంటిపాప అంటారు. దీని వెనుక కుంభాకార కటకం ఉంటుంది.

రెటీనాలో రెండు రకాల కాంతిగ్రహక కణాలు ఉంటాయి అవి: దండాలు, శంకువులు. దండాలు తక్కువ కాంతిలో చూడటంలోను, శంకువులు ఎక్కువ కాంతి, రంగులు చూడటానికి తోడ్పడతాయి. కటకం వెనుక రెటీనా మధ్యభాగాన్ని ఎల్లో స్పాట్ అంటారు. దీని మధ్యలోని గర్తాన్ని ఫోవియా సెంట్రాలిస్ అంటారు. ఇది కేంద్రీయమైన, సుష్టమైన దృష్టికి తోడ్పడుతుంది. రెటీనా నుంచి దృష్టినాడి బయటికి వచ్చే ప్రాంతాన్ని అంధచుక్క అంటారు. కంటి గుడ్డులో కటకానికి ముందువైపు

ఉండే కుహరాన్ని ఏక్వియస్ కుహరంగాను, వెనుక వైపు ఉండే కుహరాన్ని విట్రియస్ కుహరంగాను పేర్కొంటారు. దండకణాలు ఉత్పత్తి చేసే పదార్థం రొడాప్సిన్. ఇవి చీకటిలో చూడటానికి తోడ్పడును. అనగా రంగులను గుర్తించలేవు.

2.చెవి: చెవిలో 3 భాగాలుంటాయి. అవి

1.వెలుపలి చెవి 2. మధ్యచెవి, 3. లోపలిచెవి.

కర్ణకుల్యపు అడుగుభాగాన కర్ణభేరి ఉంటుంది. కర్ణభేరికి లోపలి చెవికి మధ్య మూడు చిన్న ఎముకలుంటాయి. అవి మాలియస్, 2. ఇంకన్, 3. స్టేపిస్. మధ్య చెవి కుహరాన్ని, గ్రసనిని కలుపుతూ శ్రోత్రనాళాలు ఉంటాయి. లోపలి చెవికి రెండు భాగాలు ఉంటాయి. అవి అస్తిగహనం, త్వచగహనం. త్వచగహనంలో యుట్రిక్యులస్, శాక్యులస్, అర్ధవృత్తాకార కుల్యాలు, సర్పిలాకారంగా చుట్టుకొన్న కాక్లియ ఉంటాయి. లోపలి చెవి వినికెడికీ, దేహాన్ని సమతాస్థితిలో ఉంచడానికి తోడ్పడుతుంది.

3.చర్మం: చర్మం దేహాన్ని ఆవరించి, లోపలి భాగాలను రక్షిస్తూ ఉంటుంది. దీనిలో బాహ్య చర్మం, అంతశ్చర్మం అనే రెండు పొరలుంటాయి. చర్మంలోని వర్ణకం మెలనిన్ అంతశ్చర్మంలో జ్ఞాన నిర్మాణాలు/కణాలు ఉంటాయి. అవి స్పర్శ, ఒత్తిడి, ఉష్ణోగ్రత, రసాయనిక ప్రచోదనాలను గుర్తిస్తాయి. చర్మంలో స్వేద గ్రంధులు, చర్మవసా గ్రంధులు ఉంటాయి. స్వేద గ్రంధులు లేని జంతువులు కుక్క, ఏనుగు. స్వేద గ్రంధులు ఎక్కువగా ప్రాంతం అరచేయి మరియు అరికాలు. స్వేద గ్రంధులు అతి తక్కువ ఉండే ప్రాంతం పెదవులు. కుక్కలో నాలుక బయట పెట్టడంవల్ల ఏనుగులో చెవులను ఆడించడం వల్ల ఉష్ణోగ్రత క్రమత

జరుగును. సెబెషియన్ గ్రంథులు సెబం అనే తైల పదార్థాన్ని స్రవించి రోమాలను శుభ్రపరుచును.

4. నాలుక: నాలుక గురించి తెలియజేసే శాస్త్రాన్ని లారింజాలజి/గ్లాసాలజి అంటారు. నాలుక రుచిని తెలియజేయడమే కాక విటమిన్ల లోపాన్ని తెలియజేస్తుంది. చేపలలో జిహ్వ గ్రహకాలు ఉండవు. వీటికి శరీరంపై జిహ్వగ్రహకాలు ఉంటాయి. జిహ్వగ్రహకాలు నాలుక అంతా వ్యాపించి ఉండే రుచికళకల్లో ఉంటాయి. ప్రతి రుచికళకల్లో కుహరం ఉంటుంది. ఈ కుహరాన్ని జిహ్వ రంధ్రం అంటారు. రుచి కళిక కుహరంలో జిహ్వ గ్రహకాలు ఉంటాయి. ప్రతి జిహ్వగ్రహకానికి శైలిక మరియు అడుగుభాగాన నాడీ పోగు ఉంటుంది. జిహ్వ కుహరంలో గ్రహకాలన్ని లాలాజలంతో తడిసి ఉంటాయి. నాలుక మీద నాలుగు రకాల రుచి కళికలున్నాయి. ఇవి వేర్వేరు భాగాలలో ఉంటాయి. నాలుక ముందరి భాగంలో తీపి, ఉప్పు రుచుల గ్రహకాలుంటాయి. నాలుక పార్శ్వభాగాల్లో పులుపు రుచుల గ్రహకాలుంటాయి. నాలుక వెనుక భాగాలో చేదును తెలియచేసే గ్రహకాలుంటాయి. ఉష్ణాన్ని గ్రహించే గ్రహకాలు కూడా ఉంటాయి. కారం రుచి కాదు. ఘాటు మాత్రమే. కుక్కలో నాలుక చెమట విడుదల చేస్తుంది. ద్రవ పదార్థాలను త్రాగుతుంది. సర్పాలలోను, ఉడుములలోను నాలుక రెండుగా చీలి ఉంటుంది. వడ్రంగి పిట్టలో నాలుక దాని ముక్కుకు రెండు నుండి మూడు రెట్లు ఉంటుంది.

5. ముక్కు: ముక్కు గురించి తెలియజేసే శాస్త్రం రైనాలజి ముక్కు వాసనలను తెలియచేసే జ్ఞానేంద్రియం. బాహ్యనాసిక రంధ్రాలకు అంతర్నాసిక రంధ్రాలకు మధ్య నాసిక కక్ష్య లేదా నాసిక

కుహరాలుంటాయి. నాసికకక్ష్య గోడలు క్షేపణ స్తరాన్ని కలిగి ఉంటాయి. ఈ క్షేపణస్తరం శైలికామయ కణాలు, ప్రుహణ గ్రహకాలు వాసనలను తెలియజేస్తాయి. ప్రతి గ్రహణ గ్రహకం కుహరాన్ని కలిగి ఉంటుంది. ప్రుహణ గ్రహకం శైలికను కలిగి ఉండి అడుగు భాగం నాడీ పోగును కలిగి ఉంటుంది. ప్రుహణ గ్రహకాల యొక్క నాడులు అన్ని కలిసి పెద్ద ప్రుహణ నాడీగా ఏర్పడతాయి. వాసనలను గ్రహించిన ప్రుహణ గ్రహకాలు ప్రచోదనాలను విడుదల చేస్తాయి. ఈ ప్రచోదనాలు నాడీ పోగుల ద్వారా ప్రుహణ నాడీకి అందజేయబడుతుంది. ప్రుహణ నాడి ప్రచోదనాలను మెదడుకు చేరుస్తుంది. అత్యధిక ప్రుహణ శక్తి కలిగినది సొరచేప నాలుగు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న వాటిని వాసన ద్వారా పసికడు తుంది.

ప్రశ్నలు

1. మానవ దేహంలో సమతాస్థితిని క్రమపరుచునది ఏది?
 - ఎ. హైపోథాలమస్
 - బి. సెరెబ్రమ్
 - సి. అంతర్చెవిలోని అర్ధవలయాకార కాలువలలో ఉండే ద్రవం
 - డి. అంతర్చెవిలో ఉండే కాక్లియా యొక్క వెంట్రికల కణాలు
 2. మానవునిలో అవశేష అవయవం?
 1. చెవులు కదలించు కండరాలు
 2. పురుషులలో క్షీరావయవములు
 3. తోకలో ఉన్న వెన్నుపూస
 4. కూచుగా ఉన్న కొరపళ్ళు
- ఎ. 3,4 బి. 1,2,3
సి. 1,2,4 డి. 1,2,3,4

3. కనుబమ్మల అంచులలో గల క్రియరహిత మిబోమియన్ గ్రంథుల వలన కలుగునది?

ఎ. నేత్ర క్షేష్టాల శోధం

బి. కంటిలో కన్నీరు ఉత్పత్తి అధికమగుట

సి. పొడిబారిన కన్ను

డి. గ్లూకోమా

4. చెవిలోని గులిమి ఏవిధంగా ఏర్పడును?

ఎ. చర్మస్రావ గ్రంథులు

బి. సెరుమీనస్ గ్రంథులు

సి. మిబోమియాన్ గ్రంథులు

డి. మిరోక్రైన్ చెవి గ్రంథులు

5. పొడిబారిన ఉపకళ గల ప్రదేశం?

ఎ. చర్మం బి. డెర్మిస్

సి. బాహ్యచర్మం డి. వెంట్రుక

6. చర్మం యొక్క రంగు దేని వలన కలుగుతుంది?

ఎ. మెలనిన్ బి. రెనిన్

సి. మెసాటెసిన్ డి. మెటటోరిన్

7. కింది వాటిని జతపరచండి?

1. దండాలు ఎ. రంగులను గుర్తించడం

2. శంకువులు బి. చర్మం

3. కర్ణభేరి సి. మసక వెలుతురు

4. మెలనిన్ డి. వినిక్విడి

ఇ. కాలేయం

ఎ. 1-సి, 2-ఎ, 3-బి, 4-డి

బి. 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ

సి. 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి

డి. 1-సి, 2-ఎ, 3-డి, 4-బి

8. కింది అంశాలను అధ్యయనం చేసి సరైన

సమాదానాన్ని గుర్తించండి?

1. లోపలి చెవి దేహాన్ని సమతాస్థితిలో ఉంచుతుంది

2. స్వేదగ్రంథులు దేహ ఉష్ణోగ్రత నియంత్రణలో తోడ్పడుతాయి.

3. నాలుకపై రుచి గుళికలు ఉంటాయి.

4. చర్మస్రావ గ్రంథులు విసర్జనలో తోడ్పడుతాయి.

ఎ. 1,2 బి. 2,3,4 సి. 3,4,1 డి. 1,2,4

9. కళ్లు ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి అవసరమైన విటమిన్?

1. విటమిన్ ఏ

2. విటమిన్ బి

3. విటమిన్ సి

4. విటమిన్ డి

ఎ. 2,3

బి. 3,4

సి. 4

డి. 1

10. క్రింద ఇచ్చిన ఐచ్ఛికాల నుండి సరైన వాటిని గుర్తించండి?

(ఎ). నాళిక కుహరాలలో ఉండే టార్బినల్ ఎముకలను ఆవరించి శైలికమయ ఉపకళ ఉంటుంది.

(ఆర్). శైలికమయ ఉపకళలో జ్ఞానకణాలు ఉంటాయి.

ఎ. ఎ & ఆర్ సత్యం. ఎకు ఆర్ సరైన వివరణ

బి. ఎ & ఆర్ సత్యం. ఎకు ఆర్ సరైన వివరణ కాదు

సి. ఎ సత్యం మరియు ఆర్ అసత్యం

డి. ఎ మరియు ఆర్ రెండూ అసత్యం

సమాదానాలు

1	2	3	4	5
సి	డి	సి	సి	సి
6	7	8	9	10
ఎ	డి	ఎ	డి	ఎ

వివరణ

1. మానవ దేహంలో సమతాస్థితిని క్రమపరుచునది అంతర చెవిలోని అర్ధవలయాకార కాలువలలో ఉండే ద్రవం.
2. మానవునిలో అవశేష అవయవం చెవులు కదలించు కండరాలు, పురుషులలో క్షీరావయవములు, తోకలో ఉన్న వెన్నుపూస మరియు కూచుగా ఉన్న కొరపళ్ళు.
3. పొడిబారిన కన్ను కనుబమ్మల అంచులలో గలక్రియ రహిత మిటోమియాన్ గ్రంథుల వలన కలుగుతుంది.
4. మిటోమియాన్ గ్రంథుల వలన చెవిలో గులిమి ఏర్పడుతుంది.
5. బాహ్యచర్మం పొడిబారిన ఉపకళ గల ప్రదేశం.
6. చర్మం యొక్క రంగు మెలనిన్ వలన కలుగుతుంది.
7. దండాలా మసక వెలుతురు, శంకువులూ రంగులను గుర్తించడం, కర్ణభేర్రావినికెడి, మెలనిన్ చర్మం.
8. లోపలి చెవి దేహాన్ని సమతాస్థితిలో ఉంచుతుంది. స్వేదగ్రంథులు దేహ ఉష్ణోగ్రత నియంత్రణలో తోడ్పడుతాయి. నాలుకపై రుచి గుళికలు ఉంటాయి.
9. విటమిన్ ఏ కళ్ళు ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి సహాయ పడుతుంది.
10. నాళిక కుహరాలలో ఉండే టార్పినల్ ఎముకలను ఆవరించి శైలికమయ ఉపకళ ఉంటుంది. శైలికమయ ఉపకళలో జ్ఞానకణాలు ఉంటాయి. ఇవి వాసనను గుర్తిస్తాయి.

అరిథ్మెటిక్

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్- ఖమ్మం)

వయస్సు

పరిచయం మరియు భావనలు

పరిచయం: వయస్సుల ఆధారంగా సమస్యలు సాధారణంగా ఇద్దరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వ్యక్తుల వయస్సు సమాచారం మరియు వర్తమానం/భవిష్యత్తు/ గతంలో వారి వయస్సుల మధ్య సంబంధాన్ని కలిగి ఉంటాయి. సమాచారాన్ని ఉపయోగించి, వర్తమానం/ భవిష్యత్తు/గతంలో ఒకరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది వ్యక్తుల వయస్సును లెక్కించమని కోరబడుతుంది.

భావనలు:

1) ఒక వ్యక్తి యొక్క ప్రస్తుత వయస్సు X అయితే, అప్పుడు
- n సంవత్సరాల తర్వాత వయస్సు = $X + n$
- వయస్సు n సంవత్సరాల క్రితం = $X - n$
- n రెట్లు వయస్సు = nX
- సంఖ్యాశాస్త్రంలో వయస్సులను $A : B$ నిష్పత్తిలో పేర్కొన్నట్లయితే, $A : B$ అనేది AX మరియు BX అవుతుంది.

2) X మరియు Y వయస్సుల మొత్తం A అయితే మరియు వాటి వయస్సుల నిష్పత్తి వరుసగా $p : q$ అయితే, మీరు దిగువ చూపిన సూత్రాన్ని ఉపయోగించి Y వయస్సుని నిర్ణయించవచ్చు:

y యొక్క వయస్సు = y యొక్క నిష్పత్తి/ నిష్పత్తుల

y నిష్పత్తుల x వయస్సుల మొత్తం

నిష్పత్తుల మొత్తం $y=q/(p+q) \times A$ వయస్సు

గుర్తుంచుకోవలసిన పాయింట్లు:

- ప్రశ్న చదివిన తర్వాత, కొంత వేరియబుల్ x ద్వారా తెలియని వయస్సును ఊహించండి.

- ప్రశ్నలోని స్టేట్మెంట్లను గణిత సమీకరణాలుగా మార్చండి.

- సమీకరణాలను పరిష్కరించడం ద్వారా తెలియని వాటిని లెక్కించండి మరియు పొందిన విలువ సమస్యలో ఇచ్చిన షరతులను సంతృప్తి పరచాలి.

ప్రశ్నలు

1. నేటి నుండి 6 సంవత్సరాలలో ఉమేష్ వయస్సు రీనా వయస్సు కంటే 4 రెట్లు పెరుగుతుంది. ఉమేష్ మరియు మహేష్ వయస్సు 7 రెట్లు మరియు రీనా వయస్సు 6 రెట్లు ఉంటేవరుసగా, ఉమేష్ ప్రస్తుత వయస్సు ఎంత?

ఎ. 64 సంవత్సరాలు బి. 30 సంవత్సరాలు
సి. 48 సంవత్సరాలు డి. 42 సంవత్సరాలు

2. రోహన్ వయస్సు అజయ్ వయస్సు ఐదు రెట్లు మరియు మీనా వయస్సులో పద్దెనిమిదవ వయస్సు. వీరి ముగ్గురి వయసుల మొత్తం 132 సంవత్సరాలు. మీనా కంటే అజయ్ ఎంత చిన్నవాడు?

ఎ. 56 సంవత్సరాలు బి. 83 సంవత్సరాలు
సి. 27 సంవత్సరాలు డి. నిర్ధారించలేము

3. 10 మంది విద్యార్థులు మరియు వారి

ఉపాధ్యాయుల సగటు వయస్సు 15

సంవత్సరాలు. మొదటి ఏడుగురు విద్యార్థుల

సగటు వయస్సు 15 సంవత్సరాలు మరియు

చివరి ముగ్గురి వయస్సు 11 సంవత్సరాలు. ఉ

పాధ్యాయుని వయస్సు ఎంత?

ఎ. 33 సంవత్సరాలు బి. 30 సంవత్సరాలు
సి. 27 సంవత్సరాలు డి. 24 సంవత్సరాలు

4) రామ్ మరియు శ్యామ్ల సగటు వయస్సు 65 సంవత్సరాలు. రామ్, శ్యామ్ మరియు జాన్ల సగటు వయస్సు 53 సంవత్సరాలు. జాన్ వయస్సు ఎంత?

ఎ. 29 సంవత్సరాలు బి. 31 సంవత్సరాలు
సి. 59 సంవత్సరాలు డి. 45 సంవత్సరాలు

5) అమన్ మరియు నినాల ప్రస్తుత వయస్సు వరుసగా 59 మరియు 37 సంవత్సరాలు. 13 సంవత్సరాల క్రితం నినా మరియు అమన్ వయస్సుల నిష్పత్తి ఎంత?

ఎ. 3:2 బి. 46:25
సి. 12:23 డి. 8:3

6) రోహన్ అజయ్ కంటే చాలా చిన్నవాడు, మీనా కంటే పెద్దవాడు. అజయ్ మరియు మీనా వయస్సు మొత్తం 108 సంవత్సరాలు. రోహన్ వయస్సు ఎంత?

ఎ. 32 బి. 64
సి. 52 డి. 36

7) 4 మంది సభ్యుల కుటుంబం యొక్క సగటు వయస్సు 19 సంవత్సరాలు, 4 సంవత్సరాల క్రితం. కొత్త బిడ్డ జననం కుటుంబం యొక్క

సగటు వయస్సును నేటికీ అలాగే ఉంచింది. ఈ రోజు పిల్లల వయస్సు ఎంత?

- ఎ. 4 సంవత్సరాలు బి. 1 సంవత్సరం
సి. 2 సంవత్సరాలు డి. 3 సంవత్సరాల

8) 12 సంవత్సరాల క్రితం, P వయస్సు Q వయస్సు కంటే 3 రెట్లు ఉంది. 12 సంవత్సరాల తర్వాత, Q మరియు P వయస్సుల నిష్పత్తి 2:3 అవుతుంది. P యొక్క ప్రస్తుత వయస్సు ఎంత?

- ఎ. 54 సంవత్సరాలు బి. 36 సంవత్సరాలు
సి. 24 సంవత్సరాలు డి. 144 సంవత్సరాలు

9) A మరియు B యొక్క ప్రస్తుత వయస్సు వరుసగా 42 మరియు 36 సంవత్సరాలు. K సంవత్సరాల తర్వాత, B నుండి A వయస్సుల నిష్పత్తి 15:17 అవుతుంది. K విలువ ఎంత?

- ఎ. 9 సంవత్సరాలు బి. 12 సంవత్సరాలు
సి. 5 సంవత్సరాలు డి. 3 సంవత్సరాల

10) ఒక తండ్రి తన కొడుకు కంటే 4 రెట్లు ఎక్కువ. 8 సంవత్సరాల నుండి, తండ్రి వయస్సు మరియు కొడుకు వయస్సు నిష్పత్తి 20:7 ఉంటుంది. వారి ప్రస్తుత వయస్సుల మొత్తం ఎంత?

- ఎ. 50 బి. 72 సి. 68 డి. 65

జవాబులు

1	2	3	4	5
డి	బి	సి	ఎ	సి
6	7	8	9	10
సి	డి	బి	ఎ	డి

వివరణలు

1. ప్రస్తుత వయస్సు ఉమేష్-U సంవత్సరాలు, మహేష్ M సంవత్సరాలు మరియు రీమి సంవత్సరాల మాకు తెలుసు, $U=7R$ మరియు $M=6R$ అలాగే 6 సంవత్సరాల తర్వాత, $U+6=4(R+6), 7R+6=4R+24$
:R=6 సంవత్సరాలు = రీనా ప్రస్తుత వయస్సు.
ఉమేష్ ప్రస్తుత వయస్సు = $7R=7 \times 6=42$ సంవత్సరాలు

2. లెట్, అజయ్ వయస్సు = A
కాబట్టి, రోహన్ వయస్సు = 5 రెట్లు అజయ్ = $5A$ సంవత్సరాలు

అలాగే, రోహన్ వయస్సు = $7/18$ మీనా వయస్సు
:: మీనా వయస్సు $18/7 =$ రోహన్ వయస్సు
 $= 18/7 \times 5A = 90A/7$ సంవత్సరాలు
అజయ్ వయస్సు + రోహన్ వయస్సు + మీనా వయస్సు = 132 ఇచ్చిన

:: $A+5A+90A/7 = 132$ సంవత్సరాలు
:: $7A+35A+90A = 132 \times 7$ రెండు వైపులా 7 తో గుణించండి.

$A=7$ సంవత్సరాలు = అజయ్ వయస్సు
మీనా వయస్సు = $90A/7 = 90$ సంవత్సరాలు
మీనా కంటే అజయ్ $(90-7=83)$ ఏళ్లు చిన్నవాడు సంవత్సరాలు.

3.10 మంది విద్యార్థులు మరియు వారి ఉపాధ్యాయుల మొత్తం వయస్సు
 $= 11 \times 15 = 165$ సంవత్సరాలు.
మొదటి 7 మంది విద్యార్థుల మొత్తం వయస్సు
 $= 7 \times 15 = 105$ సంవత్సరాలు

3 విద్యార్థుల మొత్తం వయస్సు = $3 \times 11 = 33$
సంవత్సరాలు

\therefore 10 మంది విద్యార్థుల మొత్తం వయస్సు =
 $105 + 33 = 138$ సంవత్సరాలు
వారి ఉపాధ్యాయుని వయస్సు = $165 -$
 $138 = 27$ సంవత్సరాలు

4. రామ్ మరియు శ్యామ్ల సగటు వయస్సు
= రామ్ వయస్సు + శ్యామ్ వయస్సు / $2 = 65$
రామ్ వయస్సు + శ్యామ్ వయస్సు = 130
రామ్, శ్యామ్ & జాన్ సగటు వయస్సు = రామ్
వయస్సు + శ్యామ్ వయస్సు + జాన్ వయస్సు
/ $3 = 53$

$130 +$ జాన్ వయస్సు / $3 = 53$

\therefore జాన్ వయస్సు = 29 సంవత్సరాలు.

5. 13 సంవత్సరాల క్రితం,

నీనా వయస్సు = నీనా ప్రస్తుత వయస్సు -

$13 = 37 - 13 = 24$ సంవత్సరాలు

అమన్ వయస్సు = అమన్ యొక్క ప్రస్తుత
వయస్సు - $13 = 59 - 13 = 46$ సంవత్సరాలు

నీనా వయస్సు / అమన్ వయస్సు $24 / 46 = 12 /$

$23 = 12 : 23$

6. మీనా వయస్సు $>$ రోహన్ వయస్సు $>$

అజయ్ వయస్సు

మీనా మరియు రోహన్ వయస్సులో తేడా =

రోహన్ మరియు అజయ్ వయస్సులో తేడా

అంటే రోహన్ వయస్సు మీనా, అజయ్ వయస్సు

మధ్యలో ఉందని అర్థం.

చిట్టా:

అటువంటి సందర్భంలో, మధ్య సంఖ్య =

విపరీతమైన సంఖ్యల మొత్తం / 2

\therefore రోహన్ వయస్సు = అజయ్ మరియు మీనా
వయస్సు మొత్తం / $2 = 108 / 2 = 52$

సంవత్సరాలు

7. 4 సంవత్సరాల క్రితం,

కుటుంబం యొక్క సగటు వయస్సు = 19

సంవత్సరాలు

మొత్తం 4 కుటుంబ సభ్యుల మొత్తం వయస్సు

లేదా మొత్తం = $19 \times 4 = 76$ సంవత్సరాలు

ప్రస్తుతం, అంటే 4 సంవత్సరాల తర్వాత,

ఈ 4 కుటుంబ సభ్యుల ప్రస్తుత వయస్సు మొత్తం

లేదా మొత్తం = $76 + (4 \times 4) = 92$

సంవత్సరాలు.

పిల్లల ప్రస్తుత వయస్సు కి సంవత్సరాలుగా
ఉండనివ్వండి.

ఇప్పుడు కుటుంబంలో 5 మంది సభ్యులు ఉన్నారు

(కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం ఒక పిల్లవాడు

జోడించబడ్డాడు కాబట్టి) కుటుంబం యొక్క ప్రస్తుత

సగటు వయస్సు

4 మంది సభ్యుల ప్రస్తుత వయస్సుల మొత్తం +

పిల్లల ప్రస్తుత వయస్సు / 5

సగటు 4 సంవత్సరాల క్రితం మాదిరిగానే ఉంది

$19 = 92 + K / 5$

$\therefore K = 3$ సంవత్సరాలు = ఇది పిల్లల ప్రస్తుత

వయస్సు.

8. Q యొక్క ప్రస్తుత వయస్సుని K

సంవత్సరాలుగా పరిశీలిద్దాం 12 సంవత్సరాల

క్రితం,

Q వయస్సు = $K - 12$ సంవత్సరాలు

కాబట్టి P వయస్సు 3 సార్లు $Q = 3(K - 12)$

$= (3K - 36)$ సంవత్సరాలు P యొక్క

ఈ వయస్సు 12 సంవత్సరాల క్రితం

అందువల్ల, P యొక్క ప్రస్తుత వయస్సు = $(3K -$

$$36)+ 12 \text{ సంవత్సరాలు} = (3K-24)$$

సంవత్సరాలు

నేటి నుండి 12 సంవత్సరాల తరువాత,

$$Q \text{ వయస్సు} = K+12 \text{ సంవత్సరాలు}$$

$$P \text{ వయస్సు} = (3K-24)+12=(3K-12)$$

సంవత్సరాలు

$$\frac{\text{అలాగే, } Q \text{ వయస్సు}}{P \text{ వయస్సు}} = \frac{K+12}{3K-12} = \frac{2}{3}$$

$$: K=20 \text{ సంవత్సరాలు} = Q \text{ యొక్క ప్రస్తుత వయస్సు}$$

$$P \text{ యొక్క ప్రస్తుత వయస్సు} = 3K-$$

$$24=3 \times 20-24=36 \text{ సంవత్సరాలు } 9.$$

సంవత్సరాల తర్వాత, B వయస్సు/A వయస్సు

$$= \frac{B+K}{A+K} \text{ యొక్క ప్రస్తుత వయస్సు}$$

$$\frac{42+K}{17(36+K)} = \frac{15}{17}$$

$$42+K=15/17$$

$$17(36+K)=15(42+K)$$

$$K=9$$

$$10. \text{ ఈ రోజు, కొడుకు ప్రస్తుత వయస్సుని} = K$$

సంవత్సరాలుగా పరిశీలిద్దాం కాబట్టి తండ్రి ప్రస్తుత

వయస్సు 4 సార్లు

$$\text{సామ్} = 4K \text{ సంవత్సరాలు}$$

$$8 \text{ సంవత్సరాల తరువాత, కొడుకు వయస్సు} =$$

$$K+8 \text{ సంవత్సరాలు}$$

$$\text{తండ్రి వయస్సు} = (4K+8) \text{ సంవత్సరాలు}$$

$$\text{తండ్రి వయస్సు} / \text{కొడుకు వయస్సు} = \frac{4K+8}{K+8} = \frac{20}{7} \text{ ఇచ్చిన}$$

$$K+8=20/7$$

$$K=13 \text{ సంవత్సరాలు} = \text{కొడుకు ప్రస్తుత}$$

వయస్సు ..

$$\text{తండ్రి ప్రస్తుత వయస్సు} = 4K=4 \times 13=52$$

సంవత్సరాలు ప్రస్తుత వయస్సుల మొత్తం

$$= 13+52=65 \text{ సంవత్సరాలు.}$$

సామాజిక శాస్త్రం

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్- ఆదిలాబాద్)

పరిచయం

కుల క్రమశ్రేణిలో షడ్యూల్ కులాల కంటే ఉన్నత స్థానంలోనూ, అగ్రకులాల కంటే నిమ్న స్థానంలోను ఉన్న కులాలను వెనుకబడిన తరగతులుగా పరిగణిస్తారు.

భారతీయ సామాజిక జీవనంలో వ్యక్తి యొక్క సామాజిక అంతస్తు జన్మత సంక్రమిస్తుంది.

అనగా సమాజంలో కొన్ని కులాలు లేదా వర్గాలు సహజంగానే ఉన్నతమైన జీవనాన్ని కలిగి ఉండును. మరికొన్ని నిమ్నస్థాయిలో జీవనాన్ని కలిగి ఉంటాయి.

వీరిని వారి వారి కులాల పేరుతో గుర్తించడం జరుగుతుంది.

ఈ కులాలు విద్యాపరంగా, సామాజికంగా వెనుకబడినారు.

వీరుషడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగల మాదిరిగా సామాజిక అసమానతలకు గురి కాబడిన వారే. అయితే అస్పృశ్యత వంటి తీవ్రమైన సామాజిక వివక్షత మాత్రం కనబడదు.

దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో వెనుకబడిన తరగతుల వారు భుస్వాములు, ప్రాకర్షరీ యజమానులు. వృత్తి నైపుణ్యం కలవారిగా ఉన్నారు. అంతే కాకుండా కొన్ని

రాష్ట్రాలలో రాజకీయంగా కూడా పలుకుబడి కలిగిఉన్నారు.

రాజ్యాంగ రక్షణలు

షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు, ఆంగ్లో ఇండియన్లు, సామాజికంగా ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులకు కొన్ని ప్రత్యేక రక్షణలు కల్పించాలని భారత రాజ్యాంగ నిర్మాతలు భావించారు. వారి ఆలోచనలకు అనుగుణంగా ఈ వెనుకబడినవర్గాలకు అవసరమైన నిబంధనలు రాజ్యాంగంలోని 16వ భాగంలో పొందుపరచబడ్డాయి.

సామాజికంగాను, విద్యావరంగాను వెనుకబడిన తరగతులకు సంబంధించిన ముఖ్యమైన రాజ్యాంగా నిబంధన 14వ భాగంలోని 340 నిబంధనలో పొందుపరచబడింది. ఈ నిబంధన ప్రకారం వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం మరియు అభివృద్ధికి సంబంధించిన చర్యలను సమీక్షించేందుకు గాను రాష్ట్రపతి ఒక ప్రత్యేక కమీషన్ ఏర్పాటు చేయవచ్చు.

ఈ నిబంధన ప్రకారం ఏర్పడిన కమీషన్లు:

1. 1953 లో కాకా కాలేల్కర్ కమీషన్
 2. 1978లో మండల్ కమీషన్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.
- అనేక రాష్ట్రాలలో కూడా వెనుకబడిన తరగతుల కమీషన్ల ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి.
1. కుమార పిళ్లై కమీషన్ (1964) కేరళ
 2. దామోదరన్ కమీషన్ (1967) కేరళ
 3. సత్తనాథన్ కమీషన్ (1969) తమిళనాడు
 4. నాగన్నగౌడ్ కమీషన్ మైసూర్

5. హవనూర్ కమీషన్ (1972)-వైసూర్
6. వెంకటస్వామి కమీషన్ (1980) వైసూర్
7. జస్టిన్ చినవరెడ్డి కమీషన్ -వైసూర్
8. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఏర్పాటుచేయబడిన కమీషన్లు

1. మనోహర్ ప్రసాద్ కమీషన్
2. అంతరామన్ కమీషన్ 1970
3. మురళిధర్ రావు కమీషన్ 1982
4. జస్టిస్ రామచంద్రరాజు కమీషన్

పశ్చలు

1. క్రింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.?

1. 1953 లో కాకా కాలేల్కర్ కమీషన్
2. 1978లో మండల్ కమీషన్ ఏర్పాటు చేయడం.
3. మురళిధర్ రావు కమీషన్ 1982

1. 1,2 సరైనవి
2. 1,3 సరైనవి
3. 2,3 సరైనవి
4. 1,2,3 సరైనవి.

2. క్రింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.?

1. మండల్ కమీషన్ జనత ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసినది.
2. ఈ ప్రభుత్వం 1978 లో బి.పి మండల్ అధ్యాక్షతన రెండవ వెనుకబడిన కమీషన్ ఏర్పాటు చేయబడినది.

1. పై రెండు సరైనవి
2. పై రెండు తప్పు
3. 1వది సరైనది ,2 వది తప్పు
4. 1 వది తప్పు, 2వది సరైనది.

3. క్రింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.?

1. మండల్ కమిషన్ మొత్తం 3743 కులాలను గర్తించినది.
2. ఈ కమిషన్ తన నివేదికను 1980 డిసెంబర్ 31న ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది.

1. పై రెండు సరైనవి
2. పై రెండు తప్పు
3. 1వది సరైనది ,2 వది తప్పు
4. 1 వది తప్పు, 2వది సరైనది.

4. క్రింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.?

1. మండల్ కమిషన్ నివేదికను పార్లమెంట్ ఉభయసభలలో 1980 ఏప్రిల్ 30న ప్రవేశపేట్టడం జరిగినది.
2. నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం 1990 ఆగస్టు 13న మండల్ కమిషన్ సిఫారుసులన్ని అమోదించింది.

1. పై రెండు సరైనవి
2. పై రెండు తప్పు
3. 1వది సరైనది ,2 వది తప్పు
4. 1 వది తప్పు, 2వది సరైనది.

5. జాతీయ వెనుకబడిన తరగతుల అర్థికఅభివృద్ధి సంస్థ ఏప్పుడు ఏర్పాటు చేసినారు.

1. 1994
2. 1993
3. 1992
4. 1991

6. వెనుకబడిన తరగతుల గుర్తింపుకు సంబంధించిన రాజ్యాంగ నిబంధన

1. 338 2. 340
3. 342 4. 344

7. దేశంలో మొదటి వెనుకబడిన తరగతుల కమిషన్ ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేశారు.

1. 1950
2. 1951
3. 1952
4. 1953

8. వెనుకబడిన తరగతుల జాబితాను తయారుచేయడానికి గాను జనతా ప్రభుత్వం వేసిన కమిషన్ .

1. కాకా కాలేల్కర్ కమిషన్
2. మండల్ కమిషన్
3. మురళీధర్ రావు కమిషన్
4. రామచంద్రరాజు కమిషన్

9. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో వెనుకబడిన తరగతులకు కల్పిస్తున్న రిజర్వేషన్ .

1. 25%	2. 27%
3. 29%	4. 31%

10. జాతీయ వెనుకబడిన తరగతుల అర్థికాభివృద్ధి సంస్థను ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేశారు .

1. 1990	2. 1992
3. 1994	4. 1996

జవాబులు

ప్రశ్న	1	2	3	4	5
జ	4	1	1	1	3
ప్రశ్న	6	7	8	9	10
జ	2	2	2	2	2

జనరల్ స్టడీస్ (తెలంగాణ)

తెలంగాణ ఆర్థిక వ్యవస్థ

(డ్రైక్టర్: టి.ఎన్. బి.సి. స్టడీసర్కిల్- కరీంనగర్)

తెలంగాణ ఎకానమీ పాఠం:

భూ సంస్కరణలు

(LAND REFORMS)

భారతదేశంలో ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ జీవనంలో వ్యవసాయం నేటికీ కీలక స్థానాన్ని ఆక్రమించింది.

◆ దేశంలోను, రాష్ట్రంలోను సగం కంటే ఎక్కువ జనాభా వ్యవసాయంపైనే ఆధారపడి ఉన్నారు.

◆ ఏ సంవత్సరంలో ఐతే వ్యవసాయం వృద్ధిరేటు అధికంగా ఉంటుందో ఆ సంవత్సరంలో ఆర్థిక వృద్ధి రేటు కూడా అధికంగా ఉంటుంది.

◆ వ్యవసాయ రంగంలో ఉత్పాదకత తక్కువగా ఉండడానికి ప్రధానంగా రెండు కారణాలు కన్పిస్తున్నాయి.

◆ ఉత్పాదకత తక్కువగా ఉండటానికి సాంకేతిక లోపాలే కారణమని ఆర్థర్ లూయిస్, బ్లాంకెన్ బర్గ్ మొ? ఆర్థికవేత్తలు అభిప్రాయపడ్డారు.

◆ సామ్యవాద ప్రాతిపదికన ఆలోచించే గున్నార్ మిర్థార్, హెరాల్డ్ మాన్ జాకోబి, బెహిరిన్డ్ మొ? ఆర్థిక వేత్తలు వ్యవసాయం వెనుకబడడానికి ప్యూడల్, సెమీ ప్యూడల్ విధానాలే కారణమని అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. ఉదా: - భూ యాజమాన్యంలో అసమానత, చిన్నపాటి కమతాలు, కమతాల విభజన, అధిక కౌలు, కౌలుదారుడికి భద్రత లేకపోవుట మొదలైనవి.

◆ సాంకేతిక లోపాలు తొలగించడానికి తీసుకునే చర్యలే నూతన వ్యవసాయ విధానం (లేదా) హరిత విప్లవానికి కారణమయ్యాయి.

◆ భూ వ్యవస్థాపరమైన లోపాలను తొలగించడానికి తీసుకున్న చర్యలే భూ సంస్కరణలుగా చెప్పబడుచున్నవి.

◆ జపాన్, తైవాన్ దేశాల అనుభవం కూడా భూ సంస్కరణల వల్ల వ్యవసాయ అభివృద్ధి సాధ్యమవుతుందని తెలుస్తుంది.

◆ 1951 లో యుఎన్ ఓ వెనుకబడిన దేశాలలో ప్రస్తుతమున్న వ్యవసాయ పద్ధతులే ఆర్థికాభివృద్ధికి బలమైన నిరోధకాలని భూ సంస్కరణల ద్వారానే ఈ నిరోధకాలను తొలగించవచ్చునని పేర్కొన్నారు.

నిర్వచనాలు

ఐక్యరాజ్యసమితి : “కౌలుదారులు, ఉపాంత రైతులు, వ్యవసాయ కూలీల ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని భూమిని పునః పంపిణీ చేయడమే భూ సంస్కరణలు”

ప్రణాళికా సంఘం : “వ్యవసాయ అభివృద్ధి కొరకే భూమిపై చేపట్టే ఏ సంస్కరణలైనా భూ సంస్కరణలే”

◆ భారత రాజ్యాంగం 39వ అధికరణ ప్రకారం భూ సంస్కరణల లక్ష్యాలు పొందుపరిచారు. అవి “భారత ప్రజలకు చెందిన ప్రధాన ఆధార భూతాలైన భౌతిక వనరుల మీద యాజమాన్య నియంత్రణ సకల జాతులకు ప్రయోజనం కలిగించే విధంగా న్యాయంగా పంపిణీ జరగాలి”

◆ భారత ఆర్థిక విధానాలు ఆస్తి, సంపద ఒకేచోట కేంద్రీకృతం కాకుండా ఉండాలి. ఉత్పత్తి వ్యవస్థ ప్రజాస్వామ్య ప్రయోజనాలకు వ్యతిరేకంగా ఉండకూడదు.”

భూ సంస్కరణల లక్ష్యాలను గూర్చి, ప్రణాళిక సంఘం అధికారికంగా క్రింది లక్ష్యాలను ప్రకటించింది.

1. వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పెరుగుదలకు గల ప్రతిబంధకాలు తొలగించుట.
2. వ్యవసాయ రంగంలో ఉన్న దోపిడీలు, సాంఘిక అన్యాయాలు తొలగించి భూమి దున్నేవాడికి రక్షణ ఇచ్చుట.

భూ సంస్కరణల ద్వారా ప్రభుత్వం '2' లక్ష్యాలను నిర్ణయించుకున్నది.

1. భూ గరిష్ట పరిమితి అమలు: కమతాల పరిమాణంలో మార్పు ద్వారా కొరతగా ఉన్న భూమిని హేతుబద్ధంగా ఉపయోగించుట.
2. భూమి లేని గ్రామీణ ప్రజలకు భూమిని పంపిణీ చేయుట: నెహ్రూ ఉద్దేశ్యంలో “రైతాంగం ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ శక్తిని శక్తివంతం చేయడమే భూసంస్కరణ లక్ష్యం”

రాజ్ కృష్ణ భూ సంస్కరణలను 4 రకాలుగా గుర్తించారు.

1. \$y Ö# 4+ (Liberative)
ఉదా: - మధ్యవర్తులను తొలగించుట.
2. పంచి పెట్టేవి (Distributive)
ఉదా: - భూమి హక్కుల పున: పంపకం, కౌలు సంస్కరణలు, కమతాల సమీకరణ
3. వ్యవస్థా పూర్వకమైనవి (Organisation)
ఉదా: - సహకార, సామూహిక వ్యవస్థల నిర్మాణం.
4. అభివృద్ధికరమైనవి (Development)

పై నాలుగింటిలో మొదటి మూడు - భూ సంస్కరణలకు నంబంధించినవి రాజ్ కృష్ణ అభిప్రాయం.

1889 లో Volcker లోపభూయిష్టమైన భూస్వామ్య విధానాలే భారత వ్యవసాయ రంగంలో తక్కువ ఉత్పాదకతకు కారణమని తెలిపారు.

◆ స్వాతంత్ర్యం అంటే విదేశీ పాలన నుండి విముక్తి పొందడమే కాదు. భారత పెట్టుబడిదారులు, భూ స్వాముల దోపిడీ నుండి రైతులను విముక్తి చేయడం అని మహాత్మాగాంధీ అభిప్రాయపడినారు.

ఇతర దేశాల అనుభవం:

- ◆ గ్రీకు, రోమో (క్రీ.పూ) (B.C) కాలంలోనే భూసంస్కరణలు ప్రవేశ పెట్టబడినవి.
- ◆ ఫ్రాన్స్, స్వీడన్, డెన్మార్క్, ఐర్లాండ్, వంటి దేశాలలో భూ సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టబడినవి.
- ◆ జపాన్లో 1946-50 మధ్య కాలంలో ప్రవేశ పెట్టబడిన భూకమతాలపై గరిష్ట పరిమితి, కౌలు విధానం రద్దు, వ్యవసాయ సహకారసంస్థల స్థాపన మొదలగునవి భూ ఉత్పాదకతలో గణనీయమైన అభివృద్ధిని సాధించడానికి ఉపయోగపడెను.
- ◆ రష్యాలో 1917లో ప్రైవేట్ యాజమాన్యపు రద్దు,
- ◆ 1929-33 లో నమిష్టి వ్యవసాయాన్ని ప్రవేశపెట్టుట వంటి చర్యలు ఉత్పత్తిని పెంచడంతో పాటు ప్లవన దశకు చేరుకోవడానికి కావలసిన మూలధన కల్పనకు సహాయపడ్డాయి.
- ◆ భూ సంస్కరణల అనుభవాలను P.C. Joshi 4 రకాలుగా వర్గీకరించారు.
 1. ప్రభుత్వ చట్టాలద్వారా వచ్చినవి.
ఉదా :- మధ్యవర్తుల తొలగింపు, కౌలుదారీ చట్టాలు, కమతాల గరిష్ట పరిమితి నిర్ణయం.
 2. ప్రజా ఉద్యమాల ద్వారా వచ్చినవి

ఉదా : తెలంగాణ సాయుధ పోరాటం, నక్కల్బరీ లోని నక్కలైట్ ఉద్యమం.

3. చట్టాలు, ప్రజా ఉద్యమాల ద్వారా వచ్చినవి.

ఉదా : కేరళ, పశ్చిమబెంగాల్లో రాష్ట్ర ప్రజలు ఉద్యమాలు, వామపక్ష ప్రభుత్వాలు తీసుకున్న చర్యలు.

4. ప్రజల నుండి ఐచ్ఛికంగా వచ్చినవి

ఉదా : భూదానోద్యమం.

ప్రశ్నలు

1. ఈ క్రింది వాటిని జతపరచండి?

ఎ) మహల్గవర్ విధానం 1) 1793

బి) జమీందారీ విధానం 2) 1792

సి) అఖిల భారత భూసేకరణ చట్టం 3) 1833

డి) రైట్వారీ విధానం 4) 1857

1) ఎ-1, బి-2, సి-4, డి-3

2) ఎ-2, బి-1, సి-3, డి-4

3) ఎ-3, బి-1, సి-4, డి-2

4) ఎ-1, బి-4, సి-2, డి-3

జవాబు : 3

2. ఈ క్రింది వాటిని జతపరచండి?

ఎ) ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘం 1) 1936

బి) అఖిల భారత కిసాన్ సభ 2) 1928

సి) ప్రకాశం కమిటీ 3) 1937

డి) భరూచ కమిటీ 4) 1938

1) ఎ-3, బి-4, సి-2, డి-1

2) ఎ-1, బి-2, సి-3, డి-4

3) ఎ-1, బి-3, సి-2, డి-4

4) ఎ-2, బి-1, సి-4, డి-3

జవాబు : 2

3. “వ్యవసాయ సంస్కరణల కమిటీ”కి సంబంధించిన అంశాలు పరిశీలించండి?

1) జె.సి. కుమారప్ప అధ్యక్షతన 1948, ఫిబ్రవరిలో నియమించబడింది

2) స్వాతంత్ర్యం తరువాత కౌలు సంస్కరణల కోసం నియమించబడిన తొలి కమిటీ

3) దీని సూచనలతో దేశవ్యాప్తంగా భూ సంస్కరణలు అమలు చేశారు

4) పైవన్నీ

జవాబు : 4

4. “బెతాయి కౌలు” అనగా?

1) నగదు రూపంలో కౌలు చెల్లించాలి

2) పండిన పంటలో కొంత భాగం కౌలుగా చెల్లించాలి.

3) పంటతో సంబంధం లేకుండా నిర్ణీత కౌలు చెల్లించాలి

4) ఏదీకాదు

జవాబు : 2

5. ఆంధ్రప్రదేశ్ భూగరిష్ట పరిమితి చట్టం (1973)

ప్రకారం సరికాని అంశం?

1) 1975 జనవరి 1 నుంచి అమలులోకి

2) భూమిని 11 రకాలుగా వర్గీకరించారు

3) మిగులు భూమిని స్వచ్ఛందంగా అప్పగించిన వారికి 20,000 రూ?ల నజరానా.

4) ప్రభుత్వం సేకరించిన భూమిలో 50% భూమిని ఎస్.సి, ఎస్.టి లకు పంచాలి.

జవాబు : 3

6. ఈ క్రింది వాటిని జతపరచండి?
- ఎ) అసైన్డ్ భూముల చట్టం 1) 1958
- బి) అసైన్డ్ భూముల బదలాయింపు నిషేధ చట్టం 2) 1977
- సి) పట్టాదార్ పాసుబుక్ చట్టం 3) 1971
- డి) పట్టణ భూగరిష్ట పరిమితి చట్టం 4) 1976
- 1) ఎ-1, బి-3, సి-2, డి-4
- 2) ఎ-1, బి-4, సి-3, డి-2
- 3) ఎ-2, బి-1, సి-3, డి-4
- 4) ఎ-1, బి-2, సి-3, డి-4

జవాబు : 4

7. (RFCT LAAR) Act (2013) ను సంబంధించిన అంశాలు?

ఎ) Right to fair Compensation and Transparency in Land Acquisition Resettlement and Rehabilitation.

- బి) భూసేకరణ చట్టం (1894) స్థానంలో తీసుకు వచ్చారు
- సి) 2014 జనవరి 1 నుంచి అమలు
- డి) ప్రభుత్వ ప్రవేటు భాగస్వామ్య ప్రాజెక్టు అయితే 70% బాధితులు అంగీకరించాలి.

- 1) ఎ, బి 2) బి, సి, డి
- 3) ఎ, బి, డి 4) ఎ, బి, సి, డి

జవాబు : 4

8. “ధరణి పోర్టల్” కి సంబంధించిన అంశాలు పరిశీలించండి?

- ఎ) 2020 అక్టోబర్ 29న కె.సి.ఆర్ మాడచింతపల్లి (మేడ్చల్ మల్కాజిగిరి) తహసీల్దార్ కార్యాలయం నుంచి ప్రారంభించారు
- బి) దీని ద్వారా 22 రకాల భూ రిజిస్ట్రేషన్స్ నిర్వహించ బడతాయి

సి) భూ రికార్డులను డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరుస్తారు

డి) %చీలూలూ% సేవలు అందించబడతాయి

పై వాటిలో సరైనది

- 1) ఎ, సి 2) ఎ, డి
- 3) బి, సి, డి 4) ఎ, బి, సి, డి

జవాబు : 4

9. తెలంగాణ భూ యాజమాన్యపు హక్కులు %౬% పట్టాదార్ పాస్ వున్నకాల చట్టం (2020)కు సంబంధించిన అంశాలలో సరైనవి?

ఎ) దీని అమలుకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం జి.ఓ.116 జారీ చేసింది

బి) ఈ చట్టంలోని మొత్తం సెక్షన్స్-16

సి) దీని అమలుతో తెలంగాణ భూ యాజమాన్యపు హక్కులు, పట్టాదార్ పాస్ బుక్ చట్టం (1971) రద్దవుతుంది.

డి) పాస్ బుక్ జారీచేయు అధికారం తహసీల్దార్ కు కల్పించారు

- 1) ఎ, బి, సి, డి 2) ఎ, సి, డి
- 3) బి, సి, డి 4) ఎ, బి, డి

జవాబు : 2

10. ఈ క్రింది వాటిని జతపరచండి?

ఎ) తెలంగాణ గ్రామ అధికారుల పదవుల రద్దు చట్టం 1) 1955

బి) తెలంగాణ పంచాయితీరాజ్ చట్టం 2) 2018

సి) తెలంగాణ మున్సిపాలిటీ చట్టం 3) 2019

డి) జి.హెచ్.ఎమ్.సి చట్టం 4) 2020

1) ఎ-4, బి-2, సి-3, డి-1

2) ఎ-2, బి-3, సి-1, డి-4

3) ఎ-1, బి-2, సి-4, డి-3

4) ఎ-2, బి-1, సి-3, డి-4

జవాబు : 1

తెలంగాణ భౌగోళిక శాస్త్రం

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. జి.సి. స్టడీసర్కిల్ -
జోగులాంబ గద్వాల్)

తెలంగాణ ఉనికి - క్షేత్రీయ అమరిక

పరిచయం

తెలంగాణ రాష్ట్రం 2014 జూన్ 2న భారతదేశంలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం నుండి విడిపోయి, 29వ రాష్ట్రంగా ఆవిర్భవించినది. తెలంగాణ రాష్ట్రం దక్షిణ భారత ద్వీపకల్పంలో $77^{\circ}14'18''$ నుండి $81^{\circ}19'16''$ తూర్పు రేఖాంశాలు $15^{\circ}50'10''$ నుండి $19^{\circ}55'4''$ ఉత్తర అక్షాంశాల మధ్య నెలకొని ఉంది. హైదరాబాద్ రాజధానిగా తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడింది. జిల్లా పునర్వ్యవస్థీకరణకు ముందు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో సగటు జిల్లా జనాభా 35 లక్షలు అనగా సగటు జిల్లా జనాభాలో దేశంలో మూడవ స్థానంలో కలదు. జిల్లాల పునర్వ్యవస్థీకరణకు తర్వాత జనాభా పరంగా రాష్ట్రంలో జిల్లాలు, మండలా లు అతి చిన్నవిగా మారాయి. ఒక్కో జిల్లా సగటు జనాభా 11.50 లక్షలు జాతీయ సగటు 14.50 లక్షల కంటే 20 శాతం తక్కువ. అలాగే రాష్ట్ర మండలాల సగటు జనాభా 63,600. జాతీయ సగటు అయిన 1.47 లక్షల్లో ఇది 60 శాతమే.

జిల్లా పునర్వ్యవస్థీకరణకు ముందు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో జిల్లా సగటు విస్తీర్ణం 11,208 చ.కి.మీ అనగా దేశంలో రెండవ స్థానం, మొదటి స్థానం ఆంధ్రప్రదేశ్. ప్రస్తుత జిల్లా సగటు భౌగోళిక విస్తీర్ణం రీత్యా 3,608 చ.కి.మీ అనగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ర్యాంక్ 15కు పడిపోయింది.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఉనికి రీత్యా దక్షిణాసియా ప్రాంతానికి చెంది ఉత్తరార్ధగోళంలో కలదు. ఇది భారత్ లో దక్షిణ భారత ప్రాంతానికి చెంది, దక్కన్ పీఠభూమిలో విస్తరించి ఉన్నది.

● 2014 జూన్ 2 తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడే నాటికి జిల్లాల సంఖ్య 10.

● 2016 అక్టోబర్ 11 న రాష్ట్రంలో నూతనంగా ఏర్పాటు చేసిన జిల్లాల సంఖ్య 21.

● 2019 ఫిబ్రవరి 17న రాష్ట్రంలో నూతనంగా ఏర్పాటు చేసిన జిల్లాల సంఖ్య 2 : అవి 1. ములుగు, 2. నారాయణపేట

విస్తీర్ణం : తెలంగాణ రాష్ట్ర భౌగోళిక విస్తీర్ణం 1,12,077 చ.కి.మీ. ఇది భారతదేశ భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో తెలంగాణ శాతం 3.41% అనగా దేశ భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం 11వ స్థానంలో ఉంది.

● తెలంగాణ మొత్తం జిల్లా సంఖ్య : 33 (పూర్వం 31, అంతకు పూర్వం 10 జిల్లాలతో వుండేది) దేశంలో జిల్లాల సంఖ్యలో తెలంగాణ 9వ స్థానంలో కలదు.

తెలంగాణలో విస్తీర్ణం రీత్యా అతిపెద్ద జిల్లాలు

1. నల్గొండ (7,222.98 చ.కి.మీ)
2. భద్రాద్రి కొత్తగూడెం (7,015.69 చ.కి.మీ)
3. నాగర్ కర్నూల్ (6,395.95 చ.కి.మీ)
4. రంగారెడ్డి (5,014.08 చ.కి.మీ)
5. కొమరంభీం ఆసిఫాబాద్ (4,491.28 చ.కి.మీ)

తెలంగాణ విస్తీర్ణం రీత్యా అతిచిన్న జిల్లాలు

1. హైదరాబాద్ (192.51 చ.కి.మీ)
 2. మేడ్చల్ మల్కాజ్ గిరి (1,079.02 చ.కి.మీ)
- రాష్ట్రంలో సగటున జిల్లాల విస్తీర్ణం : 3,615 చ.కి.మీ
- తెలంగాణలో అతిపెద్ద పట్టణాలూ 2 (హైదరాబాద్, వరంగల్)

సరిహద్దులు :

తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఉత్తరం వాయువ్య దిశలో మహారాష్ట్ర, ఈశాన్య దిశలో చత్తీస్ఘడ్ రాష్ట్రం, పడమర దిశలో కర్ణాటక, రాష్ట్రాలు, దక్షిణం మరియు తూర్పు దిశలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం విస్తరించి వుంది.

• రాష్ట్రంలోని 33 జిల్లాల్లో 18 జిల్లాలు ఆంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, చత్తీస్ఘడ్ సరిహద్దులతో విస్తరించి ఉన్నాయి.

ప్రశ్నలు

1. క్రింది వానిలో సరైనది.

1. తెలంగాణ రాష్ట్ర భౌగోళిక విస్తీర్ణం 1,12,077 చ.కి.మీ 2. వైశాల్యం రీత్యా, తెలంగాణ రాష్ట్రవైశాల్యం దేశంలో 11వ స్థానంలో కలదు.

- 1. 1 మాత్రమే 2. 2 మాత్రమే
- 3. 1 మరియు 2 4. ఏదికాదు

2. ఈ క్రింది వాటిని జతపర్చుము ?

- ఎ. తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం రెవెన్యూ 1. 25
డివిజన్లు
- బి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం 2. 45
మండలాలు
- సి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం గ్రామ 3. 607
పంచాయతీలు
- డి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం నగర 4. 74
పంచాయతీలు
- 5. 12,769

- 1. పా5,బి2, సి4,డి3 2. ఎ4,బి1,సి5,డి2
- 3. ఎ3,బి2,సి4,డి5 4. ఎ4,బి3,సి5,డి1

3. క్రింది వానిని జతపర్చుము ?

- ఎ. తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం 1. 13
మున్సిపాలిటీలు
- బి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం 2. 40
అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలు
- సి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం 3. 119
లోక్ సభ నియోజకవర్గాలు
- డి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం 4. 17
మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు
- 5. 132

- 1. ఎ5,బి2,సి4,డి3 2. ఎ4,బి1,సి5,డి2
- 3. ఎ3,బి2,సి4,డి5 4. ఎ5,బి3,సి4,డి1

4. ఈ క్రింది అంశాలలో సరైనది గుర్తించండి ?

- 1. తెలంగాణలో అటవీ విస్తీర్ణ శాతం అధికంగా గల జిల్లా ములుగు
- 2. తెలంగాణలో అటవీ విస్తీర్ణ శాతం తక్కువ గల జిల్లా హైదరాబాద్
- 3. తెలంగాణలో అటవీ విస్తీర్ణం అధికంగా గల జిల్లా భద్రాద్రి కొత్తగూడెం
- 4. తెలంగాణలో అటవీ విస్తీర్ణ శాతం తక్కువ గల జిల్లా కరీంనగర్

పైన తెలిపిన వాటిలో తప్పుగా పేర్కొన్న వాటిని గుర్తించుము.

- 1. 1 మరియు 2 2. 1, 2, 3 మాత్రమే
- 3. 2, 3, 4 మాత్రమే 4. 1 మరియు 3

5. ఈ క్రింది అంశాలలో సరైనది గుర్తించండి?

- 1. తెలంగాణలో జనాభా పరంగా అతిచిన్న జిల్లా ములుగు
- 2. తెలంగాణలో అత్యల్ప జన సాంద్రత గల

జిల్లా ములుగు

3. తెలంగాణలో ఎస్.సి జనాభా ఎక్కువ గల

జిల్లా రంగారెడ్డి

4. తెలంగాణలో ఎస్.టి జనాభా ఎక్కువ గల

జిల్లా భద్రాద్రి కొత్తగూడెం

1. 1 మరియు 2 2. 1, 2, 3 మాత్రమే

3. 2, 3, 4 మాత్రమే 4. 1,2,3,4 లు సరైనవి

6. ఈ క్రింది రాష్ట్రాలలో సరిహద్దు జిల్లాలను జతపర్చుము?

జిల్లాలు

రాష్ట్రాలు

ఎ. ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక 1. జోగుళాంబ గద్వాల్

బి. ఆంధ్రప్రదేశ్, చత్తీస్ ఘడ్ 2. భద్రాద్రి కొత్తగూడెం

సి. చత్తీస్ ఘడ్, మహారాష్ట్ర 3. జయశంకర్ భూపాలపల్లి

డి. మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక 4. కామారెడ్డి

1. ఎ3, బి2, సి1, డి4

2. ఎ1, బి2, సి3, డి4

3. ఎ4, బి3, సి5, డి1

4. ఎ2, బి1, సి4, డి5

7. ఈ క్రింది వాటిలో సరైనది గుర్తించండి ?

ఎ. తెలంగాణలో రాష్ట్ర అక్షరాసత్య రేటు : 66.54%

బి. తెలంగాణలో రాష్ట్ర స్త్రీ అక్షరాసత్య రేటు: 57.99%

సి. తెలంగాణలో రాష్ట్ర పురుష అక్షరాసత్య

రేటు: 75.04%

డి. తెలంగాణలో రాష్ట్ర మొత్తం అటవీ

విస్తీర్ణం శాతం : 24.04%

1. ఎ మరియు బి

2. ఎ, బి, సి, డి మాత్రమే

3. బి, సి, డి మాత్రమే

4. ఎ, బి, సి లు మాత్రమే

8. క్రింది వాటిలో సరైనది ఏది?

ఎ. ఆదిలాబాద్, నిర్మల్- నిర్మల్ గుట్టలు

బి. నాగర్ కర్నూల్-ఆమ్రాబాద్ గుట్టలు

సి. వికారాబాద్- అనంతగిరి కొండలు

డి. పాపి కొండలూ భద్రాద్రి కొత్తగూడెం

1. ఎ మరియు బి 2. ఎ, బి, సి, డి మాత్రమే

3. బి, సి, డి మాత్రమే 4. ఎ, బి, సి లు మాత్రమే

9. ఈ క్రింది అంశాలలో సరైనది గుర్తించండి?

ఎ. తెలంగాణలో తూర్పు కనుమలలో ఎత్తైన

కోండా లక్ష్మిదేవిపల్లి కొండ

బి. తెలంగాణలో పశ్చిమ కనుమల్లో ఎత్తైన

శ్రేణి మహబూబాఘాట్

1. ఎ మాత్రమే

2. బి మాత్రమే

3. ఎ మరియు బి

4. ఏదికాదు

10. క్రింది వాటిలో సరికానిది?

1. తెలంగాణలో ఉనికి రీత్యా దక్షిణార్ధ గోలంలో కలదు.

2. తెలంగాణ ఉనికి రీత్యా ఉన్న ప్రాంతం - దక్షిణాసియా ప్రాంతం

3. తెలంగాణ ఉనికి రీత్యా ఉన్న భారత ప్రాంతం దక్షిణ భారతం

4. తెలంగాణ ఉనికి రీత్యా విస్తరించిన పీఠభూమి దక్కన్ పీఠభూమి.

జవాబులు

1	2	3	4	5
(3)	(4)	(2)	(4)	(4)
6	7	8	9	10
(2)	(2)	(2)	(3)	(1)

వివరణలు

1. తెలంగాణ రాష్ట్ర భౌగోళిక విస్తీర్ణం 1,12,077 చ.కి.మీ ఉన్నది. తెలంగాణ రాష్ట్ర వైశాల్యం దేశంలో వైశాల్యం రీత్యా 11 వ స్థానంలో కలదు.

2. తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం రెవెన్యూ డివిజన్ : 74
తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం మండలాలు : 607
తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం గ్రామ పంచాయతీలు : 12,769. తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం నగర పంచాయతీలు : 25

3. తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం మున్సిపాలిటీలు : 132
తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలు:119
తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం లోక్ సభ నియోజకవర్గాలు:17
తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు :13
తెలంగాణ రాష్ట్రంలో శాసన మండలి స్థానాలు : 40

4. తెలంగాణలో అటవీ విస్తీర్ణ శాతం అధికంగా గల జిల్లా ములుగు (71.81%)
తెలంగాణలో అటవీ విస్తీర్ణ శాతం తక్కువ గల జిల్లా : కరీంనగర్ (0.15%)
తెలంగాణలో అటవీ విస్తీర్ణం అధికంగా గల జిల్లా భద్రాద్రి కొత్తగూడెం (4,272.55 చ.కి.మీ)
తెలంగాణలో అటవీ విస్తీర్ణ శాతం తక్కువ గల జిల్లా హైదరాబాద్ (1.73 చ.కి.మీ)

5.తెలంగాణలో జనాభా పరంగా అతి చిన్న జిల్లా ములుగు
తెలంగాణలో అత్యల్ప జన సాంద్రత గల జిల్లాములుగు
తెలంగాణలో ఎస్.సి జనాభా ఎక్కువ గల జిల్లా ారంగారెడితెలంగాణలో ఎస్.టి జనాభా ఎక్కువ గల జిల్లా భద్రాద్రి కొత్తగూడెం

6 జిల్లాలు	సరిహద్దు రాష్ట్రాలు
జోగుళాంబ గద్వాల	ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక
భద్రాద్రి కొత్తగూడెం	ఆంధ్రప్రదేశ్, చత్తీస్ ఘడ్
జయశంకర్ భూపాలపల్లి	చత్తీస్ ఘడ్, మహారాష్ట్ర
కామారెడ్డి	మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక

7. తెలంగాణలో రాష్ట్ర అక్షరాసత్య రేటు : 66.54%
తెలంగాణలో రాష్ట్ర స్త్రీ అక్షరాసత్య రేటు : 57.99%
తెలంగాణలో రాష్ట్ర పురుష అక్షరాసత్య రేటు:75.04%
తెలంగాణలోరాష్ట్ర మొత్తంఅటవీ విస్తీర్ణం శాతం:24.04%

8. నిర్మల్ గుట్టలు : ఈ గుట్టలు నిర్మల్ జిల్లా నందు విస్తరించి ఉన్నాయి. ఈ ప్రాంతంలోని శిలలు ఆర్కియన్ శిలలతో నిర్మితమై ఉన్నాయి.

నల్లమల్ల కొండలు : నల్లమల్ల కొండలు కృష్ణా నదిపాననదులమధ్య విస్తరించి ఉన్నాయి. వీటి సగటు ఎత్తు 520 మీటర్లు. షాబాద్ కొండలు డిండి నదికి

జన్మస్థలం. వీటినే షాబాద్ గుట్టలు లేదా అమ్రాబాద్ గుట్టలుగా పిలుస్తారు.

ఇవి ప్రపంచంలో అతి పురాతన రకానికెందినవి.

ఇవి అగ్నిపర్వత ప్రక్రియల వల్ల ఏర్పడినవి.

వీటియొక్క శిలలు క్వార్ట్జ్ రకానికి చెందినవి.

అనంతగిరి కోండలు : అనంతగిరి కొండలు తెలంగాణ ఉత్తీగా ప్రసిద్ధి చెందినవి. అనంతగిరి కొండలు మూసీ నదికి జన్మస్థలం. ఇది వికారాబాద్ లోని శివారెడ్డి పేట వద్ద ఉంది.

ఇది వన మూలికలకు ప్రసిద్ధి చెందింది. ఈ కోండల్లో అనంత పద్మనాభ స్వామి దేవాలయం ఉంది.

పాపి కొండలు : పాపి కొండలు భద్రాద్రి కోత్తగూడెం మరియు తూర్పుగోదావరి జిల్లాల మధ్య విస్తరించి ప్రకృతి సౌందర్య స్వరూపం. పాపి కొండలు గోదావరి నది పాపి కిండలను చీలుస్తూ ప్రవహిస్తుంది.

9. తెలంగాణలో తూర్పు కనుమలలో ఎత్తైన కోండ, లక్ష్మిదేవిపల్లి కొండ, ఇది సిద్దిపేట లో కలదు. తెలంగాణలో పశ్చిమ కనుమల్లో ఎత్తైన శ్రేణి మహబూబాఘూట్, ఇది నిర్మల్ జిల్లాలో కలదు.

10. ఉనికి రీత్యా తెలంగాణ ప్రాంతం దక్షిణ భారతదేశంలోని దక్కన్ పీఠభూమిలో విస్తరించి ఉంది.

మంచి విషయాలను పొందేందుకు

ఉపయోగపడే పనిముట్లుగా

భగవంతుడు

మనకు కష్టాల్ని తీస్తాడు.

తెలంగాణ

స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం

(డైరెక్టర్: టి.ఎన్. బి.సి. స్టడీసర్కిల్ -

మహబూబ్ నగర్)

1969 తెలంగాణ ఉద్యమం

ప్రభుత్వ తెలంగాణ ఉద్యమం బలంగా సాగినా కేంద్ర ప్రభుత్వం స్పందించలేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధినాయకత్వం కాని, కేంద్ర ప్రభుత్వం కానీ అనుసరించిన వైఖరి గురించి కోండాల్ క్లక్ టెలంగాణ ఇలా అన్నారు.

“జాతీయ కాంగ్రెస్ నాయకులు గానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వ నాయకులు గానీ 1969, మార్చి మూడవ వారంలో నేను వారిని కలుసుకునే వరకు తెలంగాణ సమస్య పట్లా, నానాటికి విషమి స్తున్న తెలంగాణ పరిస్థితి పట్లా వారు ఎటువంటి శ్రద్ధ కనబడలేదు. ముఖ్యమంత్రి ప్రధాన మంత్రిని మధ్యపరచటంలో కృతక్షుతుడు కాగలిగాడు.

1969, ఏప్రిల్ 26న జాతీయ కాంగ్రెస్ మహాసభలో తెలంగాణ పరిస్థితి చర్చించడానికి తెలంగాణ నాయకులు సమయం అడిగారు. అందుకు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు మొదట అంగీకరించారు. “తీర్మానానికి నేనొక సవరణ అందజేశారు.

1969, జూన్ 3 వతేది రాత్రి అప్పటి ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ, హఠాత్తుగా హైదరాబాద్ వచ్చారు. ఆ రాత్రిపూట అందరితో మాట్లాడి వెళ్ళారు. ఆ వెంటనే అప్పటి హూమంత్రి వై.బి. చవాన్ కూడా హైదరాబాద్ కు వచ్చి ప్రత్యేక రాష్ట్ర సమస్యపై

సంప్రదించారు. అయితే ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు మాత్రం ఎప్పుడు అంగీకరించలేదు.

కాకపోతే పరిష్టంగా అమలు చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడానికి సిద్ధపడింది. ఏప్రిల్ 11, 1969 నాడు అష్టసూత్ర పథకాన్ని ప్రారంభించారు.

ప్రశ్నలు

1. క్రింది సరైన వాఖ్యాలను గుర్తించండి.

ఎ) 1969 జనవరి 13న మెడికల్ కాలేజీ విద్యార్థి మల్లికార్జున్ ప్రధాన కార్యదర్శిగా 'తెలంగాణ విద్యార్థులు' కార్యచరణ సమితి ఏర్పడింది.

బి) ఈ సమితి ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని డిమాండ్ చేసింది.

సి) తెలంగాణ పరిరక్షణలు అమలు చేస్తే చాలానే లక్ష్యంతో వెంకట్రామరెడ్డి అధ్యక్షం తెలంగాణ పరిరక్షణల సమితి ఏర్పడింది.

డి) తెలంగాణ పరిరక్షణల సమితి నిజాం కాలేజిని తమ కేంద్రస్థానంగా ఉపయోగపడుతుంది.

ఇ) సి.పి.ఐ కి చెందిన విద్యార్థి ఫెడరేషన్ ప్రత్యేక తెలంగాణను వాంఛించి మల్లికార్జున్ బృందానికి మద్దతునిచ్చారు.

- 1) ఎ.బి.డి 2) ఎ.బి.ఇ
3) ఏ.బి.సి 4) ఎ.బి.సి.ఇ

జవాబు: 3

వివరణ: 1969 జనవరి 13 న మెడికల్ కాలేజీ విద్యార్థి మల్లికార్జున్ ప్రధాన కార్యదర్శిగా తెలంగాణ విద్యార్థుల కార్యచరణ సమితి ఏర్పడింది. ఈ సమితి ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని డిమాండ్ చేసింది. తెలంగాణ

పరిరక్షణలు అమలు చేస్తే చాలానే వెంకట్రామరెడ్డి అధ్యక్షంలో తెలంగాణ పరిరక్షణల సమితి ఏర్పడింది.

2. 1969 ఉద్యమ సమయంలో కింది వానిలో సరికాని వాఖ్యాన్ని గుర్తించండి.

ఎ) విద్యార్థి ఫెడరేషన్ నాయకుడు సదానంద్

బి) ఆర్ట్స్ కాలేజీ అధ్యక్షుడు రామాకాంత్ రెడ్డి

సి) ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ విద్యార్థి సంఘ అధ్యక్షుడు వెంకట్రామరెడ్డి

డి) తెలంగాణ విమోచనోద్యమ సమితి స్థాపకుడు వట్టికోట ఆళ్ళారుస్వామి

జవాబు: 1

వివరణ : తెలంగాణ విమోచనోద్యమ సమితి స్థాపకుడు కపిలవాయి దిలిప్ కుమార్

3. కింది వానిలో సరికాని వాఖ్యాన్ని గుర్తించండి.

ఎ) 1969 జనవరి 8న తెలంగాణ రక్షణల అమలు ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన డిమాండ్ గా అన్నా బత్తుల రవీంద్రనాథ్ నిరాహారదీక్షను ప్రారంభించాడు.

బి) రవీంద్రనాథ్ కొత్తగూడెంలోని అంబేద్కర్ విగ్రహం వద్ద నిరాహారదీక్షకు కూర్చున్నాడు

ఇ) రవీంద్రనాథ్ తో పాటు ఖమ్మం మున్సిపాలిటీ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ కవరాజమూర్తి 9 సం.ల అనురాధ అనే బాలిక కూడా నిరాహారదీక్షకు కూర్చున్నాడు.

డి) కొత్తగూడెం ధర్మల్ పవర్ స్టేషన్ లో నాన్ ముల్కీలను తోలగించాలనే డిమాండ్ తో శ్రీపోటు కృష్ణమూర్తి పాల్వంచలో అమరణ నిరాహారదీక్షలో కూర్చున్నాడు.

జవాబు: 2

వివరణ : జనవరి 8 ఉదయం 11 గం. ల నుండి మధ్యాహ్నం 2 గంటల దాక ఖమ్మం పట్టణవిధుల్లో బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు జరిగింది ఊరేగింపు ముందు జీపు పై ఎ. రవీంద్రనాథ్ మున్సిపల్ చైర్మన్ శ్రీ కవీరాజమూర్తి ఉన్నారు. 08.01.1969 న తెలంగాణ రక్షణల అమలు కోసం రవీంద్రనాథ్ దీక్ష ప్రారంభించాడు.

4. క్రింది వానిలో ఎవరు తెలంగాణ హక్కుల రక్షణ సమితి కన్వీనర్ గా పనిచేశారు.

- ఎ) కాటం లక్ష్మీనారాయణ
- బి) కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ
- సి) డి. రామస్వామి
- డి) మల్లికార్జున్

జవాబు: 3

వివరణ : తెలంగాణ హక్కుల రక్షణ సమితి కన్వీనర్ డి. రామస్వామి

5. 1969 జనవరి 18, 19 తేదీలలో జరిగిన అఖిలపక్ష సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది.

- ఎ) ఆనంద నిలయం బి) జలద్రవ్యం
- సి) రాజ్ భవన్ డి) సచివాలయం

జవాబు: 1

వివరణ : 1969 జనవరి 18, 19 తేదీలలో జరిగిన అఖిలపక్ష సమావేశం ఆనంద నిలయంలో జరిగింది. ఈ సమావేశంపై చర్చించడానికి అన్ని పార్టీల ప్రముఖులు హాజరయ్యారు. ఈ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయమని సలహా ఇచ్చిన వ్యక్తి వై.వి. కృష్ణారావు

విరందరు సమావేశంలో 2 అంశాలపై చర్చించారు.

- 1.మిగులు నిధులు 2. ఉద్యోగాలు

6. కింది వాటిని జతపరుచుము

జాబితా1	జాబితా2
ఎ) ఉద్యోగుల కార్యాచరణ సమితి	1) కే. అచ్యుత్ రెడ్డి
బి) భావ సమైఖ్యతా ప్రజా సంఘటన	2) బాలకృష్ణారెడ్డి
సి) ఉపాధ్యాయుల కార్యాచరణ సమితి	3) స్వామిరామానంద తీర్థ
డి) తెలంగాణ ఉద్యమ సమన్వయ సంఘం	4) కె.ఆర్. ఆమోస్
1) ఎ3,బి2,సి4,డి1	
2) ఎ1,బి2,సి3,డి4	
3) ఎ4,బి2,సి3,డి1	
4)ఎ4,బి3,సి2,డి1	

జవాబు: 4

వివరణ : ఉద్యోగుల కార్యాచరణ సమితి కె.ఆర్. ఆమోస్ భావ సమైఖ్యతా ప్రజాసంఘటన స్వామిరామానంద తీర్థ ఉపాధ్యాయుల కార్యాచరణ సమితి- బాలకృష్ణారెడ్డి తెలంగాణ ఉద్యమ సమన్వయ సంఘంకే. అచ్యుత్ రెడ్డి

7. 1969 ఉద్యమంలో తోలి పోలిస్ కాల్పులు శంషాబాద్ రైల్వే స్టేషన్ దగ్గర విద్యార్థులపై జరిగిన రోజు?

- 1)1969 జనవరి 18 2) 1969 జనవరి 20
- 3) 1969 జనవరి 24 4) 1969 జనవరి 28

జవాబు: 2

వివరణ : 1969 జనవరి 20న ఉందానగర్ రైల్వేస్టేషన్ శంషాబాద్ దగ్గర మొట్టమొదటి సారిగా హైస్కూల్ విద్యార్థులు రైల్వేస్టేషన్ దగ్గర ధర్నా నిర్వహించారు. దీంతో ఉద్యమంలో తొలిసారిగా పోలీసులు కాల్పులు జరిపారు.

8. క్రింది వానిలో సరికాని వాఖ్యాన్ని గుర్తించండి?

- 1) 1969 జనవరి 21న జీ.వో.నెం. 36 న ప్రభుత్వం జారీ చేసింది
- 2) జీ.వో.నెం. 36 ప్రకారం 1969 ఫిబ్రవరి 18 లోపు తెలంగాణలోని స్థానికేతరులందరిని వెనుకకు పంపుతామని ఆ జీ.వో.లోనే పేర్కొన్నారు.
- 3) జీ.వో.నెం. 36ను అమలు చేసే బాధ్యతను ఐ.వి.ఎస్ ఆఫీసర్స్ అయిన ఐ.జి నాయుడు, ఆర్. విటల్ రావులకు అప్పగించారు.
- 4) జీ.వో.నెం. 36 జారీ అయిన సమయంలో దామోదరం సంజీవయ్య మాట్లాడుతూ ఉద్యోగులను తరలించడం అంటే, కూరగాయల మూటలను పార్కింగ్ చేసినంత సులువు కాదని పేర్కొన్నాడు.

జవాబు: 2

వివరణ : జీ.వో.నెం. 36 ప్రకారం 1969 ఫిబ్రవరి 28 లోపు తెలంగాణలోని స్థానికేతరులందరిని వెనుకకు పంపుతామని జీ.వో.నెం. 36 లోనే పేర్కొన్నారు.

**మనిషిలో జ్ఞానం అనేది పెరిగేకొద్దీ,
తనలోని అజ్ఞానం తెలిసివస్తుంది.**

9. 1969 ఉద్యమంలో తోలిబంద్ ఎప్పుడు జరిపారు?

- 1) 1969 ఫిబ్రవరి 28
- 2) 1969 మార్చి 1
- 3) 1969 మార్చి 3
- 4) 1969 ఏప్రిల్ 4

జవాబు: 3

వివరణ : 1969 మార్చి 3న ఉద్యమంలో తోలి తెలంగాణ బంద్ నిర్వహించారు. తోలి తెలంగాణ బంద్ కు పిలుపు నిచ్చిన సంస్థలు 1) ప్రత్యేక తెలంగాణ విద్యార్థి కార్యచరణ సమితి 2). తెలంగాణ పీపుల్స్ కన్వెన్షన్

10. క్రింది వానిలో సరైన వాఖ్యాలను గుర్తించండి.

- ఎ) 1969 మార్చి 8,9 తేదీలలో ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం లక్ష్యంగా హైదరాబాద్ లోని హాస్టల్ లో తెలంగాణ సదస్సును నిర్వహించారు.
 - బి) ఈ తెలంగాణ సదస్సుకు రావాడ సత్యనారాయణ అధ్యక్షత వహించాడు.
 - సి) 1969 ఏప్రిల్ 9లోగా ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని రెడ్డి హాస్టల్ సదస్సు తీర్మానించింది.
- 1) ఎ.బి 2) బి,సి 3) ఎ, సి 4) ఎ,బి, సి

జవాబు: 3

వివరణ : 1969 మార్చి 8,9 తేదీలలో ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం లక్ష్యంగా హైదరాబాద్ లోని రెడ్డి హాస్టల్ లో తెలంగాణ సదస్సును నిర్వహించారు. ఈ తెలంగాణ సదస్సు కు మాజీ మంత్రి శ్రీమతి సదాలక్ష్మి అధ్యక్షత వహించారు. 1969 ఏప్రిల్ 9 లోగా ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని రెడ్డి హాస్టల్ సదస్సు తీర్మానించింది.

తెలంగాణ చరిత్ర,

సంస్కృతి, కళలు

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. జి.సి. స్టడీసర్కిల్ -
నిజామాబాదు)

కాకతీయులు

కాకతీయ రాజవంశం అనేది 12వ మరియు 14వ శతాబ్దాల మధ్య నేటి తెలంగాణ మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు తూర్పు కర్ణాటక మరియు దక్షిణఒడిషాలోని కొన్ని ప్రాంతాలతో కూడిన తూర్పు దక్కన్ ప్రాంతాన్నిపాలించిన భారతీయ రాజవంశం. వారిరాజధాని ఓరుగల్లు, ఇప్పుడు వరంగల్ అని పిలుస్తారు.

తొలి కాకతీయ పాలకులు రెండు శతాబ్దాలక పైగా రాష్ట్రకూటులు మరియు పశ్చిమ చాళుక్యులకు సామంతులుగా పనిచేశారు. 1163 సి.ఇలో తెలంగాణ ప్రాంతంలోని ఇతర చాళుక్యుల ఆధీనంలో ఉన్న వారిని అణచివేయడం ద్వారా వారు ప్రతాపరుద్ర 1 ఆధ్వర్యంలో సార్వబౌమధికారాన్ని చేపట్టారు. గణపతిదేవా 1230లలో కాకతీయ భూములను గణనీయంగా విస్తరించాడు మరియు గోదావరి మరియు కృష్ణానదుల చుట్టూ ఉన్న తెలుగు మాట్లాడే లోతట్టు డేల్టా ప్రాంతాలను కాకతీయులనియంత్రణలోకి తెచ్చాడు. గణపతి దేవ తర్వాత రుద్రమ దేవి భారతదేశ చరిత్రలోని అతికొద్ది మంది రాణులలో ఒకరు. 1289- 1293లో భారతదేశాన్ని సందర్శించిన మార్కోపోలో, రుద్రమదేవి పాలన మరియు స్వభావాన్ని పొగిడే విధంగా గమనించాడు. కాకతీయ భూభాగంలోకి దేవగిరికి

చెందిన యాదవులు (సెయునా) దాడులను ఆమె విజయవంతంగా తిప్పి కొట్టింది.

1303లో, డిల్లీ సుల్తానేట్ చక్రవర్తి అల్లావుద్దీన్ఖిల్జీకాకతీయ భూభాగంపై దండయాత్ర చేశాడు. ఇదితురుష్కుల విపత్తుగా ముగిసింది. కానీ 1310లో వరంగల్ను విజయ వంతంగా ముట్టడించిన తర్వాత ప్రతాపరుద్ర 2 ఢిల్లీకి వార్షిక నివాళి అర్పించ వలసివచ్చింది. 1323లో ఉలుగ్ఖాన్ చేసినమరో దాడికి కాకతీయ సైన్యం గట్టి ప్రతిఘటనను ఎదుర్కొంది, కానీవారు చివరకు ఓడిపోయారు. ముసునూరి నాయకులు వివిధ తెలుగు వంశాలను ఏకంచేసి, ఢిల్లీనూ ల్తానేట్ నుండి వరంగల్ను స్వాధీనం చేసుకొనే ముందు, కాకతీయ రాజవంశం అంతరించిపోవడం కొంతకాలంపాటు గ్రహాంతర పాలకుల క్రింద గందరగోళం మరియు అరాచకానికి దారితీసింది.

కాకతీయులు తెలుగు నేలల్లోని ప్రత్యేక ఏతైన మరియు లోతట్టు ప్రాంతాల సంస్కృతులను ఏకంచేశారు. ఇది తెలుగు భాష మాట్లాడేవారి మధ్యసాంస్కృతిక అనుబంధాన్ని కలిగించింది. కాకతీయులకాలంలో కూడా నీటిపారుదలకొరకు ఏతైన ప్రాంతాలలో “ ట్యాంకులు ” అని పిలువబడే రిజర్వాయర్లనునిర్మించారు, వీటిలో చాలా వరకు నేటికీ ఉపయోగించబడుతున్నాయి. వారు స్వభావంలో సమానత్వం కలిగి ఉన్నారు మరియు ఎవరైనా, పుట్టుకతో సంబంధం లేకుండా, యోధ హోదాను సూచించే నాయకబిరుదును పొందవచ్చు. వారు రైతులను సైన్యంలోకి చేర్చుకున్నారు, దీని ఫలితంగా కొత్త యోధుల తరగతి ఏర్పడింది మరియు సామజిక చైతన్యాన్ని అందించింది. కాకతీయ యుగంలో విశిష్టమైన నిర్మాణశైలి అభివృద్ధి చెందింది, ఇది ఇప్పటికే ఉన్న రీతులను మెరుగు పరుస్తుంది మరియు ఆవిష్కరించ బడింది. హన్మకొండలోని వేయి స్తంబాలగుడి,

పాలంపేటలోనిరామప్ప దేవాలయం, వరంగల్కోట మరియు ఘన్ పూర్లోని కోటగుల్లు చాలా ముఖ్యమైన ఉదా.లు.

ప్రశ్నలు

1. క్రింది వాటిని జతపరుచుము.

జాబితా-I	జాబితా-II
ఎ) రెచర్ల రుద్రుడు	1. ఖాజీపేట శాసనం
బి) జయప్పసేనాని	2. చేబ్రోలు శాసనం
సి) రెండవ బేతరాజు	3. త్రిపురాంతక శాసనం
డి) అంబదేవుడు	4. గణపేశ్వర శాసనం
ఎ) ఎ-2,బి-4,సి-3,డి-1	
బి) ఎ-2,బి-1,సి-4,డి-3	
సి) ఎ-1,బి-2,సి-3,డి-4	
డి) ఎ-2,బి-4,సి-1,డి-3	

జవాబు. 1

2. ఈ క్రింది ప్రముఖ గ్రంథాలు, వాటి రచయితలను జతపరచండి.

ఎ. సిద్దేశ్వర చరిత్ర	1. శివదేవయ్య
బి. పండితారాధ్య చరిత్ర	2. కాసే సర్వప్ప
సి. పురుషార్థసారం	3. పాల్కురికి సోమనాథుడు
డి. ప్రతాపరుద్ర చరిత్ర	4. ఏకామ్రనాథుడు

ఎ బి సి డి

1. 2 3 1 4
2. 3 2 1 4
3. 2 3 4 1
4. 3 2 4 1

జవాబు. 1

వివరణ : 1. సిద్దేశ్వర చరిత్ర-కాసేసర్వప్ప-కాకతీయుల రాజకీయ, సామజిక మరియు మతపరిస్థితులు 2. పండితారాధ్య చరిత్ర-పాల్కురికి సోమనాథుడు-సామజిక మరియు మతపరిస్థితులు 3. పురుషార్థసారం-శివదేవయ్య-కాకతీయుల పాలన 4. ప్రతాపరుద్ర చరిత్ర-ఏకామ్రనాథుడు-రాజకీయ చరిత్ర

3. ఈ క్రింది శాసనాలు, వాటిని వేసిన రాజులను జతపరచండి.

ఎ. మాగల్లు శాసనం	1. దారన్నపుడు
బి. బయ్యారం చెరువు శాసనం	2. గణపతిదేవుడు
సి. హన్మకొండ ప్రశస్తి	3. మైలాంబ
డి. మోటుపల్లి అభయశాసనం	4. రుద్రదేవుడు

ఎ బి సి డి

1. 3 1 4 2
2. 3 1 2 4
3. 1 3 4 2
4. 1 3 2 4

జవాబు. 3

వివరణ : వేంగి చాళుక్య రాజు దారన్నపుడు 956లోవేసిన మాగల్లు/మాంగల్లు శాసనము)కృష్ణా కాకతీయతొలితరం రాజులను ప్రస్తావిస్తుంది. గణపతిదేవునిసోదరిమైలాంబ 1219లో వేసిన బయ్యారం చెరువు శాసనం) కాకతీయుల వంశ మూలపురుషుడు వెన్నభూపతి శూద్రుడని తెలియజూస్తుంది. రుద్రదేవుడివెయ్యిస్తంబాల గుడిలోని హన్మకొండ ప్రశస్తి (1163)అతని విజయాలను, ఇతను 1163లో స్వతంత్రుడయ్యాడని తెలియజేస్తుంది. గణపతిదేవుడు 1244లో వేసిన మోటుపల్లి అభయ శాసనం.

4. కాకతీయ రాజులు వారి బిరుదులకు సంబంధించి కిందివాటిని జతపరచండి.

ఎ. మొదటి బేతరాజు	1. విద్యాభూషణ
బి. రెండవ బేతరాజు	2. విక్రమ
సి. రుద్రదేవుడు	3. కాకతి పురాధినాథ
డి. మొదటి ప్రోలరాజు	4. కాకతి వల్లభ

- ఎ బి సి డి
1. 3 2 1 4
 2. 2 3 1 4
 3. 2 3 4 1
 4. 3 2 4 1

జవాబు. 1

వివరణ : మొదటి బేతరాజుకు కాకతిపురాధినాథ అనే బిరుదు కలదని ఖాజీపేట శాసనం తెలుపుతుంది. రెండవ బేతరాజుకు విక్రమచక్రి మరియు త్రిభువనమల్లలనే బిరుదులు కలవు. రుద్రదేవుడు - నీతిసారము మరియు సరస్వతి విలాసము అనే రెండు గ్రంథాలు రచించి విద్యాభూషణ అనే బిరుదును తీసుకున్నాడు. మొదటి ప్రోల రాజుకు - కాకతి వల్లభ మరియు సమధిగత పంచమహాశబ్ద అనే బిరుదులు కలవు.

5. కాకతీయుల మంత్రి మండలికి సంబంధించి సరియైన జతను గుర్తించండి ?

జాబితా 1	జాబితా 2
ఎ. సంధివిగ్రహ	1. రాజు యొక్క అంగరక్షకులు
బి. ప్రాద్వివాహకుడు	2. అంతఃపుర పర్యవేక్షణ అధికారి
సి. ప్రగడ	3. న్యాయాధికారి
డి. లెంకలు	4. విధేశాంగమంత్రి

- 1) ఎ1, బి2, సి3, డి4
- 2) ఎ4, బి3, సి2, డి1
- 3) ఎ4, బి3, సి1, డి2
- 4) ఎ3, బి4, సి2, డి1

జవాబు. : 2

6. క్రింది వాటిని జతపరచండి.

జాబితా 1	జాబితా 2
ఎ. పాకాల చెరువు	1. మైలమ
బి. రామప్ప చెరువు	2. మైళాంబ
సి. బయ్యారం చెరువు	3. రేచర్ల రుద్రుడు
డి. కటుకూరు చెరువు	4. జగదళ ముమ్మడి.

- 1) ఎ-4, బి-3, సి-2, డి-1
- 2) ఎ-4, బి-3, సి-1, డి-2
- 3) ఎ-4, బి-2, సి-3, డి-1
- 4) ఎ-1, బి-2, సి-3, డి-4

జవాబు : 1

7. కాకతీయుల కాలంనాటి పన్నులను జతపరచండి.

జాబితా 1	జాబితా 2
ఎ. ముద్రసుంకం	1. ఉప్పు సంచులపై చెల్లించే పన్ను
బి. పుల్లరి	2. పచ్చిక బయళ్ళపై పన్ను
సి. ముదార	3. నూనె గానుగలపై పన్ను
డి. కిళరము	4. గొర్రెలమంద మీద పన్ను

- 1) ఎ3, బి1, సి2, డి4
- 2) ఎ3, బి2, సి4, డి1
- 3) ఎ2, బి3, సి1, డి4
- 4) ఎ3, బి2, సి1, డి4

జవాబు : 4

8. కింది వాటిని పరిగణించండి

- I. అతను కళాసాహిత్యానికి గొప్ప షోషకుడు మరియు సంస్కృతంలో 'నీతిసార'ను రచించాడు.
- II. అనమకొండలో మహిమాన్వితమైన రుద్రేశ్వర ఆలయాన్ని నిర్మించాడు.

రుద్రదేవుని గురించి ఈ క్రింది స్టేట్మెంట్ (లు) ఏదిసరైనది ?

ఎ. 1. మాత్రమే బి. కేవలం ॥
సి. 1 మరియు ॥ రెండూ డి. 1 లేదా ॥ కాదు.

జవాబు : సి

9. కింది వాటిని సరిపోల్చండి.

జాబితా -1 జాబితా -2

ఎ. రుద్రమదేవి.	1. ఆంధ్ర ప్రాంతపు మొదటి మహిళా పాలకురాలు
బి. గణపతిదేవ	2. రాయగజేకేసరి
సి. మహాదేవ	3. యాధవరాజు ధానిదేవగిరిని ముట్టడించగా మరణించాడు.
డి. బేతరాజు ॥	4. అనమకొండ వద్ద భారీ ట్యాంక్‌ను నిర్మించాడు.

కోడ్ :

	ఎ	బి	సి	డి
ఎ.	1	2	3	4
బి.	4	3	2	1
సి.	1	4	2	3
డి.	3	2	4	1

జవాబు : ఎ

10. కాకతీయుల కాలంనాటి పన్నులను జతపరచండి

జాబితా 1 జాబితా 2 ॥

ఎ) ముద్ర సుంకం	1. ఉప్పుసంచులపై చెల్లించే పన్ను
బి) పుల్లరి	2. పచ్చిక బయళ్ళపై పన్ను
సి) ముదార	3. నూనె గానుగలపై పన్ను
డి) కిళరము	4. గొర్రెలమంద మీద పన్ను

- 1) ఎ3, బి1, సి2, డి4
- 2) ఎ3, బి2, సి4, డి1
- 3) ఎ2, బి3, సి1, డి4
- 4) ఎ3, బి2, సి1, డి4

జవాబు : 4

స్వగృహే వూజ్యతే మూర్ఘస్య

స్వగ్రామే వూజ్యతే ప్రభుః !

స్వదేశే వూజ్యతే రాజా,

విద్వాన్ సర్వత్ర వూజ్యతే!

“మూర్ఘుణికి,

తన ఇంట్లో మాత్రమే

గౌరవం ఉంటుంది.

గ్రామాధికారికి,

తన గ్రామంలో మాత్రమే

గౌరవం దక్కుతుంది.

రాజుకు,

తన స్వదేశంలో మాత్రమే

ఎక్కువ గౌరవం ఉంటుంది.

విద్వాంసుణికి మాత్రం ...

తన ప్రాంతంలోనే కాకుండా,

ఎక్కడకు వెళ్లినా

గౌరవం దక్కుతుంది.”

విజయ గాథలు

బీట్ ఆఫీసర్ గా ఎంపిక: శ్రీకాంత్

ప్రభుత్వ ఉద్యోగం సాధించడం నా కల. బీసీ స్టడీ సర్కిల్ లో పొందిన శిక్షణ తో అటవీ శాఖలో బీట్ ఆఫీసర్ గా ఉద్యోగం వచ్చింది. శిక్షణ లో మెటీరియల్ కూడా ఉచితంగా అందిస్తున్నారు దీనివల్ల ఏమైనా అంశములు తిరిగి చదువుకునే అవకాశం ఉంటుంది లైబ్రరీ సదుపాయం వలన మేము చాలా విషయములను నేర్చుకోగలిగాము. ఈ శిక్షణ ఎంతో ఉపయోగపడింది.

పేద విద్యార్థులకు వరం: సి.హెచ్. అపర్ణ

మాది భీంగల్ మండలం లింగాపూర్. ఉద్యోగం సాధించాలనే తపన ఉండేది. మధ్య తరగతి కుటుంబం కావడంతో ప్రైవేటు కోచింగ్ తీసుకోలేకపోయాను. ప్రభుత్వం మాలాంటి వారికీ ఉచితంగా శిక్షణ ఇస్తుందని తెలుసుకుని బీసీ స్టడీ సర్కిల్ లో మెయిన్స్ కోర్సు లో చేరాను మధ్యాహ్నం అక్కడే భోజన వసతి కల్పించడంలో చదువుకునేందుకు మరింత సమయం దొరికింది, ఇటీవల కానిస్టేబుల్ పరీక్ష రాసి ఉద్యోగానికి అర్హత సాధించాను పేద విద్యార్థులకు స్టడీ సర్కిళ్లు వరంలాంటివి.

పట్టు పట్టి కొలువు కొట్టి: ప్రియాంక

అమ్మపూర్, బోధన్ మండలం తల్లిదండ్రులు రవి, హేమలత, తండ్రి ట్రాలీఆటో నడుపుతూ ముగ్గురు పిల్లలను ఉన్నత చదువులు చదివించారు. ఇద్దరు కొడుకులు సాయిరాజ్, స్వరాజ్ ఎంకాం, బీటెక్ చేశారుకూతురు ప్రియాంక బీటెక్ పూర్తి చేసి ఒకేసారి మూడు ప్రభుత్వ కొలువులు సాధించారు. ఫారెస్ట్ బీట్ ఆఫీసర్, కానిస్టేబుల్, ఎస్సై ఉద్యోగాలకు ఎంపిక కావడం విశేషం. రెండేళ్ల నుండి పోలీస్ పరీక్షలకు సిద్ధమౌతున్నారు. 2017 లో ఫారెస్ట్ బీట్ ఆఫీసర్ పరీక్ష రాశారు తర్వాత ఏడాది ఎస్సై పోలీస్ పరీక్షకు సిద్ధమయ్యారు నిజామాబాద్ బీసీ స్టడీ సర్కిల్ లో నెల రోజు ల పాటు శిక్షణ పొందారు ఇంటి వద్దే ఉంటూ ఎస్సై పరీక్షకు సన్నద్ధమయ్యారు. నిత్యం 12 నుంచి 13 గంటల పాటు చదివారు ఇటీవల ఫారెస్ట్ బీట్ ఆఫీసర్ గా నియమితులు కావడంతో ఆ ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసి ఎస్సై గా చేరనున్నట్లు ఆమె చెబుతున్నారు.

- ◆ మహిళల పై దాడులు అరికట్టేందుకు న వంతు కృషి చేస్తాను.
- ◆ పోలీసులు నిరంతరం ప్రజల్లో ఉండాలి సామాన్యులకు అండగా నిలబడాలి ముఖ్యంగా మహిళల ఇబ్బందులపై తక్షణం స్పందించి భాదితులకు న్యాయం చేయాలి.

రాబోయే వోటి పరీక్షల నోటిఫికేషన్స్

1. TSPSC అసిస్ట్ ప్రొఫెసర్, ఫిజికల్ డైరెక్టర్ & లైబ్రేరియన్ రిక్రూట్మెంట్ 2023 - 544 పోస్టుల కోసం ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోండి.

సంక్షిప్త సమాచారం: తెలంగాణ స్టేట్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (TSPSC) జనరల్ రిక్రూట్మెంట్ ఆధారంగా అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ (లెక్చరర్లు), ఫిజికల్ డైరెక్టర్ & లైబ్రేరియన్ రిక్రూట్మెంట్ కోసం నోటిఫికేషన్ ఇచ్చింది. ఖాళీ వివరాలపై ఆసక్తి ఉన్న అభ్యర్థులు మరియు అన్ని అర్హత ప్రమాణాలను పూర్తి చేసిన అభ్యర్థులు నోటిఫికేషన్ను చదివి ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

■ ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు & ఫీజు చెల్లింపు ప్రారంభ తేదీ: 31-01-2023.

■ ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి & ఫీజు చెల్లింపుకు చివరి తేదీ: 20-02-2023.

2. TSPSC గ్రూప్ II సర్వీస్ రిక్రూట్మెంట్ 2022 - 783 పోస్టుల కోసం ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోండి.

సంక్షిప్త సమాచారం: తెలంగాణ స్టేట్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (TSPSC) జనరల్ రిక్రూట్మెంట్ ఆధారంగా గ్రూప్ II ఖాళీల భర్తీకి నోటిఫికేషన్ ఇచ్చింది. ఖాళీ వివరాలపై ఆసక్తి ఉన్న అభ్యర్థులు మరియు అన్ని అర్హత ప్రమాణాలను పూర్తి చేసిన అభ్యర్థులు నోటిఫికేషన్ను చదివి ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

■ ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు & ఫీజు చెల్లింపు ప్రారంభ తేదీ: 18-01-2023.

■ ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు & ఫీజు చెల్లింపుకు చివరి తేదీ: 16-02-2023 సాయంత్రం 05:00 వరకు.

3. TSPSC గ్రూప్ III సర్వీసెస్ రిక్రూట్మెంట్ 2022 - 1365 పోస్టుల కోసం ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోండి

సంక్షిప్త సమాచారం: తెలంగాణ స్టేట్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (TSPSC) జనరల్ రిక్రూట్మెంట్ ఆధారంగా గ్రూప్ III ఖాళీల భర్తీకి నోటిఫికేషన్ ఇచ్చింది. ఖాళీ వివరాలపై ఆసక్తి ఉన్న అభ్యర్థులు మరియు అన్ని అర్హత ప్రమాణాలను పూర్తి చేసిన అభ్యర్థులు నోటిఫికేషన్ను చదివి ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

■ ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు & ఫీజు చెల్లింపు ప్రారంభ తేదీ: 24-01-2023.

■ ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి & ఫీజు చెల్లింపుకు చివరి తేదీ: 23-02-2023.

4. గ్రామీణ డాక్ సేవక్ - 40889 పోస్టులు

సంక్షిప్త సమాచారం: దీనికి అర్హులైన అభ్యర్థుల నుంచి ఆన్లైన్ దరఖాస్తులను ఆహ్వానిస్తున్నది. గ్రామీణ డాక్ సేవక్స్ (GDS)గా నిశ్చితార్థం (బ్రాంచ్ పోస్ట్ మాస్టర్ (BPM)/అసిస్టెంట్ బ్రాంచ్ పోస్ట్ మాస్టర్ (ABPM)/డాక్ సేవక్). దరఖాస్తులను ఆన్లైన్లో www.indiapostgdsonline.gov.in లో సమర్పించాలి.

i. నమోదు/దరఖాస్తు సమర్పణ ప్రారంభ తేదీ: 27.01.2023 నుండి 16.02.2023 వరకు.

(ii) కోనం సవరించు/దిద్దుబాటు విండో దరఖాస్తుదారు: 17.02.2023 నుండి 19.02.2023 వరకు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర బి.సి. స్టడీ సర్కిల్స్

పోటీ పరీక్షలలో విజయం కోసం 20 సూత్రాలు - 2022

1. ప్రతి సబ్జెక్టులోని మైక్రో టాపిక్ల సెలబ్షన్ను అర్థం చేసుకోండి.
2. సివిల్స్, గ్రూప్ 1, II మరియు SI మొదలైన మునుపటి సంవత్సరం పోటీ పరీక్ష పత్రాలను పరిష్కరించండి.
3. ప్రతి సబ్జెక్టు కోసం ప్రచురణలు/రచయిత ఎవరి నుండి అయినా పుస్తకాలను ఎంచుకుని చదవండి.
4. షెడ్యూల్ ప్రకారం అన్ని పుస్తకాలను చదవండి మరియు ముఖ్యమైన పాయింట్లను అండర్లైన్ చేయండి.
5. 40 రోజులలో ప్రతి సబ్జెక్టు మరియు సబ్ సబ్జెక్టు కంప్లీట్ సెలబ్షన్ విడిగా నాట్ బుక్ని తయారు చేయండి.
6. వార్తాపత్రికలను ప్రతిరోజూ ఒక గంట పాటు చదవండి మరియు ముఖ్యమైన కరెంట్ ఎఫైర్స్ వార్తలను నాట్ చేసుకోండి.
7. ముగ్గురు లేదా నలుగురు విభిన్న విషయ నిపుణులతో / ఇష్టపడే స్నేహితుల సమూహాలను రూపొందించండి.
8. తరగతిలోని నాట్లు నాట్ చేసుకోండి మరియు బ్యాలెన్స్, సబ్జెక్టుల కోసం టైమ్ టేబుల్ని సిద్ధం చేయండి.
9. నాట్ తయారు చేసేటప్పుడు పాయింట్లను గుర్తుంచుకోండి.
10. మీ గ్రూప్ లో మీరు సిద్ధం చేసిన ప్రశ్నలను చర్చించండి.
11. అభ్యర్థుల బృందాలను తయారు చేయండి మరియు వారికి సబ్జెక్టులను కేటాయించండి.
12. ధ్యానం యొక్క ప్రాముఖ్యత మరియు దాని లాభాలను తెలుసుకోండి.
13. ఒత్తిడి, ఆందోళన మరియు పరీక్ష పోల్లో కూల్గా ఎలా ఉండాలి క్లుప్తంగా తెలుసుకోండి.
14. పరీక్ష పోల్లో నెగేటివ్ మార్కులు మరియు చిన్న చిన్న తప్పులను ఎలా నివారించాలి మెలకువలను తెలుసుకోండి.
15. SWOT విశ్లేషణ ఎలా చేయాలి నేర్చుకోండి అంటే విజయం, బలహీనత మొదలైనవి.
16. లైబ్రరీలోని తాజా పుస్తకాలను చదవండి మరియు YOUTUBEలో ఆన్లైన్ తరగతులను కూడా చూడండి.
17. పరీక్షల్లో అడిగే ప్రశ్నల ట్రెండ్స్ ఎలా క్యాచ్ చేయాలి తెలుసుకోండి.
18. ఎగ్జామ్ పోల్లో అర్థమేటిక్ మరియు రిజనింగ్ ప్రశ్నల చిక్కుముడులను ఎలా పరిష్కరించాలి తెలుసుకోండి.
19. చరిత్ర, అర్థమేటిక్ మొదలైన ప్రశ్నలను గుర్తుంచుకోవడానికి ఫార్ములా పద్ధతులను నేర్చుకోండి.
20. నిపుణులైన వ్యక్తుల మరియు సివిల్ సర్టిఫైడ్ అధికారుల ప్రేరణ తరగతులకు పోజరవ్వండి.

కె. అలగిక్ కుమార్

డైరెక్టర్,

బి.ఎన్.బి.సి. స్టడీ సర్కిల్స్, హైదరాబాద్.

టి. ఎన్. బి. సి. స్టడీ సర్కిల్స్
స్టడీ మెటీరియల్ & MCQS కౌసం
సోషల్ మీడియా లింక్ లు

Website link

tsbcstudycircles.cgg.gov.in (Study Material)

YouTube Link

<https://www.youtube.com/channel/tsbcstudycircle>
(Online Video Classes Live & Recorded)

Facebook Link

<https://www.facebook.com/TS-BC-Study-Circles>
(Follow for latest news about TS BC Study Circles)

